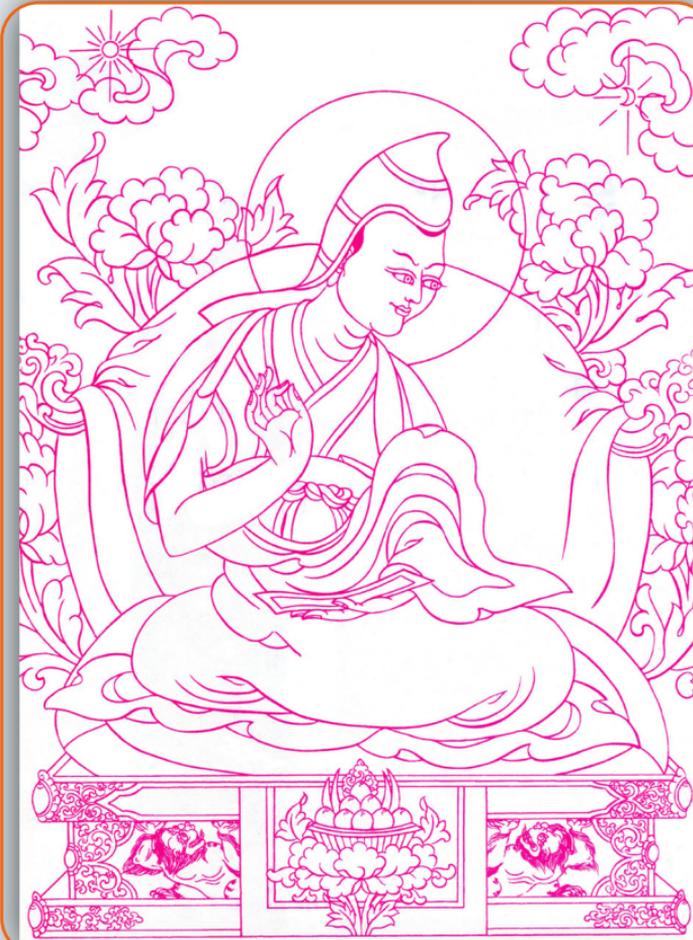

༡༡། །ངེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆའི་སྐོན་མའི་ཆོག་གི་དོན་གསལ་བའི་
འགྲེལ་ཚུངས་སློབ་གྲོས་སྣང་བའི་སློབ་འབྲུང་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཅུ་བ་མཚན་པ་སོ། །ཀུན་མཁྲེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོ།
འགྲེལ་པ་མཚན་པ་སོ། །མཁམ་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན།

མཁའ་ཚིག་ཀུན་བཟང་དབལ་ལྡན་ཞབས་ལ་ན་མོ།

༡༡། །སྤྲུལ་རིག་མཛོད་རྩིས་ལྟུང་སྤྲུལ་སྤྲོ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྐྱོར་བྱས།

Published by: NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

**Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India**

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

ཡུལ་གྲུབ་པ་མཛུགས་ལོ་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་། NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

(Higher Buddhist Studies and Research Center)
unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation

Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche
Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༡༡། །དེ་ཡང་ལ་སྐབས་མེ་ལུག་དབང་བསྐྱོད་ལུ་འིན་ལོ་ཆེད་ལུགས་ཀྱི་ལོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྤྱི་ལུག་མཐོ་སྐོབ་མདོ་སྐབས་
འིག་པའི་འབྲུང་གནས་མྱེད་གི་ཡན་ལག་འིག་མཛོད་ཅེས་འབྲུག་སྡེ་ཚན་ནས། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོའི་སྤྱི་ལུག་མཐོ་སྐོབ་ཆེན་མོའི་རྒྱན་
ལས་ཀྱི་ལས་སྡོན་གོ་སྤྱོད་ལོག་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སྐོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
དེད་དུས་ཀྱི་དགོས་མཐོང་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོན་པལ་སྐོབ་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་། ལྷོ་ལོ་ཆེད་མཁས་པའི་
གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་རུར་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སྐོབ་འདིའི་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྐོབ་ཚན་མཐའ་དག་དེབ་གཤམས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཚོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** མོག་ནས་གཟིགས་ལུབ་པ་བཅོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་
མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཐུབ་གནོད་ཅོམ་གྱིས་ཐང་ཀར་གྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འབྲུག་པའི་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྡེལ་
བགྱིས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཉམ་མཉམ་མཉམ་མཉམ་དོན་ཀྱི་རྒྱབ་པའི་བཤེད་སྐོབ་ཀྱི་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོབ་སྤྱི་ལུག་ཚོས་
ཆེ་བ་དུག་ལྷན་དབལ་གསང་ཆེན་སྤྱི་ལུག་པའི་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཚང་ལ་མ་དོར་བ་དེ་ཉིད། ལྷལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མཉེ་
བར་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལུན་འིང་གནས་ཏེ་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་སྐྱར་བའི་སྐོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལུག་མཐོ་སྐོབ་ཆེན་མོའི་རྒྱན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷོ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཚན་མོའི་སློབ་ཚན་
འགྲུལ་དབ་སློབ་སྦྱོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ངག་དབང་འཛིགས་མེད་གྲུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་བློས་རོ་ག་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་རྗོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ལྷོ་ཕོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤེལ་འཇུག་རིག་མཛོད་ཅིས་འཇུག་སྡེ་ཚོན་གྱི་ཚོགས་མི།

འཇག་འཇིག།

སློབ་དཔོན་བསྟུན་ཤིས་དོན་ལས་མཛོད་པ།

ལས་འོག་ས།

ལྷོ་ཕོ་བསྟུན་འཇིག་གཙང་པ།

དག་དབང་འཇིག་མཛོད་གྲུ་ཅུང་།

རིག་འཇིག་ལྷོ་ཕོ། བསྟུན་ཅན་མས་ཅོད་མཇུག

བསྟུན་ཅན་མས་ལུག་ཚོགས། རིག་འཇིག།

ལྷོ་ཕོ་བསྟུན་འཇིག། རིག་མཛོད་ས།

ལྷོ་ཕོ་མཛོད་ལྷོ་ཕོ་རོ་ག་ལ། དལ་ཚོ་དབང་།

འཇིག་མཛོད་དོན་ལ། མཛོད་དབང་མཛོད་ལ།

སྤེལ་འཇུག་ལྷོ་ཕོ། ལུག་ལྷོ་ཕོ།

གཙང་ལྷོ་ཕོ་ལྷོ་ཕོ་དོ། མཛོད་དབང་ལྷོ་ཕོ།

སྲིད་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྐྱི་ཡི་འབྲུལ་ཕྱགས་གྱི་བདེ་སྐྱིད་
ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་གྱིན། དེ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་གྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྐྱིད་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྱུར་སྲིད་མའི་
བཤད་བྲལ་ཆེན་མོ། སྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐྱགས་རིག་པའི་འགྱུར་
གནས་སྲིད་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲལ་འདིའི་སློབ་
ཚན་དུ་སྟན་མོང་མིང་ཆོག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་སྲོད་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྟན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཕྱགས་

དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་གྱིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་སྡེངས་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྲུར་བའི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁུན་རོང་སྡོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་འཚོས་སློབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏོན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྲར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱུན་ལུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཚན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྲ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་སྐངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏོན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ལྷུ་དག་

དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙུའ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྲུང་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
སྐྱུན་ལྷན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཚད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་བོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྐབས་ནོར་
འཁྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུན་སྐྱུན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་
བཅས་པའི་སྐྱུན་སྲུང་བཤམས་སྡོམ་དང་གཞུང་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལ་འདུག་པའི་སེལ་ལུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོལ་བ་རྒྱུན་སྲོང་གྲུས་པའི་རྣམ་དཀར་
གྱི་དགོ་ཙུའ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྐྱུན་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་
ཚོས་འགྱོད་བདེ་སྲིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་
དང་། རྒྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་མཚོན་སྲིན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྲོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཚོ་སྲོབ་ཆེན་ལོའི་རིག་མཛོད་ཅེས་འཕྲུལ་ཤི་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

འདིར་ངེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོན་མེད་ཚིག་གི་དོན་གསལ་བའི་
འགྲེལ་ཚུང་སློབ་གྲོས་སྤྲང་བའི་སློབ་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་
(BDRG:W1KG1667) མོག་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བར་སྐྱུན་
ཞུས་པའི་སི་ཁྲོན་པར་མ་དེབ་གཟུགས་དེ་མ་ཕྱིར་བཟུང་ཞིང་། གཞན་འཇམ་
དབྱངས་རྗེ་ཡིག་སེར་པོའི་བར་མ། འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ནས་བར་སྐྱུན་ཞུས་པའི་
ཤིང་བར་ (BDRG: W23468)-v9) དང་། ལྷ་རྒྱུ་ཁྲིའི་བར་མ་བཅས་
དཔེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྱར་ཞུས།
ཅེས་གཞུང་གི་ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་སྡེ་དགེ་བར་མ་
གཞིར་བཟུང་། སི་ཁྲོན་པར་མ་དང་། སྐང་དོག་མཚོད་རྟེན་དགོན་གྱི་བར་མ་
བཅས་ལ་ཞིབ་སྐྱར་ཞུས་ཡོད།

བར་མ་དེ་རྣམས་སུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་བ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནའང་
དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་ཞབས་མཆན་

(Footnote) དུ་གྲུག་རྟགས་། རྟོན་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་
ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེའི་ཆེད་ཀྱི་ཁྲིའི་རྟགས་བཅས་གསལ་
པོ་བཀོད་ནས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དགྲུས་སུ་བསྐྱེས་ལྷན་གང་ཡང་
ཤོར་བཅུག་མེད།

གཞན་ཡང་། རྩོམ་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་རྩོ་ལྡན་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཚན་པ་དང་། ལུང་ཚིག་
དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་སྤེལ་སྟེ་དང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལྟར་
བསྐྱིགས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་འོར་རྣམས་
པོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་

ཚེ་སྤྱི་གུ་པའི་དོས་ནས་ལྷོ་དག་དང་སྤྱི་གུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐད་ལོར་
འཇུག་འཇུག་དེས་པས། མཁུན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱོད་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ལྷོ་བ་དང་འབྲེལ། སྤྱད་ཀྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམ་པས་གཏམ་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷོ་གུ་པོར་སྤུལ་གནང་ཡོང་
བའི་དེ་སྤུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྤོབ་ཆེན་མོའི་

དུག་མཚོན་རྩིས་འཇུག་སྤྱི་ཚོན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

དཀར་ཆག

ངོས་སྐྱོད།

སྐྱེང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

མཚན་པ་པེའི་མཚན་རྣམ།

༡ མཚོན་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། 1

༡༡ ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐྱེང་གྱི་དོན། 4

 ༡ མཚན་བསྐྱར་བ། 4

 ༡ མཚོན་པར་བརྗོད་བ། 5

༡༢ བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་དོན། 7

༡༣ སྐྱེང་གཞིའི་སྐོན་སུམ་མདོར་བསྐྱར་བ། 7

 ༡ ཚད་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན། 7

 ༡ ལམ་ཡང་དག་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཁྱད་བར། 8

 ༡ ལམ་ཡང་དག་དང་དེར་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱབས་བ། 9

༧༽ ཇི་ལན་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ།13

༼༧༽ སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 23

ཇི་ལན་དང་པོ།

ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་བ་གང་འཐད་བསྟན་པ།23

 ༼༡༽ གཞན་ལུགས་བརྗོད་ཅིང་རང་ལུགས་བཞག་བ་མདོར་བསྟན་པ། ..23

 ༼༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 30

༼༡༽ མི་འཐད་བ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།31

༡༽ གཞན་གྱི་མེད་དགག་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཚིག་དང་དོན་གྱི་
གཞན་སྟོང་ལ་རླང་འཇུག་མི་རུང་བར་མདོར་བསྟན་པ།31

༡༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 36

 ༡༽ ལུང་རིགས་ཁས་རླང་དང་འགལ་པ། 36

 ༡༽ རླང་འཇུག་སོགས་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། 44

༼༢༽ འཐད་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ། 48

དེ་ལོ་གཉིས་པ།

ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕམ་མ་རྟོགས་པ་གང་
 འཕད་བསྟན་པ།.....61

 ༡༽ མི་འཕད་པ་དགག་པ།61

 ༡༽ འཕད་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ། 70

 ༡༽ དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ། 70

 ༡༽ རང་ལུགས་སྐོང་ཚེན་ཞབས་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ། 73

 ༡༽ དེ་ལ་དོགས་པ་བསལ་ཉེ་མཐར་ཐུག་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ངེས་པར་
 རྟོགས་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ།..... 77

 ༡༽ སྤྱིར་བསྟན་པ།..... 77

 ༡༽ བྱེ་བྲག་ལུང་དོན་ལེགས་པར་བཀལ་ཉེ་འཇུག་པ་བསལ་བ། ... 87

 ༡༽ དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་
 གཞན་ལ་མི་འཕད་ཅིང་རང་ལ་འཕད་ཚུལ་བསྟན་པ།..... 93

 ༡༽ བྱམས་ལྷ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། 96

དེ་ལན་གསུམ་པ།

མཉམ་བཞག་འཛིན་སྐྱངས་ཡོད་མེད་གང་འཐད་ལ་གཉིས་ཀའང་ལེགས་པར་བྱེ་
སྟེ་བསྟན་པ། 99

 ༡༡ ཅེ་ཡང་མི་འཛིན་པ། 99

 ༡༢ ལེགས་པར་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། 99

 ༡༣ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 103

 ༡༤ བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ། 118

 ༡༥ ལས་ཅན་རིམ་གྱིས་པའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 118

 ༡༥ བདག་མེད་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དགོས་ཚུལ། 118

 ༡༦ མེད་འཛིན་དེ་ཡང་བྱིན་ས་སྤང་དགོས་ཚུལ། 122

 ༡༧ དངོས་གཞི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱང་བྱུང་བའུ་བསྟན་པ། 126

 ༡༨ མོས་བསམ་ལྟ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། 127

 ༡༩ ལོག་རྟོག་སྐྱབ་སྐྱོམ་དང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོམ་གྱི་བྱང་པ། 132

 ༢༠ བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་གིས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱང་གཞིག་དགོས་ཚུལ། 135

དེ་ལན་བཞི་པ།

བསྐོམ་པ་དབྱུང་འཛིག་གང་འཐད། 138

 ༡། གཞན་ལུགས་བཟོད་པ། 138

 ༢། རང་ལུགས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ། 140

༡། སྤྱིར་བསྟན་པ། 140

 ༡། རིམ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། 152

 ༢། དེ་ལ་ལོག་ཉོག་བསལ་ཉེ་ལམ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། 160

 ༡། ལོག་ཉོག་བསལ་ཉེ་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱིན་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐེག་ཚེང་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐེག་པ་དང་ཚེང་པོ་འང་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ། 160

 ༡། ཚུལ་དེས་ཨ་ཉི་ལོ་ག་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དང་ཐེག་པའི་ཚེ་མོར་བསྟན་པ། 168

 ༢། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་གཞན་ལས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ། 173

 ༣། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ལྗོན་པས་
 བ་ཚེན་སོར་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱིན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ། 177

 ༤། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སོ་སོའི་སྤྱི་བོས་རྗེས་མཐུན་པ་བསྐོམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ། 182

 ༡། དོན་བསྐྱབ་པ། 185

ཇི་ལན་ལྟ་བུ།

བདེན་པ་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་བསྟན་བཤ། 187

 །། གཞན་ལུགས་དགག་བཤ། 187

 །། རང་ལུགས་བཞག་བཤ། 196

།། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྒྱ་ཚད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བལ་བ་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་
ཟབ་མེའི་ལས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འཇུག་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་བཤ། 196

།། ཚུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནད་ལས་རྒྱུད་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་བཤ། 209

།། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བཤ། 216

 །། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མ་དག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བཤ། 216

 །། རྒྱུད་སྐྱེ་ལ་ལྟ་བའི་མཐོ་དམན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བཤ། 222

 །། ལྟ་བའི་དབང་གིས་ཐེག་དགུར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་བཤ། 224

།། རོན་བསྟུ་བཤ། 227

ཇི་ལན་བྱུག་བཤ།

སྤང་བ་གཅིག་ཉིད་མི་གཅིག་པར་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་བལྟ་བུ་གང་འབྲང་བསྟན་བཤ། 229

 །། མི་འབྲང་བ་གཞན་ལུགས་སོ་སོར་དགག་བཤ། 229

༡༽ འཐད་ལྷན་རང་ལུགས་བཞག་པ། 240

༡༡༽ ཐུན་མོང་དུ་སྦྱིར་བསྟན་པ། 240

 ༡༽ ལྷང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། 240

 ༡༽ དེ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་མི་འཐད་པའི་ཚྱོད་པ་སྤང་བ། .. 242

༡༽ རང་ལུགས་ལ་མཛོན་ཇེས་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་ཅིང་དོན་མེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། 242

 ༡༽ གཞན་ལ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། 246

 ༡༽ དེ་སྦྱིར་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ། 249

 ༡༽ གནས་སྐྱབས་གཉིས་སུ་བཞག་པ། 249

 ༡༽ མ་དག་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟོད་ཚད་མ། 249

 ༡༽ དག་པའི་གཞིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་ཚད་མ། 251

 ༡༽ མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། 253

 ༡༽ དེ་སྦྱིར་དག་པ་ཚེན་པོར་བསྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། 255

༡༢༽ དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཚེན་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། 257

 ༡༽ ཐུན་མོང་གི་བལྟ་བུ་སྤང་སྟོང་རེ་རེས་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། 257

 ༡༽ ཟུང་འཇུག་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ། 266

 ༡༽ གཞི་གནས་ཚུལ་སྤང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གྱུ་ཚད་ཕྱོགས་སྤུང་དང་

བྱམ་བ་མཐར་སྐྱབ་པ་གནས་སྣང་ནམ་གུག་མཐུན་པའི་དག་མཉམ་བཤེན་པ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ། 266

 ༡ ། རོན་དམ་དུ་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ། 266

 ༢ ། གུག་རྫོབ་ཏུ་དག་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ། 268

 ༣ ། མཐར་སྐྱབ་དབྱིངས་ཡེ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་རྒྱང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ། 274

 ༤ ། ས་ལམ་སྣང་ཚུལ་དག་དང་མ་དག་པར་གནས་སྣང་མི་མཐུན་པར་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཚུལ། 276

 ༥ ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་རྫོན་ཡོན་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། 280

 ༦ ། དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན། 282

 ༧ ། བསམ་གྲིས་མི་ཁྲབ་པར་བསྟན་ཅིང་རོན་བསྟུ་བ། 286

དེ་ལན་བདུན་པ།

རྫོས་བྲམ་དུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་གང་འཐད་བསྟན་པ། 290

 ༡ ། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལུགས་དགག་པ། 290

 ༢ ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྫོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དགོད་པ། 292

 ༣ ། དེར་བརྟེན་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་རྫོགས་ཆེས་ཆེར་བསྟུ་བ་པའི་གཞན་ལུགས་

དགག་པ། 296

༧༽ རྒྱུ་ཚེན་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་ཏེ་རང་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། 306

 ༡༽ རང་ལུགས་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཞག་པ། 306

 ༡༽ མཉམ་རྗེས་སམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ། 306

༩༽ དེས་ན་གནས་ལུགས་དབྱེ་བ་ཚེན་པའི་ངོར་ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པ། 310

༩༽ ལྷང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྟོན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་བསྟན་པ། 312

 ཁ༽ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ། 316

 ༡༽ རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྤོང་། 316

 ༩༽ ཚོད་པ་དེ་སྤང་བ། 317

 ༡༽ རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་སམ་མཉམ་རྗེས་སམ་གནས་སྤང་གི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
 པར་བྱེས་ཏེ་བསྟན་པས་གཤེས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་བྱིར་ན་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མེད་
 པར་བསྟན་པ། 317

 ༩༽ ཚུལ་དེས་ལོག་ཏེ་གཞན་གཞན་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། 327

 ༩༽ རང་ལ་བདེན་གཉིས་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ། 330

 ༩༽ ལུང་ལས་དགག་སྐབས་ཅི་སྟེན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་སེམས་ལེགས་པར་དོན་བསྟན་པ། 334

༡༥༡ གཉིས་ཀའི་སྟོབས་མཚུངས་བདེན་པའི་ཚོད་སྲང་། 338

༡༥༢ བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་
དགོས་ལྗན། 347

༡༥༣ རྒྱལ་ལམ་གྱི་དབུ་མའི་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་དོན་དམ་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་
ཀུན་རྫོབ་གཞན་དོར་སྐྱེལ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པ།354

གཤམ་ཚུལ་དེས་མདོ་སྲགས་གྱི་ལམ་གནད་བསྟན་པ། 359

༡༥༤ མདོ་སྲགས་གྱི་ལམ་གནད་སྟུན་མོང་དུ་སྦྱར་བསྟན་པ། 359

༡༥༥ མདོར་བསྟན་པ། 359

༡༥༦ རྒྱས་པར་བཤད་པ།362

༡༥༧ དོན་བསྟུ་བ། 373

༡༥༨ མདོ་སྲགས་གྱི་ལམ་གནད་དང་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། 375

༡༥༩ ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 379

༡༦༠ ཡི་རངས་ཤིང་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ། 383

༡༦༡ ཡི་རངས་ཤིང་གྲུས་པས་བསྟོད་ཅིང་ངོ་མཚར་ཚོས་གྱི་སྟོན་མེ་
གཞན་ལ་གསལ་བར་མཛད་པར་བསྟུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། 383

༡༦༢ ཚོས་མཚོག་ཡེན་ཅིང་ཤོང་བའི་སྟོད་བསྟན་པ། 394

༣ ་ བསྐྱུས་ཉེ་སྤྱིང་པོའི་གདམས་པ་དངོས།	396
༧ ་ ཇི་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ།	406
༧ ་ ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་མཚན་གྱི་དོན།	408
༧ ་ ལྷག་བསམ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བྱེས་པ།	408
༧ ་ གཞན་པའི་སྤྱིང་ཇིས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུ་པའི་མཚན་གྱི་དོན།	409
༣ ་ ལྷག་པོའི་བརྒྱུ་པའི་མཚན་གྱི་དོན་གྱི་ལམ་བཟང་སྤྱིང་པས་	
བརྒྱུ་པའི་གདམས་པ།	411
སྤྱིང་ཇི་ལྟར་གྱི་གཞན་གྱི་མཚན་པོའི་ལམ་བཟང་གྱི་དོན།	412
བར་གྱི་སྤྱིང་ཇི་ལྟར་གྱི་	

༡༡། །མཁམ་ཚེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་མཛད་རྣམས་
སྣོང་བསྐྱུས་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་སྐྱུལ་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྱི་དབང་པོ་དང་འཇམ་མགོན་མི་པམ་
པའི་ཐུགས་སྲས་མཁམ་ཚེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་
འི། ཡོངས་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་འབགས་མཚོག་རིགས་
གསུམ་མགོན་པའི་རྣམ་རེལ་རྒྱན་མི་ཚད་པ་ཤོན་པའི་ཡུལ་གྱི་མདོ་ཁམས་
ཟླ་རྒྱུད་དགོ་ཅེ་གོང་མར་གྲགས་པའི་འགྲོག་སྣེར་སྐྱེ་འབྱུངས། རྩུང་བྱ་
ནས་ངེས་འབྱུང་དང་སྣོང་རྗེས་ཐུགས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཐེག་ཚེན་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་གྱི་མདོན་རྟགས་སད་པས་སྐྱུས་ཀྱང་བསྐྱུལ་
བ་མ་བྱས་པར་རང་བསམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚོས་སྣོར་ཞུགས།
ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ལོར་བྱུངས་དཔོན་པོ་བསྟན་དགའ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་
མའི་སློ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
བཤད་ལ་གསུན་སྐྱངས་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། ལྷན་པས་དེར་མཚན་མོ་

དུས་ཁ་བའི་ནང་དུ་ཞབས་རྗེན་པར་བྱོན་བས། ཀྱང་བ་སེར་ཀ་གས་པའི་
བར་ནས་ཐུག་འཇག་པ་སོགས་ཨ་ལུས་གཟིགས་པས་ལྷགས་སྒྲགས་
གནང་ནས་ཀུན་དཔལ་ཁྱོད་སྙིང་རུས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་མཛོད་དང་
སྤྱག་ལོ་མི་ཡོང་སོགས་སྤྱགས་བཅེའི་ཞལ་ཏེ་མང་པོ་གནང་། ཡང་ཉིན་
གཅིག་མི་ཞིག་གིས་མིའི་མཚུལ་ཞིག་ཨ་ལུའི་མདུན་དུ་སྤུལ་བར་ཨ་ལུ་
ཚང་ལགས། ངས་སྟོན་འགོ་འབྲུམ་ལྷ་བསགས་བཞིན་པས་མཚུལ་འདི་
ཨེ་གནང་ཞུས་པར། ཅུང་ཟད་སྤྱགས་བསམ་བཏང་ཏེ་འོ་ཤིན་ཏུ་རུང་།
འདིག་ཉེན་འདིར་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་ཅི་ཡང་སྲིད་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉིན་གཅིག་
ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་མཚུལ་འདི་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་འདི་འདྲའི་སྟོག་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་
པར་དགོ་འདུན་སྟོང་ཐུག་མང་པོའི་དབུར། ས་གཞི་སྟོས་ཚུས་བྱུག་ཅིང་
སོགས་གསུངས་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་སྲིད་ཀྱ་ཏོ་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་
དང་སྟོན་མི་ཡོང་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིས་མཁན་ཁྱིར་ཕེབས་རྗེས་ཀུམོག་
སྟོང་གྲ་ཚེན་མེའི་ཚོགས་དབུར་བྱང་སྟོམ་གནང་ནས་ཡན་ལག་བདུན་
པར་མཚུལ་འབྲུལ་སྐབས་སྟོན་གླ་མས་ང་ལ་གསུངས་པ་དེ་མ་འོངས་ལུང་
བསྟན་དངོས་ཡིན་འདུག །ངའི་གླ་མ་དུས་གསུམ་སྐྱིབ་མེད་དུ་གཟིགས་

བའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན། ཨ་བུ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་གྱི་བཀའ་འདྲིན་དེ་ངས་
སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀའ་ཡང་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་ཁྱང་བུ་ཅམ་ཡང་གཞལ་
དུ་མི་ཡོང་གསུངས་ནས་ཕྱག་ཐལ་སྐྱར་གྱིས་སྐྱབ་ཆབ་གསེལ་བཞིན་
གསོལ་བ་འདེབས་བར་མཛད། དུས་རྒྱུན་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་
མཐོང་གི་དད་བྱས་སྐྱབ་མིན་གྱིས་བསྟེན་པས་ཨ་བུ་ཤིན་དུ་མཉེས་ཤིང་
མདོ་སྐབས་གཞུང་ལུགས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་སྦྱོང་འཇུག །གསང་སྦྱིང་།
རྫོགས་ཆེན་གསང་བ་སྦྱིང་ཐིག་ལས་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཡི་གེ་མེད་བའི་སྟོང་
སོགས་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་གནང་།
དེ་དག་ཀྱང་ཆོག་སྦྱི་གོ་ལུལ་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པར་བསྐྱབས་ཤིང་ཉམས་
བཞེས་ཅི་གཅིག་དུ་མཛད་པས་རྟོགས་པའི་པ་སོགས་བརྟེས། སྐྱ་ཆེའི་སྦྱང་
ཅམ་ལ་ཀམ་ཐོག་སི་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་གདན་ཞུས་གྱིས་ཀམ་ཐོག་གདན་
སར་བྱོན་ནས། བཤད་བྱ་བོར་བུ་སྐྱབ་སོལ་རྒྱུད་སྦྱིའི་བཤད་བྱ་ཆེན་མོ་
འཇུགས་པའི་མཁན་རབས་དང་པོའི་གསེར་ཁྱིའི་པོ་གསུམ་ལ་བཞུགས་
ནས། ཀམ་ཐོག་གཞུང་བརྒྱུ་མ་ཞེས་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྣ་
ཆོགས་བརྒྱ་སྐོར་གྱི་བཤད་པ་ལོ་ལྷ་འེའི་ཁོངས་གྲུབ་པ་མཛད་རྒྱའི་

དབུ་བཅུགས་ནས་བསྟན་སྲོག་གསར་བ་མཐུན། དེ་རྗེས་བི་མའི་རྣམ་རྗེས་
མཁན་ཆེན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་དང་། སྐབས་སྐབས་ཆོས་འགྲུབ་སོགས་
གཞན་དགའི་སློབ་བརྗེད་རིམ་བྱོན་གྱིས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་བཟང་སྤེལ་
བསལ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཀམ་མོག་པའི་ཆོས་བརྗེད་གྱིས་གང་ཁྲབ་ཏུ་སྐབས་དབང་
རྗེ་གསལ་ཆེན་པའི་བཤད་པའི་བཀའ་སློབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་བ་བྱུང་།
སྐར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ངས་ཨ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དཔེ་ཆ་
ཤེས་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་སྐབས་ཉན་མཁན་མི་མེད་པར་དགོན་པའི་
ཀ་བ་ལ་བཤད་དགོས་བྱུང་བུང་འཆད་རྒྱའི་དམ་བཅའ་ཡིན་གསུངས་ཏེ།
སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བར་ཉིན་རེར་ཆོས་ལུན་བཅུ་སྟག་རེའམ་ཐ་ན་
རེ་རེ་ཆག་མེད་མཛད། ཆོས་ནམ་གསུང་སྐབས་ཀུན་སློང་ཀུན་སློང་རྒྱས་
པ་རེ་དང་དབུ་མཐུག་ཏུ་ཆོས་སློང་ཆག་མེད་རེ་གསུང་སློབ་ཡོད་པ་དང་།
དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཁོག་དབུ་བ་སྟེ་ཉམས་
ཚོར་གནད་དུ་བཀའ་ཞིང་ཨ་བུ་དང་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་སྟོང་
པོར་མཛད། གསུང་གི་བདུན་ཅི་བཞེས་པའི་སློབ་ཆོགས་ཉིད་གྱིས་ངོས་
འཛིན་གནང་བའི་དཔལ་སྐྱེལ་ཡང་སྤྲིད་བོད་སྐྱེལ་མདོ་སྟགས་བསྟན་པའི་

ཉིམ་དང་། ཀམ་མོག་སི་ཏུ། ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་བརྒྱ་རྣམ་རྒྱལ། མཁེན་བཙེ
ཚོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས། ལུ་ར་བརྒྱ་ལོར་བུ། ལུང་མའི་མཁེན་ཚེན་ལུ་དགའ།
རྩ་རྒྱལ་འཛིགས་དབང་། དགུ་འོང་རྒྱལ་སྤྲུལ། རོ་གྲུབ་ཐིན་ལས་དཔལ་
འབར། ཀམ་མོག་མཁེན་དག་ཚུང་དང་རུས་ལྡན་སོགས། མེ་བ་མཁེན་
ཚེན་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་སོགས་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་བསྟན་
རྒྱུན་སྐྱོང་མཁེན་དུ་མ་བྱོན། གསུང་ཚོམ་བསྟན་བཙེས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ། དཔལ་
སྤུལ་རིན་པོ་ཚེའི་གསུང་རྒྱུན་ཉམས་མེད་སྐྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཚེན་དང་།
འཇམ་མགོན་མི་པམ་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོན་མེའི་འགྲེལ་བ། སོ་ཐར་འདུལ་
བའི་སྐྱོང་གཞི་བཙེས་དང་། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཚེའི་གསུང་རབ་
དུ་མའི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྒྱུན་ལ་སྤོང་
པའི་མཛད་པ་བསྐྱུངས། དགུང་གངས་བྱ་གསུམ་པར་བསོད་དཔལ་ཞེས་
པའི་རྙོག་གོ་བ་ཞིག་གིས་ཐུགས་དགོངས་དགུག་པའི་དམ་སེལ་ཀྱི་རྒྱུན་
གྱིས་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རེ་ཞིག་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་སྟེ།
ཚོས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་མཁེན་ལུ་དགའ་དང་། ལུ་ར་སྤུལ་སྐྱུ། བོད་སྤུལ་
རྣམས་མདུན་དུ་བཞུགས་སྐྱབས་ཞལ་ནས། འགོ་རྩོགས་ཀྱི་གྲོང་དེ་འགྲིག་

ན་ཡག་ཟ། ཞེས་དང། ད་རེས་ང་འཆི་བ་ལ་སྒྲོག་ཐབས་མེད་ཀྱང་ལུང་པོ་
སྤྱིན་བསྐྱེད་མ་སྡུ་བར་ཀུན་གྱིས་དབང་བཞི་ལོངས། དེ་ནས་རྗེས་
སེམས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་བསྐྱེད་གྱིས། ལུས་པ་རྣམས་
གྱིས་སྦྱོར་བ་བོ་བྱས་ལ་རྒྱབ་ལུང་སྐྱེད་གྱི་མ་བང་ཅར་ས་སྤྲས་བྱས་
ན་རྗེས་ཁ་བའི་ས་བཅུད་ལ་པན་ཞིང་རྗེས་ཆེན་ཆང་གི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་
ཡིན། སང་ཉིན་ཆེས་ཉེར་ལྷ་ལ་ཤི་ན་གཟའ་སྤེན་པ་གཡང་ས་ཡིན་པས་ང་
ཨར་ཅོ་ལ་མི་གཞོད་ཀྱང་རྙིང་མ་ཆང་ལ་གཞོད་པས་མི་རུང་། ཆེས་ཉེར་
བྱུག་ཉིན་གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་པས་མི་ལེགས་ཅེས་གསུངས་འཕྲལ་ཆོས་སྐྱེའི་
བཞུགས་སྐྱེད་གྱིས་ནང་དབྱིངས་ཁྱད་ཆོས་བྱུག་ལྡན་ཀ་དག་གཞོད་
མའི་གྲོལ་སར་ཞི་བར་གཟིམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།

༡༡། །དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མའི་ཚིག་གི་དོན་གསལ་བའི་
འབྲེལ་ཚུང་སློབ་གྲྭ་ལྷན་པའི་སྐོར་འབྲེད་ཅེས་བྲུ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་བྱི་ཡ།

སྐལ་བཟང་རྣམ་འདེན་བཞི་བ་ཤུའི་ཉིག །

རྒྱལ་སྐལ་བརྒྱད་དང་རྒྱན་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་དང་།།

མཁའ་སློབ་ཚོས་རྒྱལ་སྐལ་བའི་ལོ་བཅ་སོགས།།

འཕགས་བོད་དམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་དད་བརྒྱས་བསྟེན།།

སྡེ་གསུམ་སློང་དགུའི་ཤིང་རྟ་སློང་ཚེག་བ།།

སྲ་འགྲུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚོན་འཛིགས་མེད་སླིང་།།

ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཚོས་གྱི་དབང་།།

ཡབ་སྐལ་བརྒྱད་བར་བཅས་བ་རྒྱལ་གྲུང་ཅིག །

རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་དཔེར་ཤར་བའི་ལྷོ།
འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་དུར་སྤྲིག་གར་གྱི་རོལ།
ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་བ།
སྤྲ་བའི་ཉི་མ་སྤྲོད་གི་བརྗོད་རོལ།

ཡུན་རིང་སྤྲང་བའི་དཀའ་བ་ཁུར་བའོད་པའི།
སྤྲ་རིག་སྤྲ་བའི་མཁས་པར་ཆེར་གྲགས་ཀྱང་།
ཟབ་མའི་གནས་འདི་ཉོགས་དཀར་རབ་གཟིགས་ནས།
རི་བཞིན་སྤྲ་བའི་སྤོབས་པ་བསྐྱུངས་གྲགས་ན།

སྤྲ་ཚད་སྤྲ་ངག་སྤྲེབ་སྤྲོད་མ་བྱང་ཞིང་།
སྤྲེས་སྤྲངས་སྤོ་གྲོས་དམན་པ་བདག་འབྲེ་ཡིས།
ཟབ་དོན་སྤྲ་བའི་སྤོབས་པ་མ་མཚིས་ཀྱང་།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྩ་དང་དབྱུག་གྱུ་བཞིན།

སྒོ་སྒོས་དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཉོགས་དཀའ་གནས།།
གཞུང་འདྲིར་བསྟེན་ན་ཡང་དག་མཚོང་བའི་མིག།
དེ་མེད་བདེ་སྐྱབས་ཉིད་དུ་འབྲེད་པའི་སྤྱིར།།
པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་གསལ་བར་བྱ།།

རྒྱལ་བ་མཚོག་དང་རྒྱལ་སྲས་མཚོག་རྣམས་དང་།།
མ་རྒྱ་རུ་སྒོ་ལྡན་མཚོག་སྟེང་ཅུལ།།
ཅ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་བདེན་མཐུ་ཡིས།།
འདི་ཡིས་བསྟན་འགྲོར་སྟོན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།།

དེ་ལ་འདྲིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་མཚན་དཔེའི་གཞུགས་སྐྱུར་
ཤར་བ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྗེ་བཙུན་མ་རྒྱ་རུ་སྒོ་ལྡན་མཚོག་སྟེང་
ཅུལ་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཚེས་པའི་བྲུབ་བདག་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
ཀུན་མཁྲོན་འཇམ་དབྱེངས་སྐྱེ་མ་ཉིད་སྐྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་དུས་

སྤྱི་ཐབས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཐབས་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
གནས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་བཟང་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་སྤང་བ་གང་ཤར་སྤྱུག་པར་སྟོན་གཅིག་ཏུ་བརྩམས་པར་མཛད་
པའི་ལེགས་བཤད་འདི་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

ཐོག་མར་དགེ་བ་རྒྱད་ཀྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། ཐ་
མར་དགེ་བ་མཚུགས་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྟན་པ་
དང། མཚན་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ།

དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་མེ་བཞུགས་སོ།།

དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་མེ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
གཞུང་བཟང་འདི་ལ་ལེགས་པར་བརྟེན་ན་ཐབས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཐབས་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སྤྱོད་སྤྱུང་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤྲུལ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཆེས་སྤྱིར་མི་སྤྲོག་པའི་སྤོ་མིག་ཡང་དག་པ་
རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དབེར་ན་སྤྱན་པ་སེལ་ཞིང་

མཐོང་བའི་སྣང་བ་སྦྱིན་པའི། རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོན་མེ་རིན་ཐང་དང་བྲམ་
བ་ལྟ་བུ་འདི་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དོན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྣོ་
ནས་མཚན་དུ་བཏགས་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ།

གང་ཡིད་ཐེ་ཚོམ་དུ་བའི་སྦྱབས་འཇུགས་པ།།

འབྲེད་བྲེད་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེའི་མར་མེ་ནི།།

སྣང་ལ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོའི་ཚུལ་འདུག་པ།།

∴ལམ་ཟབ་(1)མཐོང་བའི་མིག་དེར་བདག་ཀྱང་དད།།

གང་ཡིད་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཤུ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ལྷང་
རིགས་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གང་གི་
ཡིད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
∴གནས་ཡིན་ནམ་(2)མ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དུ་བའི་སྦྱབས་

(1) མི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡-༡ མང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༧-༡ རྩམ་བཟང་། ༽

(2) ལྷང་རྟེན་སྦྱི་དེབ་གཞུགས། ༡-༣༠ རྩམ་ལ་ཡིན་ནམ་༽

སུ་འབྲུམ་ས་ནས་ལྷང་རིགས་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་ཐག་ཚོད་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅི་བུ་གཏོལ་མེད་ཏུ་
 འབྲུན་པ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པའི་བདེན་གཉིས་དཔྱེད་པའི་ཚད་མ་དེ་མ་མེད་པའི་མཁྱེན་
 རབ་འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྗེའི་མར་མེ་མཚོག་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་འདི་
 བེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབང་རྣོན་ཚོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་སྣོང་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་སློ་སླུར་
 དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱུན་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཟབ་མོའི་རྩལ་
 སུས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྲེན་ཅིང་
 འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ནས་ལམ་བཟང་
 སོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་
 མིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རབ་
 ཏུ་དད་དོ་ཞེས་མཚོད་པར་བརྗོད་པའོ། །ཀྱང་སྐྱས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་ཟབ་མོ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཚད་མའི་མིག་བཟང་དད་པས་

བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ།

གཉེས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་དོན་ལ་བཞི། གླེང་གཞིའི་
སྐོར་མདོར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
ཡི་རངས་ཀྱིས་བསྟགས་པ་བརྗོད་ཅིང་དོན་བསྟུན་ཏེ་གདམས་
པ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཚད་
མ་གཉེས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན། ལམ་ཡང་དག་དང་དེའི་གཟུགས་
བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར། ལམ་ཡང་དག་དང་དེར་ཞུགས་པ་ལ་
བསྟགས་པ། ཇི་ལྟར་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ།

གྲེ་མ་ཟབ་མའི་གནས་ལུགས་ལ།
སྐྱོར་བྱེད་དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ།
ཁྱོད་མེད་པས་ན་སྲིད་པ་འདི།
སྐྱུ་མའི་རྒྱར་ནི་འཇུགས་ཤིང་རྗོངས།

གྲེ་མ་ཟབ་མའི་སོགས་ལྷ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། གྲེ་མའོ་ཐ་

སྣང་དང་དོན་དམ་པའི་ཟབ་མིའི་གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་
བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་
མ་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྦྱོན་མེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་བ་ཁྱོད་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་མེད་པས་ན་སྲིད་པ་འདི་
ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་པལ་ཆེར་གནས་ལུགས་ཟབ་མིའི་དོན་ལ་ཐེ་
ཚོམ་གྱི་སྐྱུ་མའི་རྒྱར་ནི་འཕུམས་ཤིང་སྤང་དོར་ཁས་ལེན་ལ་རྫོངས་
པར་གྱུར་པའི་སྦྱོན་འདི་བྱུང་བའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཡང་དག་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཁྱད་པམ།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་ལ།།

ངེས་པས་ཡིད་ཆེས་འདོད་བ་དང་།།

ཐོས་པས་དད་པར་བྱེད་པ་གཉིས།།

ལམ་དང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ།
རྒྱ་འབྲས་སམ་མདོ་སྐགས་གྱི་ཐེག་པ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། གཞི་

ཁྱད་པར་བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལ།།

ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་སྒོ་གཅིག་བུ།།

ཚད་མའི་གཞུང་དང་གནས་ལུགས་དོན།།

གཏན་འབེབས་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་ཀྱི།།

ཚད་མ་བྲི་མེད་གསལ་བྱེད་པ།།

ཐེག་མཚོག་དབྱུ་མ་རྣམ་པ་གཉིས།།

ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྒོ་མིག་ཟུང་།།

བགྲང་དེ་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ལམ།།

དེར་ནི་གཞན་རྗེས་མི་འཛོག་པར།།

ཡང་དག་ཞུགས་པ་དེ་ལ་བསྟུགས།།

མད་བྱུང་ཚོས་ཀྱི་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ།

རྒྱན་འགྲེལ་བུ།

དོན་དམ་མཁའ་ལྟར་ཞི་བའི་ཐུགས་བརྟེན་པས།།

དཔལ་ལྡན་སྐྱབ་བ་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ན་མཛེས།།

མ་སྙད་འཇའ་ལྷུང་མ་འདྲེས་གསལ་གཟིགས་པས།།

ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ས་ཚོན་འདིར་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་བཞིན། ཡོན་ཏན་མད་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ཚོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བའི་གྲགས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་དབྱ་མའི་ལེགས་བར་བཤད་པའི་
གསུང་གི་འོད་ཟེར་དང་ཆབས་ཅིག་པར་སྟོན་མཚོག་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་བསྟན་པའི་ལྷ་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པོར་ཤར་བ་
སྟེ་ཤོན་པ་ཡིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཀྱི་ལྷན་པ་ཐེགས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་དེ་དེ་
ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པ་
ཡིས་མ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱས་པས་མ་སྙད་ཀྱི་
སྤང་དོར་ལ་འཇུག་སྟོག་མི་ཞོར་ཞིང་མི་འཇུག་པ་དང་། བྱུང་བར་དུ་
བསྟན་པ་ཡང་དག་པའི་འཇུག་འོགས་ཚད་མ་དང་སྟོན་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ལྷ་

དང་བཅས་པ་སྐྱུ་ལྷན་གྲུང་མི་འཕྲོག་པའི་ཡིད་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ཉིད་པའི་སྒོ་གཅིག་ཕྱི་པར་གྱུར་པ་ཚད་མའི་གཞུང་དང་གནས་
 ལུགས་ཟབ་མོ་སྒྲོལ་བྲལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་
 གྱུད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ངེ་མ་མེད་པ་
 གང་གི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་ཡིན་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་
 གྱུད་པ་ཐེག་མཚོག་དབྱུ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་
 འདི་ཁོ་ན་ལམ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་མིག་མཚོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱང་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མཚོག་དང་སྤལ་དུ་གྱུར་
 པ་བྱུང་སྟེ་གཉིས་བྱུ་མ་པ་མེད་པར་བགྱུད་དེ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ལམ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 ཡང་དག་དང་ལམ་དེར་ནི་གཞན་ངོང་མི་འཕྲོག་པར་ཉེ་སྐྱུ་ལྷན་གྲུང་
 གཞན་དུ་བྲང་མི་སྐྱབ་པས་ཡང་དག་པར་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པའི་
 གང་ཟེག་དམ་པ་དེ་ལ་མཚོག་ཏུ་མོས་ཤིང་བསྐྱབས་པས་བསྟོད་དོ།།

བཞི་པ་རི་ལན་རྩལ་གྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་རྩལ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སེམས་པའི་དང་སྲོང་ལ།།
 ཐོལ་བྱུང་ལྡོམ་བྱ་བ་ཞིག་གིས།།
 རྟོག་གའི་བཀལ་བཏག་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
 རི་བ་བདུན་པོ་འདི་ལྟར་རིས།།
 གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱོས་ལ་མཁལ་བས་ཅི།།
 རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བག་པོབ་ལ།།
 རིས་པའི་ལན་འདི་ཉེ་བར་ལྡོན་མཛོད་དང་།།
 རང་གི་(1)རྣམ་དཔྱོད་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གསལ།།
 མང་ཐོས་སྣ་ཞགས་རིང་དུ་བརྒྱུངས་ན་ཡང་།།
 ཁོན་པའི་རྩལ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཚོས་གྱི་རྩ།།
 མ་སྲོང་ད་དུང་མཁལ་བའི་གྲགས་པ་ལ།།
 རེ་བ་རིགས་ངན་བཅུ་ལྔ་མོར་ཆགས་དང་འབྲ།།

(1) མཁལ་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༡-༩ ། རང་གི།

ལྷ་བ་དགག་གཉིས་གང་ལྟར་སྤྲ།
ཉན་རང་བདག་མེད་གཉིས་ཉོགས་སམ།
མཉམ་བཞག་འཛིན་སྤངས་ཡོད་དམ་མེད།
དབྱུད་ནས་བསྐྱོམ་མམ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ།
བདེན་པ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་གཙོ།
མི་གཅིག་མཐུན་སྤང་བལྟ་བུ་གང་།
དབྱ་མར་ཁས་ལེན་ཡོད་དམ་མེད།
དེ་སྐད་སྟོང་ཉིད་ལས་བརྩམས་པའི།
ཟབ་མེའི་བྱི་བ་བདུན་པོ་འདིར།
ལུང་དང་འགལ་བ་མེད་བཞིན་དུ།
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལན་ཐོངས་ཤིག །
ཉོག་གཤིང་ཆོག་སྤོང་ཆོར་མའི་མདུང་།
འབྲུམ་གྱིས་བསྐྱུན་ཀྱང་མི་ཕྱིག་པ།
ཆེ་རྣམས་མོངས་པའི་དཀའ་གནད་ལ།

སྐྱེ་བའི་ལྷ་གསུམ་རིང་སྐོར་ག་བཞེན་རྒྱུངས།།
 དེ་ལྟར་སྐོར་གྲོས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ངག་གི་རྒྱུང་།།
 རྒྱུང་བྱུང་གཡོས་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་སྐོར་སྐྱེང་།།
 དུས་མཐའི་རྒྱུང་གིས་རི་བཞེན་བསྐྱེལ་གྱུར་ནས།།
 མི་སྐྱེའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དལ་ཅིག་(1)བཟུང་བའི་མཐའ།།
 གྲེ་མ་བརྒྱ་སྐྱེག་དཀའ་བའི་ཁུར་བརྟེན་ཅིང་།།
 ཡང་དང་ཡང་དབྱེད་སྐོར་གྲོས་རྒྱུང་བའི་མེ།།
 རྒྱུད་མར་ཆེས་ཆེར་སྐྱར་བ་དེས་ཀྱང་འདྲི།།
 རྒྱུན་བྲལ་ཁམས་སུ་བསྐྱེལ་བར་མི་རུས་ན།།
 ལྟན་སྐྱེས་སྐོབ་སའ་པའི་སྐོར་རུས་ཞན་གྱུར་ཅིང་།།
 དུན་རིང་སྐྱུངས་པའི་ཁུར་ཀྱང་མ་བཟུང་བ།།
 དམན་བ་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཞེས།།
 འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་གདུང་བའི་འབྲེལ་གྱིས་བོས།།

(1) མཁའ་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༧-༥ ཉ་དར་གཅིག་ཏུ།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཡིན་སྟེ་མ་པའི།།

ཡིད་ལ་ཐོ་རངས་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར།།

སྒྲོབས་པའི་ལོ་སྐབས་ཚུང་ཟད་ཐོབ་པའི་མོད།།

ལེགས་གསུང་དོན་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་དེ་སྤྲོས།།

དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སོགས་ཆེགས་བཅད་བཅུ་དང་རྐང་བ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལོང་དུ་བཤུང་བ་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་
པའི་སྒོ་གྲོས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བྱང་སྤོང་ཆེན་པོ་ལ། རང་གར་
ཐོས་གྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྡོམ་བྱུ་བ་ཞིག་གིས་ཤིན་
ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་རྟོག་གའི་བཟུལ་ཞིང་
བཏག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་བྱི་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་བདུན་པོ་
འདི་ལྟར་བྱིས་ཏེ་འདི་དང་འདི་ཡི་ལན་རྣམས་ནི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་
སྒྲུང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། སྒྲུང་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱར་སྒྲོས་
སམ་རྗེས་བརྗོད་ཅུང་ཤེས་པ་ལ་འདི་ནི་མཁས་པའི་ཞེས་བསྟོད་
བསྐྱབས་ཅི་ཞིག་བཞི་སྟེ་དགོས་འབྲས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

བར་རྟོགས་དཀའ་ཟབ་མེད་པ་གནས་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
 ཡང་དག་པར་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་། བག་པམ་(1)སྟེ་ཞིབ་མེད་སློ་
 གྲོས་གྲིས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་ལ་གང་དེས་པའི་ལན་འདི་རྣམས་ལུང་
 རིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་དང་དེ་ཉི་ཤེས་སྟོན་པར་མཛོད་ཅིག་དང་།
 ད་གཞོན་དག་གི་འབྲས་ཏྲགས་དེ་དང་དེས་ནང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་སློ་གྲོས་མཁས་སློབ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་
 བཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་ངེས་པར་འགྱུར་གྲིས། གཞན་དུ་གཞུང་མང་
 དུ་ཐོས་ཤིང་དགག་སྐྱབ་གྱི་སྣ་ཞགས་རིང་དུ་བརྒྱུད་ནས་མཁས་
 བར་གྲགས་ཤིང་སྟེམས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོན་པའི་ཚུ་མིག་
 ཚུང་དུ་ལ་གནས་པའི་དུས་སྐབས་གྲིས་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐོང་
 བའི་དཔེ་ལྟར་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱུར་མཐོང་ཅམ་གྱིས་
 ཁེངས་ཤིང་རྒྱུར་མཐོང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཤིན་དུ་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏིང་ཟབ་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

(1) ལྷ་ཁ་ལྷ་སྟེ་དེབ་གཞུགས། ༡༠-༡༦ །བག་ཐོབ། ་།

པོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གཞན་དང་གཞན་
མང་པོ་རྣམས་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་སྤོང་བས་སེམས་མི་ལྷུང་བར་མ་
ཟད་ད་དུང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ལ་དེ་
ཞིང་ཆགས་པས་དགག་སྐྱབ་ལྟར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་རང་གར་སློབ་
ཅི་དཔེར་ན་དེགས་ངན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཅུ་ལྔ་མོར་ཆགས་པས་ལོག་
པར་གཡེམ་པར་བྱས་ན་སློག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་འགྱུར་
བ་དང་འབྲ་སྟེ་ཟབ་མོའི་ཚོས་སྤངས་པའི་རྒྱས་རང་དང་གཞན་རྣམས་
མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་
དུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བས་བདག་
ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །

དོན་གྱི་གནས་ཟབ་མོ་གང་འདི་ན་འདི་ལྟར་མཁས་དབང་དམ་
པ་རྣམས་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་ཞལ་འཛིན་དང་། ཕྱང་དང་དེགས་པའི་
སློ་གོས་ཀྱི་གཤོག་རྩལ་འགྲན་པའི་སྤྱིར་སན་ཚུན་བརྒལ་བ་ཉུགས་
གྱིས་དགག་སྐྱབ་སྣ་ཚོགས་དགོས་དབང་གིས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ན་

ཡང་ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་མི་འགལ་བའི་ཞལ་བཞེས་སྒྲོན་མེད་
ཅིང་གང་ལའང་དགའ་བར་སྤང་བའི་གནས་འདི་འདྲི་སྟེ།

མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་མཁས་དབང་ལ་ལས་མེད་དགག་དང་
ལ་ལས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གསུངས་པ་གཉིས་ལས་གང་ལྟར་སྐྱབ་བ་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཏུ་གནས་ཤིང་ལུང་རིགས་དང་
མི་འགལ་བར་གང་འཐད་ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་རང་དག་
བཅོམ་པས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་སམ་
མ་རྟོགས་པར་སྐྱབ་བ་གང་འཐད་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའམ་འཛོག་ཆེ་འཛིན་སྤངས་ཡོད་དམ་མེད་པ་
གང་ལྟར་སྐྱབ་བ་འཐད་ཅེས་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལའང་དབྱེད་ནས་བསྐྱོམ་
མམ་མི་དབྱེད་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པར་སྐྱབ་བ་ལ་དང་། བདེན་
པ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བམ་དོན་དམ་གཅོ་བོར་སྐྱབ་བ་
ལ་དང་། ཚུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རིགས་དུག་གི་འགྲོ་བས་མཐོང་བ་མི་
གཅིག་པ་དུག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ལ་མཐུན་སྤང་གི་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བ་

ཡོད་དམ་མེད་གང་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་དང། དབུ་མར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་
ལེན་ཡོད་དམ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བར་གང་
ཞིག་འཐད་ཅེས་དེ་སྐད་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་བརྩམས་
པའི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་འི་བ་བདུན་པོ་འདིར་ལུང་དང་འགལ་བ་
མེད་པར་ལུང་གི་དོན་བཞིན་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་
པའི་ལན་ཡང་དག་པ་ཐོངས་ཤིག །དེ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པས་
མ་གྲུབ་པའི་ལན་གྱིས་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྟོག་གའི་ཐལ་ངག་གི་ཚིག་གི་འབྲེང་བ་ལྟར་སྐྱེད་གི་
རིགས་པ་ཚེར་མའི་མདུང་ལྟ་བུ་འབྲུམ་གྱིས་གཅིག་ཆར་བསྐྱེད་ཀྱང་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཕྱིག་པ་སྟེ། དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་རུས་
པས་མཁས་པར་གྲགས་པའི་ཆེ་བའམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཚོངས་
ཤིང་འཁྲུལ་བར་གྱུར་ནས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཟབ་
དོན་དཀའ་བའི་གནད་འདི་ལ། ལུང་རིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
ལན་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་མི་ཐུང་བར་རིང་པོ་སློག་འགྲུབ་བཞིན་སྐྱེད་

སྐྱོན་སྤྱང་གི་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སྐྱོབས་པའི་སྐྱོ་ཡི་རྣམ་པ་ཞན་
 པར་གྱུར་ཅིང་། ད་ལྟ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་སྤྱངས་པའི་དཀའ་
 བའི་ཁྱུང་བརྒྱ་སྐག་དག་གྲང་མ་བཟུང་བ་དམན་པ་བདག་གིས་
 འདི་ལ་ལན་གྱི་ཁྱུང་པར་ཁས་ལེན་སྐྱོན་མེད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ག་ལ་རྣམ་
 ཞེས་ལྟག་པའི་སྣ་མཚོག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྤྱིང་ནས་
 དད་པས་གདུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བོས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ཡི་
 ཚེ་ན་ལྟག་པའི་སྣ་དེ་ཡི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟེ་
 བ་སྟེ་ལྟག་པའི་སྣ་འི་བྱིན་རྒྱལས་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་
 ཡིད་ལ་ཐོ་རངས་ནམ་ལང་བའི་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་
 ལྷང་བ་ལྟར་ལན་གྱི་ཁྱུང་པར་ཁས་ལེན་སྐྱོན་བྲལ་ལུང་རིགས་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྤྱོད་རྣམ་པའི་
 སྐྱོབས་པའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པའི་མོད་དེ་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་དགོངས་དོན་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་སྐྱོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་དབྱུང་དེ་

འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཇི་ལན་
མདོར་བསྟན་པ་ལྟར་བདུན་ལས། ཇི་ལན་དང་པོ་ལྟ་བུ་མཐར་སྐྱབ་
མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་གང་འཐད་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། གཞན་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་རང་སྤྲུགས་བཞག་པ་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

དགོ་ལྡན་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཟེང་།
གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྤྱོ།
སྤྱི་འགྲུར་རིང་སྤྲུགས་གང་ཞེ་ན།
རྒྱང་འཇུག་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོར།
མེད་ཅེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་གྱི།
མེད་རྒྱང་དང་ནི་མ་ཡིན་ཞེས།
བཀག་ཤུལ་ཆོས་གཞན་ཅི་ཞེས་འཕེན།
དེ་གཉིས་སྤོ་ཡིས་བརྟགས་པ་ཅོམ།

དོན་ལ་གཉིས་ཀར་ཁས་མི་ལོན།
དགག་སྐྱབ་གཉིས་དང་བལ་བ་ཡི།
སློང་འདས་གདོད་མའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན།
སྟོང་ཚུལ་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་ནི།
ཟིན་མེད་དགག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འསགས་ཡུལ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་དང་།
མོད་ན་རོང་ཐོམ་ཚོས་བཟང་གཉིས།
དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས།
ཀ་དག་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས།
ཚོས་འདི་ཀ་ནས་དག་པ་འམ།
གདོད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར།
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མ་སྐྱེས་པས།
མེད་ཅེས་བརྗོད་ལ་ཅི་ཞིག་ཚོམ།

དགོ་ལྡན་ལྷ་བ་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ་དང་པ་གཅིག་གིས་

བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་རང་གི་ངོ་
 མོས་མི་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་བདག་དང་ཁྱད་པར་
 མེད་པས་རྣམ་ཐར་སློབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འོད་
 གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ལྷུང་ཚད་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུར་གྱུར་ན་གཅེར་བུ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་འོད་གསལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པར་བསྟན་པས་སྟོན་པའི་བཀའ་
 བར་ཐ་དེས་པའི་ལུང་གིས་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་གསལ་
 བར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲུལ་གྱང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚེན་
 པོ་བྱམས་པས། རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྒྲ་སོགས་དང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་
 རིགས་ཚོགས་དང་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་དག་
 ལ་འབགས་ལུལ་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱིའི་དབུ་མ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་
 རིགས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་ལེགས་
 ལྷན་འབྲེན་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སོ་སོར་བཟུལ་ཞིང་དགག་བྱ་
 ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱད་མ་སྤྱད་དང་དེའི་དབང་གིས་ཐ་སྟོང་

དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་
 གྱིས་ཁྱད་པར་ལ་པན་ཚུན་དགག་སྐྱབ་སྒྲ་ཚོགས་མཛད་ཅིང་དེར་
 བརྟེན་ཐོད་འདིར་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་རང་ཞེས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
 ཏུ་གོ་ཞིང་མཁས་མཚོག་རྣམས་གྱིས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་སྟོང་
 ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བའི་འགལ་འདུའང་བསྟན་ལ། དཔལ་
 ལྡན་ལྷ་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་པོ་
 གངས་ཅན་གྱི་མཁས་མཚོག་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་
 བའི་དགོངས་པ་ལོན་མ་ལོན་ཞེས་དགག་སྐྱབ་སྒྲ་ཚོགས་པར་
 མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་བྱམས་པའི་རྒྱད་ལྔ་
 མ་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་པོ་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་མཚོག་
 རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་དགག་སྐྱབ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྟོན་བར་གྱུར་ན་ཡང་།
 གཟུ་ཐོར་གནས་པའི་སྟོས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་རིགས་ལམ་ཇི་མ་མེད་
 པས་གནད་གྱི་དགོངས་དོན་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་རྒྱལ་བའི་སྲིན་ལས་
 གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སོ་སོའི་དགོངས་གནད་རེ་ཅུལ་བརྟོན་མཛད་

པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་རྩུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་རྒྱ་
 སོད་བྱུབ་ཐོབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་
 པ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སྟོན་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་སྲི་མེད་པར་
 གཅིག་དུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་ཚུལ་རྗེ་འཇམ་དབྱུངས་སྐྱ་མས་
 དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་སྟོང་ཐུན་སེང་གའི་
 ང་རོ་སོགས་སུ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བེན་པའི་ལུང་རིགས་ཟབ་མོའི་
 དགོངས་གཞན་རང་གིས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལས་འདིར་བསྐྱར་
 རྒྱས་སུ་མ་བྲས་ལ། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞལ་བཞེས་རྩུང་ཟད་ཙམ་
 མི་འདྲ་བ་རེ་རང་གཞན་སུ་ལའང་ཡོད་པ་དེར་མི་འཐད་པའི་གྲུག་ཀ་
 དོན་ལ་མི་གནས་པ་ལྟ་ཅི་དོན་ལ་གནས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་ལོག་
 དང་ཚོས་ལོག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་ལ་མི་ཆོན་དོན་ལ་ཆོན་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་
 ཟེར་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་བྲག་ཆར་མ་སོང་བར་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་
 གྱིས་ཐ་སྙད་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། ཐ་སྐད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ།། དེས་ན་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འདྲའི་སྐོ་ནས་ཇི་ལྟ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐོས་ལོག་པར་མི་
ལྟ་བར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོང་ལོར་དམ་བར་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།

དངོས་དོན་ལ་གངས་ཅན་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རི་བོ་དགོ་
ལྟ་བུ་སོགས་སྲ་ཕྱིར་བྱོན་པའི་མཁས་མཚོག་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་དཔུ་
མའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་
མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་སྲ་ཕྱིར་བྱོན་པའི་
མཁས་མཚོག་ལ་ལ་རྣམས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་
པ་ཉིད་གཉིས་སྐྱང་འཁོར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་པས་སྟོང་ཉིད་མ་
ཡིན་དགག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་།

སྲ་འགྱུར་གྱི་རང་ལུགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁས་ལེན་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་སྐོ་འདོགས་སོ་གཉིས་

དང་བྲལ་བའི་སྐྱོས་བྲལ་མཉམ་བ་ཉིད་དམ་བུར་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
 ཆེན་པོའི་ངོར་མེད་དགག་ཅེས་བྱ་བ་དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་ལ་སོགས་
 བ་བཀག་ཤུལ་གྱི་མེད་རྒྱུར་ངམ་སྟོང་བ་བྱུང་ཆད་དམ་སྟོང་རྒྱུར་དང་
 བེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཞེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཚོས་ཉིད་ལ་
 སོགས་བ་ཚོས་གཞན་ཅི་ཞེག་འཕེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྒོ་ཡིས་གཞན་
 སེལ་བའི་སྐྱོ་ནས་བཏགས་བ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་ན་གཤེས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ལ་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བས་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ཀར་
 ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དགག་བ་མེད་
 དགག་དང་སྐྱབ་བ་མ་ཡིན་དགག་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡི་སྒོ་འདས་སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་སོ་
 སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གདོད་མའི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་གནས་སྐབས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་

གཏུན་ལ་འབེབ་ཚུལ་ཁོ་ནར་བསམས་ནས་ནི་མེད་དགག་དང་མ་
ཡིན་དགག་གང་ཡིན་ཞེས་ངེ་ན་མེད་དགག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་
ཏེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དཔལ་ལྡན་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་དང་མོད་ན་ཀུན་
མཁུན་རོང་ཚོམ་ཚོས་བཟང་གཉིས་ཐུགས་གྱི་དགོངས་པ་གཅིག་དང་
གསུང་གི་དབྱངས་གཅིག་གིས་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཚོས་སོ་ཚོག་ཀུན་གདོད་མ་ནས་དག་པས་ཀ་དག་སྟོང་པ་ཚེན་སོ་
ལུང་དང་རིགས་པས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀ་ནས་དག་པའམ་གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མཐའ་བཞི་ལས་མ་སྐྱེས་པས་ན་མེད་
ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཚོམ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་མདོ་
ལས་གཞུགས་མེད་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་
མེད་པའམ་སྟོང་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པ་གཞན་ལུགས་

དགག་པ། འཐད་ལྡན་རང་ལྷན་ས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
གཞན་གྱི་མེད་དགག་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཚོག་དང་
དོན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལ་བྱང་འཇུག་མི་རུང་བར་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

ཀ་བ་ཀ་ནས་དག་པ་ཡི།།

ལྷུལ་ན་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་མེད།།

ཀ་བ་མེད་ཅེས་མ་བཀག་ན།།

ཀ་བ་མིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

ཀ་བ་ཞིག་པའི་སྟོང་བ་དང་།།

ལྷུལ་ན་ལྷན་པའི་སྐོར་བ་གཉིས།།

སྟོང་དང་མི་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ།།

མི་རུང་སྲད་བྱ་སྐྱིམ་པ་བཞིན།།

ཀ་བ་ཀ་བས་མི་སྟོང་དང་།།

ཚོས་ཉིད་ཀ་བས་སྟོང་ངོ་ཞེས།།

སྟོང་གཞི་བཞག་ནས་གཞན་སྟོང་བ།།

ཆོག་དང་དོན་གྱི་གཞན་སྟོང་གཉིས།།

ཀ་བ་ཀ་ནས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་
 འདིར་ངོ་བོ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོས་བྲལ་མེད་དགག་དང་།
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངོ་བོ་སྟོང་བའི་དབྱིངས་
 དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་བའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་
 སུ་མེད་བའི་འདུས་མ་བྱས་བའི་རང་གདངས་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་བའི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་བ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཤོན་འབྱེད་
 བའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་། འདོད་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡོད་བའི་བྱིར་མི་འཐད་བ་སྐྱ་ཅམ་མེད་བར་མ་བཟད་སྒྲ་ན་མེད་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་
 བ། དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བའི་རིགས་བ་གང་རི་སྟེད་བས་འཁོར་
 འདས་གྱིས་བསྟུས་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་དོན་དམ་དང་བདེན་གྲུབ་
 སོགས་གྱི་དགག་བྱའི་ཁྱད་བར་སྐྱར་ནས་དེ་ཁོ་ན་འགོགས་གྱི་གཞན་

ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་འདི་འགོག་ན་འགོགས་ཀྱང་མི་རུས་ལ་ཐ་སྣད་
ལ་སྣང་བ་བཏབ་བ་སོགས་གྱི་སློན་ཡང་ཆེའོ་ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཅམ་ཁོ་ན་ཟེའ་
མོ་དབུ་མའི་རྣལ་ལཱ་སྤུལ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་བཞེས་ཤིང་རྩལ་འདོན་
གྱིས་བསྐྱབ་ན་མི་འཐད་དེ། **དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།**

ཐ་སྣད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སློན་གསུམ་
གསུངས་པ། **བརྗོད་མེད་དུ་འབབ་ཅིང་ཀུན་མཁུན་སྟོང་ཆེན་**
པས་ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུ།

རང་རྒྱུད་འོག་མའི་བྱེ་བྲག་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་སྤུལ་སོགས་
སྣང་སྟོང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་དགག་པའི་སྐབས་སུ།
སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྲིད་པ་དང་།
རྟོགས་བྱུང་མི་རུང་བ་དང་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་སྣང་གཉེན་དུ་མི་འཐད་

དེ། དག་ལ་ཞེ་སྤང་སྤྱེས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་མི་
པན་པ་ལྟར་གཞི་རྩུབ་སྤང་ལ་ཞེན་ནས་སོགས་སུ་སྟོང་པར་ཤེས་
པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་དེ་འབྲེལ་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་གང་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཉིང་འཇོན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

སུ་དག་བྱ་མོར་འདུ་ཤེས་གནས། །དེ་དག་འདོད་ཆགས་རབ་
ཏུ་འཕེལ། །འདུ་ཤེས་དག་ནི་རྣམ་བཤེག་ན། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
ནི་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་
ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཀ་ནས་
ཉེ་ཡེ་ནས་སྟོང་བའམ། དག་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་
ལྟར་རིགས་པས་གཏུན་ལ་པབ་པའི་ལྷུང་ན་གང་མི་སྟོང་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ནམ་ཡང་ལུས་པ་མེད་ལ། གལ་ཉེ་ཡོད་ན་དེ་རིགས་
པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཚོས་ཅན་ཀ་བ་རང་ཉིད་མེད་ཅེས་མ་

བཀག་ན་སྟེ་མི་འགོགས་པ་ཀ་བ་བདེན་གྱུ་བ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པས་
འགོགས་མི་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཀ་བ་འདི་ཅི་ཞེས་ཡིན་ཏེ་མི་
འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གྱུ་བ་གྱི་ཀ་བ་ཁེགས་པས་བདེན་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་མི་ཁེགས་པར་བྱས་ན་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཡི་ཀ་བ་གཉིས་
ཏེ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཐ་དད་པ་དེ་གཉིས་མེ་དང་ཚ་བ་ལྟ་བུ་
སྟོང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་དཔེར་ན་སྐད་བུ་
དཀར་ནག་སྐྱིམ་པ་རུང་འཇུག་གམ་དབྱེར་མེད་མིན་པ་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཀ་བ་ཀ་བས་ཏེ་ཀ་བ་རང་གིས་མི་སྟོང་
པར་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་དང་ཚོས་
ཉིད་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་གཞན་ཀ་བས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྟོང་གཞི་ཀ་
བ་དང་ཚོས་ཉིད་བཞག་ནས་བདེན་གྱུ་བ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ཚིག་གི་གཞན་སྟོང་དང་དོན་
གྱི་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཀ་ལའང་སྟོང་བ་དང་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན་དང་
ཚོས་ཉིད་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་

ཟུང་འབྲུག་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སྐྱོས་བྲལ་མི་རུང་བའི་རིགས་
པའི་གཞོན་པ་སྐྱུ་མོང་དུ་བསྐྱོག་མེད་དུ་འབབས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུང་རིགས་ཁས་སྦྱང་དང་
འགལ་བ། ཟུང་འབྲུག་སོགས་མི་རུང་བར་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ།

ཨེ་མ་དེས་དེ་མ་སྟོངས་ན།།

སྟོང་གཞི་མི་སྟོང་ལྷག་མར་ལུས།།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས།།

ལུང་དོན་རིགས་པར་བཅས་ལས་འགལ།།

ཀ་བ་ཀ་བའི་བདེན་གྲུབ་གཉིས།།

གཅིག་ན་གཅིག་ཁེག་གཅིག་ཀྱང་ཁེག །

གཞན་ན་ཀ་བ་མ་ཡིན་པའི།།

བདེན་གྲུབ་ཁེག་ཀྱང་ཀ་བ་ནི།།

གང་གིས་མི་སྟོང་དབྱེད་བཅོད་འགྱུར།།

བདེན་གྲུབ་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར།།

ཚོག་འབྲིའི་འགལ་བ་འདི་ལ་ཆེ།།
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཀ་བ་ནི།།
ཡོད་ཅེས་བྱས་པས་མི་ཚོག་པར།།
དེས་དེ་མི་སྟོང་ཅི་ལ་ཟེར།།
དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན།།
མ་ཡིན་ཀ་བ་ཡོད་ཅེས་དང་།།
ཀ་བར་ཀ་བ་ཡོད་ཅེས་པ།།
མི་མཚུངས་བྱི་མ་རྟེན་བརྟེན་པར།།
དོན་གྱི་ཁས་སྤངས་སོང་བ་བཞིན།།
དོན་དམ་ཀ་བ་མི་དམིགས་ན།།
ཀ་བ་ཀ་བས་མི་སྟོང་ཅི།།
ཀུན་རྫོབ་ཀ་བ་ཀ་བས་ཞེས།།
ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་བདེ་ལ་ཚོངས།།
རང་ནི་རང་གིས་མི་སྟོང་ན།།

རང་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་།།

དགག་བྱ་གཞན་དུ་མེད་གྱུར་ན།།

རང་གིས་མི་སྟོང་ཁས་ལེན་འགལ།།

ཨེ་མ་དེས་དེ་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་དང་རྐང་བ་གཅིག་གིས་
བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ལྷུང་དང་རིགས་པ་དང་ཁས་སྐྱོང་དང་འགལ་བ་
གསུམ་རིམ་བར་ཨེ་མ་ཀ་བ་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་དེ་དང་དེས་
ཀ་བ་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དོ་བོས་དེ་དང་དེ་མ་
སྟོང་བའམ་མི་སྟོང་བར་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནས་
སྟོང་བ་ཡིན་ན་སྟོང་གཞི་ཀ་བ་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོང་
བར་ལྷག་མར་ལུས་ཏེ་རང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་གཟུགས་ནི་གཟུགས་གྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་སོགས་གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་
བར་གསུངས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དོན་
དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པར་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་འགལ་ཏེ། རི་ལྟར་

འགལ་ན། ཚེས་ཅན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དགག་བྱ་ཀ་བའི་བདེན་
གྲུབ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཤོས་ཁེག་པས་ཚེས་ཅན་ཀ་བ་ལ་སོགས་
པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཁེག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་
པའི་སྲིད་དཔེར་ན་མེ་ཉིད་མེད་པས་ཚ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་འགོག་གི་ཀ་བ་མི་འགོག་ཞེས་
པ་དོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚེས་ཅན་ཀ་བ་ལ་
སོགས་པ་རང་རང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཅེས་
པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁེག་ཀྱང་། ཚེས་ཅན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་མི་སྟོང་པར་
དཔྱད་བཟོད་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཐ་
སྟོན་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་

དུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
ཡོད་མ་སྟོང་བའི་སྤྱིར་ན་འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
ཡིན་ཞེས་དབྱུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ་དོན་ལ་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་སོ་སྤྱིའི་ངོར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་དབྱུང་དགོས་སོ།།

དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་
དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་མི་སྟོང་པའི་བུམ་
པའམ་འགོག་མི་རུས་པའི་བུམ་པའི་པ་རོལ་ཏེ་གཞན་ལོགས་ཤིག་
ན་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་རྒྱུ་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
ཡན་གང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཀྱང་གཞན་དག་
གིས་ངོས་མ་ཟེན་ལ་བྱེད་ཅག་ཁོ་ནས་ངོས་ཟེན་པས་ངེས་སོ་ལོ་
སྟེ་ཞེས་མ་རངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་
བྱེད་པར་གང་ཞིག་དགག་བྱར་སྐྱར་བའམ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་
བྱེད་པར་སྐྱར་ནས་སྟོན་པ་ནི་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཚད་མ་

སོ་སོས་རྙེད་དོན་སོ་སོར་འཆད་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་
 ཆེས་གྲགས་ཤིང་བྱུང་མོད་ཀྱང་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེས་དེ་
 མི་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་ལུས་གྱི་འཐད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
 དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སམ་ཀ་བ་ཀ་བས་སྟོང་
 པར་འགྱུར་ན་ཁྲིད་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པ་ལྟར་ཞེས་གཏམ་མེད་ལྟ་བུར་འགྱུར་
 བར་སེམས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་
 འཁྲིའི་དོགས་པས་ཀ་བ་ཀ་བས་མི་སྟོང་ཞེས་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐྱར་
 བར་བྱས་ཀྱང་ཚིག་འཁྲིའི་འགལ་བ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་འདི་ལ་ལྷག་
 པར་ཆེ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་སྟེ་མ་བཟླགས་མ་དབུད་པའི་
 ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཀ་བ་འི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱས་པས་མི་ཚོག་པར་
 ཀ་བ་དེས་ཀ་བ་དེ་མི་སྟོང་དོ་ཞེས་ཅི་ལ་ཟེར་ཏེ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མི་
 འཐད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འཐད་པ་མེད་དོ་ཟེར་

ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
བ་དང་ཀ་བར་ཏེ་ཀ་བ་ལ་ཀ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བ་གཉིས་མི་
མཚུངས་ཏེ་སྤྱི་མ་ཀ་བ་ཞེས་རྟེན་དང་ཀ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་པར་དོན་
གྲིས་ཁས་སྐྱེས་སུ་སོང་བ་དཔེར་ན་རྟེན་ཀ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་བ་
ཀ་བ་གཞན་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱེས་བ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་དེས་
དེ་མི་སྟོང་ཞེས་བ་འདི་བདེན་བ་གཉིས་ཆར་མི་འཐད་དོ། །

རྗེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བས་དཔྱད་བཟོད་
ཀྱི་ཀ་བ་མི་དམིགས་བའམ་ཡོད་བ་མིན་བས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་
ཀ་བ་དེ་ཀ་བས་མི་སྟོང་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་བ་འདི་ལ་དགོས་ཀྱས་
ཅི་ཡང་མེད་བས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཀྱན་རྗོབ་ཏུ་ནའང་ཀ་བ་
ཀ་བས་ཞེས་ལན་གཉིས་བརྗོད་བ་འདི་བདེ་ཐ་སྐྱད་ལ་ཚོངས་ཤིང་
དོན་དང་འགལ་བའོ། །

ཁས་སྐྱེས་བ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཀ་བ་ལ་སོགས་བ་རང་རང་
རྣམས་ནི་རང་གིས་ཏེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་

རང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་བཞིན་དུ་བདེན་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱ་
གཞན་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་བས་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་མི་ལེན་
བར་རང་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་ཞིང་། ཀ་བ་ལ་སོགས་བའི་
སྣང་བ་འདི་ལས་དགག་བྱ་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་རང་ངོ་
བོས་སྟོང་བར་གྱུར་ན་ཀ་བ་ཀ་བ་རང་གིས་མི་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་
བའང་འགལ་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ལྟུག་སོགས་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྤྱིར་ན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་དེས།།
སྟོང་གོ་ངེས་པར་མི་ཚོད་དེ།།
རྟ་ལ་བ་ལང་མ་གྲུབ་ཀྱང་།།
རྟ་དེ་སྟོང་བར་གལ་ངེས།།
རྟ་མཐོང་དེ་ཡིས་བ་ལང་ལ།།
ཅི་ཞིག་པན་ཉེ་ཅི་ཞིག་གཞོད།།
དེ་སྤྱིར་མི་སྟོང་ལྷུང་འདས་དང་།།

འཁོར་བའང་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་དུ།
 མི་རུང་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང་།།
 སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་འདི་ལ་མེད།།
 ཅུ་ཟླ་ཟླ་བ་མིན་ནོ་ཞེས།།
 གནམ་ཟླས་སྟོང་དང་ཅུ་ཟླ་རང་།།
 སྣང་དེ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན་གོ།།
 ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པ་སྲུས་ཀྱང་སྟོ།།
 བ་ལང་ཉ་མིན་ཀུན་གྱིས་ཤེས།།
 བ་ལང་སྣང་བར་མངོན་སྲུམ་མཐོང་།།
 དེ་རྟོགས་པ་འོ་མཚར་ཆེ་འོ་ཞེས།།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེ་གསུངས།།

སྤྱིར་ན་གཞན་གྱིས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་དང་རྟུང་བ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་རྟོགས་སྤྱི་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་སྤྱི་རྣམས་
 བ་ལང་ཚོས་ཅན་གྱི་བ་དང་ཚོས་ཉིད་སྤྱིང་འདས་སོགས་རང་རང་

གིས་མི་སྣོང་བར་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་དང་ལའོར་བ་སོགས་གཞན་
 དང་གཞན་གྱིས་སྣོང་བར་གྱུར་བ་དེ་དང་དེས་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 རྩོམ་ཅན་དེ་དང་(1)དེ་སྣོང་པའི་གོ་ངེས་པར་མི་ཚོད་དེ། དེ་དག་
 ཚོས་ཅན་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད། ལྷང་བ་དང་དེའི་སྣོང་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་
 དད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཏེ་ཉིད་བ་ལང་མེན་ལ་བ་ལང་
 ཏེ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ལུལ་བས་མཐོང་བའི་ཏེ་ལ་
 ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་བ་ལང་ཞིག་ཏེ་དེའི་སྣོང་དུ་མ་མཐོང་བས་ཐ་
 ལྷན་དུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་བས་བ་ལང་དེས་ཏེ་དེ་སྣོང་བར་ཤེས་ཀྱང་དེས་
 ཏེ་དེ་སྣོང་ཉིད་ཡིན་པར་ག་ལ་ངེས་ཏེ་ངེས་མི་རུས་ཏེ་ཏེ་ཉིད་ཡོད་པ་
 དང་བ་ལང་གང་མེད་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད། རྟེན་འབྱུང་
 དང་སྣོང་པ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྣོང་རྟེན་འབྱུང་ངམ་སྣང་སྣོང་
 དཔྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཏེ་

(1) [W00KG0546] རྟོག་ཐངས། ༤༠-༡༩ རྩོམ་དེ་དང་།

ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཀྱང་བ་ལང་སྟོང་བར་མཐོང་བ་ལ་ཅི་ཞིག་པན་
ཏེ་མི་མཐོང་བ་ལ་འང་ཅི་ཞིག་གཞོན་དེ་པན་གཞོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་རང་གིས་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བའི་སྤྱང་འདས་ལ་
སོགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་དང་དེ་སྟོང་བའང་ཚོས་
ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཏེ་ཉིད་བ་ལང་གིས་སྟོང་བའམ་
བྱམ་པ་དང་རི་རུ་བཞིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་སྤྱང་བ་དང་སྟོང་བ་
དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་དང་། སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་
འདས་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལུགས་འདི་ལ་མི་རུང་བས་མེད་དེ་
དཔེར་ན་ཡོད་པའི་ཏེ་དང་བ་ལང་མེད་པའམ་བྱམ་པ་དང་རི་བོང་
གི་རུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཚུ་རྩིད་རྩི་བ་དངོས་མིན་ལོ་ཞེས་གནམ་རྩིས་
སྟོང་བ་དང་ཚུ་རྩི་རང་སྤྱང་བ་དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན་ཀོ་སྟེ།
དེ་འདྲའི་སྤྱང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཉིད་ཉོགས་པ་མཁས་སྐྱབ་སྤྱས་
ཀྱང་སྟེ་སྐྱབ་པོ་བ་ལང་རྩིས་ཀྱང་ཉོགས་པར་འགྱུར་ལ་བ་ལང་

ཉ་མིན་བའམ་ཉ་ས་སྟོང་བར་མཁས་སྐྱབ་ཀྱུན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་བ་
ཡང་སྐྱང་བར་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མཁས་སྐྱབ་ཀྱུན་གྱིས་མཐོང་
བར་གྱུར་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་དང་ཉེན་འབྱུང་དེ་ཉོགས་པ་ལ་ངོ་
མཚར་ཆེའོ་ཞེས་བསྐྱབས་བརྗོད་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ངེ་སྟེ་གསུངས་ཏེ་གསུངས་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་འཐད་ལྷན་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི།།

ཅུ་ཟླ་བཉམས་ན་ཅུ་ཟླ་ཉིད།།

ཅུང་ཟད་མི་ཉེད་མེད་བཞིན་དུ།།

ཅུ་ཟླ་སྐྱང་བར་མངོན་སུམ་ཆོ།།

མེད་དགག་ཡིན་གྱུང་སྐྱང་བྱུང་བ།།

སྟོང་དང་ཡོད་པ་སོ་སྐྱེའི་སྟོར།།

འགལ་ཡང་འདྲིར་ནི་མངོན་སུམ་དུ།།

བྱུང་འབྱུག་འདི་ལ་མཆོད་བྱུང་ཞེས།།

ངོ་མཚར་ཚིག་གིས་མཁས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་གསུམ།།

སྟོང་པའི་ངོས་ནས་གཞུགས་བ་ན།།

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་བྱིར།།

མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་སྐྱར་བཏུབ་ཀྱང་།།

མེད་དེའི་མེད་ཚུགས་མ་ཤོར་བཞིན།།

སྐྱང་བ་འཕོག་མེད་ཉིད་དུ་ཤར།།

སྐྱང་དེའི་སྐྱང་ཚུགས་མ་ཤོར་བཞིན།།

གཞི་མེད་སྟོང་པ་ཚེན་པོར་གནས།།

དེ་ལ་འདི་སྟོང་འདིས་སྟོང་དང་།།

འདི་སྐྱང་འདི་སྟོང་དབྱེ་བ་ཞིག །

ནམ་ཡང་རྗེད་པ་མེད་པ་ལ།།

ཁོ་ཐག་ནང་ནས་ཚོད་པའི་ཚོ།།

དོན་ཚོལ་མཁས་པོ་དོན་མེད་པས།།

ཡིད་ཚད་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་རྗེད།།

ཡིད་བདེ་ཐོབ་པ་དོ་མཚར་ཆེ།།

དེས་ན་རང་གི་སོགས་ཚིགས་བཅད་སྣ་དང་རྐང་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། རི་སྐྱད་བསྟན་པ་དེས་ན་སྣ་འགྲུལ་བ་རང་གི་
 ལུགས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ནི་ཚུ་རྩ་ཡི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་
 པས་བརྟགས་ན་ཚུ་རྩ་དེ་ཉིད་སྲི་བར་གཞན་སོགས་གང་དུའང་
 རང་གི་དོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུ་ཡང་མི་རྟོན་པས་མེད་པའང་སྟོང་
 བཞིན་དུ་ཚུ་རྩ་ཉིད་སྣང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་ན་ཚུ་
 རྩ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་མེད་
 དགག་ཡིན་ཀྱང་རྟོན་འབྱུང་འགགས་པ་མེད་པས་སྣང་རུང་བ་དེ་
 འདྲའི་སྟོང་བ་དང་སྣང་བའམ་ཡོད་པ་གཉིས་མེད་དང་ཆ་བ་བཞིན་
 དུ་ནམ་དབྱེར་མེད་པ་སོ་སྐྱེའི་སྟོང་མ་ཤོང་བས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་
 བ་ཡང་འདྲིར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་དང་རྟོན་འབྱུང་ངམ་སྣང་སྟོང་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་མེད་དང་ཆ་བ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་
 དམ་ཟུང་འཇུག་དུ་མཐོང་བ་འདི་ལ་ཨེ་མ་རྟོ་མྱད་བྱུང་བས་ཀྱང་

འདི་མཇུག་དུ་གྱུང་བའི་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་གིས་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བའི་མ་ལུན་ལྷན་འདས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་མཚོན་ག་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་འོས་མཚོན་ག་
ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱང་ཆེར་མཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་
གི་ངོ་བོར་ཚོས་ཀྱུན་གདོད་ནས་གནས་པའི་སྤྱིར་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་
ངོས་ནས་གཏན་ལ་པའས་པའམ་གཞལ་བ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པའི་ཚོས་སོ་ཚོག་ཀྱུན་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བ་གང་
ཅུང་ཟད་ཅེས་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མེད་ཅེས་སམ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱིར་བཏུ་བ་
ཀྱང་དེ་ལྟ་ནའང་མེད་པའམ་སྟོང་བ་དེའི་མེད་ཚུགས་མ་ཤོར་བཞིན་
དུ་ཉེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་སྤྱིར་ཀྱང་འགོག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་འཁར་
བས་དབྱེད་དང་ཡི་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་
ཡང་སྤྱིར་བ་དེའི་སྣང་ཚུགས་དེ་སྤྱིར་བའི་སྣང་ཚུགས་མ་ཤོར་བཞིན་དུ་

གཞི་མེད་ཅུ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་གནས་བ་སྟེ།
 གཟུགས་སྣང་པའོ། །སྣང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྣང་
 བ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །སྣང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན་དུ། མེད་ཆ་བ་ཅུ་དང་རྒྱན་ལྟར་
 རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱང་འཇུག་མཉམ་བ་ཉིད་སྣང་སྣང་རིས་སུ་མ་
 ཆད་པས་སློས་བ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཀ་བ་དང་
 རྒྱང་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཅན་འདི་སྣང་བ་དང་བདེན་
 གུབ་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་འདིས་སྣང་བ་དང་འདི་ནི་སྣང་བ་
 འདི་ནི་སྣང་བའོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཞིག་ནམ་ཡང་རྟེན་བ་མེད་བ་སློས་ཀྱན་བྲལ་བའི་སྣང་སྣང་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཁོ་ཐག་ནང་ནས་ཚོད་པའི་ཆེན་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཉོགས་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཚོལ་བའི་མཁན་
 པོ་མཁས་བ་རྣམས་ལ་སྣང་ན་སྣང་མི་རུང་སྣང་ན་སྣང་མི་རུང་ངོ་
 སྟུང་དུ་སྣང་སྣང་འགལ་བར་འཛིན་བ་ལ་སོགས་བ་དོན་མེད་པའི་

མོག་པར་རྟོག་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཟབ་མོ་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་ཚད་པའི་ཡིད་ལུག་
སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྲེ་མེད་པར་མ་ཟད་སྐྱར་སྐྱར་སྤྲོད་བྱུང་འཇུག་
སྤོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཁོ་ཐག་ནང་ནས་ཚོད་
བས་ཡིད་བདེ་སྐྱ་ན་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་སྤྱ
འགྲུང་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་བཟང་པོའི་འབྲས་ཏྲགས་
ཡང་དག་པའོ་ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་མོའི་གསང་ཚིག་། བོད་སྤྱ
ཕྱིའི་མཁས་པའི་ཞལ་བཞེས། གསང་སྤྲགས་གསང་རྙིང་གི་བཀའ་
སྲོལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་ཐ་སྙད། ལྷ་སྐོམ་སྤྱོད་པའི་
ཚོས་སྐྱད། ལུག་བཞེས་ཐིན་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱ་ཚོགས་པ་འདི་
སྟེད་ཅིག་དར་ཞིང་བཞུགས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མཉམ་མེད་
ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རང་གཞན་སྤྱི་བྱུང་འགལ་
འདྲུང་མི་རྟོག་པར་གསུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་དང་བསམ་པ་བཞིན་

རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ལས་འགོག་པ་མེད་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རང་
འཕར་བ་ལ་དད་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

མགོན་པོ་བྱམས་པས།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི།

དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་
པས་ལེགས་པར་ལྷགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱང་ལེས་ལྷེས་
དགོངས། ལྷགས་རྩོམ་ལེ་ཐེག་པར་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་སློན་ས་
བསྟན་པ་རྣམས་རང་པས་ཚུལ་ས་ལོ་མ་བཞིན་དོན་ལ་རྫོགས་པས་
གནས་སྐབས་དང་། མཐའ་ཐུག་གི་དགོངས་གནད་རི་བཞིན་ཉམས་
སུ་བསྟར་བས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་པ་དང་།
གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་འཆར་བས་བཤད་སྐབས་
ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཐུགས་དམ་
ཀྱི་སྙིང་ལོར་དུ་བཞུགས་པས་དམ་པར་སྐྱེས་པས་ཚོས་དང་གང་ཟག་
གཞན་ལ་ཞེན་ལྟ་དང་སྤོགས་ཞེན་རང་མཐོང་གིས་སྤང་ལྷགས་མི་

བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྲོན་ལས་བཅོན་པོས་རང་རང་དང་པོ་ཉིད་
ནས་གསར་རྙིང་གང་ལ་འབྲུད་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་
མི་བཟོ་བར་བཤད་པ་དང་སྐྱབ་པའི་བཀའ་སྲོལ་སྲུན་མི་འབྲིན་པར་
རང་ལྷན་གང་ཡོད་ཀྱིས་བབྱུང་ཞིང་བསྐྱུང་ན་འདི་ཕྱིར་དགོ་ཞིང་
བསྐྱུན་འགྲོལ་པན་པ་འབྱུང་ཞིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འགྲོར་བའི་དམ་པ་
ཡང་དག་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཆད་པ་མི་
ཟད་པས་འདི་ཕྱིར་ཕྱང་ཁོལ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་དོ།

དེས་ན་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྷ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་སྐྱུང་གི་
རྩོ་གོས་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་སྲོང་གི་དོད་ཚད་རྙེད་པས་སྐྱ་མ་ལྷག་པའི་
ལྷས་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཞིང་ཕྱང་བསྐྱུན་ལེགས་པར་ཐོབ་
པའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུན་འགྲོར་སྲུན་དེས་ཀྱིས་
མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོད་
རིགས་དོན་ལྡན་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་
དེ་ལ་ལོག་པར་མི་བཟོ་བར་གཟུ་བོར་གནས་པས་དགོངས་གནད་

ལེགས་པར་འཚོལ་བར་བྱས་ན་སློབ་གྲོས་ཟབ་མོའི་གསོས་སྲུ་འགྲུར་
 བས་པན་པ་མཚོག་ལས་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པར་གལ་ཉེ་རང་གར་སྤར་ཞུགས་ཀྱི་སྲུབ་ཅི་བྱིན་དང་སློབ་སྦྱར་ཅི་
 མོན་བྱས་ན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས་སློབ་པོ་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་ཀྱང་
 རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་ཀྱིས་དེའི་ར་མདའ་བསྟེགས་ནས་ཡང་དག་
 པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བས་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཞན་སྤུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་ཞིང་རང་ཡང་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་རིང་ཞིང་སྦྱ་ལ་དགའ་བའི་སྤུང་ཁྲོལ་གྱིས་
 ཟེན་ཅིང་ནང་ཆ་མངོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་
 གསུང་ལས་ཀྱང་རིང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། རི་ལྟར་ན་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཚོག་གི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་
 ལས་ཚོས་འཁོར་གསུམ་ལས་རིམ་པར་ཐ་མ་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྟོད་
 ཅིང་བསྟེན་པ་དང་། དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་ལ་སྲུབ་འབྱིན་གྱི་
 སྦྱད་པར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པོར་དགག་སྦྱབ་ཅི་

རིགས་པས་བསྟན་པར་མཛད་པ་དང། རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལའང་རྒྱད་
སྡེ་གོང་འོག་ནང་གི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་བྱུང་པར་དང་དགག་
སྐྱབ་སྒྲ་ཚོ་གས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང། བསྐྱེགས་བཅད་
བཟུང་བས་གསེར་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་སྦྱངས་དགོས་
པ་དང། ཡང་དག་པར་བརྟགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་
དག་གསུངས་ཤིང། བརྟགས་ཚུལ་ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་མན་
ངག་ལས་བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་པར་གསུངས་པ་དང།
དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་གཞན་ལ་གཞོན་པར་གྱུར་གྱུང་ཉེས་པ་མེད་
པ་ཡང། **དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས།**

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་བྱིར།།

མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་བྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤའ་བ་ན།།

གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད།། །ཅེས་

གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཐད་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལའདི་

ཚོས་བསྐྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

དེ་ལ་ཚོས་སྐྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ལ་
སྒྲོན་པ་རྣམས་ཚོས་དང་མཐུན་པར་ཚར་གཙོད་པའོ། །ཞེས་དང་།
ཚོས་འཛིན་པའང་ཡིན་པར།

ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས།

རྒྱལ་བའི་བྱང་ཚུབ་མཚན་ཉིད་གང་བརྟེན་པ།

ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡང་འཛིན་ཅིང་།

གང་གིས་རྩལ་མེད་མཐའ་འདི་རབ་ཤེས་པ།

དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་
ལྟར་ཚོས་བསྐྱུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་བྱས་པ་བཟོ་བ་དང་།
བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའང་ཐོབ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཚོས་གྱིས་ཉེར་གནས་
ཤིང་། །ཚོས་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟིང་མིན། །དེ་བས་
གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་ཚོས་འཛིན་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་

ཀུན་ལ་བྱས་པ་བཟོ། །ཞེས་དང། རྣམ་མཁའ་མཛོད་གྱིས་ལྷུས་
བའི་མདོ་ལས།

རི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་བཟོད་ཀྱང་།།

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ལྟར།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་དམ་ཚེས་འཛིན་པ་ཡི།།

བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཚད་ཡོད་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་

བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་དག་གིས་
དགོས་དབང་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་དགག་སྐྱབ་རི་སྟེད་པར་
བཞུགས་པ་གང་ལ་ཡང་ལོག་པར་མི་རྟོག་པར་སྒྲོ་གཟུ་བོར་
གནས་པས་དགོངས་གནད་ལེགས་པར་བཅའ་བས་རང་གི་རྣམ་
དཔྱོད་ཀྱི་ཅལ་རྫོགས་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་དེས་དོན་གྱི་དགོངས་དོན་ཐབ་
མོ་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་ཡོན་ཏེན་གྱི་ལུས་བྱུང་བཏམ་ཏེ་བསྟན་
འགྲོའི་གསོས་སྒྲན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་
ལོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བས་ན་འདིར་ཡང་ད་ལྟར་བཞུགས་ཤིང་
སྤྲད་ནས་འབྱོན་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་ནས་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་

འདེབས་པ་ལགས་ན་ཚོས་མཐུན་སྦྲང་པོའི་དག་ལས་ཀྱང་སྒང་
བར་འོས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་
དམ་སྟོང་ལོར་དུ་བཅིངས་ཏེ་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བརྟགས་པ་འདི་དང་གཞན་འོག་མ་འོག་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་
ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱེལ་དུ་དང་ལེན་མཛད་ནས་བག་ཡོད་པ་རྣམས་
འཕྲོར་དུ་བྱའོ་ཞེས་གོང་འོག་ཀུན་གྱི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་བརྟན་
པ་འདི་དག་བསྟེལ་བ་མེད་པར་ཐུགས་ལ་བཅིངས་ཏེ་བལྟ་ཞིང་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཞུ་བའོ།།

རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་པན་ཚུན་ཆེར་ཚོད་ཀྱང་།།

སྒང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ན་སུ་ལའང་སྐྱོན།།

སྒང་སྟོང་མི་འགལ་བུང་འཇུག་གྲུབ་མཐའི་མཚོག།

འདི་འདྲིན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་བར་རྒྱལ་མིན་ནམ།།

ཞེས་ཀྱང་སྐྱེས་སོ།།

༥ དྲི་ལན་གཉིས་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའམ་མ་རྟོགས་པ་གང་འཐད་ལ་གསུམ། མི་འཐད་པ་
དགག་པ། འཐད་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ། དེས་ན་བྱམས་སྐྱ་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

འགའ་ཞིག་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས།།
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཟེར།།
ཡུང་པོར་ང་ཚམ་འཛིན་པའི་བདག །
མ་ཞེག་དེ་སྲིད་དེའི་རུས་པས།།
ཉོན་མོངས་སྲོང་བ་མེད་པ་དང་།།
བདག་དེའང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས།།
བཏགས་ཚམ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི།།
ཡུལ་ཡིན་དེ་དང་བྱམ་སོགས་ལ།།
སྲོང་གཞིའི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ།།
སྲོང་རྩུབ་ཁྲུང་པར་འགའ་མེད་དེ།།

ཚོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་ཡང་།།
རང་བཞིན་གྲུབ་པས་སྟོང་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་ཀྱང་།།
མངོན་སུམ་གྲུབ་ལས་བཞག་ནས་སུ།།
ཉན་རང་ཚོས་བདག་མ་རྟོགས་ཞེས།།
སྤྲོ་བ་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད།།
དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐལ་ཆེས་ནས།།
ཐེག་གསུམ་མཐོང་ལམ་གཅིག་པ་དང་།།
རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་མེད་པར་འདོད།།
ཤེར་ཕྱིན་སྲགས་སོགས་མདོ་རྒྱད་གཞུང་།།
ཀུན་ཀྱང་བྲང་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ།།
དེ་ལ་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་བའི།།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་སོགས་ཆོ།།
སྤང་བུ་ཅུང་ཟད་མེད་སོགས་སྦྱོན།།

གིས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 རི་ལྟར་ན་སྤང་སོར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་ང་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་བདག་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་
 དུལ་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཞེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེའི་དུལ་ཅན་ངར་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཞེས་པ་དེ་མ་ཞེས་པ་དེའི་རུས་པས་ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་མེད་པས་ལས་དེས་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་འཐོབ་
 པར་མ་རུས་པ་དང་། བདག་དེའང་སྤང་སོ་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་
 པར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བཏགས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་དུལ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་
 ཚོགས་པ་དང་སྟོ་སྒྲིར་ཞབས་ཞུམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བའམ་བཏགས་པའི་སྤང་སོ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་

མ་གཏོགས་པར་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་མེད་པས་སྟོང་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་འགའ་ཡང་མེད་པས་སྟོང་བ་
ཉིད་དེ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་
པའི་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྟོང་བ་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ།

དེས་ན་ཤིང་དང་ཤ་བ་བཞིན་བདག་གཉིས་སྲིད་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་།
བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་སྲིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྲིན་པ་སྲས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་རི་སྲིད་ལུང་
པོར་འཛིན་ཡོད་པར་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡོད་
ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུམ་
བདག་མེད་མཐོང་བས་སྲིད་པའི་ས་བོན་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ་

དང་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་མཐོ་དམན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་སྤྱིན་
 དང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེའི་གཞུང་
 ཏུ་མ་ཀུན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ཞིང་འཆད་པ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་
 འཐད་དེ། རི་རྒྱར་ན་དེ་ལ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་སྲོན་ཏུ་སོང་
 བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐྱར་ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་
 མེད་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཐོབ་པ་དང་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ན་ཉོན་སྐྱིབ་ནི་སྤངས་ཐེན་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ནི་མ་
 དག་ས་བདུན་ཏུ་མི་སྲོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ལུགས་ལ་སྤང་བུ་
 རུང་ཐད་དམ་སྤ་བའང་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་བས་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པ་དང་། གྲངས་མེད་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་མཚོག་དམན་དང་ལམ་ཐབ་མི་
 ཐབ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དྲང་ངེས་སོགས་གོ་བརྒྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འགལ་འདྲའི་སྐྱོན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་བས་གཞོད་པ་ལན་

གྱིས་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཐོག་ལྟར་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།

སྐྱོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་
པར་གྱུར་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤང་བྱ་ཤེས་སྐྱིབ་སྤོང་བར་
གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་བརྒྱན་དགོས་པས་
ནོར་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྐྱོན་
སོང་དེས་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་
གྱུར་ན་དེ་རྟོགས་པར་རང་གིས་ཁས་སྤང་བ་དང་འགལ་བ། གལ་ཏེ་
དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དེས་སྤང་བྱ་མི་སྤོང་བ་ཡང་འགལ་ཏེ། གཉེན་
པོ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་བྱ་མི་སྤོང་ན་གཞན་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཟེས་
བྱ་སྤོང་བའི་(1)གཉེན་པོ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་སྐྱིན་དང་བྲལ་
བ་ཡང་དག་པར་ཤར་ཡང་ལྷན་པའི་དཔྱད་འཛོམས་པ་ལ་གྲོགས་
སྐྱོན་མེ་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་ངོ་
མཚར་ཆེ་སྟེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

(1) ལྷོ་རྩ་ལྷོ་སྤོང་བ་གཞུགས། ༤༡-༡༠ །སྤང་བྱ་སྤོང་བའོ།

ཡང་དེ་ལ་སྲི་རབས་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལས་ཚོས་
གཞན་བདག་མེད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷ་ར་
འདུས་པས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལས་
གཞན་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
པའི་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ་མེད་ལ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ནི། **རི་སྐད་བུ།**

ནམ་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་
དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི། དེས་ན་རིགས་པར་སྐྱེ་བས་
བརྟག་བྱར་ཡང་མི་མཚན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་
ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བརྟགས་པ་ཅམ་
ལས་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་གཞོན་དོ།།

གཉིས་པ་ལྷན་པར་ལུགས་པའགས་ལ་གསུམ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཇི་
ལྟར་བསྟན་ཚུལ། རང་ལུགས་སྲོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་
ཚུལ། དེ་ལ་དོགས་པ་བསལ་ཉེ་མཐར་སྤྲུག་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ངེས་
པར་རྟོགས་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

དེས་ན་རང་ལུགས་གང་ཡིན་ན།།
དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་རང་འགྲུལ་ལས།།
ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཉན་རང་ལ།།
རྒྱལ་བས་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་།།
ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤངས་ལ།།
ཚོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་བསྟན།།
འོ་ན་ཉན་རང་གཉིས་པོ་ལ།།
སྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས།།
སྤངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།།
ཉན་རང་དེ་དག་ཀུན་ཉོན་ཅོམ།།

སྤངས་ཕྱིར་གང་ཟག་མེད་སྐོམ་གྱི།།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་ནི།།

སྐོམ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན།།

དེས་ན་རང་ལུགས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་དང་རྐང་པ་གཅིག་
གིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་སྤྲ་འགྲུང་རང་ལུགས་འཇུག་པ་དང་བྲམ་པ་
ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགྲུང་
དུ་ཞི་སྐོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་དགོས་པར་ལུང་
རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བསྐྱབས་ནས་སྤང་སྟོང་ཉིད་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།
བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་
པ་རང་འགྲུང་ལས་ཉན་རང་དང་བྲང་སེམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
སྤྲས་བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའམ་

བདག་མེད་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་པར་མཛད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཉན་རང་གཉིས་པོ་ལ་སྤར་སྟོང་བ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་སྐྱས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་
 རང་གཞུང་ལ་རང་གིས་དོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བསལ་བ་ཉན་རང་
 དེ་དག་རང་འབྲས་དག་བཅོམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་མཐོང་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་སྐྱིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་སྟེ་ཉོན་སྐྱིབ་ཅམ་
 སྤངས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེའི་ཅུ་བ་རང་འཛིན་སྟེ་སྐྱེས་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་དེ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྫོགས་ཤིང་སྟོམ་གྱི་གཞན་
 ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྫོགས་
 པར་ནི་རྫོགས་ཤིང་སྟོམ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག་པོ་
 ཐེག་ཆེན་སྟུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པས་རང་བཞིན་རང་གིས་
 གསལ་བར་བཀའ་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་
 ལས་གཞན་དུ་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་སྐྱོང་ཆེན་ཞབས་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ།

སྐྱོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་ཞལ་སྲ་ནས།།
 སྲོན་གྱི་སྲོལ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ནི།།
 ཡོད་དང་མེད་ཅེས་ཚོད་ན་ཡང་།།
 རང་བཞེད་སྲོན་གྱི་ཉན་རང་ལ།།
 ཅི་རིགས་སྤང་ཡང་དག་བཅོམ་བ།།
 འཛོལ་ལ་སྤང་པོར་འཛིན་པའི་བདག །
 སྐྱོང་བར་མ་རྟོགས་ཐར་མིན་བས།།
 དེ་ཅམ་རྟོགས་བ་ཡོད་ན་ཡང་།།
 བདག་མེད་རྟོགས་བར་རྟོགས་བ་མེད།།
 ཡུངས་འབྲུ་སྲིན་གྱིས་ཐོས་བ་ཡི།།
 བྱང་གི་མཁའ་བཞིན་ཉན་རང་གི།།
 བདག་མེད་རྒྱུང་དུར་གསུངས་བ་སྟེ།།
 དེ་སྤྱིར་དམན་ལ་དགག་པའི་སྤྲས།།

ཚོས་བདག་མ་རྟོགས་ཞེས་བཞེད་གསུངས།།

འདི་ནི་སྤུལ་བྱུང་ལེགས་བཤད་དེ།།

འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་མ་མཚེས།།

དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ལྷོ།།

རྒྱ་བུང་བུང་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ནི།།

མ་བུང་ཞེས་སྤྱི་མི་རུང་ལྟར།།

ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ང་ཅམ་པོ།།

བདག་མེད་མཐོང་བྱིར་སྟོང་མཐོང་འདོད།།

རྒྱ་བུང་གཅིག་འཕུང་བས་རྒྱ་མཚོའི་ལྷོ།།

རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་མ་སོང་ལྟར།།

མཐོང་དགའེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཀུན།།

སྟོང་བར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར།།

བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་མཐོང་འདོད།།

སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བྲུག་དང་རྒྱ་བུང་པ་

གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྲིན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྲམས་
 གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་འདི་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྟོན་དཔོན་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
 བེ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པན་ཚུན་
 ཚོད་པར་མཛད་ན་ཡང་ཁོ་བོ་རང་གིས་བཞེད་པ་མི་སྟོན་གྱི་ཉན་
 རང་རྣམས་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་སྤང་ན་ཡང་
 རང་འབྲས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ། སྤང་པོར་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་རའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་རང་འཛིན་སྟམ་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་
 དུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པར་
 མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་འབྲས་ཐར་པ་དེ་ཉིད་འཐོབ་པ་མིན་པས་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲུང་རང་འཛིན་སྟམ་སྐྱེས་གྱི་བདག་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་
 དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ན་ཡང་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་དེ། དཔེར་

བ་རྒྱུང་དུ་ཡུངས་འབྲུ་སྲིན་གྱིས་ཐོས་ཤིང་ཕུག་པ་ཡི་ནང་གི་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་བདག་མེད་ཚོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྒྱུང་
 དུར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་ཚོགས་པ་
 དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྐྱས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཚོགས་ཞེས་བཞེད་པར་
 ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་འབྲེལ་དུ་གང་གསུངས་པ་འདི་
 བེ་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 ཉིད་དེ་འདི་དང་མཚུངས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གཞན་གཅིག་
 །ཀྱང་རང་གཞན་སྲུ་ལའང་མ་མཆིས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོའི་ཆུ་ལས་རྩལ་གང་ཅམ་ཞིག་བཏུང་ན་ཡང་དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོའི་ཆུ་ནི་མ་བཏུང་ངོ་ཞེས་སྲུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་
 ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞིན་ཡུལ་ང་ཅམ་པོ་
 སྟོང་པའམ་བདག་མེད་པར་མཚོང་བའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོང་བར་
 འདོད་དགོས་ལ་འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་རྩལ་གཅིག་བཏུང་
 བས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡོངས་སྲུ་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་མ་སོང་བ་

སྐྱུར་དུ་མཐའ་དག་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྣང་
བར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་དམ་སྣང་བ་ཉིད་
རྟོགས་པར་མ་མཐོང་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་བསལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྟོགས་
དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ལུང་དོན་
ལེགས་པར་བཟུལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་བསལ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བས་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་གཞན་ལ་མི་འཐད་ཅིང་
རང་ལ་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་སོ།

གལ་ཏེ་ཚེས་གཅིག་སྣང་མཐོང་ན།།
ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་ཅི་ཞེ་ན།།
དེ་གས་ལུང་རིགས་མན་ངག་གིས།།
བརྟགས་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི།།
རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་རྣམས།།
གང་ཟག་མེད་ཅམ་ཁོ་ན་ལ།།

ཞེན་པས་མཐའ་གཞན་རྟོགས་དཀའ་སྟེ།
བྱམ་པར་བཏགས་པར་འདོད་རྣམས་ཀྱང་།།
རྩལ་ཐོན་རྣམས་སུ་འདོད་པ་བཞིན།།
གལ་ཏེ་བྱམ་པ་བཏགས་པར་ནི།།
རྟོགས་པའི་སློང་དེས་རྩལ་ལ་ཡང་།།
དཔྱད་ན་རྟོགས་པར་རིགས་མོད་ཀྱི།།
རེ་ཞིག་མ་རྟོགས་དེ་བཞིན་ནོ།།
རགས་པའི་གཞི་དང་ཆ་མེད་རྩལ།།
འགལ་བར་སྣང་ཡང་དེ་དག་ལ།།
རེ་ཞིག་ལུང་དང་མན་ངག་གིས།།
དཔེན་སྤྱིར་མི་འགལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ།།
དེ་བཞིན་སེམས་ཅོམ་དག་གིས་ཀྱང་།།
གཟུང་བ་མེད་ན་འཇིན་པ་ཡང་།།
ཅི་སྤྱིར་མི་རྟོགས་རང་རྒྱུད་པས།།

དོན་དམ་བདེན་མེད་རིགས་པ་དེས།།
ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས།།
གྲུབ་པ་མེད་པར་ཅིས་མ་རྟོགས།།
དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བ།།
འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་སྲོད་ལ་ཐལ།།
ཉན་རང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ།།
སྐར་ཞིང་སྲོད་པའང་ག་ལ་སྲིད།།
དེས་ན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད།།
ཀུན་ལ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་།།
སྲི་དང་ནང་གི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས།།
མ་ཚང་དེ་སྲིད་རྟོགས་པ་བྱལ།།
སྲིར་ན་དབང་རྣམ་རང་སྟོབས་གྱིས།།
རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིས།།
རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་།།

ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་མེད།།
ནམ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་རྟོགས་ངེས་ཏེ།།
བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་ཡི་མཐར།།
འགོག་པའི་དབྱིངས་ལས་དག་བཅོམ་པ།།
ལྡང་སྟེ་ཐེག་ཆེན་འཇུག་པར་གསུངས།།
ཚུལ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་ལྷགས་པས་ཀྱང་།།
གྲངས་མེད་བསྐྱལ་པར་གོམས་དགོས་ན།།
ཉན་ཐོས་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་བས།།
བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་དེ་ཅམ་ལ།།
བདག་མེད་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའི།།
གནས་སྐབས་མི་སྲིད་ཅི་ལ་འགྱུར།།
ས་ཐོབ་རྣམས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས།།
ཇི་བས་ཇི་གསལ་རྫོགས་མིན་ནམ།།
ཚོགས་བསགས་གྲོགས་དང་རིགས་པའི་སྟོ།།

མཐའ་ཡས་ཚུལ་དང་བྱང་སེམས་གྱི།།

སྡོད་པ་ཡོངས་བསྡེའི་རྒྱུ་ཚང་ན།།

ངེས་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་འགྲུར་ཏེ།།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱུ་ཚང་བས།།

སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པ་བཞིན།།

གཤམ་ཏེ་ཚོས་གཅིག་སོགས་ཚོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་དང་རྐང་བ་
གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། དཔེར་ན་འདམ་བུ་གཅིག་ཁོང་སྟོང་དུ་མཐོང་
ན་འདམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཁོང་སྟོང་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་གཤམ་ཏེ་
ཚོས་གཅིག་ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་རྫོགས་
ན་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་རྫོགས་རིགས་ན་
ཡང་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མི་མཐོང་ཞེས་བ་འདི་
ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
གས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངེས་པའི་ལུང་དང་ཡང་དག་
པའི་རིགས་བ་དང་ཟབ་མའི་མན་ངག་གིས་བརྟགས་ཤིང་མཐོང་བ་

དོན་དུ་གཉེར་ན་ཚོས་གཅིག་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཚོས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་མོད་ཀྱི་ལོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་དམན་བ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཞི་རང་ཉིད་འཁོར་བར་སྐྱག་ནས་
 ཞི་བདེའི་ཐར་བ་ཅམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཞེན་པས་བསྐྱོམ་ཀྱི་
 མཐར་གཞན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དོན་དུ་མི་
 གཉེར་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་བ་བཏགས་པར་ཉེ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་བ་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩལ་སྤྲོ་
 ཉེ་སྤྲོ་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་བ་
 བཞིན་ཡིན་ལ་གལ་ཉེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་བ་བཏགས་པར་
 ཞི་སྟེ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་རིགས་དེས་སྤྲོ་བ་ལ་
 ཡང་ལེགས་པར་དབྱུད་ན་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་རིགས་
 མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་འདར་རེ་ཞིག་སྤྲོ་བཏགས་ཡོད་དུ་མ་རྟོགས་པར་
 རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་མི་དགོས་པ་

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གཅིག་སྟོང་པར་མཐོང་གྲང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པར་མཐོང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་རགས་པའི་གཞི་ཆ་
བཅས་བཏགས་ཡོད་དང་ཆ་མེད་གྱི་རྒྱལ་རྗེས་ཡོད་བདེན་གྲུབ་
དག་དངོས་སུ་འགལ་བར་སྒྲུང་ན་ཡང་ད་དུང་འགལ་འདྲའི་དངོས་པོ་
དེ་དག་ལ་རེ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངེས་པའི་
ལུང་དང་ཟབ་མོའི་མན་ངག་གིས་དབེན་ཅིང་མེད་པའི་སྲིར་མི་འགལ་
བའི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཚོས་གཅིག་སྟོང་པར་མཐོང་
བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ན།
ཐེག་ཆེན་སེམས་ཅན་པ་དག་གིས་གྲང་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྐོར་དེས་འཇིན་པ་ཡང་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅི་ཡི་སྲིར་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་པ་
དང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གྲང་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་

སྣང་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གམ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྲོད་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་རྣམས་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་
བཀའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་སྣོད་པའང་
ག་ལ་སྲིད་དེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ན་ཡང་
སྲི་དང་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོགས་པ་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཆང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣོད་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་
བུལ་བ་ཡིན་པས་ན་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིར་
ན་དབང་པོའི་བྱུང་བར་ལས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྗེན་པོས་རང་སྣོད་པས་

གྲིས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་དབང་པོ་
རྒྱལ་པོ་ཡིས་གཞན་ལ་མི་སྣོས་པར་རང་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་
སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་
མེད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན་ཅིས་ཀྱང་སྣང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་ངེས་
ཏེ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤང་པོ་སྣག་མེད་དུ་འགོག་པའི་
དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱལ་བ་སྣང་བྱུང་བའི་མཐར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྐྱལ་ཏེ་འགོག་པའི་དབྱིངས་དེ་ལས་སྦྲར་དག་
བཅོམ་པ་རྣམས་སྤང་སྟེ་གཞོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པར་དམ་
ཚོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་གསུངས་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་དབང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་
རྣམས་སྤི་ནང་གི་ཡོངས་འཇིན་ཚང་བས་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་སྣང་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་བདག་མེད་མཐར་
དག་རྟོགས་པ་ལ་གྲངས་མེད་པའི་བསྐྱལ་བར་ཐབས་མཁས་དང་

བཅས་པར་འབད་བ་ཆེན་པོས་གོམས་དགོས་ན་ཉན་ཐོས་རང་དོན་
ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བས་མི་ཆེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའམ་འགོག་
པའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ལ་ཞུགས་པས་དུས་ཟུང་
དུ་དེ་ཅམ་ལ་བདག་མེད་མཐའ་དག་གམ་སྟོས་ཀུན་བྲལ་བའི་སྟོང་
ཉིད་སྣང་སྟོང་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་གཟོད་
རྟོགས་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཅི་ལ་འགྱུར་ཏེ་
ཤིན་ཏུ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ས་ཐོབ་རྣམས་ལའང་རྫོགས་
སྲིན་སྐྱེངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ནས་སར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱིབ་
པ་ལས་གོལ་བའི་མཐོང་བ་རྗེ་བས་རྗེ་གསལ་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་
རྫོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡོད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་ཅི་
སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྲིན་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་
ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པའི་གོགས་དང་གཏན་ཆོགས་ཆེན་
པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་

ནམས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ནམས་ཀྱི་རྫོགས་སྒྲིབ་སྤངས་
པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་བསྟེན་རྒྱུ་པན་ཚུན་ཚོགས་པ་མ་
ཚང་བ་མེད་པར་ལེགས་པར་ཚང་ན་ངེས་པར་དུས་ཟུང་དུའི་སྤང་
སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཚེན་པོ་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་
སྤྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བས་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྱུགས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
ཟབ་མོ་ཉིད་བདེ་སྤྱུར་དུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་ལུང་དོན་ལེགས་པར་བྲལ་ཏེ་འཇུག་པ་བསལ་བ།

རྟོག་བདག་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི།
ངར་འཛིན་སྤང་པོར་བརྟེན་ནས་འཇུག།
དེ་ཕྱིར་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་བ།།
དེ་སྤིད་ངར་འཛིན་ཡོད་གསུང་དོན།།
གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ཡོད་གྱུར་ཅིང་།།
དེར་འཛིན་སེམས་པ་ཡོད་ཇི་སྤིད།།

བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཚང་བས།།
འབྲས་བུ་བདག་འཛིན་མི་ལྡོག་གསུངས།།
གང་ཕྱིར་ཉམ་བདག་སྤངས་ཀྱང་ནི།།
གདགས་གཞིར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག །
སྙན་སྐྱེས་ཞེན་ཡུལ་མ་བཟུལ་ཕྱིར།།
ངར་འཛིན་སྐྱེ་ལ་གོགས་མེད་ཉིད།།
དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ལ།།
ཕྱང་སོགས་སྟོང་བར་རྟོགས་དགོས་ཞེས།།
འཆད་པ་ལུང་འདིའི་དོན་མིན་ཏེ།།
འདི་དོན་འདི་བཞིན་ལྷ་བས་བཟུལ།།
བཏགས་པའི་ང་ཅམ་ཤེས་གྱུར་ན།།
ངར་འཛིན་ལྡོག་ལ་དེས་ཚོག་སྟེ།།
ཐག་པ་མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་།།
སྐྱུལ་འཛིན་སྐྱུལ་མེད་མཐོང་བས་ལྡོག །

འཛིན་པའི་སེམས་པ་ཡོད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
གོགས་མེད་པ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
སམ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་མི་སྡོག་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། གང་སྲིད་ཉམ་པའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ནས་
སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་སྤངས་མི་
རུས་པ་ནི་གདགས་གཞིར་ཉེ་སྤང་པོར་རིམ་པོ་འཛིན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའམ་བདག་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་བཞག་པའི་སྲིད་ན་ངར་འཛིན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
གོགས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་དམ་སྲིད་ཉིད་
ཉོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

རིན་ཆེན་སྲིད་བའམ།

རི་སྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།

དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།།

དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡི་སྐྱེར་ན་ཐར་བ་ཅམ་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཚོན་མོངས་བ་སྐྱོང་བ་
ལ་སྤང་སོགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་
པར་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་བ་དག་གིས་སྤང་འདིའི་དོན་
རི་བཞིན་དུ་བཀའ་བ་མིན་ཏེ། སྤང་དེ་ཡི་དོན་རི་སྐྱོད་བཤའ་བ་འདི་
བཞིན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་ལེགས་པར་བཀའ་བ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་
རྟོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན། **འཇུག་པ་ལས།**

བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྐྱོང་ཞིང་། །འདི་ནི་
ངར་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་སྐྱེར་བདག་མེད་ཞེས་པས་
བདག་ལྟ་བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཞིན་ཏུ་མཚར། །རང་
བྱིས་ཅིག་སྐྱུ་ལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ལ་སྐྱང་ཆེན་
མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྐྱུ་ལ་གྱི་འཛིགས་བའང་སྐྱོང་བར་
བྱེད་པ་ནི། །གྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྐྱོན་གྱི་ཅ་བ་འཁོར་ཅའི་བདག་གས་ངར་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་སྐོང་དགོས་པ་ཡང་།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིན་ཚོགས་ལ།།

ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་

ཤིང་། དེས་ན་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་གྱི་ཞིན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་མམ་བདག་དེ་དངོས་པོ་གྲུབ་
པའམ་སྐོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ལྷན་སྐྱེས་
གྱི་ངར་འཛིན་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་གྱི་འབྱུང་གནས་དེ་སྟོག་
ཅིང་སྤང་བ་ལ་དེས་ཚོག་སྟེ་ཕྱང་སོགས་སྐོང་བར་རྟོགས་མི་དགོས་
ཉེ་དཔེར་ན་ཐག་པ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུལ་དུ་འབྱུང་བས་སྐྱུལ་
དུ་འཛིན་པ་ལ་གདགས་གཞི་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐོང་
པའམ་མེད་པར་མ་ཤེས་གྱུང་སྐྱུལ་འཛིན་དེ་ནི་ཡུལ་སྐྱུལ་ཉིད་མེད་

པར་མཐོང་བས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
དེ་སྟོང་པར་རྫོགས་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཉན་རང་གི་ཐར་
བ་དག་བཅོམ་བ་ཐོབ་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
པས་གཞན་དུ་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལོན་ཉིད་མཐོང་བས་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་གཞན་ལ་མི་འཐད་ཅིང་རང་ལ་འཐད་

ཚུལ་བསྟན་པ།

མཐར་ནི་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཏེ།།
ཚོས་ཀུན་དེ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཅིང་།།
དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚུལ་གཅིག་པས།།
མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་པ་ཡི།།
རིགས་པ་སྐྱ་སྐྱུ་ཡབ་སྲས་སྐྱ།།
གལ་ཏེ་ཚྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན།།
དེ་ཉིད་ཉན་རང་མཐོང་ཟེན་པས།།

རིགས་པ་དེ་ཡི་ཐེག་གཅིག་ཏུ།།

ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ་དམ་བཅའ་ཙམ།།

འདིར་ནི་བྱང་འཇུག་ཡི་ཤེས་གང་།།

མཐར་ཐུག་གཟིགས་པ་དེ་ལོ་ན།།

དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དེ་ཡིན་ཏེ།།

འཕགས་ཀུན་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ།།

མཐར་ནི་ངེས་པར་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དང་རྐང་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྟོོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ནི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་གཅིག་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལའང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་གཅིག་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡི་རིགས་པའི་

གཞན་དམ་པ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྲས་སྐྱེ་སྐྱེ།

དབལ་ལྡན་རྒྱ་བས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཅི་མ་
 མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །སྐྱར་བྱེད་གཞན་མེད་ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་
 རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་ལའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྐྱོ་
 རྣོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྲིད་གྱིས་
 འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། །ཞེས་ལེགས་པར་
 གསུངས་པ་ཟེ་ཡིན་ན། (1) གལ་ཏེ་ཁྲིད་གྱི་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་
 ལྟར་ན་རྣམ་དབྱེར་བྲལ་བའི་ཚོས་གྱི་དབྱེདས་དེ་ཉིད་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་སྤར་ནས་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་པས་སྤར་མ་མཐོང་
 བར་ད་གཞོད་དེ་དག་གིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་
 མཐའ་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཅི་ཞེས་འགྲུབ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་མེད་པས་
 དམ་བཅའ་བ་ཅམ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་བྱེད་མེད་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུ་བ་བྱེད་འགྲུབ་ན་
 གང་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྲུར་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་ལ་འཐད་ལྡན་གྱི་

(1) ལྷ་རྩ་སྐྱེ་དེབ་གསུགས། ༥༡-༥ །ཡིན་ཅོ།

རང་ལུགས་འདིར་ནི་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ངོ་བོས་ཟླ་
སྟོང་པས་(1)རྟག་པའམ་སྟོང་པ་སྟོགས་ཆད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་སྤང་
སྟོང་ངམ་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་མཐར་
ཐུག་པ་ངི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་གཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་
པ་ཀུན་ཀྱང་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་གཞོལ་
ཞེང་འབབ་པས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་
གནད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་ནི་
འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ།།

གསུམ་པ་བྱམས་ལྷ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པ།

དེས་ན་རྩུམ་འདི་ལེགས་རྟོགས་ན།།
ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་དང་བྱམས་པའི་གཞུང་།།
པན་རྩུན་བུ་རམ་སྤང་ཅི་བཞིན།།
རྟོན་ཅིག་ཡི་གས་བདེར་འཇུ་ཡི།།

(1) ལྷ་ཁ་ལ་སྤྱི་དེབ་གཞུགས། ༥༡-༡༡ །མ་སྟོང་བས།༽

གཞན་དུ་མི་འཕྲོད་ཟས་བཞིན་དུ།

ཁོང་ན་མི་བདེའི་སྐྱེན་གྱུར་ཚོ།

ལུང་རིགས་གཙུག་གས་བུ་ཚོ་ལོ་བརྒྱ།

གདེངས་ཤིང་འདེབས་ལ་ཡིད་གཉིང་སྒྲུབ།

དེས་ན་ཚུལ་འདི་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེས་
ན་གོང་དུ་རི་སྐྱེད་བཤའ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་རྟོགས་
པར་གྱུར་ན་ངེས་པ་དོན་གྱི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲུབ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐུ་གྱི་ལུགས་བཟང་དབུ་མ་རྩ་འཇུག་དང་། རྒྱལ་ཚབ་
བྱམས་པའི་གཞུང་བཟང་ཤེས་སྲིན་ནས་རི་སྐྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་
ནང་འགལ་བའི་ཉེས་པའི་ཆ་སྲ་བ་ཅེས་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་
པན་ཚུན། དཔེར་ན་བྱ་རམ་དང་སྐྱང་ཅི་རོ་གཅིག་པས་སྤང་སྤང་
མེད་པར་ཡིད་བདེ་བར་འབབ་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་སྤང་གཅིག་
བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་སྟན་ཅིག་ཡི་གས་བདེར་ཉེ་བདེ་བར་འཇུ་
ཡི་སྟེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡིད་ཆེས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་
སྐྱེ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཟུལ་བ་དག །དཔེར་ན་མི་འཕྲོད་པའི་

ཟས་ཟོས་པ་ཁོང་སྐྱེན་གསོ་མེད་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དོན་
གྱི་མདོ་རྒྱུད་དང་དབྱེ་མ་ཅ་འབྲུག་དང་ཤེད་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་
ཕན་ཚུན་འགལ་འདུར་རྟོག་པས་གཅིག་སྤང་གཅིག་བསྐྱབ་པས་
ཁོང་ན་མི་བདེའི་སྐྱེན་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་སློམ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་
ལ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཟབ་མོའི་ལུང་དང་ཡང་དག་པའི་རིགས་
པ་ཟབ་མོའི་གཙགས་བུ་རྣམས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་སྟོན་ཅིག་གཤེདས་
ཤིང་འདེབས་པར་གཟུགས་པ་ལ་ཡིད་གཉིང་ནས་སྤར་ཞིང་མི་
བཟོད་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་སྟོབས་སྐྱུར་འདེབས་
གྱི་དག་གི་ཅ་ཅོ་སྟོ་ཆོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ལུང་ཁྲིལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
བས་བག་ཡོད་པ་རྣམས་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།

ངེས་པའི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནང་འགལ་བའི།
ལུང་རིགས་བཟོད་དཀར་འབྲུན་པའི་འཕྲང་མོ་ཉུག།
འདི་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྐྱེ་བའི་རྟ་བདུན་དབང་།།
ལུང་རིགས་མཁའ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་མིན་ནམ།།

ཞེས་གྲུང་སྐྱེས་སོ།།

༥ རྩི་ལན་གསུམ་པ་མཉམ་བཞག་འཛིན་སྤངས་ཡོད་མེད་གང་
འབྲད་ལ་གཉིས་ཀའང་ལེགས་པར་སྤྱེ་སྤྱེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་
སྐྱབ་སྐྱོམ་དང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོམ་གྱི་བྱུང་བར་དང་། བསྐྱོམ་པའི་
སྐྱོབས་གྱིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱན་གཞིག་དགོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལེགས་པར་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

སྟ་བའི་དངོས་གཞི་སྐྱོང་བའི་དུས།།

ཁ་ཅིག་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཟེད།།

ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན།།

ལེགས་པར་རྟོགས་དང་ལོག་རྟོག་གཉིས།།

དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་བྲལ་ཉེ།།

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདུན་ན།།

གང་ཡང་གནས་པ་མེད་མཐོང་བས།།

འཇིན་སྤངས་ངང་གིས་ཞིག་པ་སྟེ།

སྟོང་གསལ་མཁའ་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས།།

གཉིས་པ་བྲན་མེད་ཉེ་ཤང་ལུགས།།

མ་དབྱུད་ཅི་ཞེར་བཞག་པ་ཡིས།།

ལྷག་མཐོང་གསལ་བའི་ཆ་མེད་པར།།

མཚོ་གཉིང་རྩོ་བཞིན་ཐ་མལ་གནས།།

དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ།།

དབྱ་མས་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་།།

གཟུགས་མེད་མེད་པར་མོས་པ་ལྷར།།

ཆོག་ཅམ་མཚུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་།།

དོན་ལ་མི་མཚུངས་གནས་ས་བཞིན།།

ལྷ་བའི་དངོས་གཞི་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་དང་རྐང་པ་གཉིས་

ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ལུགས་ལྷ་བའི་དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་སྟེ་སྐྱོང་བའི་དུས་ན་ཁ་ཅིག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་

གང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ལ་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ན་གང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག་དགོས་
 ཞེས་བའི་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་པས་ཡང་དག་པ་དང་
 ལོག་པར་རྟོག་པས་འབྲུལ་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྣང་སྟོང་བྱུང་འབྲུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་སྟེ་གཉིས་སྣང་ཅུབ་པའི་འཕགས་
 པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ནམ་ངོས་
 ན་སྟོང་དང་མི་སྟོང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་གང་
 ཡང་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བས་ཡོད་
 མེད་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྣངས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
 ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཞིག་ནས་མེད་པ་
 རྟེ་སྟོང་གསལ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་
 ཀྱིས་བསྟན་པར་ཅུས་པ་མིན་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བུར་དང་མཚུངས་

ཞེས་སྟོགས་ཅམ་མཚོན་པའི་དབེར་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་
ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་སོགས་མདོ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཅི་ཡང་བྲན་མེད་ཐོམ་མེ་བ་རྟུལ་གི་ལུགས་ཏེ།
གནས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་
ལ་མེབས་པར་མ་དབྱེད་ཅིང་མ་རྟོགས་པར་རང་གར་ཅི་ཡང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་འཇིན་སྣངས་ཀྱིས་བྲན་མེད་ཐོམ་
མེ་བར་ཅན་ནེར་བཞག་པ་ཡིས་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་སྟག་
མཐོང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་ཆ་མེད་པར་དབེར་ན་མཚོ་
གཏིང་ཟབ་མོར་དོ་འཕང་བ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པར་
གྱུར་ནས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་སྤར་ལས་བཟང་དུ་མི་འགོ་བར་ཐ་
མལ་པར་གནས་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་སོགས་ཞི་
བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱིང་ནས་སྦྱེ་བ་སོགས་ལམ་རྟགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ།།

དེ་ཡང་དབེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་དབུ་མས་སྒྲོས་
བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་གཟུགས་མེད་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་
པར་མོས་བ་གཉིས་ཆེག་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་དོན་གཏན་
ནས་མི་མཚུངས་བ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་ཆེག་ཙམ་
མཚུངས་བ་ཞེས་འབྲེན་བ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལ་མི་མཚུངས་ཞེས་
མི་འབྲེན་བ་སྟེ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པས་
མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་གནས་དང་ས་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་
བ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་ཤུན་འབྲེད་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ།།
མཐའ་བཞི་གང་དུའང་མི་འཛིན་ན།།
མཐའ་བཞི་ལས་འདས་འཛིན་སྟངས་ཞིག །
མེད་པས་འཛིན་སྟངས་མེད་པར་འདོད།།
གལ་ཏེ་འཛིན་སྟངས་མེད་ཅེས་བས།།

སྤྱན་པོ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས།།
ཅིར་མི་འཇིན་པ་སྣོད་དོ་ལོ།།
འགོ་ཀུན་ཐ་མལ་སྲོད་ཆེས་པས།།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་གཏན་འབྱུངས་ན།།
ད་དུང་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱུལ་མི་དགོས།།
གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་ཤེས་བཞིན།།
བདག་ཅག་རང་ངོ་ཤེས་ཟེར་ན།།
དོན་དམ་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ།།
བདེན་སྟོང་ཕུ་ཐག་ཚོད་པ་དགོས།།
འབྱུལ་སྤང་བདག་དང་གཞན་ནོ་ཞེས།།
སུས་ཀྱང་ཤེས་ལ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས།།
གལ་ཏེ་སེམས་ལ་མདོག་དབྱིབས་དང་།།
བྱུང་གནས་འགོ་ས་བརྟག་པའི་ཚོ།།
མ་མཐོང་སྟོང་པར་རྟོགས་ཤེ་ན།།

ཚོས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་སྟེ།
འདི་ལ་འང་གོམ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས།
སྤུས་ཀྱང་མདོག་སོགས་མཐོང་མི་སྲིད།
མ་མཐོང་ཅམ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད།
ངོ་འཕྲོད་སྣམ་ན་ཤིན་ཏུ་གོལ།
ལན་བརྒྱུད་བརྟགས་ཀྱང་མི་ཡི་མགོད།
སྤུགས་ཀྱི་རུ་ཚོ་མཐོང་མི་སྲིད།
དེ་མ་མཐོང་བས་དེ་སྟོང་པར།
རྟོགས་སོ་ཞེན་སྤུས་ཀྱང་སྟེ།
དེས་ན་རིགས་པའི་དབྱེད་བ་དེས།
གནས་ལུགས་ཐེག་སོ་ཞེན་མཐོང་ན།
སེམས་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ།
ངོ་བོ་བདེན་མེད་གཉིད་ནས་རིག།

ཐོས་པ་མང་པོ་མ་གུས་གྲུང་།།
གཅིག་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་ཤེས་སོ་ལོ།།
རྗེ་གསུམ་ཚེན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནི།།
མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ཡིན།།
ཚོད་ཀྱི་འདི་ནི་ལེགས་བརྟགས་ན།།
ཡོད་པར་སྒྲུ་རུ་མི་བརྟུབ་ཅིང་།།
མེད་པར་ཡང་ནི་སྒྲུར་མེད་པ།།
དོན་རུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་ནམ།།
ཡང་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྒྲུ།།
གང་རུང་ཞིག་ལས་མ་འདས་པར།།
སེམས་དེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི།།
གཞི་རུ་ཞེ་ལ་བརྟག་གིན་གདལ།།
དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་བའི་བདག །
དེ་དང་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ལས།།

དོན་ལ་འདོད་ཚུལ་བྱུང་པར་མེད།།
 སེམས་དང་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཚོས།།
 ཀུན་ཀྱང་བདེན་མེད་ངེས་པའི་སྟེང་།།
 ལྷང་བ་ཉེན་འབྱུང་དུ་འགར་བས།།
 ཡིན་མིན་བསམ་བཤེད་ལས་འདས་པ།།
 མཐའ་བཞིའི་སྟོས་དང་བྲལ་བའི་གནད།།
 གཏང་མེད་ཟང་མ་ཐལ་བྱུང་ངོ།།
 འདི་ནི་ཡིན་མིན་གཉིས་བྲལ་ཞེས།།
 རྫོ་ཡི་མདུན་ན་ཟེའབེན་བཞེན་གནས།།(1)

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བདུན་དང་རྐང་པ་
 གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྣང་
 སྟོང་བྱུང་འཇུག་མཉམ་བ་ཚེན་པོ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་

(1) སི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༦-༤ རྒྱང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༤༡-༡ ༼འབེན་བཞེན་གནས།༽

དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པར་ཤིན་དུ་སྤ་
བའི་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་
ན་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་ལས་འདས་པའམ་དེ་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་
སྣངས་གཞན་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ཅིང་མེད་པས་འཛིན་
སྣངས་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་
འདི་ནི་ཡང་དག་པའོ།།

གཞན་དུ་གཤམ་ཉེ་འཛིན་སྣངས་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ཉིད་དེ་སྣང་ཡང་དག་པར་མ་ཉོགས་པས་སྤྱུན་པོ་ཁ་ཅིག་མན་
ངག་གི་གནད་དམ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱུང་བ་མེད་པར་དང་
པོ་ནས་གང་དུ་འང་འཛིན་དུ་མི་རུང་བས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་
པར་ཐ་མལ་དུ་སྟོང་དོ་ལོ་ཞེས་ཤིན་དུ་མི་འཐད་པས་མ་རངས་
པའོ། །རི་སྣང་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་
ལུང་རིགས་མན་ངག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་རང་གར་ཐ་མལ་
དུ་སྟོང་ཤིན་དུ་ཆེས་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་གཅིག་

ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་གཏན་དུ་འབྲམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་
ད་རུང་ཡང་སྟོན་དགོས་སོ་ཞེས་བསྐྱབས་པའམ་བསྐྱབ་ཏེ་སྐར་
བསྐྱལ་མི་དགོས་ཤིང་བསྐྱལ་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ།།

ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་བྲལ་བས་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་
ཅག་རང་གི་གནས་ལུགས་རང་ངོ་ཤེས་པས་རྟོགས་སྣོན་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་ཟེར་ན། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་ངོ་ཤེས་ཤིང་
རྟོགས་པ་ལ་ལུང་རིགས་མན་ངག་གང་རུང་གིས་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་
ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོས་གདོད་ནས་སྟོང་པས་བདེན་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ལུ་ཐག་གཏིང་ནས་ཚོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་
དགོས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་གར་འབྲལ་པའི་སྣང་བ་ལ་འདི་
ཅི་བདག་དང་འདི་ཅི་གཞན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་
ཆད་སྐྱས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་འབད་པས་སྐྱོམ་
ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པས་སྐྱོམ་པ་དོན་མེད་དོ།།

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་ལ་དཀར་པོ་ལ་
 སོགས་ཁ་དོག་གི་མདོག་དང་གྲུ་བཞི་སོགས་དབྱིབས་དང་། དང་པོ་
 འབྲུང་ས་བར་དུ་གནས་ས་ཐ་མ་འགོ་ས་ལ་བརྟུག་པའི་ཆེ་དེ་དག་ཅི་
 ཡང་མ་མཐོང་བས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་བར་རྟོགས་སོ་ཞི་
 བ་ཡང་འདི་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པ་
 ཚོད་ཆེ་བ་སྟེ་འདི་ལའང་ལེགས་པར་མ་བརྟུག་ན་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བར་སྒྲུང་སྟེ། ཇི་སྟར་ན་སེམས་འདི་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ན་མཁས་སློབ་སྤྱི་ལཱ་
 དབྱིབས་དང་མདོག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་མ་
 མཐོང་བ་དེ་ཅེས་ལ་གནས་ལུགས་སྟོས་པ་དང་བལ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 རོ་འཕྲོད་པའམ་རྟོགས་སོ་སྟམ་ན་ཤིན་ཏུ་གོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལན་བརྒྱུར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟུག་ཀྱང་མི་
 ཡི་མགོར་བ་ལང་སོགས་སྤྱུགས་ཀྱི་རྣམ་ཅོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་

ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་མཐོང་མི་སྲིད་ལ་དེ་མ་མཐོང་བས་མི་ཡི་མགོ་བོ་དེ་
སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ་ཞེན་དེ་ལྟ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་སྲུང་ཀྱང་
རྟོགས་པར་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པོ་བ་ལང་རྗེ་ཡང་འབད་མི་དགོས་པར་
སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ།།

དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ཁང་བུ་བཞེག་པ་སེམས་ལ་དབྱིབས་དང་
ཁ་དོག་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་སོགས་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་
པའི་དབྱུང་བ་དེས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡང་
དག་པ་ཐེག་པོ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ན་རང་གི་སེམས་དེ་
ནི་སྤང་ཅམ་འགགས་པ་མེད་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ངོ་བོ་ཡེ་སྟོང་
བདེན་པ་མེད་པས་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་པར་གཉིང་ནས་རིག་
ཅིང་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆེ་རང་གི་ཐད་ཀའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
བརྟམས་པས། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་
འདི་ནི་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་སྟོང་བཞིན་པ་འདི་འགྱུ་བར་

སྤང་བ་དང་། འགྲུ་བཞིན་པ་འདི་ཡང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤོང་
བ་ཡི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མེ་ཚོམ་སྤུ་ཅམ་མེད་པས་ཁོ་ཐག་ནང་ནས་
ཚོད་པས་སྤོང་དང་ཉེན་འབྱུང་ངམ་གསལ་སྤོང་ངམ་རིག་སྤོང་
དབྱེར་མེད་པ་གཅིག་ཉོགས་དགོས་སོ་ཞེས་སོ།།

ད་དུང་ཡང་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་
ནམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་གམ་ཡང་ན་སྣ་ཚོགས་
ཤེས་པ་ཞིག་ལས་གང་ཡིན་ཟེར་ཞེས་འདྲི་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ནམ་
མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སྣ་ཚོགས་པ་འཆར་བའི་ཤེས་
པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྣམ་ན་སྐད་ཅིག་གིས་མི་སྡོད་
པས་གཡོ་ཞིང་འགྲུ་བའི་སེམས་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཞིག་སུ་ལའང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ན་དེ་འབྲེལ་རིག་པའམ་ཤེས་
པ་ཞིག་ཡོད་པའམ་འདུག་པར་མཁས་སློབ་སུས་ཀྱང་རང་སེམས་
དེ་རང་གིས་མཐོང་ནས་ངེས་པར་ཉོགས་པར་སྤྲོ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་སྤོང་དབྱེར་མེད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་

བའི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ཅུ་མིན་པར་དེ་བས་སེམས་གསལ་རིག་གི་
 ངོ་བོ་དེ་ལ་བརྟགས་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་མེད་པས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་འགྱུ་བ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་
 སྤང་ཆད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བའི་མེད་པའང་མིན་པའི་སེམས་
 གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་ཚོས་གྱི་
 སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ནི་འོད་གསལ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མཐོང་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་ཟེར་ནས་རང་གིས་སྤྱགས་དམ་དུ་མཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་དེ་
 ངོ་སྤོད་པར་མཇུག་པ་དེས་ཀྱང་འོད་གསལ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ངོ་འཕྲོད་
 ངོ་ཞེས་རང་མངོན་པར་རྫོམ་པ་དང་བཅས་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་
 བུའི་ཚོས་ཀུན་མེད་ཅེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་མདོ་རྒྱད་གྱི་གཞུང་
 ལ་ཐོས་པ་སློབ་གཉེར་མང་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་དག་
 ལྟར་བལྟས་ཀྱང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་མཐོང་བའམ་ཤེས་སོ་ལོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པས་

ལོ་ཞེས་མ་རངས་པའོ།།

ཇི་སྐྱར་མི་འབྲེལ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་སྟོང་
 རམ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་བུར་འབྲུག་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་
 ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྲབ་ཀྱི་རིག་པའམ་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པས་མེད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་བཞིའི་
 སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐོང་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་ངོ་འདི་ལ་ནི་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་མེད་པས་
 ཡོད་པར་སྐྱེ་བུ་མི་བརྟུབ་ཅིང་འགྲུབ་གསལ་རིག་ཏུ་ཡོད་པས་མེད་
 པར་ཡང་ནི་སྐྱར་མེད་པ་སྟེ་དོན་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བའི་སེམས་ངོ་དེ་
 ནི་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་
 དོག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཡིན་ནམ་སྟེ་གཉིས་
 ཡིན་ཀྱི་གཞིའམ་ཡང་ན་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ལ་མེད་པ་མིན་པ་དང་

དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་
སྟེ་གཉིས་མིན་གྱི་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་འདས་
པར་སེམས་དེ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་གཞི་རུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེ་ལ་
མཚོག་ཏུ་བརྒྱག་གིན་ཡོད་པར་གདའ་བས་སྲོད་གྱིས་བསྐྱེམ་པའི་
སེམས་ངོ་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོལ་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་བདག་ཚེན་སོར་འདོད་པ་དེ་དང་འདི་གཉིས་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་མི་འབྲ་བས་ཐ་དད་པ་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འདོད་
ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཁྲུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ།།

མདོར་ན་རང་གི་སེམས་འདི་ཉིད་དང་སེམས་དེ་ལས་གཞན་
གྱི་ཚོས་སུ་སྣང་བ་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱེམ་པ་ཀུན་གྲང་རང་རང་
གི་ངོ་བོས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྟོང་བས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་
ངེས་པའི་སྟོང་དུ་འཁོར་འདས་གྱི་སྣང་བ་རབ་འབྱམས་མུ་མཐའ་
མེད་པར་རྟེན་འབྱུང་འགགས་མེད་དུ་རང་ཤར་བས་སྟོང་དང་རྟེན་
འབྱུང་ངམ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་

ལྷགས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པར་སེམས་ཀྱིས་བསམ་
བ་དང་དག་གིས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཟེའདས་པ་(1)མཐའ་
བཞིའི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་གནད་བབ་མོ་
མཐོང་བས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་
གཏང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་བར་མ་ཐམས་བྱུང་རྗེན་
པར་མཐོང་ངོ་ཞེས་མཐོང་བ་དེ་ལ་འཛིན་སྐྱབས་ཅི་ཡང་མེད་པས་
ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཞེས་ཡང་དག་པའོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་ངོ་དེ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྒོ་ཡི་
ཟེམ་དུ་ན་(2)དམིགས་གཏང་གི་གཞི་ཞིག་འབེན་བཞིན་དུ་གནས་
ཤིང་མི་འདོར་བར་འཛིན་ཏེ་ཞེས་འཛིན་སྐྱབས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིར་
ཡང་མི་འཛིན་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ།།

(1) ལྷ་རྩ་ལ་སྐྱོད་པའི་གསུངས། ༥༡-༧ །འདས་པས།།

(2) ལྷ་རྩ་ལ་སྐྱོད་པའི་གསུངས། ༥༡-༡༤ །མཐུན་ཞས།།

གཉིས་པ་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་གཉིས། འད་པོའི་ལས་ཅན་རིམ་གྱིས་
པའི་བསྐོམ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རོས་བསམ་ལྟ་བའི་ལུགས་
གྱི་བསྐོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་
མེད་གཉིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ས་དགོས་ཚུལ། མེད་
འཛིན་དེ་ཡང་བྱི་ནས་སྤང་དགོས་ཚུལ། དངོས་གཞི་འཛིན་སྐྱེད་ས་
ཀུན་གྲུ་ལ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

བདག་གཞན་དངོས་འཛིན་འདིར་བརྟེན་ནས།།

སྤིང་པའི་ཚུ་བོ་བརྒྱུད་མར་འཇུག།

འདི་དག་བསྐོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི།།

བདག་མེད་པ་ཡི་འཛིན་སྐྱེད་ས་ཡིན།།

དེ་ཡང་མེད་ཚུལ་མ་ཤེས་པར།།

མེད་པར་མོས་པས་མི་པན་ཏེ།།

ཐག་ཁར་སྐྱུ་དུ་འཇུག་པ་ལ།།

སྐྱུ་མེད་སྟུང་པས་མི་པན་གྱང་།།

མེད་ཚུལ་མཐོང་ན་སྤངས་པ་བཞིན།།
དེ་ཕྱིར་དབྱུང་པས་ཉོགས་བྱས་ནས།།
དབྱུང་ཅམ་ཉིད་དུ་མི་བཞག་པར།།
ཐོག་མེད་དངོས་ཞེན་གོམས་ཆེས་པས།།
ཡང་ཡང་འཛིན་སྟངས་བཅས་ཉེ་བསྐྱོམ།།
བདག་མེད་གོམས་པས་བདག་ལྟ་བུ།།
རྒྱུང་ནས་འབྱེན་ཕྱིར་འདི་དགོས་ཞེས།།
དོན་གཟིགས་དུ་མས་ནན་ཉན་བསྐྱབས།།
དང་པོའི་ལས་ཅན་འཇུག་པའི་སྐོ།།
གོལ་འཇུག་མེད་པ་འདི་ཡིན་ན།།
དང་པོ་ནས་དེ་སྤོང་ཞེས་པ།།
བདུད་གྱི་གསང་ཆེག་བཤེ་བ་ཡིན།།

བདག་གཞན་དངོས་འཛིན་སོགས་ཆེགས་བཅད་ལྡས་བསྟན་
ཉ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་དང་པོ་ང་ཞེས་

བདག་ལ་ཞེན་ཅིང་བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་པས་བདག་
 དང་བདག་གི་བ་སོགས་གཞན་དུ་ཉོག་ཅིང་ཞེན་པའི་དངོས་པོར་
 འཛིན་པ་འདིར་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱུ་
 བསྐལ་གྱི་ཚུ་བོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱད་མར་འབྲུག་ཅིང་འཁོར་བ་
 ཡིན་པས་ན་དངོས་འཛིན་འདི་དག་བརྗོད་ཅིང་སྦོང་བར་བྱེད་པའི་
 གཉེན་པོ་ནི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་ཇི་བཞིན་ཉོགས་པ་ཡི་
 འཛིན་སྐྱངས་དོན་མ་ཐུན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་
 དིགས་པའི་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མ་
 ཤེས་པར་རང་གར་བདག་མེད་པར་མོས་པས་ཉེ་མོས་པ་ཅོམ་གྱིས་
 བདག་འཛིན་བརྗོད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱུན་གྱི་དབང་
 གིས་ཐག་ཁ་ལ་སྐྱལ་ཉིད་དུ་འབྲུལ་བ་ལས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་
 ལ་འདི་ན་སྐྱལ་དངོས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་མོས་པས་འཛིགས་སྐྱག་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་པན་གྱང་སྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་བརྟག་པས་ཐག་ཁ་ཅོམ་ཉིད་ལས་སྐྱལ་དངོས་མེད་པའི་ཚུལ་

ཇི་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐྱེལ་གྱི་འཛིགས་སྐྱུག་ཅ་བ་ནས་
སྤངས་ཀྱས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡི་སྲིར་ན་རིགས་ལམ་ཡང་དག་པས་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་
པས་དང་པོ་ཉིད་དུ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་
བྱས་ནས་དབྱེད་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པའམ། དེ་
ཅམ་ཉིད་དུ་མི་བཞག་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཞན་དུ་
རྟོག་པའི་དངོས་ཞེན་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་ཆེས་པས་དེ་བརྗོད་པར་
དཀའ་བས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེའི་དངོས་གཉེན་བདག་མེད་པའི་
འཛིན་སྐྱངས་དོན་མཐུན་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ཤིང་
གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ཅ་བ་བྱུང་ནས་
འབྲིན་ཅིང་སྤང་བའི་སྲིར་བདག་མེད་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དོན་
མཐུན་འདི་ཉིད་གལ་ཆེ་བས་ཅིས་གྱུང་དགོས་ཞེས་གནས་ལུགས་
ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་དམ་པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་

དུ་བསྐྱབས་པར་མཛད་ཅིང་དང་པོའི་ལས་ཅན་ནམ་རིམ་གྱིས་པའི་
གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་ཐར་ལས་ཡང་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་
གོལ་ས་དང་འཇུག་ས་རྒྱུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྐྱབས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ལས་དང་པོ་
བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནས་ཀྱང་དེ་ངེས་པར་སྐོང་དགོས་ཞེས་བ་འདི་ནི་
བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་ཐར་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་བསྐྱུ་སྤྱིར་བཤེས་བ་
ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བས་ཉན་པར་ཡང་
མི་འོས་ན་ནན་ཉན་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་མི་འོས་བ་ལྟ་ཡང་ཅི་
སྐོས་པས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མེད་འཛིན་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྐྱབས་དགོས་ཚུལ།

- འཛིན་སྐྱབས་དེས་བྱངས་བདེན་སྐོང་ལ།།
- ངེས་ཤེས་མཚོག་ཏུ་འདོངས་པའི་ཚོ།།
- ད་གཤོད་མེད་འཛིན་ཅམ་པོ་ནི།།
- གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས།།

ལྷོ་འདོགས་སོ་གཉིས་བྲལ་བ་ཡི།།
 ལྷོས་བྲལ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེམ།།
 བདེན་སྟོང་ཕྱ་ཐག་ཚོད་གྱུར་ནས།།
 སྟོང་བ་རྟོན་འབྱུང་ཤར་བ་ཡི།།
 ལྷང་སྟོང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ལ།།
 མེ་ཡི་ཁ་ནས་དག་པའི་གསེར།།
 རི་བཞིན་ཡིད་ཆེས་རུང་མོད་ཀྱི།།
 གཞན་དུ་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པའི་གནད།།
 འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས།།
 དུན་རིང་འབད་དེ་རྟོགས་པའི་དོན།།
 གྱེ་མ་སྐྱབ་པོས་ཡུད་ཅམ་ལ།།
 རྟོགས་པར་སྐྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཡོ།།

འཛིན་སྟངས་དེས་བྲངས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་
 ཉེ། ཚོས་ཀྱུན་བདག་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་དེས་

དངས་ཏེ་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་རང་རང་
 གི་ངོ་བོས་སྟོང་བས་བདེན་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ངེས་
 འཤེས་སྲུང་གྲང་མི་འཕྲོག་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་འདྲོངས་པའི་
 ཚེ་ད་གདོད་གཞན་སེལ་གྱི་མེད་དགག་སྟོང་རྒྱང་ཅམ་པོར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་དེ་ནི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེར་འཛིན་པ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་
 འདོགས་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡི་སྤྲོས་པའི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྤྲང་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་བབ་
 ཉེ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ངོ་བོས་སྟོང་
 བས་བདེན་བས་སྟོང་པར་སྤུ་ཐག་གཉིད་ནས་ཚོད་པས་ངེས་འཤེས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་འདྲོངས་ནས་སྤྲང་ཡང་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་འབྱུང་

གི་སྒྲུབ་བ་འཕགས་མེད་དུ་རང་ཤར་བ་ཡི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་
 བས་སྟོང་ཉེན་འགྲུབ་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ངེས་པར་གྱུར་
 ཏེ་མཐར་སྐྱང་སྟོང་གང་གི་སྤྱོད་སྲུ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པས་སྟོས་
 བྲལ་མཉམ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉིད་ལ་མེ་ཡི་ཁ་ནས་ལན་གངས་དུ་
 མར་སྐྱུངས་ཤིང་དག་པའི་གསེར་བཙོ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་
 མཚོགས་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་རུང་མོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆེས་ཆེར་
 ཟབ་པའི་གནས་ལུགས་སྐྱང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོས་བྲལ་མཉམ་བ་
 ཆེན་པོའི་གནད་དམ་བ་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་
 ལུག་ཆེ་བའམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བརྩོན་པས་ཆེར་འབད་
 དེ་ཉོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་དེང་དུས་སྐྱེན་
 པོས་ཀྱང་འབད་ཚུལ་མི་དགོས་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཇི་བཞིན་
 ཉོགས་པར་སྐྱ་བ་འདི་ལ་བདེན་ནམ་མི་བདེན་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཡོ་
 བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ།

གསུམ་པ་དངོས་གཞི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལུས་ལྷན་བསྟན་པ།

དངོས་གཞི་སྤངས་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི།།

ཡོད་མེད་ལས་འདས་དོན་གྱི་གཞུང་།།

ཡོད་མེད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ན།།

སྤྱོད་པ་དེར་འཛིན་པ་སྤྱོད་དང་བཅས།།

དེ་སྤྱིར་རིགས་པས་རྣམ་དབྱུང་ཆོ།།

ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མ་མཐོང་བས།།

ཅིར་ཡང་འཛིན་པ་གལ་སྤྱོད།།

དངོས་གཞི་སྤངས་སྲིད་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་རྐང་པ་
གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལྷན་བའི་དངོས་གཞི་མཐར་
ཐུག་པ་ནི། སྤངས་སྲིད་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
གདོད་མ་ནས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་
པ་ཀྱི་ལས་འདས་པ་དོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་
ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ན་ཟེ་

སྣང་ཕྱོགས་རེར་(1)ཉོག་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་སློབ་པ་དང་བཅས་
བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཐར་ཐུག་དགྲོད་པའི་རིགས་
བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་གཤེས་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་ཅིང་གཏུན་
ལ་པབ་པའི་ཆེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་མཐའ་
ཡི་སློབ་པ་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཅིར་ཡང་མ་མཐོང་བས་
ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་ཅིར་ཡང་འཛིན་པའི་སློབ་པ་ཞིག་ག་
ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་པས་འཛིན་
སྣངས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོས་བསམ་ལྟ་བུའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱོན་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བཏན་ལྟར་དུ།

འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སློབ་བྲལ་ཚུལ།
དབྱུང་བས་བྲངས་པའི་རེས་ཤེས་ལས།
རང་བྱུང་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི།

(1) ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དེབ་གསུགས། ༡༦-༡༠ །དེ་ལྟར་ལྟོ་བོ་ལྟོ་བོ་ལྟོ་བོ་ལྟོ་བོ་ལྟོ་བོ་།

ལྷག་མཐོང་མར་མེ་བཞིན་དུ་གསལ་ལ།།

དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི།།

མཐའ་བཞིའི་སློང་ན་ལུན་པའི་སྐྱབ་།།

དུང་འབྲིན་གཉེན་སོ་འདི་ཡིན་པས།།

ནམ་སྐོམ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དགོས།།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་གཅིག་ཅར་དུ།།

ཞེག་པ་སློང་འདས་གཉེན་མའི་དབྱིངས།།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ས་ཉིད་ན།།

≡ཅར་སོག་(1)ཚུལ་གྱིས་མཐོང་དགའ་བས།།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་ངེས་འཛོག་ཏུ།།

འགོག་པ་ཐོས་བསམ་ལྟ་བའི་ལུགས།།

དེ་ལ་ཇི་ཅུམ་གོམས་པ་བཞིན།།

ངེས་ཤེས་ཇི་བས་ཇི་གསལ་ནས།།

(1) སི་ཚུན་དེབ་གཞུགས། ༡༤-༡ །ཅིང་ཕོག།

ཕྱིན་ལོག་སློབ་འདོགས་བསྐྱབ་བྱས་པའི།།

སློབ་གྲོས་ཡར་ལྷན་ལྟ་བུར་འཕེལ།།

ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ལྟ་ངན་ལ།།

དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི།།

ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད།།

དེས་ན་སྐྱིབ་པ་སློང་མི་ལུས།།

འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སོགས་ཚོགས་བཅད་ལྔ་དང་རྟེན་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གདོད་ནས་སློབ་པ་
 ཀུན་དང་བྲལ་བས་མཐའ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་མོད་འོན་
 ཀྱང་སྐྱལ་ལྡན་འགའ་ལས་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བས་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞིའི་སློབ་པ་
 ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཉིད་རི་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་སློབ་ན། འདི་ལྟར་
 ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་གནས་ལུགས་དབྱུང་པའི་
 རིགས་པས་བྲངས་པའི་སྣང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སློབ་བྲལ་མཉམ་

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྷ་འཕེལ་བ་དཀའ་བས་
 བ། དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོལ་བ་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་སམ་རེས་འདོག་དུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 གཏན་ལ་པབ་པའི་ལྷ་བའི་གནས་ལུགས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་
 ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་ཅམ་དུ་གོམས་པ་དེ་ཅམ་བཞིན་དུ་
 ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྤང་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་སྒྲོལ་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་
 རི་བས་རི་གསལ་གོང་འཕེལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་བཞིའམ་བརྒྱད་དམ་སོ་
 གཉིས་པོ་རིམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་ངོའི་རྒྱ་བ་ལྷ་བུར་འཕེལ་ཏེ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་གསར་དུ་རྒྱ་ཚེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཤིང་
 ངེས་ཤེས་མེད་པས་སྐྱེན་པོས་རང་གར་ཅིར་ཡང་མི་འདྲིན་པའི་

སྣོང་ལྟས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཚོགས་གཉིས་སོགས་ཁྱད་དུ་གསོལ་
བའི་ལྟ་ངན་ལ་ཅི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་
དག་གཏོད་ནས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་སྤང་སྣོང་
དབྱེར་མེད་སྣོས་བྲལ་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་སྐྱེ་
བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།།

དེ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་འགྲུང་བ་གནས་མེད་ཅིང་
སྐབས་མེད་པ་ངེས་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣོ་
འདོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་སྣོང་མི་རུས་པས་སྤངས་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། (1)

གསུམ་པ་ལོག་རྟོག་རྒྱན་སྣོམ་དང་ཡང་དག་པའི་སྣོམ་གྱི་བྱེད་པ།

དེ་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་ཡང་།།
དུ་བའི་རྟགས་ལས་མི་བཞིན་དུ།།
སྤང་རྟོགས་སོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་ཤེས།།

(1) ལྷ་ཁ་ལྷོ་དེབ་གཞུགས། ༡༠-༡ །སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

གང་ཕྱིར་སྐྱུན་བསྐོམ་ཐ་མལ་བ།།
 སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མིན་ལ།།
 ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཡིན་ཕྱིར།།
 རྒྱ་ཇ་ཚོགས་ལ་དངས་པ་བཞིན།།
 ལུང་རྟོགས་འབྲིབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་འཕེལ།།
 རྒྱད་པར་རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་རྩུང་།།
 ཡང་དག་ལྟ་བའི་མིག་ལྡན་ན།།
 སྤར་མེད་ལུང་དང་ཉམས་རྟོགས་འབར།།
 སྟོང་མཐོང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལས།།
 རྒྱ་འབྲས་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་ལ།།
 ཡིད་ཆེས་ཉོན་མོངས་རྩུང་བར་འགྱུར།།

དེ་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་དང་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བསྐོམ་པ་དང་སྐྱུན་པོས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡི་བསྐོམ་པ་འདི་

གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་དབེར་ན་དུ་བའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ལས་སློབ་གྲུང་གི་མེ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་མི་འཇུག་བ་
 བཞིན་དུ་སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 ཞིང་སོགས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལུས་ངག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་
 མི་འཇུག་བར་ཤེས་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྤྱོད་བསྐྱོམ་
 ལོག་པར་རྟོག་པས་རྣམ་རྟོག་ཐ་མལ་པ་ལ་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་
 སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་ལ་དེར་མ་ཟད་
 སྤངས་རྟོགས་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུའང་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དབེར་ན་རྒྱ་རྒྱ་ཚགས་ལ་དྲངས་ན་སྤོང་བོ་ཟག་ཅིང་སྟོགས་
 མ་ལུས་བ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་ཅིང་
 ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་ཆེ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དགོ་སྟོན་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱང་
 བར་གྱུར་ནས་དགོ་སྟོན་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་འཛེམས་པས་དགོ་བ་
 འགྲིབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

བར་མཁའ་ས་པས་ཡང་དག་བར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་མིག་མཚོག་དང་
ལྷན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་མེད་པའི་ཐོས་སོགས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འབར་ཞིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བ་དང་བྱུང་བར་དུ་འང་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་
ལས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟོན་འགྱུར་འགགས་པ་མེད་པའི་
དགོ་ཕྱིག་རྒྱ་འབྲས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འགྱུར་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
སུས་ཀྱང་མི་ལྟོག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཆེ་བར་གྱུར་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ལ་སྤང་དོར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནས་བགྱིད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་
པོ་ཅན་ཡིན་པས་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ངམ་ངམ་
འབྲུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཆགས་
སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འགྲིབ་ཅིང་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་
ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་བསྐྱོན་པའི་སྟོང་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་སྤངས་ཀུན་གཞིག་དགོས་ཚུལ།

དབྱུང་བས་ངེས་ཤེས་བྱངས་པའི་ངང་།།

ཅེ་གཅིག་བཞག་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ།།
 མ་མཐོང་མཐོང་བ་དམ་པའི་དོན།།
 མཐོང་དོན་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བས།།
 ཅིར་ཡང་བཟུང་བ་མེད་མོད་གྱི།།
 ལྷགས་པས་བྱ་རམ་ཕྱོང་བ་ལྟར།།
 ཡིད་ཆེས་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།།
 ལྷེ་ཡི་དབྱུང་བ་ཁོ་ན་མིག།།

དབྱུང་བས་ངེས་ཤེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཟབ་མོའི་ལུང་གི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་
 དབྱུང་བས་སྣང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སྟོས་བྲལ་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་སྒྲིག་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་བྲངས་
 པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཀའི་ངང་དུ་གཞན་དུ་མི་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་
 ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བས་མཐོང་བ་དམ་པའི་དོན་ཉིད་དེ་མཐོང་དོན་

སྣང་སྣང་ལ་སོགས་པ་གང་གི་སྤྱོད་པ་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་
ཅིར་ཡང་སློབ་བཟུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་སྤྱད་པས་
བྱ་རམ་ཀྱི་རོ་སྤོང་བ་ན་འདི་ཞེས་སྤྲུང་མི་བཏུབ་ཅིང་རང་ཡིད་
ཆེས་པ་ལྟར་སྣང་སྣང་སྣང་སྣང་འཇུག་སློབ་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་མ་
མཐོང་མཐོང་བ་དམ་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཡང་ཡང་གོམས་
བའམ་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་ཡི་རེགས་པས་དབྱུང་བ་
ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྤྱད་པས་
དངོས་བསྐྱོམ་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་ཉོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་བསྐྱོམ་
པ་ཉིད་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

གནས་སྤྱད་པ་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན།།
འཇོན་སྣངས་དགོས་དང་མི་དགོས་ཆེར་སྐྱེ་ཡང་།།
གང་ལ་འདྲ་ལེགས་པར་ཉོགས་དང་ཉེས་པར་ཉོག།
འགྲུབ་འབྲུང་སློབ་སྐོས་དེ་མེད་མཆོག་གི་དབྱིད།།

ཅེས་གྲུང་སྤྲུལ་སོ།།

༥ དེ་ལན་བཞི་བ་བསྐྱོམ་བ་དབྱུང་འཛོག་གང་འཐད་ལ་གསུམ།
གཞན་ལུགས་བརྗོད་བ་དང་། རང་ལུགས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསྟན་བཤུགས་
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ།

ཐེག་མཚོག་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་བ་ལ།།
དབྱུང་དང་འཛོག་བ་གང་འཐད་ན།།
ལ་ལས་མི་དབྱུང་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ།།
དབྱུང་བས་དོན་ལ་བསྐྱིབས་བས་ན།།
མ་དབྱུང་སྐྱོམ་པོར་ཞོག་དང་ཟེད།།
ལ་ལས་དབྱུང་བ་ཁོ་ན་བྱེད།།
དབྱུང་བ་དང་བྲལ་བསྐྱོམ་བ་ནི།།
གཉིད་དུ་སོང་ལྟར་མི་བན་བས།།
ནམ་ཡང་དབྱུང་བ་དགོས་སོ་ཟེད།།

ཐེག་མཚོག་ལྟ་བ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྟེན་བ་གཅིག་
གིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་མཚོག་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་བ་ལ་

རིགས་པས་དབྱུད་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་དབྱུད་པར་འཛོག་
པའམ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་གང་འཐད་ཅེ་ན། ལ་ལས་ཚོས་
གང་ལ་ཡང་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་རིགས་པས་ཅི་ཡང་མི་དབྱུད་པར་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པས་གནས་ལུགས་
ཟབ་མའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་མ་
དབྱུད་པར་རང་གར་སྐྱོམ་པོར་ཞོག་དང་མན་ངག་གི་གནད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།

ཡང་ལ་ལས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་སྟོང་པར་རིགས་པས་དབྱུད་
པ་ཟེ་ཁོ་ན་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་(1)རིགས་པས་དབྱུད་པ་དང་
བྲལ་བའི་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཉིད་དུ་སོང་བ་ལྟར་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་
པའི་བསྐྱོམ་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་རིགས་
པས་དབྱུད་པ་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་ཉིད་
མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

(1) ལྷ་ལྷ་སྐྱི་དེབ་གསུགས། ༡༥-༡༧ ། །ཁོ་ན་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་པོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྷན་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ཉེ་ལམ་
མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ།

སྐྱོམ་པ་དབྱུང་འཛོག་མཐའ་གཅིག་ཏུ།
ཕྱོགས་རེར་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ།
མ་དབྱུང་པ་ཡི་འཛོག་སྐྱོམ་པལ།
ཞི་གནས་ཚམ་ཞིག་འགྲུབ་སྲིད་ཀྱང་།
བསྐྱོམ་པས་ངེས་ཤེས་མི་སྐྱེ་བས།
ཐར་ལམ་ཟེ་མིག་གཅིག་(1)ངེས་ཤེས་ཉིད།
སྤངས་ནས་སྐྱིབ་པ་བསལ་མི་རུས།
ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་ན།
ཅི་ཞིག་བསྐྱོམས་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི།
ནམ་རྟོག་བསྐྱོམས་པས་ཅི་ལ་པན།
མིག་མེད་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་བཞིན།

(1) མཁའ་རྟོག་དཔེ་རིང་། ༧༩-༡ །ཚིག་གཅིག་།

ཐོག་མེད་འཇུག་པའི་བག་ཚགས་གྱིས།།
རང་བཞིན་ལོག་པར་ཞེན་གྱུར་བ།།
ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས།།
འབད་དེ་མ་བརྟག་ཉོགས་པར་དགའ།།
གང་སྤྱིར་འཇུག་སྣང་ཞེན་པ་དང་།།
ཡང་དག་དོན་མཐོང་འགལ་བས་ན།།
ཆེས་གོམས་སྲིད་པའི་སྤྲུག་རུམ་འདིར།།
དེ་ཉིད་སྣང་བ་རྟེན་པར་དགའ།།
སྲོན་ནས་སྤངས་པའི་ལས་ཀྱི་འཕྲོ།།
སྲིན་དང་ལྷ་མའི་བྱིན་ལྡབས་ལས།།
བྱུང་གནས་འགྲོ་འོང་ཅམ་བརྟགས་པས།།
བདེན་སྟོང་ངེས་པ་སྲིད་མོད་ཀྱི།།
དེ་འབྲུག་བརྒྱ་ལམ་ངེས་འགའ་སྟེ།།
ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཉོགས་མི་བྱས།།

ཀ་དག་བདར་ཤ་ཚོད་པ་ལ།།
 ཐལ་འགྲུང་ལྟ་བ་མཐར་ཕྱིན་དགོས།།
 ལྷོས་བྲལ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་ནི།།
 དེ་གཉིས་བྱུང་བར་མེད་དོ་གསུངས།།
 ལྷོང་བར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་དུ།།
 ལྷགས་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྟན།།
 བདེ་ལྷོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དབྱིངས།།
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བྲལ་བ་ཡི།།
 ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད།།(1)
 ལྷང་དང་གསལ་དང་རིག་པ་གསུམ།།
 བདེ་བ་དེ་ཡི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།།
 ལྷང་ཆ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིས་ནི།།
 སྲིད་པ་རི་སྲིད་པན་བདེ་ཡིས།།

(1) མཎ་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༠༧-༡ ། ཚོད་པར་བྱེད། ༽

འགོ་ཀུན་སྐྱོབས་པར་མཛད་པས་ན།
མཐར་ཐུག་སྙིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཉིད།
དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་གྲིས་ཀྱང་།
སྲིད་ཞིར་མི་གནས་ཡེ་ཤེས་ཆེ།
གཞི་ལ་རྗེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར།
བདེ་སྣོད་ལམ་གྱི་ཨེ་མི་གྲིས།
བསྐྱབས་པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་།
ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འགྱུར།
གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྐྱུ་དོན་དུ་ན།
མི་སྐྱེད་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཡི།
འབྲས་བུ་བཞི་བའི་དབང་གི་ལམ།
རིག་སྣོད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
ཁོ་ན་ཅེས་དུ་བཏོན་གྱུར་པ།
འོད་གསལ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོའི་ལུགས།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པའི་རྩེ་ལ་སོ་(1)ཡིན།།

དེ་སྲིད་དེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར།།

ཐབས་དང་དབྱུང་པས་དེས་ཤེས་བྱངས།།

དེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་ཟེ་དེ་ཡི་ངང་།།(2)

དེས་ཤེས་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བསྐྱོམས།།

དེས་ཤེས་མར་མེ་ལྷ་བྱུང་ལྷོན།།

ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྐྱབ་བྱེད་པ།།

དེ་ལ་ཉལ་ཏུ་ཅན་ཉན་བྱ།།

བྲལ་ན་སྐྱར་ཡང་དབྱུང་པས་བྱངས།།

བསྐྱོམ་པ་དབྱུང་འཛོག་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་དང་རྐང་པ་

གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་མཚོག་ལྷ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་

དབྱུང་པ་དང་འཛོག་བསྐྱོམ་འདི་གཉིས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོགས་

(1) མཐར་ཐུག་དཔེ་ཅིང་། ༡༠༧-༩ །རྩེ་ལ་སོ།།

(2) མི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༠-༡༦ མཐར་ཐུག་དཔེ་ཅིང་། ༡༠༧-༥ །དེ་ཉི་ངང་བྱ།།

ཅིང་མེད་པས་དབེར་ན་མིག་གཉིས་མེད་པ་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་
ལམ་ཡང་དག་པར་མི་རྟོན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པས་
འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཆེས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གོམ་ཏེ་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་དང་ཉལ་བར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཅི་ལོག་པར་ཞེན་པར་
གྱུར་པའི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འདི་དག་ལ་ཐབས་ཚུལ་ཡང་དག་
པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོ་བརྒྱ་བྲག་དག་གིས་འབད་དེ་དབྱེད་
ཅིང་མ་བཟག་ན་སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། གང་
གི་སྤྱིར་ན་འཇུག་པའི་སྟངས་བུ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་འཇུག་སྟངས་
སྟོང་པར་ཤེས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་དག་པའི་ཚུན་སྟངས་
ལྷན་ལྷན་འགལ་བས་ན་ཐོག་མེད་ནས་ཆེས་ཆེར་གོམས་པའི་སྤྱིད་
པའི་སྒྲིག་རུམ་འཇུག་པོ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་
མཐོང་བའི་སྟངས་ཡང་དག་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པར་དཀའ་བས་སོ།།

འོན་ཀྱང་སྤོན་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱངས་
 པའི་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སད་ཅིང་རྒྱུད་སློན་ཟེན་པ་དང་རྟོགས་ལྡན་ཟླ་
 མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཟབ་མོ་སྤྱིང་ལ་འཕྲོས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུང་ས་དང་གནས་ས་དང་འགྲོ་འོང་མེད་པ་ཙམ་ཡང་དག་པར་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པས་ཚོས་ཀུན་གདོད་ནས་སློས་ཀུན་བྲལ་
 བས་བདེན་པས་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་སྲུས་ཀྱང་མི་
 འཕྲོག་པ་སྐྱེ་བ་སྲིད་མོད་ཀྱི་སྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་
 བརྒྱུ་ལམ་ན་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་པས་ངེས་འགའ་ཙམ་སྟེ། གང་
 ཟག་མཚོག་དམན་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་སློས་ཀུན་བྲལ་བའི་
 སྤོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ།།

དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ཀ་ནས་དག་པས་སློས་
 བྲལ་སྤོང་ཉིད་ཚེན་པོར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་བདར་ཤིག་གཉིད་ནས་
 ཚོད་པ་ལ་དབུ་མའི་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་ཞེས་དགོས་ལ་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་

སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་
ན་ནི་རྫོགས་ཆེན་ཀ་དག་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྣང་བ་ཉིད་སྐྱོས་བྲལ་
དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཡུལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ངོ་
བོས་སྣང་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ།།

འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་སྣང་བར་ཉེ་སྣང་བ་སྤང་ཆད་དུ་འཛིན་ཅིང་ཞེན་
པ་བསྐྱོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྩོུ་རྩོུ་ཐེག་པ་ལས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སམ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རིག་པ་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བསྐྱེད་ཉེ། དེ་
སྣང་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྣང་བའི་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཚོས་གྱི་དབྱིངས་བྱུང་འབྱུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་སྤང་གི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུགས་རྩོུ་རྩོུ་ཐེག་
པའི་བྱད་ཚོས་སྐྱོན་མེད་པའོ།།

དེ་སྤྱིར་འགགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་གྲུབ་གྱི་སྣང་བ་དང་རང་

བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་རིག་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་བ་དེ་ཡི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་དོ།

དེས་ན་འགགས་པ་མེད་པའི་སྣང་བའི་ཆ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་
པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་རི་
སྲིད་མ་སྟོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་པན་བ་དང་མཐར་ཐུག་
གི་བདེ་བ་ཡིས་སྤོགས་དང་རིས་མེད་པའི་འགོ་བ་ཀུན་དུས་ཉུག་ཏུ་
རྒྱད་པ་ཀུན་ལས་སྤོབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུའི་
མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དམ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣང་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ།

དེ་ཡི་སྲིར་ན་རང་བཞིན་རམ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲང་སྲིད་ཞིར་
གང་དུའང་མི་གནས་པའི་སྟོང་དང་སྟོང་རྗེའམ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེའམ་ཆེན་པོ་འདུས་མ་བྱས་བ་
ཉིད་གཞི་ལ་བྲི་གང་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་བདེ་

སྟོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཨེ་དང་རང་བཞིན་གསལ་
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མི་གྱིས་ཉེ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གསལ་
དབྱིངས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱབ་པས་སྟིགས་དུས་གྱི་ཆེ་མུང་
འདི་ཉིད་ལའང་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་མངོན་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

དེ་སྟར་ན་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་ཆར་ངེས་པའི་དོན་
ཉིད་དུ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་སྲིད་པའི་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཡི་
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དབང་བཞི་བའམ་བཞི་པའི་དབང་གི་ལམ་རིག་
སྟོང་དབྱིངས་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཞན་
ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འང་གཤམ་ཅིང་སྤྲས་པ་ཉིད་མ་གཤམ་སྤྲས་པར་དེ་ཁོ་
ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོན་པར་གྱུར་པ་འོད་གསལ་
སྟོང་པོ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོའི་རང་ལུགས་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་སྐྱེལ་སོ་ཡིན་པས་གཞན་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུའི་
ཐུས་ཀ་ལྷན་ན་མེད་པའོ།།

དེས་ན་དང་པོར་ངི་སྲིད་གནས་ལུགས་སྣང་སྣང་དབྱེར་མེད་
 སྣོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་
 དང་བྲལ་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་དང་རིགས་པ་
 ཡང་དག་པས་ཚུམ་བཞིན་དབྱེད་པས་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་བྱངས་
 དགོས་ལ་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ངེས་ཤེས་
 དེ་ཡི་ངང་དུ་གཞན་དུ་མི་ཡོངས་པར་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་མ་
 བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པས་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་ངེ་བས་
 རེ་གསལ་མར་མེ་འོད་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་ནས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་
 གཉིས་ཚོས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྷ་རགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ཉིད་ལ་དུས་ཉལ་དུ་བཅོལ་པས་ནན་ཉན་གྱིས་འབད་པར་བྱ་
 དགོས་ལ། ངེས་ཤེས་དང་ནམ་བུལ་ན་སྐར་ཡང་དབྱེད་པས་
 ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱངས་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རིམ་པས་བྱེད་གཞུ་བསྟན་པ།

དང་པོར་དབྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།

དབྱེད་པ་བཟང་པོས་མ་བྲངས་ན།

ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་གལ་སྟེ།

ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་མ་སྟེས་ན།

སྟོ་འདོགས་ངན་པ་གལ་ཅུ་བ།

སྟོ་འདོགས་ངན་པ་མ་ཅུ་བ་ན།

ལས་རྒྱུང་ངན་པ་གལ་འགག།

ལས་རྒྱུང་ངན་པ་མ་འགག་ན།

ལམོར་བ་ངན་པ་གལ་སྟོང་།

ལམོར་བ་ངན་པ་མ་སྟང་ན།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ངན་པ་ཅི་ལ་འཛད།

ལམོར་དང་ལྷ་ངན་འདས་པ་ལ།

དོན་དུ་བཟང་ངན་ཡོད་མ་ཡིན།

བཟང་ངན་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ།
རྟོགས་པ་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་ཡིན།།
ངེས་ཤེས་བཟང་པོས་འཁོར་བ་འདི།
སྤངས་ནས་སྤང་འདས་མ་བསྐྱབས་བས།།
འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཚིག་གི་དོན།།
མི་འགལ་ལམ་གྱི་གལ་མདོ་སྟེ།།
ལྟ་སྟོན་མན་ངག་གནད་གསང་འདི།
དབྱུང་དེ་དོན་གྱི་རོ་སྤོངས་ཤིག །
བར་དུ་དབྱུང་འཛོག་སྟེལ་དགོས་ཉེ།
དབྱུང་ན་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།
མ་དབྱུང་ཐ་མར་ཞེན་གྱུར་ཚོ།
དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་ཅིང་ངེས་ཤེས་བྲངས།།
ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་དེ་གའི་ངང་།།
མ་ཡིངས་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ།།

ངེས་ཤེས་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད།།
པན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།།
དབྱུང་བས་སྒྲོ་འདོགས་སུན་བྱུང་བས།།
ངེས་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་སླེམ།།
ཐ་མར་དབྱུང་བས་མ་བྱངས་ཀྱང་།།
ངེས་ཤེས་ངང་གི་སྐྱེ་བ་ན།།
དེ་གའི་ངང་དུ་འདོགས་པ་ལས།།
དབྱུང་བས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་ཅི་དགོས།།
ཐག་པར་སྐྱལ་མེད་ཉོགས་པ་ན།།
ངེས་ཤེས་དེ་གས་སྐྱལ་འདོན་ལྡོག།
ད་རུང་སྐྱལ་ནི་མེད་དོ་ཞེས།།
ཡང་ཡང་དབྱུང་ཟེར་བྱུན་མིན་ནམ།།
འཕགས་ལམ་ཉོགས་པ་མདོན་གྱུར་ཚོ།།
ད་རུང་དཔྱོད་བས་མི་བསྐྱོམས་ཏེ།།

མངོན་སུམ་རྟོགས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི།
ཡིད་དཔྱོད་སྣོད་བ་ཅི་ཞིག་དགོས།།

དང་པོ་དབྱེད་བ་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་དང་ཤར་བ་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། རིམ་གྱིས་བའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོ་ཟབ་མེའི་ལུང་གི་
སྣང་བ་ལ་བརྟེན་བའི་རིགས་བ་ཡང་དག་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
ཀུན་སྣང་སྣོད་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་སྣོད་གྲུལ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་
གཏན་ལ་དབབ་བའི་དབྱེད་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རང་རང་གིས་
ལུང་རིགས་གྱིས་དབྱེད་བ་བཟང་པོས་ཡང་ཡང་མ་དངས་ན་གནས་
ལུགས་སྣང་སྣོད་ཟུང་འཇུག་སྣོད་གྲུལ་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་
བཟང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ག་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་བྱས་ལ། ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་
དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་མ་སྐྱེས་ན་བདག་དང་གཞན་དུ་དངོས་
པོར་རྟོག་བ་སོགས་སྣོ་འདོགས་ངན་བ་སྣ་ཚོགས་བ་འདི་དག་ག་
ལ་བྱབ་ཏེ་བྱབ་མི་ཐུབ་ལ། སྣོ་འདོགས་ངན་བ་དེ་རྣམས་མ་བྱབ་ན་
འཇུག་བའི་ལས་རྒྱུང་ངན་བ་སྣ་ཚོགས་བ་འདི་དག་ག་ལ་འགག་སྟེ་

འགག་མི་ཐུབ་ལ། ལས་རྒྱུང་ངན་པ་དེ་རྣམས་མ་འགག་ན་འཁོར་
བའི་སྣང་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་འདི་དག་རྣམས་ག་ལ་སྤང་སྟེ་སྤང་
མི་ཐུབ་ལ། འཁོར་བའི་སྣང་བ་ངན་པ་ཟླ་ཚོ་གས་པ་འདི་(1)རྣམས་
མ་སྤང་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བ་ངན་པ་འདི་རྣམས་ཅི་ལ་འཇོད་
དེ་འཇོད་པར་མི་རུས་སོ།།

འོ་ན་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་དེ་ཅི་ཞེ་ན་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞེ་
བ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གཞན་སྲུགས་ཡེ་
གདོད་མ་ནས་བཟང་ངན་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ།
དེ་བཞིན་དུ་བཟང་ངན་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡི་ངེས་ཤེས་
མེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲུག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟ་ན་ངེས་ཤེས་བཟང་པོས་འཁོར་བ་ངན་པ་འདི་སྤང་ནས་
གཞོད་སྤང་འདས་བཟང་པོ་ཞེ་ག་གཞན་ནས་མ་སྐྱབ་པས་སྤང་སྤང་

(1) ལྷ་ཁ་སྲི་དེབ་གསུགས། ༧༥-༡༧ ། རྟོགས་འདི། །

མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཁོར་བ་སྤང་བའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པར་
 སྤང་བ་འགལ་བ་ལྟར་སྟོན་པར་སྤང་བའི་ཚིག་གི་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱང་
 ཅུང་ཟད་ཅེས་ཡང་མི་འགལ་སྟེ་སྤང་ཚུལ་འཁོར་འདས་སུ་སྤང་
 ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་བསལ་བཞག་གམ་སྤང་སྤང་མེད་པས་འཁོར་
 འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་ལམ་
 གྱི་གནད་གལ་མངོ་སྟེ་དེས་ན་ལྟ་བ་བསལ་བཞག་གམ་སྤང་སྤང་
 མེད་པས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སྦྱོད་པ་སྤང་
 དོར་དང་བྲལ་བ་ནི་མན་ངག་གི་གནད་གསང་བའ་མོ་འདི་ལེགས་
 པར་དབྱུད་དེ་དོན་གྱི་རོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱིས་
 འེག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་དོ།།

བར་དུ་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་དབྱུད་པ་དང་དེས་བྲང་བའི་
 དེས་ཤེས་བཟང་པོའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དག་སྤེལ་དགོས་
 ཉེ་དབྱུད་ན་གནས་ལུགས་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དེས་ཤེས་
 བཟང་པོ་སྟེ་བར་འགྲུར་ཞིང་མ་དབྱུད་ན་ཐ་མར་དངོས་པོར་འཛོན་

ཅིང་ཞེན་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་སྐྱར་ཡང་ལེགས་པར་དབྱུང་ཅིང་དབྱུང་
 ཅིང་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་དེས་ཤེས་བྱངས་དགོས་ཏེ་དེས་
 ཤེས་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་དེས་ཤེས་དེ་གའི་ངང་
 དུ་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་
 བསྐྱོམས་དགོས་ཏེ་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྟོས་བྲལ་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེས་ཤེས་དང་ནི་བདག་གཞན་དང་ཡོད་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཡིད་གཉིས་སྣང་ལུན་
 ལྟར་པན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་ཟབ་མའི་
 དེགས་པ་ཡང་དག་པས་དབྱུང་བས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་སུན་སྤྱང་བས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་བཟང་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་དགོས་པས་སོ།།

ཐ་མར་དེགས་པའི་དབྱུང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བྱངས་གྱུར་
 དེས་ཤེས་བཟང་པོ་ངང་གིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན་དེས་ཤེས་དེ་གའི་
 ངང་དུ་གཞན་དུ་མི་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་

ལས་སྐྱེད་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་ཏེ་བསྐྱུབ་པས་ངལ་བ་ཅི་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པར་སྐྱུལ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
པ་ན་སྐྱུལ་མེད་པར་ངེས་པས་ངེས་ཤེས་དེ་གས་སྐྱུལ་འདྲིན་ལྟག་མེད་
དུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་ད་རུང་ཡང་སྐྱུལ་ནི་འདྲིར་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་
རིགས་པས་དབྱུང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སློ་གྲོས་སྐྱུབ་མིན་ནམ་
སྟེ་སློ་གྲོས་སྐྱུབ་པའི་འབྲས་ཉགས་སོ།།

གཞན་ཡང་འཕགས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་དུང་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་པས་
མི་བསྐྱོམས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་ལ་རྒྱ་མཚོན་གྱི་འཕ་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དབྱེད་གྱི་གཏན་
ཆེགས་སྐྱོར་བ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་དཔེར་ན་
མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་པས་མི་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་དུ་བའི་ཉགས་སྐྱོར་
བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ་ལམ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ། ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ་
 དབྱོད་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐེག་པ་དང་ཆེན་པོ་འང་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ། ཚུལ་དེས་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་དང་ཐེག་པའི་ཅེ་
 མོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་གཞན་
 ལས་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་བསྟན་དོན་མཐར་
 ཐུག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་དེ་
 ཉིད་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟན་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོས་རྗེས་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་དང་བྲལ་ཆོ།
 དོན་མཐོང་རྟོགས་པ་མི་འགྲུབ་ན།།
 འཕགས་དང་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་།།
 འཛིག་རྟོག་གཞོད་མེད་ཤེས་པ་ཡིས།།
 གཟུང་རྣམས་ཁྱོད་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག།

དེ་ཉིད་མ་ལོར་མཐོང་བ་གང་།།
སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉེ།།
སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ག་ལ་ཡིན།།
ཤེས་རབ་ཡུལ་ནི་འདི་འོ་ཞེས།།
རྣམ་པར་འབྲེད་ཅིང་དེར་རྟོག་ལ།།
གང་སྤྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་།།
སྣང་སྟོང་རེ་རེ་གང་དུའང་།།
མི་དམིགས་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི།།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།
མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་མ་ཡིན།།
དེ་སྤྱིར་དབྱེད་པས་བྲངས་བ་ཡི།།
ངེས་ཤེས་མཚོག་ལ་མཉམ་བཞག་པའི།།
ཤེས་རབ་ཤི་མ་མེད་པའི་རྒྱས།།
འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ།།

ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་བ་དང་།།
དེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བྱེད་པ།།
འཁོར་འབྱེད་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡི།།
འཤེས་རབ་བྱི་མེད་ཚད་མ་ཡིན།།
དེས་བྲངས་པ་ཡི་དེས་འཤེས་གྱི།།
ལམ་ནས་ཡིན་ལུགས་གཤེས་ཐེབས་པའི།།
མཉམ་བཞག་ཡི་འཤེས་གང་ཡིན་པ།།
ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དེ།།
འདི་དང་ལྡན་ན་རྩུང་འཇུག་གི།།
གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་སྟེར་བའི་བྱིར།།
ཐེག་པ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་འང་ཡིན།།

གལ་ཉེ་དབྱེད་པ་སོགས་ཆེ་གས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྟན་
ཉེ། གོང་དུ་རིམ་བས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གལ་ཉེ་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་དབྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་གས་ལུགས་དོན་དམ་པ་

ཡང་དག་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་དེ་
ལྟ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་
རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་གཞན་འཇིག་རྟེན་
གཞོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟེ་འབྲུལ་རྒྱུའི་མ་བསྐྱད་པ་དེ་ཡིས་ཉེ་དེ་
དང་དེ་ཡིས་རང་ཡུལ་གྱི་གཟུང་བ་ཡང་དག་པ་རང་མཚན་རྣམས་
ཁྲིད་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་ཐམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤང་
སྤྱིར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི་རང་ཡུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཟིན་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་དག་ལ་རང་དུས་དེ་དང་དེ་ཉིད་ན་ཡིད་རྟོག་
གི་དབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ་དབྱུང་བ་དང་བྲལ་ན་དོན་དམ་མི་
རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱེང་བས་སོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་མཐའ་བཞིའི་སྟོང་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་དང་
བྲལ་བ་བྱུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡི་ངེས་
ཤེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་ངོར་འདི་དང་འདིའོ་
སོགས་སུ་སྟོན་པ་ཡི་དམིགས་གཏང་གྱི་དཔྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་

ཡང་གནས་དང་སྐབས་མི་ཐོབ་པས་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལོ།།

གང་གི་ཆེ་ཡིད་ཉོག་གིས་དབྱུང་བས་སྣོང་དང་མི་སྣོང་བར་
འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དེས་དར་གྱི་སྲིབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་
རང་ཉིད་བཅེངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཉོག་གིས་དབྱུང་བའི་
འཛིན་པ་དེ་ཡིས་གནས་ལུགས་འཛིན་སྣངས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཅེངས་ཉེ་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་གནས་
ཚུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྣོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྣང་སྣོང་དབྱེར་
མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་པ་འདིས་ནི་
ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྣོ་འདོགས་ཀྱི་
སྐྱབ་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བྱུང་གཏུག་
མ་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བའི་ངང་དེ་ཉིད་མ་ལོར་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་

དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་གྱི་འཕ་རང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་གཟུང་འཛིན་ཅན་
དེ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ལོ།།

འོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རང་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོར་རྣམ་པར་
འབྱེད་ཅིང་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཅིང་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་གང་སྲིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་ཡུལ་
ཅན་དང་སྣང་བ་དང་སྟོང་བ་རེ་རེ་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པ་འཕམ་མི་
རྟོག་པར་སྣང་སྟོང་བྱུང་འདུག་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཅན་དུ་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མདོར་ན་འཛིན་སྟངས་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་སྲིར་ཡང་དག་པའི་དབྱུང་བས་ལེགས་པར་བྲངས་པ་ཡི་

སྐྱོས་ཀྱན་བྲལ་བའི་མཉམ་བཤེད་ལ་ངེས་ཤེས་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་བ་ལ་
མཉམ་བཤེད་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་
རྒྱས་སམ་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྐྱོས་བྲལ་མཉམ་
བཤེད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་གནས་ཚུལ་ལམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྗེ་བཞིན་
གཏན་ལ་ལབ་པར་བྱེད་པ་དང་ངེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ངོ་བོ་དང་
རང་བཞིན་སྣང་བ་དང་སྟོང་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་
གཏན་ལ་འབེབ་ཅིང་ཤེས་འབྲེད་པར་བྱེད་པའི་སོ་སོར་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་རབ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚད་མ་
ཉིད་ཡིན་ལ་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྐྱོས་བྲལ་མཉམ་
བཤེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་དེས་ལེགས་པར་བྲངས་
པ་ཡི་ངེས་ཤེས་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཉེན་མ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་གཤེས་སུ་
ཐེབས་པའམ་སོན་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཉིས་སྣང་
ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་དོན་ཐེག་པ་
ཚེན་པོའི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དེ་འདི་དང་ཡང་དག་
པར་ལྡན་ན་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལུས་འདིར་བདེ་ལྷུང་དུ་སྟེར་བའི་སྤྱིར་ན་འདི་
ཉིད་ཐེག་པའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་མཚོག་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཉམ་པ་
གཞན་མེད་པས་ཚེན་པོའང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དང་ཐེག་པའི་ཚེ་མོར་བསྟན་པ།

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་ལུགས་སྟར་ན།།
སྤྱི་མེད་ཚིག་དབང་ལམ་འདི་ནི།།
ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་མོད་ཀྱི།།
འོགས་སུ་ཐེག་པར་མ་བཞག་གྱུང་།།
དཔེར་ན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ།།

ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཡི།།
དབལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ།།
རྒྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བཞིན་པ་བཞིན།།
ལྷ་མེད་རྒྱད་སྡེའི་ནང་ནས་ཀྱང་།།
དབང་བཞིའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་།།
ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་འདི།།
རྒྱད་སྡེ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ།།
ལན་གངས་བརྩུ་རྩུག་བཞུས་པའི་གསེར།།
ལིན་ཏུ་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ།།
ཐེག་གཞན་གྲུབ་མཐས་དབྱུང་པ་ཡིས།།
ངེ་བས་ངེ་དག་འདིར་མཐར་ཕྱིན།།
དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅི་མེད་ཀྱིས།།
ཆད་མས་འདི་དོན་གྲུབ་པའི་རྩྭ་ལ།།
རྒྱད་དང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཀུན་དང་།།

ཚོས་བཟང་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལ།།

བསམ་ན་བདུད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས།།

མི་འཕྲོག་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པར་བྱེད།།

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སོགས་ཚོགས་བཅད་ལྔ་དང་རྟེན་པ་གཉིས་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་གསང་སྟགས་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་ལ་
བྱ་སྡོད་རྣམ་འབྲུར་རྣམ་འབྲུར་སྒྲ་མེད་དང་བཞི་ཅུ་དབྱེ་བ་ཡི་
ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་གྱི་ཚོགས་དབང་སྟེ་
དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འདི་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་གྱི་དེ་ལས་
ལོགས་སུ་སྐྱེག་པའི་ཅེ་མོ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་བཞག་གྱང་
རྒྱུད་གང་ལས་དེ་ཉིད་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྟན་ན་དོན་ལ་གནས་
པས་བཞག་དགོས་སོ།།

དཔེར་ན་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཉིད་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་གསལ་བར་

འཆད་པ་ཡི་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་
 ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཕམ་རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་
 བཞིན་ཅིང་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གྱི་མཐར་ཐུག་དང་ཐེག་པའི་ཚེ་
 མོར་ལོགས་སུ་བཞིན་ཅིང་འཛོག་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཅད་པའི་ནང་
 རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཨ་ཁུ་ཨ་ཏི་སྟེ་ཡོ་ག་གསུམ་ལས་ཨ་ཏིའི་སེམས་སྐྱོང་
 མན་ངག་གི་སྒྲུའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབང་བཞིའི་ཞེས་དབང་བཞི་པ་
 ཚོག་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་རང་
 རྒྱུད་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཞེག་མ་གཤམ་
 མ་སྐྱས་པར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་
 འཆད་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་མན་ངག་སྒྲུའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམ་ཅད་
 མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་མཐེལ་སྐྱེལ་སོ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལན་གྲངས་བརྒྱ་དུག་བར་དུ་བཞུས་པའི་གསེར་བཙོ་མ་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་མའི་ཐེག་པ་གཞན་ཀུན་
 གྱི་ལྷུ་མཐའ་ལྷུང་རིགས་མན་ངག་གིས་དབྱུད་པ་ཡིས་ཇི་བས་

ཇི་དག་གས་ཇི་གསལ་དུ་བསྟན་བས་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་བཞིན་བ་ཉིད་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་རྒྱད་འདིར་ཡང་དག་
བར་མཐར་སྟོན་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིད་འདི་ནི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་བ་དང་ཐེག་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོར་ལེགས་བར་
གྲུབ་བ་ཡིན་པར་སྟོས་ཅི་དགོས་སོ།།

དེ་སྲིད་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ཀྱིས་ཚད་མས་རིག་སྟོང་
ཟུང་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་བ་འདི་
ཡི་དོན་ཉིད་ཡང་དག་བར་གྲུབ་པའི་རྩོལ་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྲ་
བས་ཀྱང་ནང་རྒྱད་ཡོ་ག་གསུམ་གྱི་རྒྱད་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་
བ་འགྲེལ་བ་མན་ངག་དང་བཅས་བ་ཀུན་དང་བརྗེ་ཉ་ཆེན་པོ་ཀུན་
མཁུན་རོང་ཟོམ་ཚོས་བཟང་གི་ཡང་དག་པའི་རིགས་བ་སྤྲུལ་ཀྱང་
མི་འཕྲོག་བས་རྣམ་བར་དབྱེད་པའི་ལུང་རིགས་མན་ངག་རྣམས་
ལ་རྩོལ་བཞིན་དུ་བསམ་ན་བདུད་དང་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལས་
འདའ་ཞིང་སྤྲུལ་ཀྱང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་ཅམ་ཡང་མི་རྟེན་དེ་སྤྲུལ་ཀྱང་

མི་འཕྲོག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པས་སོ།།

རྒྱལ་ཚོལ་བྱམས་པས་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཚོས་བབང་
རིགས་པས་རྣམ་དབྱེད་སོགས་ཡོངས་སློན་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་རྒྱན་
བསྟན་པ་འདིས་བརྗེ་ཏེ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པར་
ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་གཞན་ལས་མཚོགས་ཏུ་བསྟན་པ།

འོན་ཀྱང་ལྟ་བའི་དངོས་གཞི་ནི།།

སྣང་སྟོང་ཕྱོགས་རེར་འཛིན་པ་སོགས།།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྟོང་ལུལ་དུ།།

འདི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི།།

བརྗོད་མིན་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བྱིར།།

མཁས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་དང་འགལ།།

གང་བྱིར་ཨ་ཏི་ཡོ་གཞི།།

སྣང་སྣོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི།།
ཡེ་ཤེས་ཡིན་སྐད་མ་དག་བའི།།
སེམས་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར།།
འདི་ལ་ཀ་དག་སྣོང་བའི་ཆ།།
གཏན་འབབས་ཁྲིགས་ཚོད་ལྟ་བ་དང་།།
ལྷན་བྱུང་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།།
རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ།།
ནང་གསལ་གཞོན་ཅུ་བུམ་བའི་སྐྱེར།།
ཡིད་ཆེས་འོད་གསལ་ཐོད་ཀལ་གཉིས།།
གཉིས་ཀའང་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་དེ།།
ཀ་དག་ལྷན་བྱུང་བུང་འཇུག་གི།།
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།།
རྒྱད་སྡེ་གཞན་ན་མི་ཤིགས་བའི།།
ཡེ་ཤེས་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་པ།།

འདི་དང་མིང་གི་རྣམས་གངས་ཅོམ།།

འདི་ནི་ལོན་ཏུ་གསལ་པོར་བསྟན།།

འོན་ཀྱང་ལྷ་བའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ་དང་པ་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བའི་དངོས་གཞི་
 རིག་སྟོང་བྱང་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་
 བར་མདོ་རྒྱུད་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་བསྟན་
 མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་ནས་གནས་ལུགས་ལྷ་བའི་
 དངོས་གཞི་མཐར་ཐུག་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོང་གྲལ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དེ་ནི་སྣང་བ་དང་སྟོང་བ་སྟོན་པའི་ལྷོགས་རེར་འཇིན་པ་སོགས་གཟུང་
 འཇིན་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་གི་
 སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་དངོས་གཞི་མཐར་
 ཐུག་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡི་ཤེས་སྣང་བསལ་བཟོད་བྲལ་འདི་
 ཡི་དོན་ཉིད་ལུང་རིགས་གྱིས་བཟུལ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་
 གྱིས་ནི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཉིད་བཟོད་བྱུང་བྱས་པའི་སྤྱིར་

ན་དོན་གཞིགས་མཁམ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་
དག་པ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ཡི་ལྷ་བ་འདི་ནི་སྣང་བ་དང་སྣོང་བ་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་སོགས་གང་དུའང་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རིག་སྣོང་
དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་སྟེ། ཐ་མལ་མ་དག་
པའི་གཟུང་འཛིན་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའི་
སྟེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རིག་སྣོང་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་དག་པས་ཀ་དག་སྣོང་པའི་
ཆ་ངེ་བཞིན་པ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་
རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེད་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་
དག་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་དབྱིངས་ནང་གསལ་ལྷན་བྱུང་
འདུས་མ་བྲས་པའི་གཞོན་ཅུ་བྲམ་པའི་སྐྱུར་སྐྱས་ཀྱང་སྟོག་ཏུ་
མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་མངོན་སྲུང་མཐོང་བའི་འོད་གསལ་ཐོད་

གཤམ་དང་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་སོར་
དབྱེར་མེད་དེ་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་དང་རང་བཞིན་སྐྱུན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་རྒྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་གྲུས་ཆེན་
པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།།

རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་ཤིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ལ་ཀ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱུན་གྲུབ་གཞོན་ཏུ་བྱམ་སྐྱུ་འདི་དང་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་མ་མཆིས་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་འདིར་ནི་གཤམ་སྐྱས་མེད་པར་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་གསལ་པོར་བསྟན་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པར་མཇུག་པས་ན་འདི་ནི་
རྒྱུད་དང་ཐེག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ལོ།།

བཞི་པ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་

དབྱེར་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་བསྟན་པ།

རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྡེའི་མན་ངག་རེད།།
མཁས་གྲུབ་སོ་སོའི་ཉམས་བཞེས་པས།།

ཕུག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཞི་བྱེད་དང་།།
བྱུང་འཇུག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་སོགས།།
མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོར་གྲགས།།
དོན་ལ་སེམས་ལས་འདས་པ་ཡི།།
ཡེ་ཤེས་ཡིན་སྲིད་ཀུན་གྲུང་མཉམ།།
སངས་རྒྱལ་གྲུབ་ཐོབ་དགོངས་པ་ནི།།
གཅིག་ཅེས་མཁས་ཀུན་མགྲིན་གཅིག་སྤྲ།།
ལ་ལས་རང་ལུགས་རྫོགས་པ་ཆེ།།
ཕུག་ཆེན་སོགས་ལས་འཕགས་སོ་བེད།།
མ་རྟོགས་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་མེད།།
རྟོགས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ལ།།
རིགས་པས་འཐད་པའི་དབྱེ་བ་མེད།།
དེ་བཞིན་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ཀུན་གྱི།།
བཞི་པའི་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀུན།།

རྫོགས་པ་ཟེ་ཆེན་པོར་(1)དབྱེ་བ་མེད།།
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
 འབྱུང་གནས་རྫོགས་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་ལ།།
 སེམས་སྲོང་མན་ངག་སྡེས་སྡེ་བའི།།
 ཟབ་རྒྱས་ཁྱུད་པར་འཕགས་པའི་གནད།།
 མན་ངག་ཐོར་བྱའི་ཉམས་ལེན་པ།།
 གཞན་ལ་མ་གྲགས་མང་ཡོད་པར།།
 ཁྱུད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་སྣ་ཅི་དགོས།།

རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྡེའི་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་
 ཉེ། དེ་ལ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི་སེམས་སྲོང་མན་ངག་
 གི་སྡེ་གསུམ་ལས་སེམས་སྡེའི་མན་ངག་འཐོར་བྱའི་གནད་རེར་
 མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་རྒྱུག་སོ་སོའི་སྲུགས་ཉམས་སྡེ་བཞེས་
 པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ས་

(1) སི་ཚེན་དེབ་གཞུགས། ༡༥-༧ ། རྫོགས་པོ།

སྐྱེའི་ལམ་འབྲས་དམ་བའི་ཞི་བྱེད་དང་། དབྱུ་མ་བས་བྱུང་འཇུག་
གམ་སྒྲོས་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མི་
འདྲ་བར་སོ་སོར་གྲགས་མོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡང་དག་པ་དེ་དག་ནི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་འདས་པ་ཡི་རང་བྱུང་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་མཉམ་པ་
སྟེ་བཟང་ངན་མེད་པའོ།།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་
དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཀུན་མགྲིན་
གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་གསུངས་པར་མཛད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ།།

གཞན་ཡང་ལ་ལས་རང་གི་ལུགས་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་
ཆེའམ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འབགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནའང་། དེ་ལྟར་སེམས་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་རྫོགས་ན་ནི་གནས་

ལུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
མཉམ་པ་ཉིད་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡང་དག་པ་ཉིད་
མེད་ལ་ཉོགས་པར་གྱུར་ན་ནི་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་འཐད་པ་
དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འབྲ་བ་འདི་དང་འདྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་བཞི་
པའི་དབང་གི་འཕེལ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡང་
དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རིག་སྟོང་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་
འདུ་བས་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་རིག་སྟོང་
དབྱིངས་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཤམ་སྤྲུག་མེད་པར་འོན་ཏེ་
ཅལ་དུ་བཏོན་པར་མཛད་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ཡང་
སྤྱི་སེམས་སྡེ་ནང་སྟོང་སྡེ་གསང་བ་མན་ངག་གི་སྡེ་སྡེ་བའི་ཟབ་རྒྱས་

གྱི་བྱུང་བར་དུ་མས་འཕགས་པའི་གནད་ནི་ཞལ་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་
པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཐོར་བྱས་ཉམས་ལེན་བྱལ་ཆེན་པ་སོགས་
གཞན་ལའང་མིང་ཅམ་མ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་ན་འདི་ནི་བྱུང་
ཆོས་ཡིན་ཞེས་གསང་འཐོན་དུ་སྟེ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ།།

ལྷ་པ་ཡེཤེས་དེཉིད་སོ་སའི་སྐྱེ་ལོས་རྗེས་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དེ་ལ་རྗོགས་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ།།
ཟབ་ཞི་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།།
སངས་རྒྱས་ཡེཤེས་ཡིན་ན་ཡང་།།
འདི་ནི་གནས་སྐབས་ལམ་དག་ཏུ།།
ཡེཤེས་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པ།།
དཔེ་དང་དོན་གྱི་བྱུང་འདུག་རྣམས།།
རི་མོར་བྲིས་པའི་རྒྱ་བ་དང་།།
ཚུ་རྒྱ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བ་བཞིན།།
རིམ་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་པས།།

རང་བྱུང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གང་།།
 རང་གི་སྒོ་རུས་དང་བསྐྱེད་ཏེ།།
 ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ཡོད་ཉིད་བྱིར།།
 དཔེར་ན་འཕགས་ལམ་ཡེ་ཤེས་གང་།།
 མོལ་བྱིར་རྗེས་མཐུན་བསྐྱོམ་པ་བཞིན།།
 ཚོས་ཉིད་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།
 མངོན་སུམ་གཏན་ལ་མེད་པ་ན།།
 ཡིད་དཔྱོད་འཇོན་པའི་ལྷ་བ་ཀུན།།
 དེས་པར་རུབ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་།།

དེ་ལ་རྗོགས་ཆེན་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་དང་རྐང་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་རྗོགས་
 པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཞིག་ཟབ་ཞི་སྤྲོས་
 པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྲས་པ་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་ན་ཡང་རང་ལུགས་འདྲིར་ནི་སོ་སོ་

སྐྱེ་བོ་འཚིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྗེ་གསལ་བ་ཚེན་
 སོ་ལེ་མན་དག་གི་ལམ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་དེ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བ་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་
 འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཉེ་གསུམ་སོ་ནི་དཔེར་ན་རི་མོར་བྲིས་པའི་
 རྩ་བ་དང་ཚུ་ནང་གི་རྩ་བ་དང་ནམ་མཁའི་རྩ་བ་དངོས་བཞིན་དུ་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དག་རིམ་བས་གཅིག་གིས་གཅིག་འདྲེན་ཅིང་མདོན་དུ་གྱུར་
 བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོལ་སྐྱབ་ལས་འདས་པས་རང་བྱུང་ཟག་
 བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གང་ཟག་རང་རང་གི་སློ་ཡི་རུས་བ་
 དང་བསྐྱེན་ཉེ་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ཡང་དག་པ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ་དཔེར་ན་མདོ་ལམ་དུ་ཡང་སྐྱོས་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་སྲིར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ཉིད་
 དུ་བསྐོམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་སྐྱོས་ཀུན་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་སྣང་སྣང་བྱང་

འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བའམ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་
བར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་བསྐྱོམ་བར་བྱས་པ་ན་སྣོང་དང་མི་
སྣོང་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་འཛིན་པའི་གཉིས་ཚོས་
ཀྱི་ལྟ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རིམ་པས་ངེས་པར་རྒྱབ་
ནས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྗེས་པར་
མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་རོན་བསྐྱུག

དེ་སྤྱིར་སྐབས་ཤལ་མ་བྱེད་པར།།

འཛིན་སྣངས་ཡོད་མེད་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ།།

སྐྱེ་ལ་སྐྱེན་དང་ལེགས་ཆ་སྟེ།།

ལྷ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་བཞིན་དུ་གནས།།

འདི་ནི་ངེས་པའི་ལུང་བཞིན་དུ།།

རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།།

དེ་སྤྱིར་སྐབས་ཤལ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་དང་རྐང་བ་

གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་
ལྟར་སྐབས་གྱི་འཛིན་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་མཉམ་བཞག་ལ་འཛིན་
སྟངས་ཡོད་དགོས་ཞེས་དང་མེད་དགོས་ཞེས་ཚུགས་སམ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་རེ་དང་
ལེགས་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་སྐྱོན་
ཡོན་བཞིན་དུ་གནས་པས་མི་འཐད་ཅིང་རང་ལུགས་སོ་སོར་བྱེ་
སྟེ་བཤད་པ་འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་གྱི་ངེས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ།།

ཐེག་མཚོག་ལྟ་བུ་བསྐྱོན་པ་དབྱེད་འཛིན་ཏུ།
ཚུགས་རེར་འཛིན་ལ་སྐྱོན་དང་ལེགས་ཆ་རེ།
ཉེས་པའི་སྐྱོན་བྲལ་རི་བཞིན་འཛིན་པའི།
ལུང་རིགས་ཉི་མ་ཐེག་མཚོག་ལྟ་བུའི་མིག །

ཅེས་གྲུང་སྐབས་སོ།།

༥ ཇི་ལན་ལྷ་བ་བདེན་བ་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་ལ་
གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་བ། རང་ལུགས་བཞག་
བའོ། །དང་པོ།

བདེན་བ་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་ན།།
ཁ་ཅིག་དོན་དམ་གཙོ་ཆེར་འདོད།།
ཀུན་རྗེས་འཇུག་བའི་སྤང་བ་ཞེས།།
སྤང་བྱུང་ཉོགས་ཤིང་དོན་དམ་བ།།
མ་འཇུག་ཡིན་བས་དོན་དམ་དེས།།
ལྷ་བ་ནམ་དག་ཡིན་ནི་ཟེས།།
ཀུན་རྗེས་མ་འཇུག་བདེན་གྱུར་ན།།
དོན་དམ་སྤོང་བར་མི་རུང་བྱིས།།
དེ་སྐད་དུ་ནི་གསུངས་མོད་ཀྱི།།
ཀུན་རྗེས་སྤངས་བའི་པ་རོལ་ན།།
དོན་དམ་འགའ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ།།

དེ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་ཉིད།།
བརྟུག་བྱའི་དངོས་ལ་མ་བརྟེན་པར།།
དེ་ཡི་དངོས་མེད་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ།།
གཉིས་ཀ་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་དུ་མཚུངས།།
གལ་ཏེ་སྟོང་པར་ཞེན་པ་དེས།།
སྣང་བ་རྣམ་པར་བཅད་སྐྱུར་ན།།
སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཤར་བའི།།
སྐྱ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་རྣམས་མར་བྱས།།
སྟོང་མཐོང་དེ་ཡིས་ལམ་གོམས་ནས།།
སྟོང་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་རྟོགས་ན་ནི།།
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྟོང་བ་ཉིད།།
དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་སྟོང་ལའང་ཐལ།།
དེ་སྤྱིར་གདོད་ནས་སྟོང་ན་ཡང་།།

གུན་རྫོབ་རྣམས་ཅི་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤང་
 བྱུང་ཉོག་པ་ཤིང་འཇིན་ལ་སྣོང་ཉིད་དོན་དམ་བ་ཅི་མ་འབྲུལ་བ་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་བས་དོན་དམ་བ་དེར་ལྟ་བ་ཅི་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན་སྣང་བ་
 གུན་རྫོབ་རྣམས་མ་འབྲུལ་བར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 གྱུར་ན་དེ་དོན་དམ་བ་སྣོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་རྒྱུང་བའི་
 ཕྱིར་གུན་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་སྣང་བའོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ཅི་གསུངས་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྣང་བ་གུན་རྫོབ་འདི་སྤང་བའི་པ་རོལ་
 ཉེ་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་ན་དེའི་སྣོང་བ་དོན་དམ་བ་ཞེས་བ་
 ཡན་གར་བ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་
 གུན་རྫོབ་ཐབས་དང་། དོན་དམ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 ཉེ། གང་བཟླ་བུའི་དངོས་པོ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གུན་
 རྫོབ་ཉིད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཡི་དངོས་མེད་དམ་སྣོང་ཉིད་དོན་
 དམ་བ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཉེ་དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་

ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་བྱབ་
པའི་ཚེ་ན་ནི་འབགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་
བྱབ་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྣང་བའི་དངོས་པོའི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་
ཤི་འདྲིག་རྒྱུར་སྟོང་ལའང་ཐམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུམ་པའི་
འདྲིག་རྒྱུ་ཐོ་བ་བཞིན་ལོ།

གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོང་བ་ཡུང་ཆད་ཁོ་ན་ལ་
གཉིས་སྣང་བྱབ་པར་མི་སྲིད་ཅིང་སྲིད་ན་ཡང་ཆད་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་
སྟོན་ལ་སོགས་པའང་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡི་སྲིད་ན་ཚོས་ཀྱན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་
བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྣང་བ་རྟེན་འབྱུང་འགགས་པ་མེད་པར་རང་ཉར་
བས་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་མི་ཤེས་པས་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་
ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་དང་གང་སྟོང་
བ་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སྟེ་སྣང་བ་དང་སྟོང་བ་སོ་སོར་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་
མེ་དང་ཚོ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཉིད་

ཡིན་པས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆའི་ཞེས་འཇིན་པ་དེ་
དག་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་
མཁས་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་དམ་པ་འདི་མ་
རྟོགས་པ་ལ་ལས་དོན་དམ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་པར་བཅད་ནས་
ཉེ་དེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྣང་བ་ཡན་གར་བ་སྣང་བ་སྐྱོམ་བ་སོགས་
ཐབས་ཀྱི་རྩོམ་ཁོ་ན་ཅམ་ཀྱི་དོས་ནས་ནི་མདོ་དང་ལྡན་ཀྱི་རྒྱད་
སྡེའི་ལྟ་བ་ནམས་མཐོ་དམན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་དོན་དམ་
པར་སྟོང་པས་མ་ཟིན་པས་ཐབས་ཀྱི་རྩོམ་བ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
མདོ་ལྡན་རྒྱད་སྡེ་གོང་འོག་གི་ལྟ་བ་ཡི་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེད་པར་
བྱེད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན་སྟོང་པའི་
དབྱིངས་དང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་
ཀྱིས་སྣང་བ་སྣང་བ་ཡེ་ནས་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྣང་བ་སྐྱོམ་
པ་དོན་དང་ལྡན་གྱི་གཞན་དུ་དོན་དམ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་

གདེངས་དང་མི་ལྡན་པའམ་དེས་མ་ཟེན་པར་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་
འབྲུལ་བ་རང་ལྟ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ནི་ལྟ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་མོས་
པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པའི་སྟ་བ་ཡང་དག་པ་
ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་རིག་སྒྲགས་འགའ་ཞིག་
ཀྱང་བསྐྱོ་བའི་ཆེ་རང་ཉིད་རང་མིན་པ་གཞན་དུ་མོས་ནས་བསྐྱོ་
དགོས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ལ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཉིན་དུ་གལ་
ཆེ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་བདེན་གཉིས་བྱུང་
དུ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཀུན་
རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་ཞེན་གྱིས་ཏ་ཅང་
ཐལ་ཆེས་ཏེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྣང་
བ་འགོག་མི་རུང་སྟེ། འགོག་ན་ཐ་སྣད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏུབ་ཅིང་ཆད་
པའི་སྟ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཆེ་ཞིང་འགོག་ཀྱང་མི་རུས་ཞེས་
བསྒྲགས་ཤིང་བསྐྱུབས་ནས་དང་པོ་སྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པར་མཛད་

ན་ཡང་། ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གམ་དབྱེར་
མེད་གྱི་ལྟ་བུ་སྟོང་ཞིང་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་བྱང་འཇུག་གི་ཉམས་
ལེན་དོར་བའམ་སྤངས་ནས་མེད་རྒྱང་ངམ་མེད་འཇིག་ལ་སྤྲུགས་ཅི་
གཏོང་ཅིང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་མངོན་པ་འདི་ཡང་དང་པོ་སྣང་
སྟོང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་བྱང་འཇུག་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་
དགོས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བཟང་པོ་
མ་ལྟ་བུ་དེའི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་
གྱི་བྱ་རྒྱུ་གིས་སློབ་པར་མ་རུས་པས་སྣང་སྟོང་ཡ་བྲལ་གྱི་སྐྱོམ་པ་
འདི་ཡང་གནས་ལུགས་མཐར་སྤྲུག་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཡིན་པས་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་བྱང་
འཇུག་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྣང་དང་བྲལ་བ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་
མའི་ལམ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འཇུག་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ།
རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཉོག་པས་པའི་གནད་ལས་རྒྱུད་སྡེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་

བ། དེ་ལ་ལོག་ཉོག་བསལ་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་སོ།

དེས་ན་སྣ་འགྲུར་ཟེང་ལུགས་(1)འདིར།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚེས་སྐད་ལ།

ཉག་དང་མི་ཉག་བདེན་གཉིས་སོགས།

རྒྱ་ཚད་ཕྱོགས་སྤྱང་བལ་བ་ཡི།

ཟུང་འཇུག་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོང་།

ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་བ།

ཡ་བལ་རེ་རེའི་སྤྱིང་བུ་ནི།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བཞག་མི་བྱས།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཚར་བུའང་།

འདི་སྤང་འདི་སྤང་དབྱེ་བ་མེད།

ཀུན་རྫོབ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ན།

དོན་དམ་མེད་ལ་དོན་དམ་བ།

(1) མི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༢-༡༤ གྲང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༡༧-༡ ། རིང་ལུགས། །

སྤངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་མེད་ཉིད།།
གང་སྣང་སྣོང་པས་བྱབ་པ་དང་།།
གང་སྣོང་སྣང་བས་བྱབ་པ་སྟེ།
སྣང་ན་མི་སྣོང་མི་སྲིད་ཅིང་།།
སྣོང་དེའང་མ་སྣང་མི་བྱུབ་ཕྱིར།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་མོ་ཡང་།།
སྣོང་གཞིར་བྱས་ནས་སྣོང་དགོས་ཕྱིར།།
སྣང་ཀུན་བཏགས་པ་ཚམ་ཞིག་ལ།།
སྣོང་པའང་སློལ་ཡིས་བཏགས་པ་ཚམ།།
རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་ལ།།
འདི་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་སྟེ།།
གཅིག་ཡོད་ན་ནི་གཅིག་མེད་པ།།
མི་སྲིད་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གནས།།
དེ་ཕྱིར་སྣང་དང་སྣོང་པ་དག །

དེ་ཡང་གདོད་ནས་སྟོང་བ་དང་།།

སྣང་བ་འདི་དག་སྟོང་བ་ཡིས།།

སྟོང་བ་ཞིན་སྣང་ལ་སྣང་བ་ཞིན་དུ།

སྟོང་མཐོང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཉིད།།

འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་གི།

ལམ་ཟབ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་སྟེ།།

ཐོས་བསམ་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པའི་དོན།།

ཡང་དག་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན།།

དེས་ན་སྣ་འགྲུར་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀུན་
ལ་སྣང་སྟོང་ངམ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཅིས་ཆེ་ཆུང་རྒྱ་བཟང་ངན་
དག་གསུབ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་སྣང་སྟོང་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་ན་གནས་ལུགས་
དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་དེས་ན་སྣ་འགྲུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་
རང་ལུགས་ཡང་དག་པ་འདིར་ནི་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་

སོགས་གཞི་དང་། བྱང་སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་དང་ཕྱིན་དུག་སོགས་
 ལམ་དང་། བྲལ་སྐྱེན་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྲས་བུའི་ཚོས་སྐྱད་དམ་
 བ་སྐྱད་གང་ལ་ཡང་ཉག་དང་མི་ཉག་སྐྱང་སྐྱོང་བདེན་གཉིས་
 སོགས་སྐྱ་གང་དུ་མ་ཆད་སྤྱོད་ས་གང་དུ་མ་སྐྱང་བའམ་བྲལ་བ་
 ཡི་སྐྱང་སྐྱོང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་བྱུང་འཇུག་ཁོ་ནའི་
 རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་བསྐྱུངས་ཏེ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་འདི་ལས་
 གཞན་དུ་སྐྱང་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་སྐྱོང་བ་དོན་དམ་པ་ཡ་བྲལ་
 བ་སྐྱང་སྐྱོང་རེ་རེའི་སྐྱོང་དུ་ནི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཡི་
 རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མེད་ཅིག་འཛོག་མི་རུས་པས་
 གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཆར་གང་དང་གང་དུ་འང་སྐྱང་སྐྱོང་
 བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཅིས་ཆེ་ཆུང་གིས་འདི་སྐྱང་བྱ་དང་འདི་
 རྒྱང་བུའི་ཞེས་བཟང་རན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མགོ་མཉམ་དུ་
 ཡེ་ནས་གནས་པས་ན་རྒྱང་དོར་དུ་སྐྱ་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱང་བ་
 ཀུན་རྫོབ་འདི་རང་སྐྱངས་པའི་ས་རོལ་ལམ་གཞན་ཞིག་ན་

སྣང་བ་དོན་དམ་བ་ཡང་མེད་བས་མི་ཉེད་ལ། སྣང་བ་དོན་
དམ་བ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་ཀུན་རྫོབ་གཞན་ཞིག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཉིད་སྤང་བའི་ཚ་བ་དང་ཚ་བ་སྤང་བའི་མེ་
ཉིད་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་གང་སྤང་བ་དེ་
ལ་སྣང་བས་བྱུང་བ་དང་གང་སྣང་བ་དེ་ལ་སྤང་བས་བྱུང་བ་བྱུང་
སྟེ། གཟུགས་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་
ལས་སྣང་བ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་
གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་མཚོག་གི་དོན་
གཟིགས་དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས།

སྣང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་ཕྱིར།།

སྣང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་
གང་སྤང་ན་དེ་རང་གི་དོ་བོས་ཡེ་ནས་མི་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད་

ཅིང་གཤམ་ཉེ་སྲིད་ན་དེ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྟོགས་
 དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་གཅིག་གྲང་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་
 ཉག་མཐའ་བཟུང་སྟེ་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་གཅིག་བདེན་ཞིག་སྲིད་ན་ཆ་
 མེད་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་གཤམ་ཉེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལྟ་བུ་ཆ་མེད་
 གཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་
 པ་གང་ཇི་སྟེད་པས་དེ་འབའ་ཞིག་དམིགས་དགོས་པ་དང་། སྟོགས་
 དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་གྲང་མི་སྣང་
 བར་དེ་འབའ་ཞིག་སྣང་དགོས་པ་དང་། མཐར་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་སྣང་
 མི་སྣང་དང་སྤྱུལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་དགོས་པས་
 བྱང་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 སྣང་སྟོང་ཐ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་
 རྒྱན་ཆད་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་རྟོག་བསྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་འགོག་ཏུ་མེད་པར་

ཆེས་བག་བ་འདི་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་
གནད་གྲིས་རང་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྟོང་བ་ཉིད་དེའང་མི་སྣང་བའམ་སྣང་བ་མེད་ན་མི་གྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཀུན་མཁུན་ཆོས་རྗེས། སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་
སྟོང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྲིད་པ་དང་རྟོགས་བྱར་མི་
རུང་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཤིང་།

རི་སྐད་དུ་མགོན་པོ་སྐྱུས་གུང་།

གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
འགྱུར།།གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་
འགྱུར། །ཞེས་དང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་
འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།དེ་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་གཏོགས་
པར། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་

གཅིག་པར། །གསུངས་མཚོག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་པོ་ཡང་ཚོས་ཅན་ནམ་
 ལྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་གང་
 ལྟོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་སྣང་བ་མི་ལམ་གྱི་
 བྱ་སྣང་ལྟར་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ལས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་
 མེད་ལ། དངོས་མེད་སྟོང་བའང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མི་ལམ་གྱི་
 བྱ་ཤི་བ་ལྟར་རྫོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་
 ལྟོང་བ་དང་སྟོང་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་སྣང་བཏགས་ཀྱི་ཉེན་
 འབྲེལ་འདི་ལ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་
 དབྱུད་པ་ཟབ་མོས་བྲངས་པའི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་
 ཟབ་མོ་ལ་སྣང་བ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་སྟོང་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་
 གཉིས་སྣང་བ་ཐབས་དང་སྟོང་བ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་འཆར་
 ཞིང་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལས་གང་གཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་
 ལྟར་ན་ནི་གཅིག་ཤོས་དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པས་ཚུ་དང་

བརྒྱན་ལྟར་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་པས་སོ་སོར་
 བྱར་མེད་པ་དེ་ཡི་སྲིར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་ལ་ཡང་
 ལྷང་བ་དང་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་དག་སོ་སོའི་ཆར་ནི་གཉིས་འཛིན་
 ཅན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་རྟོག་ན་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ནམ་
 ཡང་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡེ་ནས་མེད་པ་དེ་ཡི་སྲིར་ན་ལྷང་སྟོང་འདི་
 གཉིས་སྤང་བུ་དཀར་ནག་བསྐྱེལ་བ་དང་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་
 ལ་དེ་མཚོན་པའི་བརྟུང་ཐ་སྟོང་དུ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྲེར་སྟོང་ཉེན་
 འབྱུང་ངམ་ཐབས་ཤེས་སམ་སྟོང་སྟོང་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 དེ་ཡང་ལྷ་ཡི་བྱ་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཤེས་རབ་དང་ནི་ཐབས་ཤེས་པ། །དེ་གཉིས་ཀྱུན་ཏུ་འདྲེས་
 གྱུར་ཅིང་། །གཉིས་ཀ་ལྷུང་དུ་འཇུག་འགྱུར་ན། །དེས་ནི་དམ་པ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་ངེས་ཤེས་

ཟབ་མོ་ནི་སྣང་སྟོང་གང་གི་མཐར་སྐྱུང་བ་མེད་པའི་སྲིར་སྣང་སྟོང་སོ་
སོའི་སྲོགས་སུ་སྐྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ནི་གནས་སྲུགས་མཐར་སྐྱུག་
དང་མཐུན་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་གནས་སྲུགས་ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་
མོའི་ངོར་གང་སྣང་བ་དང་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་འདི་གཉིས་སོ་ཡོད་ན་ཡོད་
མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྲོག་པ་ཐ་
དད་ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་སོའི་ལས་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་ནམས་ལ་སྣང་སྟོང་འདི་གཉིས་དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་
ལྟ་བུར་སོ་སོར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ཆེ་སྣང་སྟོང་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་པ་མེད་པས་ད་དུང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྣང་སྟོང་བྱུང་
འཇུག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་གང་སྣང་བའི་ཚོས་ཀུན་གཤོད་ནས་སྟོང་ཞིང་སྟོང་བའི་
གནད་གྱིས་ཉེན་འབྱུང་དུ་རང་འཆར་བར་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་།
དེས་ན་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་དང་། སྲོལ་བྲལ་དང་

མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དབུ་མའི་ལྷ་རིམ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་རིམ་བར་བསྐྱེད་
 ཅིང་འབྲུང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་ཞིག་ན་ཚོས་ཀུན་ཡེ་
 བས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་གསལ་བའམ་སྣང་བར་
 འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་སྟེ་སྤུས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པའི་ངེས་ཤེས་
 ཟབ་མོ་འཐོབ་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གཤོད་ནས་ཉེ་ཡེ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉེན་
 འབྲུང་དུ་རང་སྣང་བ་ཡིན་པ་དང་སྣང་བ་འདི་དག་ཉེན་འབྲུང་ཡིན་
 པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིས་ཉེ་ཡེ་སྟོང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་
 སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པར་མཐོང་བས་སྣང་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་གི་ངེས་ཤེས་མཚོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉམས་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ངེས་དོན་
 ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མན་ངག་གི་ལམ་ཟབ་མོ་ཀུན་གྱི་ཚ་བའམ་
 སྟོང་ཐོ་སྟེ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ལ་
 སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཚོད་པའི་དོན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་

བ་འབྲུལ་བའི་ཐི་མ་མེད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་བ་རྩུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནད་ལས་རྩུད་སྒྲིལ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།

གནད་དེ་རི་བས་རི་བའ་ཏུ།།

རྟོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་ཡང་།།

རང་མཚན་ཞེན་བ་རིམ་སྤོང་བས།།

རྩུད་སྒྲིལ་ཐེག་རིམ་དེ་ལྟར་སྤང་།།

ཡིད་ཀྱིས་མོས་སྐྱོམ་ཅམ་ཞིག་དང་།།

སྤོང་བརྩུད་ལྟར་སྤང་ངེས་ཤེས་ཀྱི།།

ལྟ་བ་གདེངས་སུ་གྱུར་བ་གཉིས།།

མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་མི་སྲིད་དེ།།

དབུ་མས་ཚོས་རྣམས་བདེན་སྤོང་བུ།།

ངེས་བ་གང་དེ་ལྟ་ཡིན་ལ།།

བྲམ་ཟེས་ནད་ལ་སྤྲུགས་འདེབས་ཚོ།།

ནད་མེད་མོས་བ་ལྟ་མེན་བཞིན།།

དོན་དམ་གནས་ལུགས་ཉོགས་པ་ཡིས།།
ཀུན་རྫོབ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་གྱི།།
གཞན་དུ་འབྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ།།
གནས་ནས་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་འབྲུབ།།
གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་སྣང་འདི་མེན་པའི།།
འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་དུ་མེད།།
དེ་སྤོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས།།
དོན་དམ་ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་མིན།།
དོན་དམ་ཚུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར།།
ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་ཆ།།
དོན་དམ་གཤེས་སུ་མཐོང་གོམས་གྱི།།
སློབ་ལུས་ལ་བརྟེན་བྱ་བ་དང་།།
ཆ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་སློབ་མེད་བསྟན།།
དེས་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིས།།

ལྷན་སྡེའི་མཐོ་དམན་མི་འབྲེད་ཀྱང་།།
 བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པ་ལ།།
 ཅི་ཅམ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་བཞིན།།
 ཉམས་ལེན་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་།།
 དེ་སྤྱིར་སྒྲ་མེད་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་།
 ཆོ་གཅིག་གྲོལ་བ་སྟེར་བའི་ལམ།།
 མ་ལོར་རི་བཞིན་ཉམས་ལེན་ན།།
 མི་གཅིག་འགྲོ་བས་ཐ་དད་པར།།
 མཐོང་བའི་ཚུ་ཡི་དབེ་བཞིན་དུ།།
 དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།
 ལྷན་སྡེ་གཞིར་གཞེངས་དགྲིལ་འཁོར་དུ།།
 སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས་པར་འགྲུབ།།

གནད་དེ་རི་བས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དགུ་དང་རྐང་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་སམ་སྐད་

ལྷོང་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་གནད་དེ་གོང་ནས་
 གོང་དུ་ཇི་བས་ཇི་བབ་དུ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཡང་རང་མཚན་ཐ་མལ་གྱི་
 ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་དབྱིངས་སྣང་ཡེ་ཤེས་སྣང་
 ཡེ་ནས་དག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་
 སྣང་བ་གོང་འཕེལ་དུ་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱད་སྡེའི་ཐེག་པའི་
 ལྷ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་མདོར་ན་སྣང་སྟོང་
 ངམ་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཟུང་དུ་རྒྱབ་པའི་གནད་མཐོང་
 གོམས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལས་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནད་
 ཀྱིས་སྟོང་བཅུད་ཡེ་ནས་སྣང་དག་པའི་དག་མཉམ་གྱི་ལྷ་བའི་
 མཐོང་བ་དག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་
 འདོག་གི་གཞན་དུ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་མིན་པ་ལ་སྣར་མོས་
 པའི་བྱུང་བར་ལས་རྒྱད་སྡེའི་མཐོ་དམན་དུ་མི་འབྲེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་

ན་སྒོད་བརྟུན་གྱི་སྤང་བ་ཡེ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་ལྷ་དང་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་པས་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ཞིག་དང་། ཡེ་ནས་སྒོད་
བརྟུན་དག་པའི་ལྷར་སྤང་བའི་ངེས་ཤེས་གྱི་ལྷ་བ་མཐོང་གོམས་གྱིས་
གདེངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་གནམ་ས་བཞིན་ཡིན་པས་མཚུངས་པའི་
གོ་སྐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་དེ་དཔེར་ན་དབྱུ་མས་ཚོས་རྣམས་
ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་བདེན་པའི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཡིན་ལ་བྲམ་ཟེས་ནད་པ་རྣམས་
ལ་སྤྲུགས་འདེབས་པའི་ཚེ་ན་ནད་མེད་པར་ཡིད་གྱིས་མོས་པ་དབྱུ་
མའི་ལྷ་བ་མིན་པ་བཞིན་གོ།།

ངེས་ན་རྒྱུར་མཐོང་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྤང་
སྣང་ངམ་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དམ་ཟབ་མའི་
གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཉོགས་པ་ཡིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་
བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་ཡེ་ནས་དག་པའི་ལྷ་ཏུ་སྤྲུགས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པའི་
ཡིད་ཚེས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུར་མཐོང་འབྲུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་

གྱི་སྣང་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་སྣོད་བཅུད་སྣ་རུ་རི་སྣང་
འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་མི་སྲིད་དོ།།

དེའི་སྲིང་གཟུང་འཛིན་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་མིན་བའི་
འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བ་ཞེག་གཞན་དུ་གྲུབ་བ་མེད་ལ། འཁོར་བ་
དེ་སྣོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མཐོང་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་རི་སྣོད་པ་རྣམས་
ཡང་དོན་དམ་སྣོད་ཉིད་ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་འཛོག་ལུས་བ་མིན་ཏེ། དོན་
དམ་སྣོད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཚུལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིང་དབྱེ་བར་མི་
ལུས་པས་མཐོང་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ།།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྣང་བ་འོད་གསལ་བའི་
ཆ་རི་སྣོད་པ་འདི་ཀུན་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་
པའི་གཤམ་སྲ་སོན་པའི་སྣང་སྣོད་དམ་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་དུ་འཇུག་
པའི་གནད་མཐོང་གོམས་གྱི་སྣོ་སྣོས་གྱི་ལུས་བ་གོང་འཕེལ་དུ་སྣང་
བ་སྣང་རི་སྣང་དག་པའི་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ཡི་
རྒྱད་དང་ཆ་མཉམ་སྲོད་རྒྱད་དང་རྣམ་འབྲུང་རྒྱད་དང་རྣམ་

འབྲེལ་སྐོར་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱེ་བ་བཞི་ལམ་
དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སྣང་སྣོང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་བའམ་དེ་དེ་རྒྱུ་བ་
ཡིས་རྒྱུ་སྡེའི་མཐོང་དམན་འཛོག་པ་གང་དག་མི་འབྲེལ་བས་མི་
འབྲེལ་ཀྱང་རྗེ་སྣང་ན་སྣང་སྣོང་ངམ་དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་དམ་
བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་
ཅི་ཅམ་མཐོང་གོམས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཟབ་མོ་ཅི་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡི་ལྟ་བའི་
བྱུང་བར་དེ་ཅམ་བཞིན་དུ་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་བསྐྱོམ་པ་དང་སྦྱོང་
བའི་བྱུང་བར་གྱི་གནད་ཚུལ་ཀྱང་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུ་སྡེའི་མཐོང་དམན་གྱི་བྱུང་བར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་དགའ་བའི་
གསང་སྔགས་སྐོར་ལ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣེ་གས་
དུས་ཀྱི་ཆེ་ལུས་གཅིག་གིས་གོལ་བ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་
གོ་འཕང་བདེ་སྣང་དུ་སྣོང་བའི་ལམ་ཟབ་མོ་མ་ཞོར་བ་རྗེ་བཞིན་

ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བཞེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁྱད་པར་
 ལས་བཟོ་བྱ་ཆུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་མི་གཅིག་པ་རིགས་
 འཇུག་གི་འགོ་བས་ཁོ་ཆུ་དང་རྣལ་དང་གནས་ཁང་དང་ཆུ་དང་
 བདུད་ཅི་དང་རྣལ་འབྱོར་བས་སྣ་མ་གི་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་
 བ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཆུ་ཡི་དཔེ་རི་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དག་པའི་
 འབགས་པ་ཆེན་པོས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྐོ་ནས་སྐོད་བཅུད་གྱི་སྣང་བ་ཡེ་ནས་དག་
 བ་རབ་འབྲུམས་སྣང་སྲིད་གཞིར་བཞེངས་གྱི་ལྟ་སྟབས་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པ་
 སུ་ཞིག་ཡིད་མི་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སུས་ཀྱང་
 བརྗོག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་ཏེ་ག་བསལ་བ་ལ་གསུམ། འཁོར་བའི་
 རང་བཞིན་མ་དག་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཏེ་ག་བསལ་བ། རྒྱུད་སྡེ་ལ་
 ལྟ་བའི་མཐོ་དམན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་ཏེ་ག་བསལ་བ། ལྟ་བའི་

དབང་གིས་ཐེག་དགུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།།

འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མ་དག་པ།།

འདོད་བཞིན་ལྟ་རུ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་།།

དན་སྐྱུགས་བྱམ་པར་བྱི་བཟང་གིས།།

བྱུགས་པ་དང་འབྲར་སེམས་པ་དེས།།

ཀྱེ་མ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེའི་ཐེག།

སྐྱོམ་པ་རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན།།

སྣང་ཚུལ་མ་དག་པར་སྣང་ཡང་།།

དེ་ནི་འཁྲུལ་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ།།

གནས་ཚུལ་ཡང་དག་གཟིགས་པའི་དོན།།

མི་ཕྱེད་དོ་རྗེའི་གྲུབ་མཐར་སྐྱ།།

སྣོད་བཅུད་དག་པའི་རྟེན་བཞེན་པར།།

མིན་ལོ་སྐྱམ་དུ་ལྟ་བཞིན་དུ།།

ཡིན་ལོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོམ་པ་གང་།།

འགལ་འདྲའི་རང་ཉྱགས་ངོམས་པ་ལ།།

ལམ་དེ་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཉིད།།

སོལ་བ་བསྐྱུས་པས་མི་དཀར་བཞིན།།

མིན་ཀྱང་ཡིན་སྐྱེ་བཅོས་བསྐྱོམ་གྱིས།།

འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི།།

བདེན་སྟོང་ངེས་ཤེས་མེད་བཞིན་དུ།།

སྐྱེ་སྐྱེགས་ཉི་མ་པ་ནམས་གྱིས།།

སྣང་བ་སྤངས་པས་སྟོང་བ་སོགས།།

བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བར་འགྱུར།།

གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་སོགས་ཆིགས་བཅད་ལྡ་དང་རྐང་བ་གསུམ་གྱིས་

བརྟན་ཉེ། གལ་ཉེ་སྟོང་བཅུད་སྣང་གྲགས་རིགས་གསུམ་ཡི་ནས་

དག་པ་ལྟ་སྐྱེགས་ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བུ་བར་གོང་དུ་བརྟན་བ་དེ་ལྟར་

མ་ཤེས་ནས་སྐྱེག་བདེན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་ཀུན་

འབྲུག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ལྟར།
 བཅུད་སྣང་ཚུལ་མ་དག་པར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལའང་མ་དག་
 པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་ལྟ་རྒྱ་བསྐྱོམས་པས་སྣང་དང་དགྲིས་འཁོར་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་
 གྲུང་འདོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་མངོན་དུ་མི་འབྱིན་ཏེ་དཔེར་ན་རང་
 ལུས་ངན་སྤྱད་པའི་གྲུབ་པར་འབྲུག་པའི་དམ་བུ་དེ་དགྲིས་འཇིགས་
 གསང་སོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་དེ་བཟང་གིས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་
 དང་འབྲུག་ཏེ་འབྲུག་པར་སྣོད་བཅུད་སྣང་དང་དགྲིས་འཁོར་མིན་པ་ལ་
 ལྟ་དང་དགྲིས་འཁོར་དུ་ཡིན་ནོ་སྣང་དུ་བསྐྱོམས་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
 རྒྱུ་ཚོས་སུ་སེམས་ཤིང་འདོད་པ་དེས་ཀྱི་མ་འཁོར་འདས་དབྱེར་
 མེད་མཉམ་པ་ཉིད་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱེད་
 རྗེགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་གསུགས་
 བརྟན་ཅོམ་དུ་བས་པར་འགྱུར་དོ།།

དེས་ན་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཚོས་གང་དེ་སྣོད་པ་གནས་ཚུལ་ཡང་

དག་པའི་དོན་ལ་ལྟ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཡེ་ནས་གནས་སུ་ཟེན་
 གྲང་དེ་ལྟར་མ་ཉོག་པ་པའི་ཚུར་མཐོང་གིས་པས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་
 པའི་དོར་གནས་སྤང་མི་མཐུན་པར་སྤང་ཚུལ་ལ་མ་དག་པར་
 སྤང་ན་ཡང་སྤང་དུས་ཉིད་ནས་ཡེ་ནས་དག་པ་ཆེན་པོར་གནས་
 པར་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཚུར་མཐོང་མ་དག་པ་འཁྲུལ་པས་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ཉིད་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མའི་དོར་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྤང་བ་གནས་སྤང་མཐུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པའི་དོན་
 ཉིད་གང་གིས་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐར་སྐྱ་
 ཞིང་མཚོག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མིན་ལོ་སྟུང་དུ་མ་དག་པར་ལྟ་བཞིན་

དུ་དག་པ་སྣའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཡིན་ནོ་སྣམ་
 པའི་སྐོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སྣང་ལུན་ལྟར་འགལ་འདུའི་རང་
 རྟགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངོམས་པ་ཡི་ལམ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
 ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་
 ལྟར་རྗེ་ཅམ་འབད་པས་བསྐོམ་པར་བྱས་ཀྱང་མཐར་འབྲས་སྣོད་
 བཅུད་སྣ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དག་པའམ་གྲོལ་བ་ཉིད་མི་ཐོབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་སོལ་བ་ནག་པོ་འབད་པས་ཅི་ཅམ་བཟུས་པས་ཀྱང་མི་
 དཀར་བའམ་དཀར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྣོད་བཅུད་ཡི་ནས་སྣར་དག་པ་ཉིད་མིན་ཀྱང་སྣ་
 ཡིན་ནོ་སྣམ་པས་བཅོས་མའི་བསྐོམ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་
 སྣོད་བཅུད་སྣར་དག་པའམ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དོན་
 དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོས་སམ་བདེན་པའི་སྣོད་
 པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱི་ངོལ་ལུ་སྟེགས་ཉི་
 མ་པ་རྣམས་གྱིས་སྣང་བ་སྤངས་པའམ་མེད་པས་སྣོད་པ་སོགས་

བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་བདེན་པས་སྣོང་བ་ཉིད་ཡང་
དག་པར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྣོང་བར་འགྱུར་རིགས་དགོས་
པས་ཤིན་ཏུ་མི་འབད་པ་ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་སྟེ་ལ་ལྟ་བའི་མཐོང་མཚན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

བྱ་སྣོད་ཟླ་མེད་རྒྱུ་སྟེ་ལ།

ལྟ་བའི་མཐོང་མཚན་མེད་གྱུར་ན།

སྣང་མིད་དག་མཉམ་རྟོགས་པ་ཡི།

ལྟ་བ་གདེངས་སུ་གྱུར་བཞིན་དུ།

བདག་དང་ལྟ་ལ་བཟང་ངན་དང་།

གཙང་དང་མི་གཙང་སོ་སོར་ནི།

མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་ནི།

རང་གིས་རང་ལ་གཞོད་པར་ཟད།

ཡང་ན་རྒྱུ་སྟེ་ལོག་མ་བཞིན།

སྣང་དོར་ཉིད་དུ་ཞེན་བཞིན་དུ།

དུ་སྐྱེད་དོར་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་ས་ངམ་བ་
དང་དུ་ལེན་ན་རང་གི་རང་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དོར་སྣ་ཚོ་གསུམ་
པ་ས་དོན་མེད་པར་སྦྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པར་ཟད་དོ།

ཡང་ན་བྱ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྤྲེའོག་མ་བཞིན་དུ་བདག་དང་སྣ་
ལ་བཟང་ངན་དང་གཅོང་སྤྲེའོགས་སྐྱེད་དོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
ཞེན་ཅིང་ཆགས་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དོར་པའི་རྒྱུད་གྱི་དག་མཉམ་གྱི་
དགོངས་སྤྱོད་ཟབ་མོ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཤ་ཆང་སོགས་སྐྱེད་དོར་མེད་
པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་འདོད་ཡོན་ལ་རང་གར་སྤྱོད་པར་བྱེད་
ན་སྐྱེད་དོར་པའི་དག་མཉམ་སྐྱེད་དོར་མེད་པའི་དགོངས་སྤྱོད་ཟབ་
མོ་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཉོགས་ཐོ་
ཅིའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་རྒྱལ་བས་ཡང་ཡང་སྤྱད་པར་
འགྱུར་བ་དེ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྣ་པའི་དབང་གིས་ཐོག་དགུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྐྱེད་པ།

ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་གནས་ལུགས་དོན།

གོང་འཕེལ་དུ་མཐོང་བའི་རིམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་ལྟ་
བར་བརྗོད་ཅིང་འདོད་ལ་ལྟ་བས་རི་ལྟར་རི་ལྟར་གཏན་
ལ་ཕབ་ཅིང་ཐག་བཅད་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་བས་
ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་དང་སྐྱོད་བས་ལ་དོར་ཞིང་སྐྱོང་དགོས་
པ་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་ནི་ལྟ་བའི་
མཐོ་དམན་གྱིས་འབྲེད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་དུ་
བསམ་བར་མི་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་ཐེག་པའི་རིམ་པ་དགུར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
ལྟ་བུ་ངེས་ཏེ། རི་ལྟ་ན་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་དམའ་
ལོས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ནས་མཐར་སྐྱེན་རྟོ་རྗེ་རྗེ་མའི་ཨ་ཏི་ཡོ་
གའི་ཐེག་པའི་བར་སྡེ་ཚན་དགུ་ཡི་གྲངས་སུ་ནི་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་པ་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་
དབང་པོ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ཐ་མའི་འབྲིང་ཐ་མའི་རབ་སོགས་གསུམ་
གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་དང་དབྱེ་བསྐྱེ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་སོགས་པར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་
སོགས་ལ་སྟོས་ཏེ་དགོས་པས་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
ཡིན་ཅོལ་སོ།།

བཞི་པ་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི།

དེས་ན་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྟོབས་འཕེལ་བ།།

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་ནམས།།

དག་དང་མ་དག་སོ་སོར་མཐོང་།།

དེ་ཕྱིར་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་གཞི།།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས།།

ལམ་དེ་ཇི་བཞིན་གོམས་པ་ལས།།

སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འདུག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ།།

དེས་ན་ནང་གི་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེན་ཏེ། ལོང་དུ་

ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་
 དག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་བའི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་
 སྟོབས་འབེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྟོད་བཅུད་རྣམས་གནས་
 ལྡང་མཐུན་པར་དག་པར་མཐོང་བ་དང་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཅི་
 ཅམ་ཞེན་པ་དེ་ཅམ་དུ་གནས་སྡང་མི་མཐུན་པ་མ་དག་པར་མཐོང་
 བ་སྟེ་དེ་ལྟར་དག་པ་དང་མ་དག་པར་སོ་སོར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡི་སྤྱིར་སྡང་སྟོང་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་སྡང་བས་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་
 འཇུག་ཏུ་གནས་པ་གཞི་ཡིན་ལ། གཞི་དེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོག་པ་པམ་ཡིན་ལ།
 པམ་དེ་ཇི་བཞིན་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 གཉིས་ཟུང་འཇུག་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་
 པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའོ།

སྟོང་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་སྡང་བའི་སྤྱིར།
 སྡང་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་སྤྱིར།

སྤང་སྟོང་ཡི་ནས་འདུ་འབྲལ་སྤངས་པའི་བྱིར།།

ཟུང་འདུག་འདི་ལས་གཞན་གང་གཅོམ་ཞེས་བྱ།།

ཞེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སོ།།

༥ དེ་ལན་སྤྲུག་པ་སྤང་བ་གཅིག་ཉིད་མི་གཅིག་པར་མཐོང་
བའི་སྤྲུག་མོང་གི་བལྟ་བུ་གང་འཐད་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པ་
གཞན་ལུགས་སོ་སོར་དགག་པ། འཐད་ལྡན་རང་ལུགས་
བཞག་པའོ། །དང་པོ།

ཆུ་གཅིག་འགོ་བ་སོ་སོ་ལ།།

མི་གཅིག་དངོས་སོར་སྤང་བའི་ཚོ།།

ལ་ལས་སྤྲུག་མོང་བལྟ་བུ་དེ།།

ཆུ་ཡིན་དེ་མཐོང་ཡུལ་ཅན་རྣམས།།

ཀྱན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།།

ཚུ་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན།།
ཚད་མ་ཚད་མིན་མི་སྲིད་ཅིང་།།
སོ་སོའི་ཡུལ་སྤྲང་བྱུན་མིན་ན།།
ཀ་བྱུམ་མཐོང་བའི་སློ་བཞིན་དུ།།
བྱུན་མོང་བལྟ་བུ་མི་སྲིད་འགྲུར།།
ལ་ལས་རྒྱན་གཏེར་ཅམ་ཡིན་ཟེར།།
བྱུན་མོང་སོ་སོར་རྒྱན་གཏེར་ཅམ།།
མ་ལོག་ཡོད་ན་རྒྱན་གཏེར་ལ།།
མི་གཅིག་མཐོང་སྤྲང་མང་བྱུང་ཞིང་།།
གཅིག་མཐོང་གཅིག་ལ་མེད་བ་ཡི།།
ཚུ་དང་རྣམ་སོགས་གཞི་དེ་གང་།།
གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བར།།
རྒྱན་གཏེར་གཞི་བུ་ག་ལ་འགྲུར།།
རྒྱན་གཏེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཡིན་ན།།

ནག་སོགས་ཉིད་དུ་སྒྲུང་མི་རུང་།།
ཚུ་ལ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ།།
རྒྱན་གཤེར་ཟེ་ཅེར་ཡང་(1)དམིགས་པ་མིན།།
མི་གཅིག་མཐོང་སྒྲུང་སོ་སོ་ལ།།
སྤྱན་མོང་བལྟ་བུ་མི་སྲིད་ཅེང་།།
སྤྱན་མོང་མ་སྤྱན་པའི་དངོས་ཤོ་ལ།།
སོ་སོར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་ཕྱིར།།
ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཚམ་ཞིག་ལས།།
དབྱུད་པའི་གཞི་ཞིག་ཁས་ལེན་ན།།
གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གྲུབ་དགོས་པས།།
གང་ལྟར་བཏྟགས་ཀྱང་མི་འཐད་ཉིད།།
སྤྱན་མོང་བལྟ་བུ་མེད་གྱུར་ན།།
སེམས་ཚམ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་པར།།

(1) མི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༦-༡༧ གླང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༥༧-༧ ། ཅེ་ཡང་། ་།

ཤེས་ཉིད་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས།།
དེ་ནི་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།
ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་འཛིན་བ་ཡང་།།
དོན་ལ་མེད་སར་འབྲ་བ་ལ།།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།།
སྣང་བར་མཉམ་སྲིད་གང་སྣང་བ།།
དེ་ལ་བརྟགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས།།
ཡོད་མེད་སྲེ་བ་མི་འཐད་དེ།།
ཡུལ་སྣང་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་བ་ཉམ།།
འཛིན་བར་སྣང་ཡང་མ་གྲུབ་སྲིད།།
སྣང་ཅམ་སྲུན་མོང་བལྟ་བུ་ནི།།
མ་སྲུན་བར་སྣང་དང་མི་སྣང་གཞིར།།
ཡོད་སར་གྲུབ་སྲིད་དེ་མེད་སར།།
མི་རུང་རྫོས་གང་མཐོང་སོགས་བཞིན།།

ཡོད་ཅེས་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི།།

ཡོད་པ་གཞན་ནས་མི་སྲིད་པས།།

འདི་མེད་ན་ནི་སྣང་བ་ཀྱུན།།

མི་སྣང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འགྱུར།།

སྲི་དང་ནང་གི་རྒྱུན་གྲིས་ནི།།

དོན་དངོས་ཇི་བཞིན་མི་མཐོང་བ།།

སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་གྲིས་ཤིང་བྱ་ལ།།

ཉ་དང་སྦྱང་པོར་སྣང་བ་བཞིན།།

དེ་སྲིད་སྤུན་མོང་བལྟ་བུ་ནི།།

འདི་ཞེས་ངེས་པར་བཞག་མི་རུང་།།

ཚུ་གཅིག་འགྲོ་བ་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བཞེས་བསྟན་ཏེ།

འདི་སྣང་སྣང་བའི་ཚུ་གཅིག་ལ་རིགས་སྤྱུག་གི་འགྲོ་བ་ལས་སྣང་

མི་གཅིག་པ་སོ་སོ་ལ་སྲི་ཚུ་དང་རྣལ་ལ་སོགས་པ་མི་གཅིག་

པའི་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་དེ་ལ་ལས་སྤུན་མོང་གི་བལྟ་

ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་ཀྱི་གི་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱུན་མོང་དུ་རང་
རང་སོ་སོར་རྒྱན་གཤེར་ཅམ་མ་ལོག་པར་བལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་དེ་
མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་འདྲི་སྐྱུན་མོང་གི་རྒྱན་གཤེར་ཅམ་དེ་ལ་རིགས་
ཀྱི་གི་འགྲོ་བ་ས་ཚུ་རྣམས་མི་གཅིག་པའི་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་
བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཤོས་
ལ་སྣང་ནས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡི་ཚུ་དང་རྣམས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་
དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་གཞི་རྒྱན་གཤེར་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་
བ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ།།

གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་རྒྱན་
གཤེར་ཅམ་དེ་ཉིད་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
སྣང་བའི་གཞི་རྩ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་དོ། །གཅིག་དང་ཐ་དང་
དུ་བརྟགས་ན་ཡང་སྐྱུན་མོང་གི་བལྟ་བུ་རྒྱན་གཤེར་ཅམ་དེ་ཚུ་ཉིད་
དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཚུ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་ལས་རྣམས་ལ་སོགས་པ་
གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྣང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཚུ་ཉིད་དུ་སྣང་

བ་ཡང་མི་སྲིད་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་ཚུ་དང་རྣམ་ལ་སོགས་བ་མཐོང་བ་
མི་གཅིག་པར་རྣམ་པར་གཞག་བ་ཅམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་རིགས་
པས་དབྱུང་བའི་ཚུ་དང་རྒྱན་གཤེར་སོགས་སུན་མོང་གི་བལྟ་
གཞིའམ་བལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་དེ་གནས་སྤྱད་པས་དོན་
དམ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་དེ་རིགས་པས་དབྱུང་
བཟོད་དུ་གྲུབ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་གང་ལྟར་བརྟགས་
བའམ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་འཐད་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དོ།།

གལ་ཏེ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་སུན་མོང་གི་བལྟ་བུ་ཞིག་གཏུན་
ནས་མེད་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱི་དོན་ལ་གྲུབ་བ་མེད་པར་ནང་ཤེས་བ་ཉིད་
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་
གཟུང་རྣམ་དུ་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཡང་། དེ་མི་ཡང་དག་
པར་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་དོན་ལ་གྲུབ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ནང་འཛིན་པ་སེམས་དེ་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདྲ་བའམ་
མཉམ་པ་ཡིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སོའང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྫོབ་ཅམ་
དུ་སྒྲུང་བར་ཡང་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་གང་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་
དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ལས་འཛིན་པ་ཡོད་ལ་གཟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་ལ་སོ་སོར་སྲུ་བ་
འདི་མི་འཐད་དེ་རི་ལྟར་ན་ཐ་སྟོད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
སྒྲུང་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་རླུན་པ་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་སྒྲུང་ཡང་དབྱུད་ན་མ་གྲུབ་པས་རླུན་པ་
ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །**དེས་ན་ཤེར་མདོ་ལས།**

ཡུལ་སེམས་གཉིས་མཚུངས་པར་བཀག་ཅིང་མདོན་པའི་ཚོས་
ལས་མཚུངས་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་སྲིར་སྒྲུང་སྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་
རྒྱ་ཆད་སྲོགས་སྒྲུང་བའམ་བའི་སྒྲུང་ཅམ་སྲུན་མོང་གི་བཟོ་བྱ་ཞི་མི་
དང་སྟེ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པར་

སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་གཞིར་ཡོད་པར་གྲུབ་སྲིད་དེ་མེད་པར་
 འདོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མ་བརྟགས་མ་དགུད་པའི་སྣང་ཅམ་
 གྱི་རྫོས་གར་མཁན་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་ན་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྫོས་གར་
 གྱི་རྣམ་འགྲུར་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པ་མཐོང་བར་རུང་བ་དང་མེད་
 བ་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྣང་སྣོང་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པའི་ཡོད་ཅམ་འདི་ཁོ་ན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡོད་པ་
 གཞན་ཞིག་ནས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་མེད་ལ་སྣང་སྣོང་རིས་
 སུ་མ་ཆད་པའི་སྣང་ཅམ་འདི་ཉིད་གལ་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐ་
 སྣད་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཀུན་གཏན་ནས་མི་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་ནམ་
 མཁའ་འབའ་ཞིག་ལྟ་བུར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྲུར་དགོས་པས་དེ་
 བེ་ལོན་དུ་མི་འཐད་དོ། །

དེ་སྟེན་ལང་སྲི་དང་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་སྐྱེན་སྣ་ཚོ་གས་གྱིས་
 བེ་དོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་དངོས་རི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་
 རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྲིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བར་འགྲུར་བ་

དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་བཏབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཤིང་བྱ་སོགས་
ལ་དེ་དང་དེར་མི་མཐོང་བར་ཉ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་སྤང་
ཞིང་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཕྱིར་མ་ཐུན་པར་སྤང་བའི་ཐུན་མོང་
གི་བལྟ་བུ་ནི་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དབྱུང་བའི་གཞི་ཞིག་ངེས་པར་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཐད་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་དུ་སྤྱིར་
བསྟན་པ། དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་གྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་
པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སློན་ནས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
དང་། དེ་ལ་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ།

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི།
སྤང་སྟོང་ངེས་སུ་མ་ཆད་པའི།
གཞི་ཉིད་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པ།

གང་སྐྱོད་ཀྱུན་ལ་མཉམ་བའི་ཕྱིར།།
 དངོས་གཅིག་སྣ་ཚོ་གས་བར་ཡང་སྐྱོད།།
 གང་ལ་སྐྱོད་སྟོང་རུང་བ་ན།།
 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར།།
 གང་ལ་སྐྱོད་སྟོང་མི་རུང་བ།།
 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར།།

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྐང་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པ་དེས་ན་འཐད་ལྡན་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྐྱོད་བྲལ་བའི་སྐྱོད་སྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་བའི་གཞི་སྐྱོད་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཉམ་བ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་དང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་བའི་སྐྱོས་བ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གང་ཅིར་སྐྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་ལ་མཉམ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དངོས་པོ་སྣ་ཚོ་གས་བར་ཡང་སྐྱོད་བར་ཤིན་ཏུ་རུང་ཞིང་འཐད་དེ། གང་ལ་སྐྱོད་སྟོང་མི་འགྲུབ་བར་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་སྐྱོད་སྟོང་

དབྱེར་མེད་ཉིད་རྒྱུང་བའམ་འཐད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྣང་དང་མི་སྣང་
ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱུན་མོང་གི་བལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་
ཐམས་ཅད་རྒྱུང་བར་ཆེས་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། གང་ལ་སྣང་སྟོང་
དབྱེར་མེད་འགལ་བར་རྟོག་པས་མི་རྒྱུང་བ་དེ་ལ་སྣང་དང་མི་སྣང་
སོགས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
རྒྱུན་ཚད་པས་ཆེས་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྣང་བ་ལ་གསུམ། རང་
ལུགས་ལ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་ཅིང་དོན་མེད་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པ། གཞན་ལ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།
དེ་སྤྱིར་ཚད་མར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ།

འོ་ན་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི།།

རྣམ་དབྱེའང་འཐད་པ་མེད་ཅེ་ན།།

གང་སྣང་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ།།

མ་སྣང་དེ་སྤྱིར་ཚུལ་མཐོང་དེས།།

གཞུང་གི་ལྷན་པོ་ལྟོ་བོ།
གང་ལྟོ་བོ་དེ་དོས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས།
རང་རང་དོ་བོ་ལ་གནས་པ།
གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱས་ཅུང་བའི།
ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
དེ་ཕྱིར་ལྟོ་བོ་ཉིད་ཚད་མ་ཉིད།
གྲུབ་ཀྱི་རང་དབང་ཚོས་རྣམས་ནི།
ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་ཉིད་དུ་ཐལ།
ཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་རང་འཛིན་གྱིས།
ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་ལྟོ་བོ་མེད་དུ།
རང་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་མིན་ཏེ།
དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་གྲུབ་ཅིང་།
ཡི་དུགས་དོར་ཡང་གྲུབ་མི་འགྱུར།

རང་འཛིན་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་།།

རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ངེས་པ་ན།།

དེ་ཡུལ་འབྲུག་ལྗོན་མི་བསྐྱེད་ཕྱིར།།

ཚད་མ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཚད་མ་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། འོ་ན་གང་སྐྱང་ཀུན་ལ་མཉམ་བཤེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེའང་འཐད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་
ན། ཚུལ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་འདྲེལ་གྱི་འབྲུག་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་དོར་
ཚུལ་སོགས་པ་གང་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་རྣམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་པ་ཉིད་
ཏུ་མ་སྐྱང་བའམ་མི་སྐྱང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་
འབྲུག་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་དེས་ཡུལ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་མི་འགྲུབ་
པ་མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོར་གང་སྐྱང་བ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་རང་མིན་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་སྐྱ་གཤེད་སོགས་རང་རང་གི་དོ་

མོ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྷོག་པའི་
སྣོ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དགེ་བྱུང་བྱུང་བའི་
གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་དེ་ཡང་དག་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བསྟུ་
མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་པའི་རྣམ་ལྷོག་སྟོན་ཏེ་གཞལ་
བྱ་གཞལ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་གྲུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་མེད་པར་རང་དབང་ཁོ་
ནས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཅི་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་འཇོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པར་
གྱུར་ན་གནས་ལུགས་དབྱུང་བཅོལ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྒྱ་གཅིག་པོ་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྟུད་
པས་རྒྱ་རང་འཇོག་གྱིས་ཚད་མས་བསྟུ་མེད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེར་
སྟོན་མེད་དུ་རང་དབང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། འདི་རྣམ་
དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དབྱུང་བཅོལ་མེད་པས་རྒྱ་ཚད་མས་མི་
འགྲུབ་ཅིང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ཤེས་ལོར་ཡང་རྒྱ་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་

མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་སྣོས་ཉེ་ཚུ་སོགས་རང་འཛིན་
གྱི་ཡུལ་གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་བས་མཛོན་
སྐྱམ་ཚད་མ་དང་ཉལ་ས་ཡང་དག་གིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་
བངས་བའི་ངེས་བ་ན་དེ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཚད་མས་ངེ་ལྟར་
བཅད་བ་དེ་ལྟར་སྒྲང་དོར་འཇུག་སྡོག་གང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་
བ་མེད་བའམ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དེས་ན་ཚད་མ་ལེགས་བར་
གྲུབ་ཅིང་དེས་ངེ་ལྟར་བཅད་བ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་མེད་བས་དེ་བལྟན་
བ་དོན་མེད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲུགས་ཀྱིས་སྡོག་སྡོགས་ཚད་
མིན་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྐྱུ་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མི་འཇད་བར་བསྐྱུ་ནོ།

དབང་ན་ཚུ་གཅིག་ལ་ཞེས་པ།

མི་ཡི་མཐོང་བ་ལ་སྣོས་ནས།

བཞག་སྟེ་སྣོས་ལ་སྣོས་ན་ནོ།

བདུད་ཅི་གཅིག་ལ་བསྐྱུ་གཞིར་འཛིན།

ལྷ་ལ་རྣམས་ལྷ་བདུན་ཅི་རྩ།
 མཐོང་ཚེ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་མིན་ལ།
 དེ་གསུམ་གཅིག་གྲང་ཚད་མིན་ན།
 དེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཏུ།
 མཐོང་བ་ཚད་མས་སྐྱབ་མི་རུས།
 མཐོང་དོན་གསུམ་ཀ་མེད་འགྲུང་བས།
 མིས་མཐོང་ལྷ་འདི་ལྷ་མིན་ན།
 གཞན་ཞིག་ལྷ་རུ་མི་འཐད་བས།
 ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མེད་འགྲུང།
 དེ་ལྟའི་ལུགས་ལའང་ཚད་མ་ཡི།
 རྣམ་བཞག་འཐད་བར་མི་འགྲུང་རོ།

དཔེར་ན་ལྷ་གཅིག་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་དང་རྣམ་བཤེས་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་གཅིག་ལ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་རང་
 འཛིན་མི་ཡི་མཐོང་བ་འབྲུག་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཚད་མ་ཁོ་ན་ལ་

ལྷོ་ས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུ་བལྟ་གཞིར་བཞག་སྟེ་གཞན་ལྟ་
 ཉིད་ལ་ལྷོ་ས་ན་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བདུད་ཅི་གཅིག་ཉིད་ལ་བལྟ་
 གཞིར་འཛིན་དགོས་ཀྱི་གཞན་ཚུ་དང་རྣལ་ལ་བལྟ་གཞིར་མི་
 འཛིན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གང་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ན་
 ཚུ་མོར་བ་གང་ལྟ་བུ་ལ་ཡི་དུགས་ཀྱིས་རྣལ་དང་མིས་ཚུ་དང་ལྟས་
 བདུད་ཅི་རུ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་གསུམ་ཀ་གཞི་གཅིག་པོ་
 དེ་ལ་ཚང་ཞིང་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་གསུམ་པོ་ལས་གཅིག་
 གྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བལྟ་གཞི་མིན་ན་དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་དངོས་པོ་གཞན་དང་གཞན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་འདིའོ་ཞེས་ཚད་
 མས་སྐྱབ་མི་རུས་པས་བལྟ་གཞི་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བས་
 མཐོང་དོན་རྣལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་
 ལྟར་ན་མིས་མཐོང་བའི་ཚུ་འདི་ཡང་ཚུ་ཉིད་མིན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལས་
 གཞན་ཞིག་ཚུ་རུ་མཐོང་བ་འདིའོ་ཞེས་འཐད་པ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པས་
 མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚུ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བར་

འགྲུལ་རྒྱུ་། །དེ་ལྟའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ཡི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཀུན་གཏན་ནས་འཐད་པར་མི་འགྲུལ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་
མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པས་སྐྱང་དོར་འཇུག་ལྡོག་
ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྲུལ་རྒྱུ་།

གསུམ་པ་དེ་ཕྱིར་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་
བཞག་པ། མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། དེ་ཕྱིར་དག་པ་ཚེན་པོར་
བསྐྱབ་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་དག་ཚུར་རོལ་
མཐོང་བའི་ཐ་སྐྱད་ཚད་མ། དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་
སྐྱད་ཚད་མའོ། །དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་འཕམ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིས།།
མ་བསྐྱད་དབང་པོའི་ཡུལ་དེ་ཉིད།།
ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།།
ཚུ་དང་སྲིག་རྒྱུར་ཚུར་སྐྱང་བཞིན།།
དེས་ན་གནས་སྐབས་ཡི་དུགས་ཉིད།།

ལས་གྱི་སྐྱིབ་པས་ཚུ་གཙང་མ།།

ནག་ཏུ་སྤང་ཡང་སྐྱོན་སེལ་ན།།

ད་གཏོང་ཚུ་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར།།

ལྷོས་ནས་མིས་མཐོང་ཚད་མ་དང་།།

གཞན་པ་ཟློན་(1)གྱིས་བསྐྱུར་བའི་སྤྱིར།།

རེ་ཞིག་ཚུ་ནི་ཚད་མར་བསྐྱུབས།།

དེ་སྤྱིར་འབྲམ་གྱི་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྐང་བ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གི་འབྲམ་གྱི་འབྲམ་ཚུ་ཡིས་མ་
 བསྐྱུར་བའི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཚད་
 གུབ་བམ་རང་མཚན་ཡིན་པར་རེ་ཞིག་ཚུར་མཐོང་དེའི་དོར་བསྐྱུབ་
 དགོས་ཏེ་དབེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཚུ་ཉིད་ཚུ་སྤང་སྤྱིག་ཚུར་ཚུར་སྤང་
 བ་ལ་ཚུར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འབྲམ་གྱི་འབྲམ་ཚུས་མ་བསྐྱུར་བས་
 མ་འབྲམ་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་སྤྱིག་ཚུར་ཚུར་སྤང་བའི་ཤེས་

(1) མཁུ་ལྷན་འདུག་དཔེ་རིང་། ༡༢༧-༡ །སྐྱོན། ་

བ་འབྲེལ་རྒྱུས་བསྐྱེད་བས་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བ་ཚད་མིན་དང་། དེ་
གཉིས་ལུལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཚུ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་བ་དང་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་
རང་མཚན་མེད་བའི་བྱུང་བར་བཞིན་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ།།

དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡི་དྲུག་ས་ཉིད་ལ་སྡོན་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་
བ་ངན་བས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཚུ་གཙང་མ་ཉིད་ལ་རྣལ་ཏུ་
སྒྲུང་ཡང་སྡོན་ཀྱི་ལས་ངན་བའི་སྡོན་ལས་སྐྱིབ་བ་དེ་ཉིད་བྲལ་བའམ་
སེལ་བར་གྱུར་ན་ད་གཤོད་དམ་ད་གཐོད་མི་རྣམས་བཞིན་དུ་ཚུ་བུ་
སྒྲུང་ཞིང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རེ་ཞིག་མིས་ཚུར་མཐོང་བ་
དེ་ཉིད་ཚད་མ་དང་གཞན་བ་ཡི་དྲུག་ས་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་བ་ངན་བའི་
སྡོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་བས་རྣལ་ཏུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རེ་ཞིག་ཚུར་མཐོང་
དེའི་ངོར་ཚུ་ཉིད་ནི་ཚད་མར་བསྐྱེད་བས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་
དང་བདུད་ཚིལ་སོགས་བའང་འདྲའོ།།

གཉིས་བ་དག་པའི་གཞིགས་བ་ལ་བརྟེན་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མ།

མཐར་ཐུག་རིགས་བས་དབྱེད་བ་ན།།

དེ་ཀུན་བག་ཆགས་སྣང་བ་སྟེ།
 གཞན་དུ་ཚུ་ཉིད་དག་པ་ཡི།
 ཞིང་དང་ཟླུང་(1)ཡང་སྣང་བའི་བྱིར།
 མི་ཡིས་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན།
 མཐའ་གཅིག་ཚད་མར་རུང་མ་ཡིན།
 དེས་ན་སྐྱིབ་རྐྱེན་དེ་དག་པས།
 མཐོང་བ་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ནས།
 ལོང་མ་ལོང་མ་ཚད་མ་རུ།
 ཁས་སྣང་བ་ནི་འཐད་པ་ཉིད།

མཐའ་ཐུག་རིགས་པས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྐང་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་མཐའ་ཐུག་པ་ཇི་བཞིན་མཐོང་བའི་དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཚད་མའི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ན་མ་དག་ཚུར་རོལ་

(1) མི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༥-༤ རྒྱང་ཏོག་དཔེ་ཅིང་། ༡༢༡-༢ །སྐྱེ།

མཐོང་བའི་སྣང་བ་ཚུ་དང་རྣལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གྲུང་བག་
ཆགས་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བག་
ཆགས་འབྲུལ་སྣང་སྤངས་པས་གནས་ཡོངས་སུ་གྲུང་བའི་འཕགས་
མཚོག་རྣམས་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཚུ་འདི་ཉིད་དག་པ་ཡི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་ཡུམ་ཆེན་ལྷ་མ་ཀའི་སྐྱུར་ཡང་སྣང་ཞིང་མཐོང་
བའི་སྲིར་ན་མི་ཡིས་མཐོང་བ་ཡི་ཚུ་དེ་ཁོ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པས་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ལ་
དེས་ན་སྟོན་ལས་ངན་བའི་བག་ཆགས་འབྲུལ་བའི་སྐྱིབ་བའི་རྒྱུན་
མ་དག་པ་རྣམས་ཇེ་དག་པས་ཞེས་ཇེ་དག་ཇེ་དག་ཏུ་ཅི་ཅམ་སོང་བ་དེ་
ཅམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་གོང་མ་གོང་
མ་ཚད་མ་རུ་ཁས་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བའི་རིགས་པས་
གྲུབ་ཅིང་གཞོད་པ་མེད་པས་འཐད་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི།
མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི།

གཅིག་ལས་མེད་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན།།

མཐོང་བའི་ཚད་མའང་གཅིག་ཡིན་ཏེ།།

ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གནས་ལུགས་བདེན་གཅིག་ཟུང་འཇུག་སྟེ།།

ཚད་མ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད།།

སྤང་བྱ་མ་རིག་གཅིག་སུ་ལས།།

མེད་ཕྱིར་རིག་དང་མ་རིག་ཅམ།།

མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མེད་བའི་
 ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མཐོང་བའི་ཚད་མའང་མཐར་ཐུག་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་གཉིས་
 པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་མེད་དོ།།

དེ་ཕྱིར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་གཅིག་སུ་དག་

མཉམ་བུར་འདུག་སྟེ། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟེགས་པའི་ཚད་མ་
ཡང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་གཅིག་ལུ་
ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་
པའི་སྤང་བུ་གང་རི་སྟེད་པ་ཡང་མ་རིག་བ་སྟེ་ཚོངས་པའི་རང་བཞིན་
གཅིག་ལུ་ལས་མེད་པའམ་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་རིག་བ་དང་མ་རིག་བ་ཅམ་དུ་སྟེ་འགྲུར་གྱི་རྒྱུད་དང་
མན་ངག་རྣམས་སུ་བསྟན་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོའི་དོན་དེས་པའི་སྟེང་
པོ་མཐར་ཐུག་ཡང་དག་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་སྤྱིར་དག་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།

- དེ་སྤྱིར་ཚད་མའི་ཚུལ་འདི་ཡིས།།
- སྣང་ཀུན་རང་བཞིན་སྣང་སྐྱབ་པ།།
- སྟེ་འགྲུར་རིང་ལུགས་ཁོ་ན་སྟེ།།
- ཀུན་མཐེན་འོང་ཚོམ་པ་རྩེ་ཉའི།།
- ལེགས་པ་འདད་སེང་གའི་ང་རོ་ཡིན།།

གཞན་ན་ལུགས་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ།

སྐྱེ་བ་མེད་པས་འདི་ཡི་ཐད།།

གང་ལྟར་ཁས་སྒྲུང་འགལ་བར་མཐོང་།།

དེ་སྤྱིར་ཚད་མའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རི་
 སྐད་བསྟན་པ་དེ་སྤྱིར་དག་པའི་གཟེགས་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་
 ཚད་མའི་ཚུལ་འདི་ཡིས་སྤྱི་ནང་གི་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་
 གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་དང་སྒྲུང་
 བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་སྤྱི་འགྱུར་རྩོམ་ཐེག་པའི་རང་ལུགས་ཟབ་མོ་ཁོ་
 བ་སྟེ། དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟེགས་ཤིང་ལེགས་པར་སྟོན་
 པར་མཛད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཚོམ་མ་རྒྱ་བརྒྱེ་ཏེ་ཡི་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་
 བསྐྱབ་པ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མེད་གཏེ་རོ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་སྲོང་ཚེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
 འགྱུར་པའི་ཀུན་རྩོབ་ཏུ་དག་པ་ཚེན་པོར་བསྐྱབ་པའི་ལུང་རིགས་
 མན་དག་རྣམས་ནི་འགྲུན་ཆེ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་གཞན་དང་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དག་
པ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལུགས་འདི་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱ་བ་
མེད་པས་དག་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་ཚུལ་འདི་ཡི་ཐད་གང་ལྟར་ཁས་
ལྡང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་བས་ན་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་ཇི་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པས་དབེན་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་
པ་ལ་གསུམ། ལུན་མོང་གི་བཟླ་བྱ་སྣང་སྣང་རེ་རེས་མི་རུང་བར་
བསྟན་པ། ལུང་འབྲུག་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་
པ། དག་མཉམ་ཆེན་པོར་བྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་རེས་པའི་ཡོན་ཏན་
ལོ། །དང་པོ།

དེ་ལ་ལུན་མོང་བཟླ་བྱ་དེ།།
སྣང་སྣང་རེ་རེས་མི་རུང་སྟེ།།
གལ་ཉེ་སྣང་པ་ཚམ་ཡིན་ན།།
འགྲོ་བ་སུ་ཡང་རུང་ལ་ཡང་།།

མཁའ་ཡང་བྱམ་པར་སྣང་འགྲུར་ཞིང་།།
བྱམ་པ་མཁའ་ལྟར་སྣང་མི་འགྲུར།།
སྣང་བ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཅེས།།
བཏུ་བྱར་བྱང་ན་ཅི་མི་སྣང་།།
དངོས་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ།།
མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ལ།།
རི་སྐད་བརྗོད་ཀུན་འདི་ལ་མཚུངས།།
སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་བཞིན་སྲ།།
སྣང་མེད་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར།།
མ་སྟོང་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི།།
སྟོང་ཅེས་སྣང་གཞིར་བཞག་དང་འགལ།།
འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོང་དུ་ནི།།
སྟོང་སྣང་མི་འགལ་ཅི་ཞེ་ན།།
འདིར་ནི་མཐོང་དོན་ཐ་སྣང་པའི།།

ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་སྐྱབས་ཡིན་པས།།
དེའི་ངོར་ཡོད་མེད་འགལ་བ་སྟེ།།
དངོས་གཅིག་སྟེང་གི་བདེན་པ་གཉིས།།
མི་འགལ་ཡི་ཤེས་ལུལ་ཡིན་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའི།།
སྣང་ཚམ་སྣང་གཞིར་མི་རུང་སྟེ།།
སྣང་དེ་གང་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།།
འདི་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི།།
སྣང་བ་བསམ་པར་མི་རུས་ཕྱིར།།
སྣང་གཞིར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
ཤེས་བྱེད་ཚད་མས་མ་མཐོང་བཞིན།།
ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་ཚམ་དུ་ཟད།།
གང་སྣང་རིས་སུ་ཆད་གྱུར་ན།།
དེ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་མི་རུང་།།

མི་སྟོང་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཡང་།།
དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱུང་བ་མེད་འགྲུབ།།
ཆུ་ཚད་བདུད་ཅི་སོགས་གྱི་གཞི།།
དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་འགལ་ཉེ།།
གལ་ཉེ་ཆུ་དེ་ཚད་ཡིན་ན།།
ཆུ་རུ་སྣང་བ་ངེ་ལྟར་འགྲུབ།།
གལ་ཉེ་ཚད་མིན་ཆུ་ཡིན་ན།།
ཚད་སོགས་གཞན་དུ་ཅི་ལ་སྣང་།།
ཡི་དུགས་ཡུལ་དུ་སྣང་དེ་ཡང་།།
ཆུ་ཡིན་ཞེ་ན་ཚད་སྣང་ཡང་།།
མེད་པར་ཁས་ལྷན་ཉིད་དུ་ཐལ།།
གང་ཕྱིར་རང་ལ་སྣང་དེ་ལས།།
སྣང་གཞི་ལོགས་སུ་ཡོད་མིན་ཉེ།།
ཡོད་ན་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་ཕྱིར།།

ཀ་བྱམ་གཅིག་གཞི་གཅིག་མིན་བཞིན།།

དེ་ལ་སྐྱེ་མོང་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཅིག་དང་རྟེན་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་མོང་གི་བཟོ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྣང་
 བ་དང་སྟོང་པ་སོ་སོ་བ་རེ་རེས་མི་རུང་སྟེ་མི་འབྲེལ་ལ་དེའི་རྒྱ་
 མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མོང་གི་བཟོ་བྱ་ཞེས་པ་
 ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་རྒྱུང་པ་ཅམ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་མི་ལ་སོགས་
 བ་སྐྱེ་ཡང་རུང་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ཡང་དོན་བྱེད་
 རུས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཅི་
 ཡང་མེད་པས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་དགོས་ལ་དེའི་སྤྱིར་སྣང་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཅམ་སྐྱེ་མོང་བཟོ་བྱར་རུང་
 ཞིང་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྣང་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་
 ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མོང་གི་བཟོ་བྱར་རུང་ཞིང་རྒྱ་ལ་སོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་མི་སྣང་སྟེ་སྣང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་

དངོས་པོ་རྣམས་སྟོགས་དུས་གཅིག་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོགས་དུས་
ཐམས་ཅད་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་སྟོགས་དུས་གཅིག་ན་
མེད་པ་ལྟར་སྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་ན་མེད་པར་ཐལ་བ་འགྲུར་ཏེ།
དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ངེ་སྐྱད་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཀུན་
འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་དངོས་
མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའང་མེད་དེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོས་མ་སྟོང་བ་ཡི་སྣང་བ་སྐྱེ་མོང་གི་བལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་པར་འགྲུར་ན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་ཙམ་སྐྱེ་མོང་གི་
བལྟ་བུའམ། སྣང་གཞིར་བཞག་པའི་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་
པས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ།།

འོ་ན་སྟོང་གི་གོང་དུ་རང་སྟུགས་ལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཉེན་
འགྲུང་གི་སྣང་བ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བྱང་འཇུག་གམ་དབྱེར་མེད་

བ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོར་
རིས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་སྣང་བ་ཞིག་སྲུས་ཀྱང་བསམ་པར་མི་རུས་
པའི་སྲིར་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ།

དེའི་སྲིར་སྲུན་མོང་གི་སྣང་བ་ཞི་ནི་མི་སྣོང་བའི་སྣང་བ་ཅམ་
ཞིག་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཉིད་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་སྲིར་ན་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་ཏེ་ཆོད་མ་གང་གིས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་འབྲེལ་
སྣང་བ་ཞི་ཡོད་ཅེས་སྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་
པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་ཁོ་རའོ།

སྲིན་གཞན་ཡང་ཆུ་རྣལ་སོགས་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མི་སྣོང་
པར་རིས་སྲུ་ཆད་པར་ཀྱང་ན་ནི་ཆུ་སོགས་གང་སྣང་སྣང་བ་དེ་
ལས་རྣལ་སོགས་གཞན་དུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྣང་མི་རུང་ཞིང་། དེ་
ཉིད་མི་སྣོང་བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་ཡང་སྣང་བ་
དེ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཞེད་དུ་འགྱུར་བ་
ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆུ་དང་རྣལ་དང་བདུད་ཅི་སོགས་ཀྱི་
སྲུན་མོང་གི་སྣང་བ་ཞི་ཉིད་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དེ་གསུམ་སོ་སོ་བ་གང་

ཡིན་ཀྱང་འགལ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་ཚུ་རུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་སྣང་གཞི་
ནག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཚུ་རུ་སྣང་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
མེ་ཉིད་ཚུ་རུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ།།

གལ་ཏེ་ཚུ་རུ་སྣང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ནག་ཉིད་མིན་པར་ཚུ་ཉིད་
ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ནི། ཚུ་ཉིད་ཚུར་སྣང་བ་ལས་ནག་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་ཅི་ལ་སྣང་སྟེ་སྣང་མི་རིགས་ཏེ། ཚུ་ཉིད་མེ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་མི་རུང་བ་བཞིན་ལོ།། །གལ་ཏེ་ཡི་དུགས་གྱི་
མཚོང་བའི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཚུ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
ན་ཡི་དུགས་ལ་ནག་སྣང་དེ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལྷན་བ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

མདོར་ན་གང་ཕྱིར་རིགས་དུག་གི་འགྲོ་བ་རང་རང་སོ་སོ་ལ་
གང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མིན་གྱི་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་ལས་སྣང་གཞི་
སོགས་སུ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་གང་
སྣང་བ་དང་དེའི་སྣང་གཞི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དེ།
དཔེར་ན་ཀ་བ་དང་གུམ་པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ཤོས་

ཉིད་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་གང་སྤང་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤང་
གཞི་ལོགས་སུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་པར་རིགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གཞི་གནས་ཚུལ་སྤང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་
ཆད་སྤོགས་སྤང་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གནས་སྤང་ནམ་ཀུན་
མཐུན་པའི་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ། ལམ་
སྤང་ཚུལ་དག་དང་མ་དག་པར་གནས་སྤང་མི་མཐུན་པར་སྤ་
ཚོགས་སུ་སྤང་ཚུལ། དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་པ་དང་ཉོགས་པའི་སྤོན་
ཡོན་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་དུ་མཉམ་
པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དག་པ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་
པ་དང་། མཐར་ཐུག་དབྱིངས་ཡེ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་
འཇུག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

དེས་ན་སྤང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གམ།།
བཤེན་སྟོང་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་དེ།།

གཤེ་རིགས་བས་མ་དགུགས་བར་ངེས་པའི་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མེའི་ལུང་
རིགས་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་བར་བྱས་ནས་གནས་ལུགས་བསལ་
བཞག་མེད་པར་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་སྟོོས་བྲལ་དབུ་མ་
ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དགའ་ཆེན་པོར་བསྐྱབ་པ།

ཚུམ་དེ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས།།
དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།
མ་དག་སྣང་བ་རང་གོལ་བའི།།
སྣང་སྲིད་དག་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས།།
ཡིད་ཆེས་དོ་རྫོའི་ལུང་དོན་འབྱོར།།
དེས་ན་སྐྱེ་འཇུག་བྱ་བ་ལས།།
ལུང་ལྟ་སྐྱེ་མ་སྟེ་བྱ་ཡི།།
སྣང་བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ།།

དེ་ཉིད་དག་པའི་ཟླ་རྒྱུ་(1)སྒྲུབ་ཞེས།།
དགོངས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉིད།།
འདི་སྒྲུབ་ན་ག་འཛིན་ལས་བསྐྱོད་ཆོ།།
འཇུག་པར་ཉོག་སེལ་ཤིང་དེ་གོམས་པས།།
དེ་ལ་ཚུ་རྩུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད།།
དག་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཡིས།།
ཚུ་ཡི་རྒྱལ་རེར་གྲངས་མེད་ཞིང་།།
མཐོང་ཞིང་ཚུ་དེ་སྐྱ་མ་གེར།།
མཐོན་སུམ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
མཐར་ཐུག་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སར།།
རྒྱུང་འཇུག་རོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གཟིགས།།
དེ་སྤྱིར་དག་པའི་གཟིགས་པ་ནི།།
སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་སྤངས་པའི་སྤྱིར།།

(1) སེ་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༢-༡༥ གནང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༩༧-༩ །།

དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཉམ་བཤ།

དེ་ཡིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས།

གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཚད་མ་བྱ།

བཟུང་སྟེ་འདི་ཀུན་གདོད་ནས་ཀྱང།

དག་པའི་ཚོས་སྐྱེད་གནས་སོ་ཞེས།

དམ་བཅའ་གྲུབ་པའི་ཅེ་མོ་བྱ།

རིགས་པའི་མིག་ལྡན་ནམས་ལ་གྲུབ།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐེག་པ་དེ།

ངོ་མཚར་འོད་ཟེར་སྟོང་མངའ་བས།

དམན་པའི་ཡིད་ཅན་འབྱུང་པོའི་བྲ།

ཕལ་ཆེར་ལོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར།

ཚུལ་དེ་གོམས་པའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་དང་རྐང་པ་གཅིག་

གིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཟེ་རི་བཞིན་

(1) ལོ་ལོ་མཚན་ལའང་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དང་པོར་
དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཚད་མའི་ལམ་
ནས་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་
ཡི་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རང་གྲོལ་བའི་སྣང་སྲིད་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་
ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། བསྐྱེད་མེད་པའི་རྗེ་རྗེའི་ལུང་རྒྱུད་གྱི་
དགོངས་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་ཞིང་གྲུབ་པ་རྒྱུད་
དོན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཉེ་དེས་ན་སྐྱེ་འབྱུང་བུ་བ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་རྒྱུད་ལས་ལུང་པོ་ལྟ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་
ཡི་སྣང་བ་སྤྱོད་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དེ་ཉིད་ཡི་ནས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཞིང་དང་སྣང་སྣང་བ་ཡིན་ཅོ།

ཞེས་གང་གསུང་བའི་དགོངས་པའི་དོན་ཐབ་མོ་ལ་ཡིད་ཆེས་
སྤྱིར་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་ཉེ།

(1) ལྷོ་ལྷོ་སྤྱི་དེབ་གསུགས། ༡༧༤-༩ །རྩི་ལྟར།༽

འདི་ལྟར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཚུ་གཙང་མ་འདི་ཡང་རྒྱག་
 ཏུ་མཐོང་བའི་ལས་རན་གྱི་སྐྱིབ་བ་རྣམས་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱག་
 ལྷང་དང་རྒྱག་འཛིན་ལས་བརྒྱུག་བའམ་ལོག་པའི་ཆེ་ན་གཐོད་ཚུ་
 ཉིད་ལ་ཚུར་སྐྱང་ཞིང་། མཐོང་བར་གྱུར་བས་ན་རྒྱག་སྐྱང་དང་རྒྱག་
 འཛིན་དེ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཐོང་བ་འབྲུལ་བའི་སྐྱང་བར་རྟོགས་
 ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐྱང་མི་མཐུན་བར་སྐྱང་ཚུལ་མ་དག་བར་
 གང་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བར་རྟོགས་ཤིང་གནས་ཚུལ་ཡེ་ནས་
 དག་བ་ཆེན་པོ་སྟའི་ད་གྱིལ་འཁོར་དུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་གོམས་བར་བྱས་བས་དེ་ལ་ཚུ་གཙང་མ་རུ་སྐྱང་བ་འདི་
 ཉིད་གྱུར་ལས་སྐྱིབ་རབ་ཏུ་དག་པའི་རྒྱལ་སྐྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཚུ་དེ་ཡི་རྒྱལ་སྐྱ་རབ་རེ་རེར་ཡང་གྲངས་མེད་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མཐོང་ཞིང་ཚུ་དེ་ཡུལ་
 ཆེན་ལྷ་མ་གཤིང་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་སྐྱང་ནས་རོལ་བའི་བྱ་བ་
 བྱེད་ཅིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་གྲོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་

ལ། འཁོར་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་
ཆགས་སྲ་བ་ཡང་འཁོར་ཏུ་དག་པའམ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་དག་མཉམ་བུང་འདུག་ལོ་མཉམ་ཆེན་པོར་གཟིགས་
པ་གང་ཞིག་གི་གང་དང་བལ་བར་གནས་སྤང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མཐུན་པས་དག་པ་ཆེན་པོར་ཉག་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ།

དེ་ཡི་སྲིད་ན་འཁོར་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟིགས་པ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལྟས་
པ་སྤངས་པའི་སྲིད་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་མཐར་
ཐུག་ཇི་བཞིན་མ་ལོར་བ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་མཐོང་བ་དེ་
ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་
ཁོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཚད་མ་རུ་བབུང་སྟེ་སྲི་ནང་གི་སྤང་བ་མ་དག་
པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཡི་གདོད་མ་ནས་ཀྱང་འཁོར་ཏུ་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་གནས་སོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་གང་ཞིག་
གྲུབ་པའི་ཅེ་མོ་རུ་བབ་མའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སློ་གོས་ཀྱི་མིག་

མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་གསལ་བ་ཡིན་གྱི་
ཉོག་གེ་གཞན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་མའི་
ཐེག་པ་མཚོག་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོང་མཚར་སྐད་དུ་
གྲུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་འོད་ཟེར་འབྲུམ་སྤག་སྲོང་དུ་མངའ་བས་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་འབྲུམ་དུ་བརྒྱལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་
དམན་པའི་ཡིད་ཅན་ལུང་རིགས་ཟབ་མའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་
གྲུལ་བའི་འབྲུང་པའི་བྱ་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་ཟབ་མའི་དོན་མཐོང་བ་
ལ་འོང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་ན་གོང་དུ་རི་རྐྱད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
ཉོགས་པར་མ་གྱུར་ཉོ།།

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་དབྱིངས་ཡི་བདེན་པ་དབྱིར་མེད་རྒྱུ་ལྷན་པ།

དེ་ལ་མཐར་ཐུག་མཉམ་ཉིད་དབྱིངས།།

ལྟ་སྐད་ཁོ་ནར་སྐད་ངོ་ལེས།།

ཕྱོགས་གཅིག་ཟེན་སྐྱབ་(1)པར་མི་རུས་ཀྱང་།།

རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པ་ཡི།།

དབྱིངས་དང་སྣང་ཆ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ།།

འདྲ་འབྲལ་མེད་ཕྱིར་སྣང་བའི་ཆ།།

གཤོད་ནས་ལྟ་བུ་དག་པ་ཡ།།

གནས་ལུགས་དབྱེད་པས་ཀྱང་མི་གཤོད།།

གང་ཕྱིར་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡི།།

སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་དབྱིངས་དེ་ནི།།

མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན།།

དེ་ལ་མཐར་ཐུག་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྐང་བ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་གཞན་གང་དུའང་མི་སྣང་བར་ལྟ་
སྣང་ཁོ་ནར་སྣང་ངོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་གམ་མཐར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་

(1) སི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༡༤-༡༡ །རྒྱབ། ་།

བར་མི་རྒྱལ་གྱི་དོན་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་གང་རི་སྟེན་པ་ཐམས་
ཅད་རང་གྲོ་ལ་བའི་རང་བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡི་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་
སྣང་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཡི་ནས་བྱུང་འཇུག་འདུ་འབྲལ་
མེད་པའི་སྤྱིར་སྣང་བའི་ཆ་གང་རི་སྟེན་པ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རུ་དག་པ་ལ་གནས་ལུགས་དབྱུང་བའི་རིགས་པས་གྱུང་
མི་གཞོན་དེ་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
མ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའམ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡི་སྣང་སྟོང་བྱུང་
ཏུ་འཇུག་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་
གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ས་ལམ་སྣང་ཚུལ་དག་དང་མ་དག་པར་གནས་སྣང་
མི་མཐུན་པར་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་ཚུལ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གང་ལྟར་དུ།

རྟོགས་གྱུང་མཐར་ཐུག་དོན་མིན་ཉེ།

སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་མ་སྤངས་པས།།
གནས་སྤང་ནམ་ཀུན་མི་མཐུན་ཕྱིར།།
གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལ།།
མིག་སྐྱོན་དག་པའི་རབ་རིབ་བཞིན།།
ཡུལ་ཅན་ངེ་མས་དག་པ་ལས།།
ཡུལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དག་མཚོང་སྟེ།།
ཡུལ་ཅན་དག་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ན།།
ཡུལ་དེ་མ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག །
འཚང་རྒྱ་དེ་ཚེ་མ་དག་དངོས།།
གཞན་ལ་མི་སྤང་མི་འགྱུར་ཏེ།།
རང་སྤང་སྐྱིབ་པས་རང་བསྐྱིབས་ཕྱིར།།
དེས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས།།
རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་ན་ཡང་།།

མོ་བྱུང་འི་མས་བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར།།

འི་མ་སྐྱུང་ལ་འབད་པར་བྱ།།

སྐྱུང་བྱའི་འི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི།།

རང་གི་དོ་བོས་དག་པ་ལས།།

ལོགས་ཤིག་མ་དག་པ་མིན་པས།།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཉམ་པ་ཉིད།།

དེ་ལས་གཞན་དུ་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། གཟིགས་པ་ཤིན་དུ་དག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
གཟིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུས་གང་ལྟར་དུ་བརྟགས་ཀྱང་
དེ་ནི་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡང་དག་པ་
ཉིད་མིན་ཏེ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་མ་སྦྱངས་
པས་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་འབྲོར་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་
གང་ལ་དཔེར་ན་མིག་གི་སྐྱོན་ཅི་ཅམ་པ་དག་པའི་རིམ་པས་རབ་

རིལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་
སྐྱེའི་པའི་དྲི་མས་ཅི་ཅམ་ཅི་ཅམ་དག་པ་ལས་དེ་ཅམ་དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་
ཡུལ་གྲང་དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཡུལ་
ཅན་དྲི་མས་དག་གྲང་ད་དུང་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡུལ་དེ་མ་དག་
བའམ་མ་དག་པའི་ཡུལ་ཞིག་མེད་པའི་སྤྱིར་དག་པ་ཁོ་རེའོ། །དེས་
ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རིག་པར་གྲུའོ།།

དེ་སྟེ་ན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་མ་དག་འཁྲུལ་པའི་སྣང་
བ་མ་ལུས་པ་དག་ནས་འཚང་རྒྱ་བའམ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་
བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་གྲང་
མི་སྣང་བར་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་པོ་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་ལ་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
རང་རང་གི་སྣང་བ་མ་དག་པའི་སྐྱེའི་པས་རང་རང་ལ་བསྐྱེའི་པས་པའི་
སྤྱིར་ན་མ་དག་པར་སྣང་ཞིང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་

གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྐྱིབ་པས་གོས་མ་སྟོང་བས་ཤིན་
དུ་ནམ་པར་དག་ན་ཡང་རང་སྣང་བརྩམ་བའི་སྟོ་བྱུང་གྱི་ངི་མས་
རང་རང་ལ་བསྐྱབས་པའི་སྲིད་ན་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་བཞིན་
དུ་དག་པར་མི་མཐོང་བས་ངི་མ་དེ་སྣང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་
བྱ་དགོས་ལ། སྣང་བྱའི་ངི་མ་སྟོ་བྱུང་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་ནི་ཡེ་ནས་
རང་རང་གི་ངོ་བོས་ནམ་པར་དག་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྣང་བྱའི་
ངི་མ་མ་དག་པ་ཉིད་བྱུབ་པ་མིན་པས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
ནམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོན་འབྲས་
བྱ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ།།
མ་རྟོགས་དུས་ན་སོ་སོར་འདྲིན།།
བྱིས་པ་གང་ལ་སེམས་ཟེ་ཆགས་པ།།⁽¹⁾

(1) ལྷན་རྟོག་དཔེ་རིང་། ༡༩༡-༡ ། རྒྱགས་པ། །

གལ་ཏེ་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་རང་སྣང་གི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་
ཆེན་པོར་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་འདས་གི་ཚོས་ཀྱུན་
གྲང་ཟུང་འདུག་རོ་མཉམ་གི་རང་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བཅོན་
ས་ཟེན་ཏེ་དུས་གསུམ་གི་འཛིན་པ་བྲལ་བས་དུས་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་དུས་གསུམ་དུས་མེད་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་སྐོང་ཆེན་པོར་རྒྱ་
ལས་མ་བསྐྱེད་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་བས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་རྒྱལ་བར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གི་སྐྱེ་ཉིད་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་ངེས་པའི་
ཡོན་ཏན་ནི།

དག་མཉམ་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན་པའི།
ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་སྟེ།
སྣང་སྟོང་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས།
ཅིར་ཡང་རུང་ལ་ཅིར་ཡང་སྣང་།།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་བཏགས་པ།།

ཅི་ཡང་མི་རུང་ཅི་མི་སྣང་།།
 ཚུལ་འདིའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་སྒོ།།
 སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་ལམ་ཡིན་ཏེ།།
 སྣང་སྟོང་འདི་ལ་ངེས་ཤེས་ན།།
 བྱི་གང་བྲལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ།།
 སྲིད་པ་སྟོང་དང་མི་སྟོང་སོགས།།
 ཚེས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ལ།།
 ཟབ་མེད་བཟོད་པ་ཁོང་ནས་སྐྱེ།།
 རྩལ་གཅིག་ཁྱོན་ལ་རྩལ་སྟེན་ཞིང་།།
 མཐོང་ཞིང་སྐད་ཅིག་ཡུན་ལ་ཡང་།།
 བསྐྱལ་བར་སྣང་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས།།
 བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མའི་ངེས་ཤེས་གྱིས།།
 སངས་རྒྱལ་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་ལ་འཇུག།

དག་མཉམ་ཆེན་པོར་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་དང་རྟེན་པ་

གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱུན་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་
 དེ་ནས་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཟབ་མོའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་
 ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལ་
 ལྷང་བ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་རང་གི་
 རོ་བོས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་དང་མི་སྟོང་འཁོར་བ་
 དང་འདས་པ་སོགས་ཅེར་ཡང་རྒྱུ་ཞིང་འཐད་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་ན་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་
 བ་རྟེན་འགྱུར་འགགས་པ་མེད་པས་ཅེར་ཡང་སྣང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་
 ཆེས་འཐད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་རོ་བོས་མི་
 སྟོང་པའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་སྤང་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 བྲལ་སོགས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ལ་སྟོང་དང་མི་སྟོང་སོགས་
 ཅེར་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་
 འབྲམས་འགགས་པ་མེད་པས་རྟེན་འགྱུར་འདི་དག་ཅེར་ཡང་
 མི་སྣང་བས་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་དང་རྟེན་

ལེགས་པར་གསུང་བ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་འབྲུང་བའོ།།

དེ་ཡི་སྲིད་ན་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་
བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདིའི་ཡིད་ཆེས་སྲིད་མི་སྣོག་པ་སྡིང་
ལ་རྟེན་པའི་སློབ་གཅིག་སུ་པར་གྱུར་པ་ནི་སྡོང་དང་རྟེན་འབྲུང་
འགལ་བ་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་མཚོག་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་སྡོང་སྡོང་དབྱེར་མེད་དམ་བྱང་འཇུག་འདི་ལ་དེས་
པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་ཤིང་
གོམས་པར་གྱུར་ན། ཚོས་ཀུན་གདོད་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་
བྱི་གང་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་རང་གོལ་བ་
ལ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་སྡོང་དང་མི་སྡོང་དག་དང་མ་དག་པ་སོགས་
ཚོས་ཉིད་དག་མཉམ་བྱང་འཇུག་ཆེན་པོ་པལ་པའི་སློབ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཟབ་མོའི་བཟོད་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཁོང་ནས་སྐྱེ་བར་འབྲུང་ངོ།།

དེའི་ཚེ་རྒྱལ་ལྷ་རབ་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལ་རྒྱལ་རྗེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྟེན་བརྟེན་བ་དང་བཅས་བ་མཐོང་ཞིང་དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་གངས་མེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་སྤང་
ཞིང་མཐོང་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་
ནས་བདེན་སྟོང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱུ་མའི་ཤེས་ཤེས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཟབ་མོ་
ཉིད་ལ་ལེགས་བར་འཇུག་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་ཅིང་དོན་བསྟུ་བ་ལྟོ།

- དེ་ཕྱིར་རང་སྤང་ངེས་མེད་དང་།།
- རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྤང་བྲལ་བ་དང་།།
- གཞི་དབྱིངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དང་།།
- ཚོས་ཉིད་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་དང་།།
- སྤང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་སོགས།།
- གྲུབ་མཐའི་ཚོས་སྐད་ཅམ་འདིའི་དོན།།
- ལོ་བརྒྱར་བསྐྱིམས་ཏེ་བསམ་བྱས་གྲང་།།

ལྷོན་གོམས་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མེད་ན།།
 ལྷོ་ཆེན་སྤངས་པ་མི་དམན་མོད།།
 ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་གི།།
 གཉིང་སྤུག་གང་དུ་གཞོལ་བ་ཡི།།
 བརྒྱ་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་བཤའ་ལྷུང་།།
 འབབ་པའི་མཚོ་ཆེན་འདི་མད་བྱུང་།།
 ལྷང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་མ་དེས་ཤིང་།།
 འགྲུར་བ་དག་དང་བཅས་ཉེ་སྤང་།།
 མཐར་ཕྱིན་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་མི།།
 བསྐྱེད་མེད་དོན་གཞིགས་འགྲུར་བ་མེད།།

དེ་ཕྱིར་རང་སྤྲང་སོགས་ཆེགས་བཅད་བཞི་དང་རྐང་བ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྟན་ཉེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ནས་སྤང་སྟོང་དག་མཉམ་
 བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གནས་པའི་དོན་དེ་མཚོན་
 པའི་བརྟན་རང་སྤྲང་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་རིས་མེད་ཅེས་བ་དང་།

རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་སྤྱད་ཀྱི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་དང་། གཞི་དབྱིངས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དང་། ཚོས་ཉིད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་གྱིས་
 སྟོས་བ་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་བ་ཞེས་དང་། མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱང་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་དུ་འཇུག་བ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་གྲུབ་
 མཐའི་ཚོས་སྐད་ཟབ་མོ་དེ་ཅམ་བ་འདྲིའི་དོན་ཡང་ལོ་བརྒྱུར་
 བསྐྱེམས་ཏེ་ཡང་ཡང་བསམ་བར་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་ཟབ་མོའི་
 དོན་ལ་སྟོན་གོམས་ཆེར་ཡོད་བ་མིན་བས་སམ་སྟོན་གོམས་གྱི་རྒྱ་
 མེད་ན་ད་ལྟ་སྟོ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བཙུན་བས་སྤྱངས་བ་ཡང་མི་
 དམན་བ་རབ་དུ་བཟང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱང་རི་བཞིན་སྤྱགས་སུ་ཆུད་
 བ་ནི་མ་ཡིན་བས་ཡང་དག་བར་དགོངས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 བེ་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་བ་བཞིན་ལོ།།

དེ་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཟབ་མོ་གང་རི་སྟེད་བ་མཐའ་
 དག་གི་དགོངས་པའི་གཏིང་སྤྱག་གང་དུ་དབབ་ཅིང་གཞོལ་བ་ཡི་
 བརྒྱ་སྤྱག་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ལེགས་བཤའ་ཟབ་མོའི་ཚུ་སྤྱང་གི་

བརྩུག་ཐམས་ཅད་འབབ་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤང་སྤྲོང་བྱུང་འཇུག་
མཐར་ཐུག་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་དོ་
མཚར་བས་ཀྱང་ཆེས་དོ་མཚར་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གནས་སྤང་རྣམ་ཀུན་མཐུན་
པ་དེ་ལས་སྤང་ཚུལ་གཞན་དག་པ་དང་མ་དག་པར་གང་སྤང་བ་
རྣམས་ནི་ངེས་འགའ་བས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང་མི་རྟག་པ་འགྲུར་
ཞིང་བསྐྱུ་བ་དག་དང་བཅས་ཏེ་སྤང་ལ། སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་
གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་འགྲུར་བ་
མེད་པས་འདུས་མ་བྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་གཉིས་སུ་མེད་པར་
གཟིགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གནས་སྤང་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་
མཐུན་པས་འགྲུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་འོ།།

ཞེ་མ་འདི་ལས་གཞན་དུ་གང་བརྟགས་པའི།།

དམ་བཅའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འབྱིན་མིན་ལ།།

རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་བྲལ་བྱུང་འཇུག་གང་རུང་བར།།

ཐམས་ཅད་རླུང་བར་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་ལོ་ལ་ལགས།།

ཞེས་ཀྱང་སྐྱུ་ས་སོ།།

༥ ཇི་ལོ་ལ་བདུན་པ་སྟོས་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་
མེད་གང་འཐད་ལ་བཞེ། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཁས་
ལེན་ཡོད་མེད་སོ་སོར་སྤྱེ་བའི་སྟོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དགོད་
པ། དེར་བརྟེན་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་སྟོགས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱབ་པའི་གཞན་
ལུགས་དགག་པ། སྟོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རང་ལུགས་
རྒྱས་པར་བསྐྱོན་པའོ། །དང་པོ།

སྟོས་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ལ།།

ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དབྱུད་པའི་ཆོ།།

སྤྱེ་བའི་སྟོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་གཞན་ལུ།།

དབྱུ་མའི་རང་ལུགས་ལེན་མེན་དང་།།

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་ཅིར་ཡང་ནི།

མེད་སྲིད་ཁས་ལེན་མེད་པར་འདོད།།

རང་གཞུང་རྣམས་ལས་ལམ་འབྲས་དང་།།

ཉེན་འབྱུང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཀུན།།

ཁས་སྦྱང་རང་ལུགས་ཡོད་བཞིན་བུ།།

ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ལ།།

སྲིད་བ་ཚོག་དོན་གཉིས་ཀར་འགལ།།

སྲོས་བྲལ་དབྱུ་མ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་རྐང་བ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྲོས་བྲལ་དབྱུ་མ་
ཚེན་པོ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་དམ། མེད་
ཅེས་དབྱུད་པའི་ཚེ་བོད་སྣ་རབས་པའི་མཁས་བ་པལ་ཚེ་བ་རྣམས་
མཐོན་གཅིག་ཏུ་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མའི་རང་
ལུགས་ལ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྲོས་བ་
གང་ཅིར་ཡང་ནི་མེད་པའི་སྲིད་རྣམ་བ་ཀུན་ཏུ་ཅིར་ཡང་ཁས་ལེན་

མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འབྲུག་དེ། འདི་ལྟར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་རང་
གཞུང་དབུ་མ་འབྲུག་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གཞི་སྤང་ཁམས་
སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དང་ལམ་ས་བཅུ་དང་འབྲས་བུ་སྟོབས་བཅུ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྤྲང་ཅམ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་པར་
གཞུག་པ་ཀུན་ཁས་ལྷང་བའི་རང་སྤྱད་པ་གསལ་པོར་ཡོད་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་རྣམ་ཀུན་མེད་ཅེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་ནས་གཞི་དང་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྲུང་གི་རྣམ་གཞུག་ཐམས་
ཅད་གཞུན་ངོ་ལོན་ལ་འཇོག་ཅིང་སྤྱིལ་བ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་རང་
གཞུང་གི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དང་། བརྫོང་བྱེད་དོན་གཉིས་ཀར་འགལ་
བ་འདུ་བའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྫོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དཔོན་པ།

རྫོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་འདི་སྤྲང་དུ།
དབུ་མར་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ།།

སྲ་རབས་པ་རྣམས་སྤྱོད་གས་རེར་འཛིན།།
ལུགས་རེར་སྤྱོད་ཡོན་གཉིས་རེ་གནས།།
དེས་ན་རང་གིས་བཞེད་པ་ལ།།
དོན་དམ་གནས་ལུགས་གཞལ་བའི་ཚོ།།
གཤེས་ལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ལྟར།།
ཁས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལེན་པར་བྱེད།།
དེ་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་གནས་ལུགས་ཀྱི།།
ཁས་ལེན་ཡིན་ཕྱིར་ཚོད་སོགས་ཚོ།།
གཤེས་བཞིན་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད།།
རྗེས་ཐོབ་ལམ་འབྲས་གྲུབ་པའི་མཐའ།།
ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་རྣམ་བཞག་རྣམས།།
མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་འདོད།།
སྤྱིན་ཆད་ཚུལ་འདི་སྤྲོད་ཤིང་།།
ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤམ་མཐུ་ཡིན་གསུངས།།

ལྷོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་
 བ་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྲེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་
 བཟང་པོའི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ་དབལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དབྱུ་མར་ཏེ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་
 ཡོད་དམ་མེད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། གངས་ཅན་པའི་སྣ་རབས་ཀྱི་
 མཁས་པ་པལ་ཆེར་རྣམས་ཡོད་མེད་ཚུགས་རེར་འདོན་ཏེ་འདི་ལྟར་
 པ་ཚབ་བྱ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་མཁས་པ་མ་བྱ་བྱང་
 བཅོམ་གྱིས་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མཁས་མཆོག་གཙང་
 པ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དཔྱད་ན་ལུགས་གཉིས་
 པོ་དེ་རེ་རེར་ཡང་སློབ་ཡོན་གྱི་ཆ་གཉིས་རེ་གནས་ཤིང་ཡོད་པས་
 ལེགས་པར་མ་བྱེད་པའོ།།

དེས་ན་སློབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་གི་བཞེད་པ་ལ་ནི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་
 དམ་པའི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་གཞལ་བ་མཉམ་བཞག་ལ་སློ་

བའི་ཚེ་གཤེས་ལུགས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་ལ་
སོགས་བའི་སྐྱོས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ཡོད་
མེད་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་ལེན་པར་བྱེད་དེ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ།

དེ་སྱིང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
གི་དོན་རང་རང་གིས་རྗེ་ལྟར་གཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་
སོགས་གང་དུ་ཁས་སྐྱེས་ཀྱང་གནས་ལུགས་གྱི་ཁས་ལེན་ཡིན་
བའི་སྱིང་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བཞག་ལ་
ཚོད་པ་ལ་(1)སོགས་བའི་ཚེ་གཤེས་སམ་གནས་ལུགས་ཡོད་མེད་
ལ་སོགས་བའི་སྐྱོས་མཚན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡང་མེད་བའི་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་དང་མེད་སྟོང་དང་མི་སྟོང་སོགས་གྱི་
ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ།

ལམ་རྗེས་ཐོབ་པ་ཐ་སྐྱད་ཡུལ་དུ་བྱེད་བའི་ཚེ་གཞི་ལམ་

(1) ལྷ་ཁ་ལྷོ་དེབ་གསུགས། ༡༤༠-༡ །གཞན་མ་བརྗོད་པ་ལ།༽

འབྲས་བུར་བཅས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་
མ་འབྲུགས་ཤིང་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
ཁོ་བོས་འདོད་ལ། ཕྱིན་ཆད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་
དམ་བཅའ་ཞིང་སྤྲུལ་ཤིང་ན་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིད་
བཞིན་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་བསྐྱོད་དཀར་བོའི་མཐུ་ཡིན་པར་
བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེར་བརྟེན་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱབ་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ།

- དེར་བརྟེན་གངས་ཅན་མཁས་པ་འགས།།
- རང་ལུགས་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས།།
- ཁོ་ན་ཡང་ཡང་ཆེས་ཆེར་བསྐྱབས།།
- དེ་ཡང་སྐབས་འཁོར་མ་ཕྱིས་ན།།
- གཤེས་དོན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
- མཐའ་གཅིག་ཁས་ལེན་ཡོད་པའང་དགའ།།

དབྱུ་མ་རང་གི་ལྷུགས་ཞེས་བ།།
དབྱུ་མ་འི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་ཐུག་དོན།།
ཇི་ལྟར་གཞལ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ།།
དེ་ལས་གཞན་པ་རང་ལྷུགས་མིན།།
ཅི་སྲིད་དབྱུ་མ་རང་གིས་ནི།།
གཞལ་ན་དེ་མ་གྲུབ་སྲིད་རོ།།
དེས་ན་དེས་ཁས་སྦངས་ཡིན་ན།།
རང་དབང་དབྱུད་ནས་ཁས་སྦང་བར།།
རིགས་པས་འཕུལ་རུས་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།།
ཁས་སྦངས་པ་དེ་དོན་དམ་པར།།
གྲུབ་ཅིང་དབྱུད་བཟོད་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
རང་ལྷུགས་ཁས་ལེན་མ་ཡིན་ན།།
རང་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་འགལ།།
རང་ལ་དབྱུད་དང་མ་དབྱུད་པའི།།

ཁས་ལེན་གཉིས་ནི་ཡོད་གྱུར་ཅིང་།།
གཉིས་ཀ་ངེས་པར་བདེན་གྱུར་ན།།
རང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་པོ།།
རེ་རེ་ཡིན་ནམ་གཉིས་ཀ་ཡིན།།
རེ་རེ་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་འགལ།།
ཡོད་པ་ཁས་སྐྱེང་མ་ཡིན་ལ།།
མེད་པར་ཁས་ནི་སྐྱེངས་གྱུར་ན།།
ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཁས་ལེན་ནི།།
ཀུན་རྗེས་ཏུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ།།
མེད་པ་ཁོ་ན་ཁས་སྐྱེང་བྱིས།།
གཉིས་ཀ་རང་གི་ཁས་སྐྱེངས་ན།།
དབྱུང་མི་བཟོད་པ་བསལ་ནས་སྟུ།།
རིགས་པས་གཞོད་མེད་ཁས་ལེན་པ།།
མིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དབྱུང་བཟོད་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ཡང་དེ་གཉིས་པོ།
ཚོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚོགས་ན་དབྱེད་པས་ཉོགས་ན་ཡང་།
མ་དབྱེད་དུས་བཞིན་ཡོད་ཉོགས་ཉིད།
ཡོད་ཕྱིར་དབྱེད་པས་ཅི་ཞིག་གནས།
ཀུན་རྗེས་དབྱེད་གྲུབ་རིགས་མ་ཡིན།
དགག་བྱ་བཅད་པའི་མེད་དགག་ལས།
ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་མེད་གྱུར་ན།
འཛིན་སྐྱེས་དེ་ལ་སྐྱེད་བའི་ཆ།
སྐབས་མི་ཐོབ་ཕྱིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ།
ལྷ་སྐོམ་སྐྱོད་པའི་སྐབས་ཀུན་ཀྱང་།
མེད་པར་ལྷ་བའི་ཡིད་ཅན་དུ།
ཅི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་གནས་ལུགས་དང་།
རྗེས་མཐུན་ནམ་ཡང་གོམས་དགོས་ཕྱིར།

དེར་བརྟེན་གངས་ཅན་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་སྲོགས་དེར་བརྟེན་པའི་
 གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་དང་འགས་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་
 པའི་རང་ལུགས་ལ་དབྱུང་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་བདེན་གྲུབ་གྱི་
 ཁས་ལེན་མེད་ཀྱང་མ་དབྱུང་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
 ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་སྲོགས་ཁོ་ན་ལུང་དང་རིགས་པས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱབས་པར་
 མཛད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མ་བྱེད་དེ། རི་ལྟར་ན་དེ་ཡང་མཉམ་
 རྗེས་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྲོ་བ་དང་རགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་ཤུན་
 སོ་སོར་ལེགས་པར་མ་བྱེས་པར་རྣམ་ཀུན་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་
 བསྐྱབ་ན་གཤིས་དོན་གནས་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡོད་
 མེད་ལ་སོགས་པའི་སྲོལ་བ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་དབུ་
 མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་རང་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པའང་

འགྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ།

འདི་ལྟར་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་གི་ལུགས་ཞེས་པ་དབྱུང་
མའི་གྲུབ་པའི་མཐས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་རིགས་
པས་ངེ་ལྟར་གཞལ་བ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ཐ་སྟོན་གྱི་ཁས་ལེན་རྣམས་ནི་རིགས་
པས་གཞོན་པ་ཡོད་པས་རང་ལུགས་མིན་ཏེ་དེ་ཅི་ཡི་སྟོན་དུ་ཞེ་ན།
དབྱུང་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་གིས་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་
པས་གཞལ་ན་གཞན་ལུགས་གྱི་ཐ་སྟོན་གང་ཁས་སྐྱབས་པ་དེ་
དག་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་བ་དེས་རང་ལུགས་གྱི་ཐ་སྟོན་ཁས་སྐྱབས་པ་
ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲང་གཞལ་ན་གྲུབ་
པས་རང་དབང་ཅན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་
ཁས་སྐྱབས་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་པས་འཕུལ་བུས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་
སྤྱིར་དེས་གང་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡི་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་

ཡང་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དབྱུང་བཟོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་གིས་
དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་
བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པ་དང་། འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གསུམ་རང་
ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འབབ་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་ཁས་ལེན་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་
རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་འཛིག་
ཉེན་ཆུན་པོས་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིན་
ཞེས་པའི་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་རང་
ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་
པ་དང་མ་དབྱུང་འཛིག་ཉེན་ཆུན་པོར་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་གཞོད་མེད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་གཉིས་ནི་ཡོད་པར་
གྱུར་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་བདེན་པའམ་ཡང་དག་པར་གྱུར་

ན་དབུ་མའི་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་པོ་ལས་རེ་རེ་ཡིན་ནམ་
འོན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེ་ལྟར་གང་རུང་རེ་རེ་ནས་རང་ལུགས་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་གཅིག་པོས་རང་ལུགས་སུ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་
འགལ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ།།

གལ་ཏེ་ཡོད་ཅེས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ་
མེད་པར་ཁས་ནི་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རང་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཁས་ལེན་ནི་རང་ལུགས་ལ་མ་བརྟགས་
འདིག་ཉེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་མེད་པ་ཁོ་
ན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པས་
ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོས་གང་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་
མི་བཟོད་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའམ་བསལ་ནས་སུ་རིགས་པས་
གཞོད་པ་མེད་པས་དབྱུང་བཟོད་པའམ་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་དབྱུང་

བཞེད་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རིགས་པས་དབྱུད་པས་སྣོང་བའམ་མེད་པ་
དང་མ་དབྱུད་པའི་སྣང་བའམ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འདུ་ཞིང་ཚོགས་པ་འཛིག་ཉེན་ན་སྲིད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚོགས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱིས་དབྱུད་པས་
མེད་པའམ་སྣོང་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་མ་དབྱུད་འཛིག་ཉེན་གྲན་
པའི་དུས་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཅིང་དེར་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཉིག་
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པའི་སྲིར་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཡོད་ཉིག་
ལྷོག་མི་སྲུབ་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་དབྱུད་པས་ཅི་
ཞིག་པན་ཏེ་དབྱུད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་
མ་བརྟགས་འཛིག་ཉེན་གྲགས་པའི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་དབྱུད་
པའི་རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་དུ་ཡང་སྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་རིགས་
ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
པས་དབྱུད་བཞེད་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་བཏོ།།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གི་རིགས་པས་རྗེད་
 དོན་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་བཅད་པའི་མེད་དགག་སྟོང་རྒྱུད་
 དེ་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་གི་ལྷ་བ་མཐའ་ཐུག་པ་
 ཞིག་མེད་པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་མེད་
 དགག་སྟོང་རྒྱུད་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་དེ་ལ་གང་
 ལྷང་པའི་ཆ་ཅུང་བད་ཀྱང་འཛིན་པའི་སྐབས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 མི་ཐོབ་པའི་སྲིད་གང་སྣང་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྒྱུད་མེད་
 པ་ཁོ་ནའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་གདབ་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 ལྷ་བ་དང་སྐྱོམ་པ་དང་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 ཀུན་ཀྱང་མེད་པར་ཉེ། མེད་པ་ཁོ་ནར་ལྷ་བའི་ཡིད་ཅན་དུ་ཅི་
 ཡི་སྲིད་མི་འགྱུར་ཉེ། འདི་ལྟར་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའི་ལྷ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ནམ་དུ་ཡང་གོམས་པའང་
 བསྐོམ་དགོས་པའི་སྲིད་དང་སྟོན་པ་ཡང་ལྷ་སྐྱོམ་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་དགོས་པས་སོ།།

བཞི་བ་སྐོང་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རང་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
རང་ལུགས་ལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཚུལ་
དེས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གནད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མཉམ་རྗེས་སམ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ། དེས་
ན་གནས་ལུགས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ངོར་ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་
པ། ལྷང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྟད་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

དེས་ན་ཀུན་མཁྲེན་བཞེད་པ་བཞིན།།
རང་ལུགས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ།།
དབུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན།།
བྱང་འདུག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་འཕ།།
སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ།།
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་།།
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཏོན་པར་ནས།།

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས།
ཉེར་ཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་རོ།
སྟོང་བ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་བྱེད་པའི།
ལམ་དེ་བདེན་གཉིས་སྟོགས་གཅིག་ལ།
སྤང་སྤྱིར་ཉི་ཚེའི་ལྟ་བ་དེ།
ཟུང་འཇུག་དང་ནི་སྟོས་བྲལ་མིན།
ཟུང་འཇུག་ཡོད་དང་མེད་བ་འཇ།
སྤང་དང་སྟོང་བ་མཉམ་ཉིད་ཀྱང་།
འདི་ནི་དོན་དམ་སྟོང་པའི་དབྱིངས།
འབའ་ཞིག་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་རོ།
སྟོས་བ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི།
དམིགས་པའི་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དེ།
འདི་ནི་མེད་པའི་སྟོས་བ་དང་།
མ་བྲལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་ཀུན་མཁྲིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྐང་པ་གཅིག་གིས་
 བསྟན་ཏེ། དེས་ན་ཀུན་མཁྲིན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སློང་ཆེན་པས་ཇི་
 ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྔ་འགྲུང་གི་རང་ལུགས་རྣམས་པའི་འི་མ་
 མེད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་འཇུག་རབ་དུ་མི་གནས་
 པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུང་མཚན་ཉིད་པ་རྟོག་གིས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་
 ཞིག་ཡིན་ན་སྤང་སྟོང་ལུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་སྟོང་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏུན་ལ་པབ་ནས་ཡོད་མེད་ཉག་ཆད་ལ་
 སོགས་པའི་མཐའ་རགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྔ་བ་རྣམས་མ་ལུས་པ་
 ཀུན་ཉི་བར་ཞི་བའམ་ཉིར་ཞིའི་རང་བཞིན་བདེན་གཉིས་ལུང་འཇུག་
 གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་སློང་པ་

མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་སྣང་སྣོང་
 བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་སྟོགས་གཅིག་སྣོང་པའི་མཐའ་
 ལ་སྣང་བའི་སྲིར་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བའམ་ཉི་ཚེའི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ལྟ་བུ་
 མཐའ་ཐུག་སྣང་སྣོང་བྱང་འཇུག་དང་ནི་སྟོས་ཀྱུན་བྲལ་བའི་
 ལྟ་བུ་མཐའ་ཐུག་པ་ཉིད་ནི་མིན་ཏེ། ལྟ་བུ་མཐའ་ཐུག་པ་ནི་
 སྣང་སྣོང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའམ་སྣང་བ་དང་སྣོང་བ་བྱང་འཇུག་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཉི་ཚེའི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་དོན་
 དམ་མེད་དགག་སྣོང་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་གམ་ཁོ་ནའི་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྲིར་རོ།།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྣོང་
 དང་མི་སྣོང་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གཟུང་འཇིག་
 ཅན་གང་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྟོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ནི་

སྟོང་བའམ་མེད་པའི་སྟོམ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་མེད་དགག་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཞན་སེལ་སེམས་ཀྱི་
སྟོང་ཡུལ་གྱི་ལྷ་བཅི་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དེས་ན་གནས་ལུགས་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་རྩེ་ཁྲི་ལས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་རྩེ་ཁྲི།⁽¹⁾

ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།

དེ་ཡིས་སྣང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དུ།

རྟོགས་སྦྱང་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས།

དགག་སྐྱབ་སྟོམ་ཀུན་བྲལ་བས་ན།

གནས་ལུགས་དོན་བཞིན་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་།

ཁས་བླང་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་བྱིང་།

གང་དུ་ཁས་ནི་ལེན་མི་བྱེད།

དེས་ན་དབྱེ་མ་སོགས་ཆེན་པོ་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

(1) མཁའ་རྟོག་དཔེ་རིང་། ༡༡༧-༡༡༨ ་།

དེས་ན་གནས་ལུགས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བྲལ་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་
 རོར་བུས་ན་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
 ཡིས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟོང་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲང་
 དེ་དོན་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟུང་འཇུག་ཚོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྒྲོས་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དང་བྲལ་བས་སམ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན་
 གནས་ལུགས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོས་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་
 ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱང་ཟུང་འཇུག་
 སྒྲོས་བ་དང་བྲལ་བས་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དང་གང་ཁས་
 ཟུངས་པ་དེ་དང་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པས་དེ་སྤང་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟོང་པ་དང་
 མི་སྟོང་པ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བ་སོགས་གང་དུ་ཡང་ཁས་ནི་ལེན་

བར་མི་བྱེད་དོ།།

དེས་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་མཉམ་བཞག་ལ་
སྒོ་བའི་ཆེ་ཁས་ལེན་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྣང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྣང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཁས་ལེན་ཡོད་བར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན།།

ཁས་ལེན་མེད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ།།

ཐ་སྣང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཡང་།།

ཁས་སྒྲུང་ཡོད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་།།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་ལ།།

ལྟོས་ན་སོ་སོའི་སྣང་ཚུལ་ཅམ།།

དབྱེར་མེད་དོན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་ལ།།

ལྟོས་ན་ཆད་མ་གཉིས་པོ་ཡང་།།

ཉི་ཆེའི་གནས་ཡིན་དེ་གཅིག་གིས།།

བདེན་གཉིས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར།།

དེས་ན་ཐ་སྙད་དོན་དམ་གྱི།
 ཚད་མ་གཉིས་པོ་ཤེས་རབ་སྟེ།
 བུམ་སོགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་ན།
 རོ་བོ་གཉིས་ནི་རྙེད་ན་ཡང་།
 གཅིག་ཆེ་གཅིག་ནི་ཡོད་མེད་པས།
 སོ་སྐྱེའི་སློ་ལ་བདེན་པ་གཉིས།
 དེས་འཇོག་ཚུལ་ལས་མི་སྣང་བྱིང།
 སོ་སོར་གཞལ་བའི་ཁས་ལེན་གཉིས།
 ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་སོགས་ཆེ་གས་བཅད་བཞི་དང་རྐང་བ་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཉམ་བཞག་ལ་སློ་བའི་ཆེ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཟུང་འཇུག་གི་དབྱེངས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་གཤེས་
 ལ་གཉིས་ཆོས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སློས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཁས་ལེན་

མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་སྐོབ་ཤུན་འབྲེད་པའི་ཆེ་གནས་སྐྱབས་སྐྱང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡང་གུན་རྗེས་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་པའི་ཁས་སྐྱང་ཡོད་དེ་ཁས་ལེན་ཅན་དེ་འབྲེད་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་ལྷོས་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་སྐྱང་ཚུལ་མི་འགོག་པའི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་ན་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉི་ཆེ་བའི་ཚད་མའམ་ཉི་ཆེའི་གནས་ཡིན་ཉེ་ཚད་མ་དེ་གང་རུང་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཆར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཐ་སྐྱད་དཔྱོད་བྱེད་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་སྟེ། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གུན་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་ཅིང་གཞལ་བ་ན།

རི་སྐད་དུ་དབྱ་མ་འབྲུག་པ་ལས།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུ་པར་མཐོང་བ་ཡི།།

དངོས་རྙེད་དོ་སོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར། རྒྱུ་པ་དང་ཡང་དག་པའི་དོ་སོ་སྤང་བ་དང་སྟོང་
བ་གཉིས་ནི་རྙེད་ཅིང་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཚད་མ་དེ་
གཉིས་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་གང་རུང་གཅིག་གིས་རང་
ཡུལ་དེ་གཞལ་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེ་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་གཞལ་
ཞིང་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ཚད་མ་དེ་གཉིས་གང་
ཡིན་ཀྱང་རུང་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཆར་མི་གཞལ་ཞིང་མི་
རྟོགས་པས་སོ་སྐྱེའི་སྐོར་གཉིས་སྤང་ཅན་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་
རེས་འཛོག་གི་རྩལ་དུ་སོ་སོར་སྤང་བ་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་མི་
སྤང་བའི་སྲིར་ན་ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོས་རི་ལྟར་གཞལ་བའི་
རྙེད་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་བཞི། རང་ལ་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྤོང་།
 གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་ལྡན་པའི་ཚོད་སྤོང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 བྱེ་སྟེ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་དགོས་འབྲས་བསྟན་བ།
 རྒྱུ་ལམ་ལམ་གྱི་དབུ་མའི་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་དོན་དམ་རང་ལུགས་སུ་
 བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དོར་སྐྱེལ་ན་ལུང་རིགས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོད་པ་དགོད་བ། དེ་སྤང་བ། ལུང་
 བས་དགག་སྐྱབ་ཇི་སྟེད་པ་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་མི་འགལ་བར་
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ།

འོ་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་།།

བདེན་གཉིས་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་ཚུལ།།

གོང་དུ་གཞན་ལ་ཇི་བརྗོད་བ།།

རང་ལའང་མཚུངས་པར་ཐལ་ཞེ་ན།།

འོ་ན་ཁས་ལེན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། འོ་ན་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དང་བདེན་གཉིས་གྱི་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་

བའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་གོང་དུ་རང་གིས་གཞན་ལ་རི་སྙེད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་
དེ་དག་རང་ལ་འང་མཚུངས་པར་ཐལ་ཞེན་ཞེས་ཚིག་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚིག་པ་དེ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་
ཤེས་སམ་མཉམ་རྗེས་སམ་གནས་སྣང་གི་སྐབས་གྱི་ཁྱད་པར་
བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་གཤེས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་བྱིར་ན་སྣང་
ཚུལ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཁས་ལེན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དབྱུང་བཅོང་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་
དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། རང་ལ་
བདེན་གཉིས་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ།

དེད་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་སུ།
ཤེས་འབྲེད་ལམ་གྱི་དབུ་མ་དང་།
དངོས་གཤིས་མཉམ་བཞག་དབུ་མ་གཉིས།
རགས་དང་ཕྱ་བའམ་རྒྱ་འབྲུག་སམ།།

ནམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གནས་སྐབས་ཀྱི།
དབུ་མ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་ཕྱེས་ནས།
བཤའ་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་ག་ལ་འཇུག།
དེས་ན་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལ།
ཁས་ལེན་མེད་པ་རང་གི་ཕྱགས།
མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་རྗེས་ཐོབ་ལ།
བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཆོ།
བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ཚད་མ་ཡིས།
གཞལ་བའི་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
ལོག་ཉོག་རེ་རེ་དགག་པའི་ཆེད།
ཡིན་གྱི་གཤེས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཏུ།
ཁས་སྤངས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཤེས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་ཡང་།
རིས་སྤུ་ཆད་པ་ཡོད་མེད་པས།

མཐོང་བ་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་འདོད།།

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོས་པའི།།

དོན་དམ་ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་ལ།།

སྟོས་ན་དོན་དམ་རྣམ་གངས་ཅོམ།།

གནས་སྐྱང་པན་ཚུན་འགལ་བ་ན།།

བདེན་གཉིས་ཐ་དད་སྐྱོན་བཞི་འབབ།།

གནས་སྐྱང་པན་ཚུན་གཞན་མིན་ན།།

བདེན་གཉིས་གཅིག་པའི་སྐྱོན་བཞིས་གཞོད།།

དེད་གྱིས་ཁྱད་པར་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་
དེད་གྱིས་འདི་ལྟར་སྐབས་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་སྲུ་
རྗེས་ཐོབ་ཤོན་འབྲེད་ལམ་གྱི་དབུ་མ་དང་དངོས་གཞི་འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་རྒྱང་འཇུག་ཡི་ཤེས་གྱི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་གཉིས་
མིམ་པར་རགས་པ་བདེ་དབུ་མ་དང་། སྤྲ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་དབུ་
མའམ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སམ་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་དང་ཡི་

ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱང་
ལེགས་པར་སྤེས་ནས་པ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མའམ་བྱང་འཇུག་
འབྲས་བུའི་དབུ་མའམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབུ་མའམ་ཆེན་
པོར་ཁས་ལེན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་།

རགས་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྗེས་ཐོབ་ཤིང་འབྲེལ་རྒྱུའམ་
ལམ་གྱི་དབུ་མར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཐ་
སྟོན་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱོད་གསུམ་གཞན་ལ་གང་བཟོད་པ་དེ་དག་རང་ལ་ག་ལ་འཇུག་
སྟེ་མི་འཇུག་ཅེས་མདོར་བསྟན་ནས་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་
ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་བྱང་འཇུག་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡོད་མེད་སོགས་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པས་
ངི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུགས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ནའང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་
ཤིང་འབྲེལ་རྒྱུའམ་ལམ་གྱི་དབུ་མ་ལ་སྤྱང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་

སོ་སོ་ལ་སྐྱང་བའི་ཆེ་སྐྱང་བ་ལྟར་བདེན་གཉིས་དབྱེད་པའི་རིགས་
 བ་སོ་སོའི་ཆོད་མ་ཡིས་གཞལ་བའི་དགག་བ་མེད་བ་སྟོང་བ་དང་
 སྐྱབ་བ་ཡོད་བ་སྐྱང་བ་སྟེ་བདེན་བ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་སྟོས་པའི་བདེན་
 གུབ་མེད་བ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་
 བར་སྒོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ཉོག་རེ་རེ་དགག་
 པའི་ཆོད་དུ་ཡིན་གྱི་གཤེན་སམ་གནས་ལུགས་ལུང་འཇུག་འབྲས་
 བུའི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་དབྱེད་མེད་དགག་སྐྱབ་བསལ་བཞག་
 ལས་འདས་བ་ལ་བདེན་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལ་སྟོས་པའི་དགག་སྐྱབ་
 དུ་ཁས་སྐྱང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཤེན་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་བདེན་བ་དབྱེད་མེད་ལུང་འཇུག་མཉམ་བ་ཉིད་ལ་བདེན་
 བ་གཉིས་པོ་ཡང་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་བ་ཡང་ཡེ་མེད་བས་ཡོད་
 མེད་གྱི་ཁས་ལེན་དགག་སྐྱབ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་རང་གི་ངོ་
 བོས་བདེན་བར་གུབ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་སྐྱབ་
 གྱི་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་བར་ཤེས་བར་བྱའོ།།

དེས་ན་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ཁྱད་ལེགས་པར་སྐྱེས་ནས་
 མཉམ་བཞག་ལ་སློབ་འཛི་ཆེ་གཤེས་ལ་སློབ་པ་མེད་པས་ཁས་ལེན་
 མེད་པ་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྗེས་
 ཐོབ་ཤོན་འབྲེད་པའི་ཆེ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་དགག་སྐྱབ་
 གཉིས་ཀར་ཡང་གང་དང་གང་མི་ཁས་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཐ་སྙད་
 ལྷང་ཚུལ་ཀུན་རྗེས་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཚད་
 མ་སོ་སོས་རྙེད་དོན་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་སོ་སོ་ན་རེ་ཞིག་རི་ལྟར་
 བཅད་པ་དེ་ལྟར་བདེན་དེ་ཚད་མ་སོ་སོ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ན་ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་
 གསུམ་པོ་གང་ཡང་རང་ལ་མི་འབབ་སྟེ་སྐྱང་བའི་དངོས་པོའང་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་

བར་མི་བཟོད་དེ་གཅིག་དང་དུ་མ་བཟུང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་སོ།།

དངོས་མེད་ཀྱང་ནི་ལྷོ་ས་ནས་བཏགས་པའི་སྤྱིར་རིགས་པས་
དབྱུང་བ་མི་བཟོད་དེ་ལྷོ་ས་པས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་སྤྱིར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བམ་སྟོང་དང་མི་སྟོང་
བ་གཉིས་ཀ་དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་གྱི་བྱ་དང་དེ་ལི་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཐ་
སྟོང་གཞིར་མ་བྱུབ་པར་མཚུངས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགག་
སྐྱབ་གཉིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ལ་ལྷོ་ས་ཏེ་ཐ་སྟོང་དུ་སྒྲུང་ཚུལ་མི་
འགོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མ་བཏགས་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཡོད་ཅམ་དེ་སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། བདེན་མེད་དོན་
དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོང་བ་གནས་ཚུལ་
དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྷོ་ས་པའི་
དོན་དམ་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་
ལ་ལྷོ་ས་ན་དོན་དམ་རྣམ་གངས་པ་ཅམ་མམ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་

ཞེས་དོན་དམ་མཐར་སྲུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་གྱི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ།།

གཞན་ཡང་གལ་ཉེ་དེ་འབྲེལ་བ་དེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་
གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་པས་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་
ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་བཞི་འབབ་
པར་མདོ་སྤེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན།
འདི་ལྟར་དོན་དམ་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དེར་མ་
འདུས་པས་ལོགས་སུ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་འདས་མི་ཐོབ་པ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་དད་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ་བུམ་པ་སྐྱམ་བུའི་
ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདག་རབ་ཏུ་མ་
གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཉེ། བུམ་
པ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་སྐྱམ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་

བདེན་པ་རྟོགས་ནས་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་དུས་ནའང་ཀུན་རྫོབ་དེ་
བས་ལོགས་སུ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་འགྱུར་
བས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུང་དུས་གཅིག་
ལ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་བཞིའོ།།

ཡང་གལ་ཉེ་དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་གནས་སྤང་པར་ཚོུན་
གཞན་མིན་པས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་པའི་
སྐྱོན་ཡང་བཞིས་གཞོད་པར་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་
འཕེལ་བ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་འཕེལ་བར་
ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལའང་
དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་
ཐོས་པ་ལས་བཅའ་བར་བུ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དོན་དམ་ཀྱང་
དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟེ་བཞིའོ།།

དེས་ན་གནས་སྤང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
 མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་
 དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་
 སེམས་ས། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཁེགས་པར་བསྟན་པ།
 ཚུལ་དེས་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྲང་།།
 གནས་ཚུལ་སྤང་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི།།
 རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི།།
 ཐེག་པ་རྒྱུང་དུར་ཤེས་པར་བྱ།།
 གནས་སྤང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ།།
 ཁས་སྦངས་མེད་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ནི།།
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སྤང་རུང་དང་།།

ཟེམས་(1)དང་སྐྱབ་པ་དོན་མེད་དང་།།

རྒྱལ་འབྲས་གནས་ཁས་ལེན་སོགས།།

རིགས་པས་གཞོད་པ་རྣམ་ཀུན་མེད།།

གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་སྐྱབ་པ་ཡིས།།

བསྐྱབས་སྲིར་ཉེ་བར་མི་སྤང་བས།།

ལམ་ལ་འབད་བར་བྱེད་པ་ནི།།

རང་གཞན་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ཉིད།།

རྒྱལ་དེས་སངས་རྒྱས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དང་རྐང་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་གནས་སྤང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་
ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱལ་དེས་འདིར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
ཅན་གྲང་གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་རྒྱ་
དང་སངས་རྒྱས་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་རྒྱུ་
དུར་ཤེས་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

(1) མཁའ་ཉིག་དཔེ་རིང་། ༡༡༡-༩ །ལས། །

དེས་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཁས་
 གུངས་མེད་པའི་སྲིབ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ན་
 མཚན་དཔེ་རྒྱན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་སྐྱང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 པ་དང་། ལམ་སྐོམ་པ་དང་སྐྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན་ཟན་ཟ་བ་ན་མི་
 གཙང་བ་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་རང་ལུགས་འདི་ལ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་
 གནས་ཚུལ་སངས་རྒྱུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་
 རྣང་སྐོ་བུར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིས་རང་རང་བསྐྱིབས་པའི་སྲིབ་ན་སངས་
 རྒྱུས་ཉིད་དུ་སྐྱང་རུང་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་སྲུ་ཉེ་བར་མི་སྐྱང་བས་
 སྐོ་བུར་གྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་སྐོམ་པ་དང་། སྐྱུབ་པ་
 ལ་འབད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་འདོད་དགོས་
 པ་ཉིད་དེ་ཁྲིད་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པར་ཁས་གུངས་ཀྱང་ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་བྱེད་དགོས་པར་

འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་འདྲའི་སྣེ་བ་འབྲེལ་མེད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་
དགོས་འབྲས་མེད་དོ།

གསུམ་པ་རང་ལ་བདེན་གཉིས་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་གྱི་སློབ་
མེད་པར་བསྟན་པ།

བདེན་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར།།

ཡོད་དང་མེད་ཅེས་ལྟ་བ་ཡི།།

ཁས་ལེན་གཉིས་པོའང་ཇི་ལྟར་འགལ།།

ཕན་ཚུན་གཅིག་པའང་མིན་པའི་བྱིར།།

ཁས་སྐྱང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག །

དེ་བྱིར་ཇི་སྲིད་བདེན་པ་གཉིས།།

སོ་སོར་སྐྱང་བ་དང་བཅས་པའི།།

སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱི་བར།།

དེ་གཉིས་རྣམ་ཀུན་སྟོབས་མཚུངས་པས།།

མཐའ་གཅིག་ཁས་ལེན་ཡོད་མིན་ཉེ།།

མེད་ཅེས་བདེན་སྟོང་ངེས་པ་དང་།།
ཡོད་ཅེས་སྤང་ཆ་ངེས་པ་གཉིས།།
ངེས་འཇོག་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་ནི།།
གཞལ་ཆེ་སོ་སོའི་རྙིང་དོན་ནམ།།
མཐོང་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད།།
དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ།།
མིན་སྲིད་དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ།།
གཅིག་སྤང་གཅིག་ནི་བརྩུང་མི་རུང་།།
དེ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་གྱིས།།
ཁས་ལེན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དཔེ།།
མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པའི་ཚོ།།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་ལུས་པ།།
ཐ་སྙད་དབང་དུ་འགག་ཅེས་བྲ།།
དམ་པའི་དོན་དུ་འགག་པའང་མེད།།

བདེན་གཉིས་འགལ་བ་སོགས་ཚིགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ།
རང་ལུགས་ལ་མེ་དང་ཚ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་
ཕྱོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་ཐ་
སྟོང་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་སྟེ་ཡི་ཁས་ལེན་དེ་
གཉིས་སོའང་ངེ་སྟེ་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ།།

དེ་མ་ཟད་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་སྟེན་གཅིག་པའང་
མིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་པའི་ཁས་
བྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའང་ཤིན་ཏུ་འཐད་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྤྱིར་ངེ་སྟེན་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་འདི་གཉིས་སྒྲུང་སྟོང་སོ་སོར་
སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་
སུ་མ་རྒྱུ་བ་པར་ངེ་སྟེན་ཡོད་ཀྱི་བར་དེ་སྟེན་དུ་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་
དེ་གཉིས་སྟེན་སྟོང་ཏེ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གཅིག་
ཡོད་གཅིག་མེད་མི་སྟེན་པས་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་སོ་ཡོད་མཉམ་མེད་

མཉམ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོབས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 ར་གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དངོས་
 ཀུན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བདེན་སྟོང་བདར་ལ་ཚོད་པས་
 དེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་རིགས་པས་མ་བརྟགས་འཇིག་
 ཉེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་སྲ་ཕྱི་སོགས་བསྐྱེད་
 དུ་ཡོད་ཅེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་སྒྲུང་ཆ་དེས་པ་གཉིས་དེས་
 འཇོག་གམ་རིམ་གྱིས་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་
 བེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གཞལ་བའི་ཆེ་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་
 རང་རང་སོ་སོས་རྟེན་དོན་ནམ་མཐོང་དོན་དེ་ལ་སྒྲུང་སྟོང་ངམ། ཀུན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བརྗོད་དོ།།
 བདེན་པ་དེ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ཡང་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མི་སྟོས་པའི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གང་རུང་གཅིག་སྤངས་ནས་གཅིག་ཤོས་ཉིད་ནི་བཟུང་དུ་

མི་རྒྱུད་སྟེ་དབེར་ན་མེ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཚ་བ་ཚ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་
མེར་བཟུང་དུ་མི་རྒྱུད་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་
སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣང་སྟོང་ཡོད་མེད་ཁས་ལེན་སོ་སོར་
སྟེ་སྟེ་སྟེ་བའི་དབེར་བཟོད་ན། འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་གི་གཉིས་སྣང་མཐའ་དག་འགག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་གཉིས་སྣང་མ་ལུས་
བ་ཐ་སྟོན་དབང་དུ་འགག་ཅེས་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་དང་གནས་
ལུགས་དམ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་གདོད་ནས་དག་པས་འགག་བའང་མེད་
དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལུང་ལས་དགག་སྐྱབ་ཇི་སྟེད་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སློབ་ནས་
མི་འགལ་བར་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ཀུན་ན།།

དགག་སྐྱབ་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་པ།།

ལ་ལ་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཏེ།
ལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དབང་དུ་གསུངས།
དོན་དམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་ན།
ལམ་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་སོགས།
མེད་ཅེས་སྣང་བར་བྱུང་མོད་ཀྱི།
ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ།
དེ་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་ཏེ།
མེད་ཀྱང་འཁོར་འདས་སྣང་ཆ་ཀུན།
སྣང་བར་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཐ་སྙད་ཚད་མའི་དབང་བྱས་ནས།
ལམ་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་སོགས།
མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི།
དོན་དམ་ཉིད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ།
དེ་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་ཏེ།

ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར།།

དབྱུང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་བྱིད།།

དེས་ན་དེ་གཉིས་ནམ་དུ་ཡང་།།

གཅིག་མེད་གཅིག་ཡོད་སྲིད་མ་ཡིན།།

མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཚོགས་བཅད་ལྗས་བསྟན་ཏེ།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་དང་བདེན་པ་གཉིས་སོགས་
དང་སྣོད་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་
ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེར་བྱིན་དང་རྒྱུད་གླ་མ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུང་ཀུན་ན་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་རི་སྟེད་ཅིག་གང་
བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ལ་ལ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའམ་མེད་
པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ཏེ་ལ་ལ་ཐ་སྟོད་སྟོང་ཚུལ་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་ཁོ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་ལྗེ་ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དག་པས་སྟོང་པའམ་མེད་ཅེས་སོམ་
 ཉི་མི་དགོས་པར་སྐྱབས་བར་རུང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་
 གུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་སྟོས་མེད་དུ་མེད་པའམ་སྟོང་པ་
 དེ་གཅིག་སུ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་ཉེ་མེད་པའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
 སྣང་ཚུལ་ཉེན་འབྱུང་འགག་པ་མེད་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་
 བསྐྱས་པའི་ཚོས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བའི་ཆ་འདི་གུན་སྣང་བར་
 མདོན་སུམ་བསྐྱེ་མེད་ཉིད་དུ་བྱུབ་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྣང་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་ལམ་དང་
 སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྣང་
 བ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་སྣང་བ་ཡོད་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་

མེད་པར་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་
དོན་དམ་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པའམ་སྣང་བ་
དེ་གཅིག་ལུ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ངེས་ལུས་པའི་
སྲིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་དམ་སྣང་སྟོང་ངམ་ཀུན་རྗེས་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཚུ་དང་རྒྱན་བཞིན་
དུ་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
བཞིན་དུ་གཅིག་ཡོད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཉིད་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་མཚུངས་བདེན་པའི་ཚོད་སྲང་ནི།

གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་བདེན་གྱུར་ཚོ།

དངོས་པོ་མི་སྟོང་འགྱུར་ཞེ་ན།

གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་དང་།

ཡུལ་གཉིས་དོན་གྱིས་ཐ་དད་པ།
མ་ཡིན་སྣང་བ་དེའི་ངོ་བོ།
སྟོང་ཕྱིར་མི་སྟོང་ག་ལ་ཡིན།
གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྣང་དེའི་ཕྱིར།
སྟོང་པར་གྲུབ་སྟེ་སྣང་མེད་ན།
སྟོང་པའང་ཅི་ཡིས་ཤེས་པར་འགྱུར།
དེས་ན་གཉིས་ཀ་མི་འགལ་བར།
པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་ཞིང་།
གཅིག་ཡོད་གཅིག་ལ་ངེས་ཤེས་ན།
ནམ་ཡང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་འཇ།
གང་ལ་གང་གིས་མ་བྱུབ་པ།
མེད་ཕྱིར་གང་སྟར་གཞལ་གྱང་བདེན།
སྣང་བ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ཡིས།
སྣང་བ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས།

སྟོང་བ་སྣང་བར་ཤེས་ན་ཡང་།།
སྟོང་བ་བདེན་བར་ཡོད་མི་རྟོགས།།
དེ་སྲིད་འདུ་འབྲལ་མེད་མཐོང་ཚོ།།
བདེན་བར་ནམ་ཡང་སྤར་མི་ལྡོག།
གང་སྣང་དེ་ཡི་གནས་ལུགས་ནི།།
སྟོང་བ་ཡིན་སྲིད་འདུ་འབྲལ་མེད།།
སྣང་བ་སྤངས་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ།།
སྟོང་བ་ཡན་གར་མི་འགྲུབ་སྲིད།།
དེས་ན་ངེ་སྲིད་རེས་འཇོག་གིས།།
བདེན་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།།
གཉིས་སྣང་འཁོར་བའི་སྐབས་འདི་ན།།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཡོ་བ་ཡིས།།
ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་མི་སྣང་སྲིད།།
དབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བྲི་མེད་གཉིས།།

སྤང་སྤང་མེད་པར་གཟུང་བྱ་སྟེ།།

གང་ཆེ་གཅིག་མ་ཚང་གུར་ན།།

དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བུང་འཇུག་གི།།

ཡེ་ཤེས་ངེས་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ།།

གཏུ་བ་ཤིང་གཏུ་བ་སྟེན་གང་བུང་དང་།།

བྲལ་བའི་མི་ནི་འབྱུང་མིན་བཞིན།།

དེས་ན་ཐབས་དང་སྟོང་པ་ཉིད།།

ཡ་བྲལ་ཡང་དག་ལམ་མིན་ཞེས།།

རྒྱལ་དང་བརྒྱུད་འཛིན་གྱིས་གསུངས་ཕྱིར།།

གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅུས་བསྟན་
ཏེ། བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་སོ་སོས་རྟེན་དོན་སྣང་སྟོང་
ངམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་པའམ་མགོ་མཉམ་པས་
བདེན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྱུར་ཆོ། དེ་སྟེར་ན་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་
པ་རྣམས་མི་སྟོང་བར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་

བ་གཉིས་ཀའང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བས་
 ལྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཉམ་བའམ་མཚུངས་བ་ཡིན་བ་དང་། ལྷང་བ་ཀྱུན་
 རྒྱུ་དང་ལྟོང་བ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་
 དོན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་བས་ན་གང་སྤང་བ་དེའི་ངོ་བོ་
 ལྟོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་མི་ལྟོང་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་
 ཡིན་ལ། བདེན་བ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྤང་བ་དེའི་སྤྱིར་ན་ཡང་
 ལྷང་ལྟོང་བདེན་བ་གཉིས་ཀའང་མཚུངས་པར་ལྟོང་བ་ངེས་པར་གྲུབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤང་བ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ལྟོང་བའང་ཡིན་པར་ཅི་ཡིས་
 འཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། གང་མ་སྤང་བ་དེ་ལྟོང་
 བར་ཡང་ཉོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སྤང་ལྟོང་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་པན་
 ཚུན་སྤྱི་འབྲས་སུ་སྟེ་ལྟོང་བ་ཉེན་འབྱུང་དང་། ཉེན་འབྱུང་ལྟོང་བར་
 འཆར་ཞིང་སྤང་ལྟོང་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ཆེ་གཅིག་འོས་ཀྱང་མེ་
 དང་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་འཤེས་པར་ཡོད་བ་ལ་གཉིང་ནས་ངེས་

བའི་ཤེས་པ་ནམ་སྐྱེས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་བ་སྣང་སྟོང་གཉིས་དུས་
ནམ་ཡང་ཡི་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དོན་ལ་མེ་ཆོམ་གྱི་བྲ་བ་མ་
ལུས་པ་ཚོད་པའོ།།

དེའི་སྲིར་སྣང་སྟོང་གཉིས་གང་ལ་གང་གིས་པན་ཚུན་མ་བྲལ་
བ་མེད་པའི་སྲིར་གང་སྣང་བ་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་བྲལ་ལ་
གང་སྟོང་བ་དེ་སྣང་བ་ཡིན་པས་བྲལ་པས་ན་སྣང་སྟོང་གཉིས་
གང་ལྟར་གཞལ་གྱང་འགལ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བདེན་ཏེ་གང་
སྣང་བ་དེ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བ་དེ་སྣང་བའི་སྲིར་ཏེ། གཟུགས་
སྟོང་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལས་གྱང་གཟུགས་གཞན་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་འདི་རང་སྟོང་བར་
ཤེས་པ་ཡིས་སྣང་བ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྟོང་བར་
རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བར་རམ་

སྣང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ཡང་སྣོང་བ་ཉིད་རང་བདེན་དངོས་སུ་
 གྲུབ་པར་ཡོད་པར་མི་རྟོག་སྟེ་ཞེས་མི་འཇིན་པས་སྣོང་བ་འང་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྲིར་སྣང་སྣོང་འདུ་
 འབྲལ་མེད་པའི་རྒྱང་འདུག་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་ན་སྣང་སྣོང་གཉིས་
 བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་དུས་ནམ་ཡང་སྤར་མི་སྟོག་སྟེ་ཞེས་
 དུས་ནམ་ཡང་བདེན་དངོས་སུ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེར་
 འཇིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་
 སྣང་བ་དེ་དང་དེ་ཡི་གནས་ལུགས་ནི་སྣོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་
 ཡེ་ནས་སྣོང་བ་ཉིད་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་གང་སྣང་བ་དེ་སྤངས་པའི་བ་རོལ་ལམ་གཞན་དུ་
 སྣོང་བ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ཡན་གར་དུ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་མེད་པའི་སྲིར་ན་གདོད་ནས་སྣང་བ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་ཡེ་ནས་གང་སྣང་བ་དེ་སྣོང་བ་དང་འདུ་

འབྲེལ་མེད་པ་དང་གང་སྟོང་པའང་། ལྷན་བཞེས་ཉིད་དང་(1)འདྲ་
འབྲེལ་མེད་པར་དབྱེར་མེད་དམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏོ།།

ལྷན་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་འདྲ་འབྲེལ་མེད་པས་མགོ་
མཉམ་པའམ་མཚུངས་པ་དེས་ན་རི་སྲིད་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་
དཔྱེད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དེས་འཛོག་གིས་རྟེན་དོན་བདེན་
པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྐྱོམ་པ་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་སྟེ་གཟུང་
འཛིན་ཅན་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ལྷན་ཅན་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གི་གཡོ་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱབ་པ་
ཡིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལྷན་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་
པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་ཡ་བྲལ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་
འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་མི་སྣང་ཞིང་རྟོགས་པར་མི་བྱས་
པའི་སྲིད་ན་རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་སྣང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་

(1) ལྷན་སྟོང་ལྷན་དེབ་གསུག་མ། ༡༠༧-༧ ། ལྷན་བཞེས་ཏུ།

སོ་སོར་དབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འབྲུལ་བའི་བྱི་མ་མེད་པའི་ཚད་
 མ་གཉིས་གཅིག་སྤང་གཅིག་སྤང་མེད་པར་མགོ་མཉམ་དུ་
 བཟུང་བར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་
 བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་
 མ་ཚང་བའམ་མེད་པར་གྱུར་ན་རྒྱ་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་
 ཚད་མ་དེ་གཉིས་ལས་ལེགས་པར་གྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ངེས་པར་མི་སྐྱེ་ཞིང་
 མི་འབྱུང་སྟེ་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དབེར་ན་གཙུག་པོ་ཤིང་དང་
 གཙུག་པོ་སྟན་གྱི་ཤིང་གཉིས་ལས། གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་མེ་
 བོ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་ཐབས་སྤང་བའི་ཆ་དང་། ཤེས་རབ་སྤོང་བ་ཉིད་
 གྱི་ཆ་ཡ་བྲལ་ཉེ་སྤོགས་སོ་སོར་སྤུང་བ་དག་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 འཇུག་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཉིད་མིན་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་མཚོག་
 གིས་མདོ་རྒྱུད་དང་བརྒྱུད་འཛིན་མཁས་བྱུང་ནམས་གྱིས་

བསྟན་བཅོས་མཚོག་རྣམས་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་སྤྱེ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་
བསྟན་པའི་དགོས་འབྲས་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་གཉིས་འདི་སྤངས་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།
སྤྱེ་བའི་ཐབས་གཞན་མི་སྲིད་དེ།།
ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།།

བསམ་བཅོལ་འདས་སྤྱིར་བཏང་ཐབས་དང་།།
ཚིག་ཅུང་དག་གིས་མཚོན་པ་ལས།།
དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས།།
སྤྲུལ་སུ་ཚིག་དབང་ཞེས་གསུངས་ཏེ།།
དོན་སྤྱིར་པའི་རྒྱུད་སོགས་སུ།།
ཚིག་དང་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན།།
འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།།

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར།
གཟུང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས།
བདེན་གཉིས་ལམ་གྱི་དབུ་མ་བསྟན།
བདེན་གཉིས་ཚུལ་གྱིས་དབྱད་པའི་འབྲས།
བྱང་འཇུག་ཉིད་དུ་གྲུབ་བྱས་པ།
དེས་ན་བདེན་གཉིས་གཏན་འབེབས་ཚེ།
སྣང་སྟོང་དགག་བྱ་འགོག་གྱེད་ཀྱི།
ཚུལ་དུ་རེས་འཇོག་ལྟ་བུར་བསྟན།
དེ་འབྲས་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
རྒྱད་སྟེང་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན།
དེས་ན་དབུ་མའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད།
བདེན་གཉིས་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པར།
བྱང་འཇུག་ཁོང་དུ་རྒྱད་མི་འགྱུར།

རྒྱལ་བས་ངེ་སྟོན་གསུངས་པ་ཡང་།།
 བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།།
 དེ་སྤྱིར་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ཡི།།
 ཁས་ལེན་དང་བཅས་དབུ་མ་དེ།།
 འབྲས་མེད་རྒྱལ་བ་ཉག་པ་ཡི།།
 དེས་འཇོག་དབུ་མ་རྩེད་ལྷོ་ཡི།།
 སྤྱང་སོ་ནམ་དབྱེད་སྟོང་པ་ཉིད།།
 དགག་བྱ་བཅད་པའི་མེད་དགག་ཅམ།།
 དེ་ལ་སྟོས་ན་མེད་ཅེས་པའི།།
 ཁས་ལེན་གྱང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན།།

རྒྱལ་གཉིས་འདི་སྤངས་སོགས་ཚོགས་བཅད་བརྒྱད་དང་རྐང་པ་
 གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱལ་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་
 མ་འདི་གཉིས་མ་ཚོགས་པར་གང་རྩེད་སྤངས་པའམ་བྲལ་ན་
 འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩེད་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་སྟེ་

ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་གཞན་ཅི་
 ཡང་མི་སྲིད་བས་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་
 བའི་ཞི་སྲོལ་པ་དང་བུལ་བའི་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་
 བེ་གཉིས་སྣང་གི་སློབ་གང་གིས་བསམ་པ་དང་དག་གི་བརྗོད་པའི་
 ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྲིར་ན་གནས་ལུགས་ངོ་སློད་ཀྱི་བརྗོད་
 ཐབས་སྣ་ཚོགས་དང་ཚིག་ཅམ་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་
 ལྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔེར་ན་མཇུག་མོས་ལྷོ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་
 བར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་རྟོག་
 ཅེར་དུ་སྲུས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་རུས་བས་ན་གསང་བ་སྲུགས་
 སུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སློད་པའི་བརྗོད་ཐབས་མན་དག་
 དེ་ལ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་
 ཏེ། རོ་རྗེའི་སྲིང་པོའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བའི་རྒྱུད་སྣ་རིན་པོ་
 ཆེ་རྣམས་སུ་ཡང་དབྱེདས་ཡེ་བྱང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་ཚིག་དང་བརྗོད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པ་བསྟན་

བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཞི་སྟོན་པ་
 དང་བུལ་བའི་བྱང་འཇུག་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་བཏང་
 ཐབས་དང་ཚིག་གཞན་ལ་མ་སྟོན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འདིའོ་
 ཞེས་རྗེན་ཅེར་དུ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་
 སུ་གཟུང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་
 ཚད་མ་ལམ་གྱི་དབྱུ་མ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལམ་
 གྱི་དབྱུ་མ་བདེན་པ་གཉིས་རེས་འཛོག་གི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུད་
 ཅིང་བསྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་གཞི་མཉམ་བཞག་གི་དབྱུ་མ་
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་མཐོང་བར་རུས་པ་དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཚེ་ན་སྒྲུང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་ལས་སྒྲུང་བ་ཀུན་
 རྗེས་དགག་བྱ་དང་སྟོང་པ་དོན་དམ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བདེན་

བ་གཉིས་རེས་འཛོག་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་མཛད་བ་ཡིན་བ་དེ་ཡི་
འབྲས་བུ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་
བའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྤྱིར་བདེ་བ་
ཆེན་པོ། ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོ། རྗེ་གས་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བ་མཚན་
གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་པའི་བསྟན་པར་མཛད་དོ།

དེས་ན་གནས་ལུགས་གཏུན་ལ་དབབ་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལུགས་མང་པོ་དང་། བསྟན་བཅོས་གང་རྗེ་སྟེན་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྗེས་དང་
དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གཏུན་ལ་བབ་
ཅིང་རྣམ་པར་གཞག་པར་མཛད་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་སྟོང་
སོགས་བདེན་བ་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
པར་མ་བཞེན་པར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མི་
རྗེ་གས་པས་ན། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བས་ཚོས་གྱི་སྒོ་གང་རྗེ་སྟེན་

ཅེག་གསུངས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དམ་
པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སོ་ལ་ཡང་དག་པར་
བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་རྩ་དབྱེད་པ་ཡི་ཚད་མ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་དབྱེད་མ་ཞེས་བརྗོད་
དེ། འབྲས་བུའི་དབྱེད་མ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་རྒྱ་ཉིད་ལ་
བཏགས་པ་ཡི་བདེན་གཉིས་རེས་འདོག་རྒྱུའམ་ལམ་གྱི་དབྱེད་མ་རྩེད་
བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་
པར་མ་ཟད། དོན་དམ་དུ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཉིད་ན་སྤུང་སོ་ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
དབྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་སེལ་བའམ་བཅད་
པའི་མེད་པར་དགག་པ་རྒྱུད་པ་ཅོམ་ཉིད་ཡིན་པས་དགག་བྱ་དེ་
ལ་སྟོས་ནས་བདེན་གྲུབ་བམ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཁས་

ལེན་ཀྱང་ནི་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་རྒྱུ་ལམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་མའི་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་དོན་དམ་རང་
ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་ནས་ལུང་རིགས་
གྱིས་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱུ་ལམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་མ་དེས།།
བདེན་གཉིས་རི་ལྟར་ཁས་བྲལ་བ།།
གཉིས་ཀ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་གྱི།།
དོན་དམ་རང་ལུགས་བྱས་ནས་སུ།།
ཀུན་རྫོབ་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་བ་མིན།།
ཡིན་ན་རང་ལུགས་དོན་དམ་པ།།
རྒྱང་རྒྱང་པོ་འུ་རྒྱུར་ནས་ཀྱང་།།
གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྣང་བ་ཀུན།།
འབྲས་པ་ཟླ་བ་བྱ་(1)འོ་ན་ཞེས།།

(1) མཁའ་ཉིག་དཔེ་རིང་། ༡༩༧-༡ །མཁའ་བ། །

སྐྱུར་པ་འདེབས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་ཚོ།
ཕྱིབ་བྲལ་དབྱིངས་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཅམ།
ལྷག་མར་ལུས་ནས་མཐུན་གཉིས་སོགས།
མེད་འདོད་ཉན་རང་རང་ལམ་གྱིས།
ལྷག་མེད་སྤང་འདས་འདོད་རི་བཞིན།
འདིར་ཡང་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་དང་།
དོན་བྱུང་མེད་ཕྱིར་བྱུང་འཇུག་དབྱིངས།
མེད་པར་སྐྱུར་འདེབས་ནམ་མཁའ་དང་།
འབྲ་བའི་ཡིད་ཅན་འབྲུག་ཡི།
བསྟན་པའི་རྒྱན་པོ་དམ་པའི་ཚོས།
འཛིག་པའི་སྐྱེས་བུར་རྒྱལ་བས་གསུངས།
རིགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་འབྲའི་ལྷགས།
ཡོད་ལ་མེད་པར་སྐྱུར་བའི་ཚུལ།
ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་དོ་རྗེའི་མེས།

ལྷ་ངན་རི་པོ་≡བརྒྱལ་(1)པར་ལུས།།

ལྷ་ངན་ལམ་གྱི་སོགས་ཚིགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྷ་ངན་
 ལྷ་ངན་ལམ་གྱི་དབུ་མ་དེས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་ཚད་
 མས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྟོང་བའམ་མེད་དོ་ཞེས་པ་
 དང། ཐ་སྟད་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྤང་བའམ་ཡོད་དོ་ཞེས་བདེན་པ་
 གཉིས་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་རི་ལྷ་ངན་ཁས་སྤངས་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་
 དབུ་མ་པ་དེ་ཡི་རང་གི་ཕྱགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དོན་དམ་
 པར་མེད་བའམ་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པ་རང་ཕྱགས་སུ་བྱས་ནས་
 སུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཁས་ལེན་རྣམས་གཞན་འཇིག་
 ཉེན་ཚུན་པོའི་ངོར་འཇོག་པའམ་སྐྱེལ་བ་འདི་འབྲེད་ཅིང་རིགས་
 པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་འབྲེད་དབུ་མ་པ་དེའི་རང་ཕྱགས་
 བེ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་བྱང་ཚད་རྒྱང་རྒྱང་པོ་ཁོ་ན་རུ་གྱུར་ནས་
 གྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཀུན་

(1) མི་ཚུན་དེབ་གཞུགས། ༥༠-༡༠ །བརྒྱལ་ས།།

མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཇིན་པས་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་སྤང་བྱ་ཁོན་
 ཡིན་པས་མེད་དོ་ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྐྱར་བ་མི་བཟད་པ་འདེབས་ཤིང་དེ་འབྲེལ་ལམ་དེ་མཐར་
 ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 དབྱིངས་དེ་ཡང་སྣང་སྟོང་ཡ་བྲལ་བས་སྟོང་བ་ཕྱང་ཆད་འབའ་
 ཞེག་ཅོམ་ལྷག་མར་ལུས་བའམ་ཆད་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
 ལྷུང་ནས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོགས་ཅི་
 ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ཁྲོད་ནི་ཐེག་དམན་པས་ཉན་རང་རང་
 ལམ་གྱིས་ཕྱང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་
 ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཕྱང་འདས་སམ། ཕྱང་ན་ལས་འདས་པར་
 འདོད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དེ་འབྲེལ་དབུ་མའི་རང་ལུགས་འདོད་
 པ་འདྲིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱང་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་འབྲས་ཆོས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱུ་ཟད་པས་མར་མེ་རྒྱན་ཆད་པ་ལྷུང་ཅི་

ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཐེག་དམན་པས་འདོད་པ་དང་དོན་ལ་
 རྒྱད་པར་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་།
 དེར་མ་ཟད་བྱུང་འཇུག་གི་དབྱིངས་སམ་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་འབྲས་ཚོས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་མེད་པར་སྐྱར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་
 འདེབས་པས་ཆད་སྟོང་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བའི་ཡིད་ཅན་ཁྲིད་ནི་
 མཉམ་མེད་ལྟ་སེད་མེད་པའི་སྟོང་པོ་སྣང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
 གི་རྒྱན་པོ་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་དམ་པའི་ཚོས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་
 སྐྱེས་བུར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱད་ཏུ་མ་ནས་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་པམ་པར་བྱས་ཤིང་
 ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་སྣང་སྟོང་བདེན་གཉིས་འགལ་
 བར་ཉོག་པས་སྣང་སྟོང་ཡ་བྲལ་བའི་སྟོང་བ་ལུང་ཆད་དེ་འབྲའི་རང་
 ལུགས་འདོད་པ་དག་ཐ་སྣད་ཡང་དག་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡོད་
 པ་ལ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བའི་རྩོལ་ཅན་ཡིན་པར་བདེན་གཉིས་
 དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཀྱིས་ངེས་ཤིག་མི་ཤིགས་

བའི་དོ་རྗེའི་མེས་སྐྱེས་སྣང་སྣང་ཡ་བྲལ་ཞིང་སྐྱེས་འདེབས་ཕྱང་ཆད་
སྣང་བའི་ལྷ་དཔེ་གྱི་རི་བོ་རྩ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མེད་
དུ་བརྒྱུག་པར་རྒྱས་པས་ན་རིགས་པས་གཞོན་པ་བརྒྱུག་མེད་དུ་
འབབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གནད་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། མདོ་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གནད་སྐྱེས་མོང་དུ་སྐྱེས་བསྟན་པ། མདོ་
སྐབས་ཀྱི་ལམ་གནད་དང་ལྷ་བའི་བྱེད་པར་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པ།
ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤའ་པ། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ།

དེས་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ཀུན་ཏུ།།

ཤེས་རབ་རྒྱ་ཡི་དབུ་མ་ཉིད།།

རིགས་པས་དབྱེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པར།།

འབྲས་བུ་རྩེད་འཇུག་མི་འགྲུབ་ཕྱིར།།

བདེན་པ་ཟེ་གཉིས་ཀྱིས་(1)ཚུལ་དུ་ནི།།

(1) མི་ཚེན་དེབ་གཞུགས། ༥༠-༡༩ གནང་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༩༧-༥ །གཉིས་ཀྱི། །

རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་ན་ཡང་།།

འབྲས་བུ་བདེན་པར་དབྱེར་མེད་དུ།།

གྲུབ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་བཅུད།།

དེ་ཕྱིར་ཡི་ཤེས་དེ་དག་ནི།།

རེས་འཛོག་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གཉིས་ལ།།

མི་གནས་སློ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར།།

དེ་མ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་འང་ཡིན།།

དེ་སྲིད་རེས་འཛོག་ཚུལ་གྱིས་ནི།།

ཡི་ཤེས་དེ་ལ་མ་རེག་པར།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ།།

མཐའ་ཐུག་དེ་མ་ཆེན་པོ་མིན།།

དེས་ན་དེ་མའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན་

གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དེ་མའི་གཞུང་བཀའ་དང་

བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཏུ་སྤང་སྤོང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་

བའི་ཚད་མས་དངས་བའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཡི་དབྱ་མ་ཉིད་རིགས་
 བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱ་ཅིང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པར་གྱུར་བ་
 དེ་སྲིད་དུ་ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་དབྱ་མའམ་འབྲས་བུའི་མཉམ་
 བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་
 བའི་སྲིར་ན་རེ་ཞིག་དངོས་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 ལྷང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ནི་བདེན་གཉིས་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་པས་གཏན་ལ་འབབ་པར་མཇོད་ན་ཡང་འབྲས་
 བུ་གནས་ལུགས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་
 སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཉོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དགོངས་བཅུད་ཟབ་མོའི་གནད་དམ་པ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡི་སྲིར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་བསྟོམ་པ་དེ་
 དག་གིས་ནི་བདེན་གཉིས་རེས་འཇོག་གི་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

མཐའ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་གང་ལ་ཡང་
མི་གནས་བས་སློབ་ལས་འདས་བའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལ་
སློབ་འདི་ཕྱིར་ན་དབྱུ་མ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་འང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
རི་སྤིང་རེས་འཛོག་གི་བདེན་གཉིས་བསྐྱོམ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་
ནམ་ཞེག་རེས་འཛོག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་
དངོས་སུ་མ་རེག་པར་དེ་སྤིང་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་བའི་
བཅུད་དམ་མཐའ་མཐའ་ཐུག་བའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་བའི་
ཡེ་ཤེས་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་འང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤམ་པ།

གཞུང་ཤིང་གཞུངས་པའི་མེ་བཞིན་དུ།
བདེན་གཉིས་ཤེས་རབ་རི་མེད་གྱིས།
དངས་པ་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེ།
ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པ།
མཐའ་བཞིའི་སློབ་ཀུན་ཉེར་ཞི་བའི།

འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཉིད།
བྱང་འཇུག་འབྲས་བུའི་དབྱེ་མར་བཞག།
བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱང་བ།
དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་རབ་གྱིས།
སྤང་སྟོང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས།
བདེ་ཅམ་སྐོན་ས་བཞག་མོད་གྱི།
མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངོར།
སྤང་དང་སྟོང་དང་བྱང་འཇུག་གི།
ངོ་བོ་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན།
སྤང་བ་ཐ་སྟོན་ཆོད་མའི་ཡུལ།
སྟོང་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཡུལ།
བྱང་འཇུག་དེ་གཉིས་འབྲེས་པའི་ཆ།
དེ་ནམས་སྐྱེ་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར།
དེ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་བཞག་ནི།

སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཅམ།།
སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ལ་སོགས་ཀྱང་།།
དེ་བཞིན་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པོ།།
དེས་ན་རི་སྲིད་རེས་འཛོག་གི།།
བདེན་གཉིས་བསྐྱེམ་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།།
ནམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཡང་།།
ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཚོ།།
ཕྱང་པོ་དགག་བྱ་ནམ་དཔུང་གིས།།
བཅད་པའི་མེད་དགག་སྟོང་རྒྱང་ལས།།
འདས་ཏེ་འགོག་དང་དགག་བྱ་ཡི།།
ཚུལ་དུ་སོ་སོར་མི་སྣང་བ།།
སྣང་ཆ་ཐབས་ཀྱི་ནམ་པ་དང་།།
ལྡན་པ་ནམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི།།
སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོ་དང་།།

སྐྱེན་སྦྱིས་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་པོ་སོགས།།
མཚན་གྱི་རྣམས་གྲངས་མང་མངའ་བ།།
སེམས་འདས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།།
རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་བྱུང།།
དེ་ནི་སྐྱོ་རྟོག་ཡུལ་མིན་བྱིར།།
མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་སོགས་དང་།།
ཐ་དད་དང་ནི་སྣང་སྣོང་སོགས།།
རིས་སྤྱུ་ཆད་པ་མེད་པ་སྟེ།།
ཀྱི་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་བྲལ་བས་ན།།
ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ཀྱང་།།
ཨེ་མི་བྱུང་དུ་ཞུགས་པ་ཡི།།
རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྣང་།།
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ལས་འདས་པའི།།
སྐྱོ་སྤྱུང་དང་བྲལ་དམ་པའི་དོན།།

དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་ཚུལ།།
 འདི་ཞེས་མཆོན་བརྗོད་མེད་པར་འདོད།།
 འོན་ཀྱང་བསམ་མིན་བྱེད་པོ་ལྟར།།
 སྤྱི་ཡིས་ཉོགས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།།
 རྗེ་མེད་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ཡིས།།
 རབ་བྱངས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི།།
 རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི།།
 དེས་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་མར་མེ་ནི།།
 ཐེ་ཚོམ་སྤྲུག་དང་བྲལ་བ་དག།
 མའོན་སུམ་སྣང་བ་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།

གཞུ་བ་ཤིང་གཞུ་བས་པའི་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཅུ་བཞི་དང་རྟེན་
 པ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུ་བ་ཤིང་དང་གཞུ་བ་སྟན་ཀྱི་
 ཤིང་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཞུ་བས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མེ་
 ཡིས་རང་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཤིང་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་

བཞིན་དུ་སྤང་སྟོང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་
 གྱི་ཤེས་རབ་ཇི་མ་མེད་པ་བྱུང་དུ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་
 བའམ་བྱངས་པ་ཡི་བདེན་གཉིས་སམ་སྤང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་
 མིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་གཉིས་སྤང་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་
 དག་མ་ཡུས་པ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བདེན་གཉིས་བྱུང་
 འཇུག་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་ཅེས་བཞག་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་བདེན་པ་གཉིས་སྤང་སྟོང་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སུ་མ་
 སྤང་བ་བྱུང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྗེས་སོབ་ཤིན་
 འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་གཉིས་སམ་ཐབས་ཤེས་སམ་
 དབྱིངས་ཡེའམ། སྤང་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་མིང་ངམ་བད་ཅམ་
 གྱི་སྐོར་ནས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅིང་བསྟན་མོད་གྱི་དངོས་སུ་
 བ་སྐོར་ཉོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངོར་སྣང་བ་དང་
སྣང་བ་དང་བྱང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་ནི་འདི་དང་འདི་ཞེས་སོ་སོར་ཅི་ཡང་
དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྣད་དཔྱོད་པའི་
ཚད་མའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་དོན་དང་། སྣང་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་
མའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་དོན་དང་། བྱང་འཇུག་སྣང་སྣང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
དབྱེར་མེད་པས་འབྲེས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ནི་གཞན་སེལ་
གྱི་སྐྱོད་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྐྱོད་རྟོག་གི་ཐ་སྣད་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་ནི་སོ་སོར་དག་གི་རིག་པ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཅོམ་ཉིད་ལས་མཉམ་བཞག་སྣང་བཅས་དང་སྣང་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྣད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་སྣང་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སུ་
ཆད་ཅིང་སྐྱོད་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གོང་དུ་རི་སྐྱོད་བསྟན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ངོར་
རིགས་པས་ཡང་དག་པར་མི་འགྲུབ་པོ་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ།།

དེས་ན་རི་སྐོང་སྤང་སྤོང་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་དེས་
 འཛོག་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཉིས་སྤང་
 ཅན་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་སྟེ་ནམ་ཞིག་ན་དེས་འཛོག་གི་བདེན་པ་
 གཉིས་བསྐྱོམ་པ་མེད་པར་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་བྱུང་
 འཇུག་གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་
 ཐོབ་པའི་ཆོ་ན་མུང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་རྣམས་
 དོན་དམ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་
 པར་བཅད་པའམ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་མེད་དགག་སྤང་བ་སྤང་བའི་
 ལྟོང་རྒྱུང་ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 ཏེ་སྟོང་པ་འགོག་བྱེད་དང་སྤང་བ་དགག་བྱ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྤང་སྟོང་
 གཉིས་དེས་ཆད་དུ་སོ་སོར་མི་སྤང་བར་གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་
 ལུབ་ན་ཡང་སྤང་ཆ་འགགས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་
 དང་ལྡན་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཚོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། སྟོས་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། བདེན་

གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་བུང་འཇུག་ཞེས་དང་། ལྷང་སྟོང་བུང་
 འཇུག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་ལྷག་
 རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། རོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སོགས་མཚོན་
 བྱེད་ཀྱི་བརྟེན་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མངའ་བ་ཡི་བུང་
 འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་ལས་འདས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སེམས་སམ་རྟོག་
 པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱབ་པ་སྟེ། ལྷ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བསམ་གྱིས་མི་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྣང་དང་རྟོག་པ་གང་
 གི་ཡུལ་མིན་པའི་བྱིར་མེད་དགག་སྣང་བ་སྣངས་པའི་སྟོང་བ་བུང་
 ཚད་དང་མ་ཡིན་དགག་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་སྣང་བ་རྟོག་
 པ་དང་། ལྷང་སྟོང་སོ་སོ་བ་སྦྲེས་བུང་དུ་སྦྲུང་བའི་ཐ་གུ་དཀར་ལག་

བསྐྱིལ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་
དང་ནི་སྣང་བ་དང་སྣོང་པ་ལ་སོགས་གང་གི་སྤོགས་སུ་ལྷུང་བའམ་
རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་གང་དུ་མ་ཆད་སྤོགས་གང་དུའང་མ་
ལྷུང་བས་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན། **མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་**
མཁའའི་ངོ་བོ་ཉིད། | ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ནི་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་དམ་ཡོད་མེད་སྣང་སྣོང་ལ་སོགས་པའི་
ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་ཅི་ཡང་བྲན་མེད་ཐོམ་མེ་
བ་གཉིད་ཐུག་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
མཐར་འཇོག་གྱི་ལྟ་བ་དན་པའི་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱས་པའི་
ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཨི་ཨྱི་སྟེ་སྣོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དང་གསལ་
པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པས་དབྱིར་
མེད་དམ་བྱང་དུ་ཞུགས་པ་ཡི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་པ་
རྣམས་གྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་

ཚུལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་
སྤང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བ་སྟེ།

སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཡུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྟོང་དང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་
པའི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་གནས་ལུགས་སྤང་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་མི་
སྟོང་བར་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དམ་པའི་དོན་རླུང་འཇུག་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དང་རིག་པའམ་དབྱིངས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྗེ་ཆེར་དུ་འདི་ཞེས་ཉུགས་གཏལ་ཆོགས་
དཔེ་དང་སྐྱོ་ཉེན་གང་གིས་མཚོན་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་
སྤྲོ་བསམ་བཞེད་པ་ལས་འདས་པར་འདོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདུག་པའི་ཀྲུང་གི་རྩོམ་པའི་འདོད་པའི་བསམ་མིན་གྱི་
བྱེད་པོ་ལྟར་གང་ཟག་སྲུ་ཡིས་ཀྲུང་ལྷོ་གསུམ་སྲུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ངེ་མ་མེད་པའི་ལུང་གི་སྤྲང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རིགས་
པ་ངེ་མ་མེད་པས་དབྱུང་བ་ཡིས་རབ་ཏུ་བྲངས་པའི་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲང་སྤྲོད་
འདུ་འབྲུལ་མེད་པས་བསམ་བཞག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཉིད་ངེ་
ལྟར་བར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མར་མེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤྲུག་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་དག་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བ་
ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི།

- མདོ་ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས།།
- གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་རྗེས་ཟེན་བར།།
- བྱེད་ཀྱི་འདིར་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས།།

འདུ་འབྲལ་མེད་པར་རྟོགས་གོམས་ཉིད།།

སྟོམ་བྲལ་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་དང་།།

འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས།།

དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།།

དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་མེད།།

གང་སྤྱིར་སྣང་སྟོང་རེས་འཛོག་ཏུ།།

འཛོལ་མེད་མཐའ་བཞིའི་སྟོམ་པ་དང་།།

བྲལ་སྤྱིར་དེ་ལས་གཞན་གྱུར་ན།།

སྟོམ་དང་བཅས་པ་ཉིད་སྤྱིར་དོ།།

མདོ་ལམ་ཐབས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ།

མདོ་ལམ་ནས་ཐབས་སྣང་བའི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་ཆ་གཉིས་

པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་རྩིས་ཟེན་པའི་རྒྱས་གདབ་པས་

འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བྱེད་གྱི་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྤྲགས་གྱི་ལམ་ཐབ་མོ་

འདིར་ནི་ཐབས་སྣང་བ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡེ་ནས་

འདུ་འབྲལ་མེད་པར་མདོན་སུམ་སྟོང་བས་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་

བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་ཉིད་ལས་དོན་རང་གི་དོ་བོ་སྤངས་སྤོང་བྱུང་དུ་
ལྷགས་པའི་སྤོས་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་འོད་གསལ་ལྗོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དོན་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ནམ་མེད་
གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་པའམ་མཚོན་ཏུ་འཕགས་
པའི་ལྟ་བ་གཞན་མེད་དེ་གང་གི་སྤིར་ན་སྤངས་སྤོང་བདེན་གཉིས་
རེས་འཇོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་
ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅི་ཡང་མེད་པས་མཐའ་བཞིའི་སྤོས་
པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སྤིར་ཏེ་འཛིན་སྐྱངས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་འཛིན་
སྐྱངས་ཀྱི་སྤོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤིར་རོ།

གཉིས་པ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ལམ་གནད་དང་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་བྱེ་
བྲལ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་བྱུང་འཇུག་དོན།

དབྱེད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད།

སྤྲུགས་སྤྱི་རང་གི་རིག་དབྱིངས་སྤྱ།

ཐད་ཀར་སྤོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན།།

དེ་བྱིར་དབྱུ་མ་ཞེས་བ་ཡང་།།

བདེན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱོད་བ་ཡི།།

ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་དབྱུ་མ་དང་།།

དེས་བྲངས་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི།།

ཟུང་འབྲུག་འབྲས་བུའི་དབྱུ་མ་གཉིས།།

རྒྱ་འབྲས་མདོ་སྤྲུགས་ལྟ་བ་སྟེ།།

སྤྲུ་མ་ཤེས་རབ་ཆ་ཡིན་ལ།།

བྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན།།

དེ་བྱིར་བྱི་མ་དེ་ལ་ནི།།

ཚེན་པོའི་སྤྱི་ཡིས་ཁྱད་བྱུ་བསྤྲུགས།།

ལོན་གྱང་མདོ་ལས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དང་རྟེན་བ་གཉིས་

གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ལྟ་བ་ཉིད་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་

སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྟོམ་པ་དང་བྲལ་བར་དོན་གཅིག་ནང་། འོན་
 གུང་མདོ་ལས་བདེན་གཉིས་སམ་སྣང་སྟོང་ངམ་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་གཏུན་
 ཚིགས་ཀྱིས་དབྱུང་བས་རྗེས་དབག་གིས་གཏུན་ལ་པབ་ཅིང་
 བསྐོམ་པ་ཉིད་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་མཚོག་གསང་བ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྤྲུགས་
 ལུགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ཐད་ཀར། སྐད་ཅིག་གིས་བཅན་ཐབས་སུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་
 མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དོན་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་ཡང་སྣང་སྟོང་བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་
 པའི་དབྱུ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་
 ཡི་ཚད་མ་སེམས་བྱང་ཤེས་རབ་རྒྱུའམ་ལམ་གྱི་དབྱུ་མ་དང་།
 ཚད་མ་གཉིས་སོ་དེས་བྲངས་པ་ཡི་སྣང་སྟོང་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་

དབྱེར་མེད་པར་རོ་གཅིག་པའི་དངོས་གཞི་འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་དབྱེ་མ་དང་གཉིས་པོ་
ཡང་རིམ་བར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའམ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་
ཞེས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྗེས་དཔག་དང་མདོན་
སུམ་མམ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སམ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མ་ལས་སྤྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་གཉིས་སྒྲ་ཅན་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྤྱི་མ་འདི་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ཆེན་པོ་དང་།
རྣམ་སྐྱེས་བྲལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
སོགས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཡིས་སྒྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
བསྒྲགས་ཤིང་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ།

དངོས་པོ་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་དང་།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་གཉིས།

མིང་གཅིག་ན་ཡང་དོན་ལ་ནི།

འབྲུང་པར་གནས་ས་བཞིན་དུ་མཆིས།

དེ་བཞིན་ཚོས་ཉིད་ཚོས་དབྱེདས་དང་།

སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་འགོག་པའི་མཐའ།

དོན་དམ་ལ་སོགས་ཟླ་(1)མཚུངས་ཀྱང་།

མཐར་ཐུག་དང་ནི་ཉི་ཚེ་བའི།

འབྲུང་པར་ཆེ་བྱིར་སྐབས་སོ་སོར།

ཕྱོགས་མ་ལོར་བཤད་བྱ་སྟེ།

སེལ་བ་ཡི་སྐྱབ་བཞིན་ནོ།

གནས་ལུགས་ལ་ཡང་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་

(1) སི་ཚོན་དེབ་གཞུགས། ༥༩-༡༩ །།

ཉེ། དེ་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ལས་གནས་ལུགས་ཞེས་གང་
 རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་ཡང་གོང་དུ་དབུ་མ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་བར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་མེད་དགག་
 དང་། སྣང་སྟོང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཟུང་
 འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་གནས་ལུགས་ཞེས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་
 གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ནི་དོ་བོ་སྟོང་པའི་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྣང་
 བ་ཉིད་སྤང་བའི་སྟོང་བ་ཕྱང་ཆད་དང་། མ་སྤང་བའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་
 འཇུག་གི་བྱུང་བར་གནས་དང་ས་ཡི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་མཆིས་
 ཤིང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་
 སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་མེད་དགག་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཚོས་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཞེས་པ་ལ་འང་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མེད་དགག་དང་བདེན་གཉིས་

དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་དང་། ལྷོང་ཉིང་
 ལའང་ལྷོང་ཉིང་མེད་དགག་དང་ལྷོང་ཉིང་བྱང་འཇུག་གཉིས་དང་།
 ལྷོས་བྲལ་ལའང་ལྷོང་པ་བྱང་ཆད་དམ་ལྷོང་རྒྱང་ལྷོས་བྲལ་དང་།
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་སྤང་ལྷོང་བྱང་འཇུག་གི་ལྷོས་བྲལ་
 གཉིས་དང་། འགོག་པའི་མཐའ་ལའང་མེད་དགག་ལྷོང་རྒྱང་དང་།
 ལྷང་ལྷོང་བྱང་འཇུག་གི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། འོན་དམ་ལའང་མེད་
 དགག་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། བྱང་འཇུག་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་
 འོན་དམ་གཉིས་དང་། འོགས་པའི་སྐྱས་ལྷུང་འདས་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་དང་། འོ་ལོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོགས་
 ལའང་མེད་དགག་ལྷོང་རྒྱང་གི་དང་། ལྷང་ལྷོང་བྱང་འཇུག་གི་སྟེ་
 གཉིས་རེ་གཉིས་རེ་ཡོད་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་ངམ་སྐྱ་གཅིག་
 ཉིད་མཚུངས་པར་འཇུག་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་འོན་ལ་མེད་དགག་
 ལྷོང་རྒྱང་དང་སྤང་ལྷོང་བྱང་འཇུག་གི་བྱུང་པར་རམ་མཐར་སྐྱབ་
 པ་དང་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་བྱུང་པར་གནམ་སའི་མཐོ་དམན་བཞིན་ཏུ་
 འེན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའམ། རགས་པ་དང་མ་

བའམ། རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་བཞག་གམ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་གྱི་སྐྱབས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་མ་
མེད་པའི་སྐོ་ནས་མ་ལོར་མ་འབྲུལ་བར་ལེགས་བར་བཤད་བར་
བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སེལ་བ་ཡི་སྐྱ་གནས་སྐྱབས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་
ནས་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་སོ།།

དཔེར་ན་སེལ་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་ཡང་དམག་ལ་འགྲོ་ཆོ་
ཤིང་ཉ་དང་། ལུ་ལ་བཞག་ཆོ་གྲུ་ལ་འཇུག་ཅིང་གོ་དགོས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

མཉམ་རྗེས་ཤེས་པ་འབྲེད་པའི་ཁས་ལེན་གྱི།
སོམ་ཉིདེ་བྱ་བར་འབྲུན་པའི་སྐོངས་པའི་སྐྱབས།
དབྱེས་འབྲེན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ལམ་མེ་བ།
རྗེ་རྗེའི་རིགས་སྐྱབས་མཆོག་འདི་ཨེ་མ་ཏོ།།

ཞེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

༥ གསུམ་པ་ཡི་རངས་ཤིང་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གསུམ།
ཡི་རངས་ཤིང་གྲུས་པས་བསྟོད་ཅིང་ངོ་མཚར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་
གཞན་ལ་གསལ་བར་མཛད་པར་བསྐྱུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ།
ཚོས་མཚོག་འཛིན་ཅིང་ཤོང་བའི་སྟོད་བསྟན་པ། གསུམ་ཏེ་སྟོང་
པའི་གདམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ།

དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་བྱི་བ་བདུན།།

ཟབ་རྒྱས་དོན་ཅན་ཚོག་ནམས་ཀྱིས།།

བཀོལ་ཆེ་བྱི་བ་པོ་དེ་ཡང་།།

གྲུས་བཅས་ངག་གིས་འདི་སྐད་དུ།།

ཀྱི་མ་ཚོན་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་སྤེལ་བཞིན།།

གཞན་གཞུང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཛིངས།།

མ་མཐོང་རང་བཞིན་ཚོན་པས་དྲེགས་པའི་རོ།།

མྱུང་ལྡན་བདག་ཅག་ཁེངས་པ་གཏམ་འདིས་བསྐྱེལ།།

རོང་སྐོང་ཞེས་གྲགས་འཇམ་དཔལ་དགྲེས་པའི་གདམ།།

འཕགས་མཚོག་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན།།
སྣ་ཚོགས་ནོར་བུའི་ཚོས་མཛོད་མང་མངའ་བ།།
དེ་སྤངས་གཞན་ཕྱགས་འཆིང་བུར་དེ་རྣམས་འབྱུལ།།
ཚོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་དབྱེད་བསམ་པ་ཅན།།
རྟག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་བར་ཚད་བྱེད་པ་མེད།།
དེ་བྱིར་རིགས་ལམ་སང་གའི་སྐྱ་བོ་ཆེ།།
བསྐྱགས་པས་མཚོ་སྐྱེས་བསྐྱེན་པའི་རིང་ཕྱགས་ཀྱི།།
བྱད་པར་མཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་གྱུར་ཅིང་།།
ཕྱོགས་རེས་དྲེགས་པའི་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་པ།།
མི་འཕྲོག་ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་ཡུ་བ་ལ།།
བརྟེན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་ལ་སྐྱེན་པར་མཛོད།།
ཚོས་ཚུལ་ཐོས་པ་བདུད་ཚིའི་མཚོ་འབྲེལ།།
ཟབ་མའི་དོན་གང་དེ་ཡི་ལོར་བུ་བཞེན།།
དེ་དག་གང་ན་གནས་ཀྱང་སྤང་བུ་སྟེ།།

ལྟར་སྒྲུབ་གང་ཟག་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་བྲ།
 མང་ཐོས་:མང་(1)དུ་སྐྱ་བས་ཀྱང་མིན་ལ།
 སྐྱེས་སྐྱུངས་ཟབ་ཟབ་ལྟར་སྒྲུབ་དབྱུང་བས་ཀྱང་།
 མི་ཕྱིགས་ཟབ་དོན་ས་འོག་གཉེར་འབྲ་བ།
 གང་གིས་འདི་འཛིན་སློ་ལྡན་ཉིད་དུ་ཤེས།
 སློ་གཉེར་འབྲུམ་སྤྲུལ་འོར་བུའི་སློད་ཉིད་དུ།
 བདག་སློ་ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་བསྐྱབས་པའི།
 གདམས་པའི་ལེགས་བྱས་སློང་བའི་དུས་རིག་ནས།
 ལྷ་དབང་དབལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་དགའ་བཞིན་འབྲུངས།
 གང་ལས་བབས་པའི་ལེགས་བཤམ་ཚུ་སྐྱུང་གིས།
 རྣམ་དཔྱོད་སློ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཁྱོན་ཡངས་པར།
 དེས་ཉོགས་དེ་ཡི་འབྲུང་གནས་སྐྱུ་དབང་ནི།
 རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ལུང་ཉིད་དུ་ཉོགས།

(1) མཁའ་ཉོག་དཔེ་རིང་། ༡༧༡-༩ །ཞེད། ་།

མཁའ་མཐའ་རྒྱུ་གྱིས་འདྲེན་ཅིང་རྫོས་པའི་བརྟུང།།

སྣོང་ལ་ཀུན་པའ་བདུད་ཅིའི་དབྱིད་ཉིད་བྱ།།

ལེན་པའི་མཐུ་ཆེན་སྣོ་ལ་སོབ་མཛད་པའི།།

ངོ་མཚར་ཆོས་ཀྱི་མར་མེ་གསལ་བར་མཛོད།།

དེ་ལྟར་ཟབ་མའི་སོགས་ཆེགས་བཅད་བརྩས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཟབ་མའི་གནས་ལ་ངེ་སྐྱད་
བསྟན་པའི། རྩི་བ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཟབ་རྒྱས་སམ་ཟབ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཅན་རྣམས་དེ་ལྟར་ལྷུང་རིགས་རྩི་མ་མེད་པས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆེ་ག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཤོལ་
བའི་ཆེ་ན་སོལ་བྱུང་ལྡོམ་བྱུ་པའི་རྩི་བ་པོ་དེ་ཡང་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་
རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་བདུན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་
པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ། དགའ་མགུ་ཡི་རངས་
ནས་ལྷུས་གུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་དག་གིས་འདི་སྐྱད་དུ་གྱེ་མ་ཞེས་
སྣོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་དཔེར་ན་ཁོན་པའི་ཚུ་མིག་རྩུང་དུ་ལ་གནས་

པའི་རུས་སྐལ་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ལྟར་དུ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བརྒྱུ་མས་
 པས་མཚོ་ག་ཏུ་སྟེ་མས་པས་ཁེངས་པར་གྱུར་པ་ཡང་གཞོན་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས་བསྐྱེལ་ཞིང་བརྒྱལ་ཏེ་ཞི་བར་གྱུར་པ་
 བཞིན་དུ་རང་ལ་མ་གཤམ་པའི་གཞན་གཞུང་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མེའི་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཇིངས་ལྟ་བུར་རང་གི་རི་བཞིན་
 མ་མཐོང་ཞིང་མ་རྟོགས་པར་རང་གཞུང་རྒྱུར་མཐོང་གི་བཞིན་པ་
 ཁོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་མཚོ་ག་ཏུ་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ་མས་པས་དེགས་
 པའི་རོ་རབ་ཏུ་སྲོང་བ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མཚོ་ག་
 ཏུ་རྒྱུ་མས་པའི་ཁེངས་པ་བྱིད་གསུངས་འོ་མཚར་ཟབ་མེའི་གཏམ་
 འདི་མང་མེད་དུ་བསྐྱེལ་བར་མཇུག་པ་འདི་ནི་ཞིན་ཏུ་ཡི་རངས་
 ཞིང་གུས་པའི་གཞན་མཚོ་ག་ཏུ་གྱུར་པའོ།།

དེ་སྲིད་ཞིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་འོ་མཚར་གཏམ་གྱི་
 འབྲུང་གཞན་གུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རོང་ཚོམ་མ་རྒྱ་བརྒྱེད་ཏེ་ཚོས་
 བཟང་དང་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་གུན་མཁྱེན་སྲོང་ཆེན་རབ་འབྲུམས་

ཞེས་མཚན་སྟོན་གྱི་གདུགས་དཀར་པོ་ས་གསུམ་ན་མངོན་པར་
 མཐོ་ཞིང་གྲགས་པ་རྗེ་བཙུན་དག་གི་དབང་པོ་དྲུང་སྤྲིག་གར་གྱིས་
 རོལ་བར་བསྟན་པའི་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྣོས་གར་འཕགས་
 མཚོག་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་གྱི་རྒྱ་
 མཚོ་ཚེན་པོ་ཡི་སློང་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་
 པའི་ངེས་དོན་ཟབ་མའི་ཚོར་བུའི་ཚོས་མཛོད་རབ་ཏུ་མང་པོ་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་མངའ་བ་ལས་ལེགས་པར་འཁྲུངས་པའི་ཚོས་ཚུལ་
 ཟབ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
 བུ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་རྣམས་སྤངས་ནས་དེ་
 དག་ལ་བསྟུན་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཚོར་བུ་འཆིང་བུར་རེ་
 ཞིང་མཚོད་པར་རྣོམས་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་གཞན་དབང་གིས་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་དོན་ཟབ་མའི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་
 བགོ་སྐྱལ་ལས་རེ་ཞིག་རང་རང་གྱི་བཞོལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་གྱེ་མའོ་
 དམན་པའི་གནས་ལ་སྤྱིན་པའོ།།

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོར་
 བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་རྣམ་
 བར་དབྱད་པས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་མཚོག་ཏུ་རྟེན་པའི་བསམ་བ་ཅན་ནམ་སློབ་ཤོས་ཅན་ལུང་དང་
 རིགས་པ་ཟབ་མོ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་རྣམས་ནི་དུས་ཉམས་ཏུ་མདོ་རྒྱད་
 དེས་དོན་ཟབ་མོ་ལས་སློབ་སྦྱོར་བ་སྒྲོག་པའི་བདུད་དང་པས་ཀྱི་རྒྱུ་
 བ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཤིང་བར་ཚད་བྱེད་པ་མེད་པས་གཤམ་
 ལས་མཚོག་ཏུ་རྣམ་བར་རྒྱལ་ཉེ་ལོག་སྤྲོ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་
 ལྡན་རྗེས་སུ་འཇོན་པ་ལ་གཞན་ལས་མཚོག་ཏུ་འཕགས་ཤིང་
 འགྲུབ་ལྷ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།།

དེ་ཡི་སྦྱར་ན་ཚུར་མཐོང་བྱིས་པའི་རི་དྲགས་སུས་ཀྱང་བཟོད་
 བར་དགའ་བའི་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོའི་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་ལམ་སེདྲའི་སྤྱོད་མེ་ཆེ་རི་སྐད་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་
 བས་དབལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྦྱེས་སམ་ཨོ་རྒྱལ་མཚོ་སྦྱེས་དོ་

རྗེའི་བསྟན་པའི་རང་ལུགས་སྲ་འགྲུར་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་ཁྱད་
པར་མཚོག་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པས་ཡིད་ཆེས་ཟབ་མོ་རྟེན་
པར་གྲུར་ཅིང་རང་མཐོང་གི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་ཟུགས་
དེས་ཁེངས་(1)འིང་དེགས་པས་མཚོག་ཏུ་བསྟེན་པས་གཞན་
ཟུགས་གྱི་གྲུབ་མཐར་སུན་འབྱེན་སྟོ་བར་བྱེད་པར་གཞན་
དག(2)ལ་གནང་ཞིང་སྤྱིན་པར་མཛོད་ཅིག་དང། ཟབ་མོའི་ཚོས་
གྱི་ཐོངས་རྒྱུད་དང་བྲལ་ཞིང་མདོ་རྒྱུད་དེས་དོན་མཚོག་ལ་དེས་བ་
རྟེན་པའི་སྐལ་བཟང་དམ་པར་འགྲུར་དོ།།

དེས་ན་མདོ་སྲགས་གྱི་ཚོས་ཚུལ་སྟུན་མོང་བ་མང་དུ་སོས་བ་
རོ་བཅུད་ཞེས་མངར་ལྡན་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་
བའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་དགོངས་དོན་སུན་

(1) ལྷ་རྩེ་ལྷོ་དོ་བ་གཞུགས། ༡༩༩-༦ ། རྩོགས་རང་ཁེངས། །

(2) རྩ་འགྲུར་བཀའ་མཐུན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟུགས་བཅའ་ཞེ་བརྒྱད་པ། [BDRC: WIPD100944-v48] གོག་
འདམ། ༡༧༠-༡ ། རྩ་ཞུན་དག་ལྷན་གྱི་ལུ་བརྒྱུག་པའམ་མི་འབྲོག་པའི་ཚད་མ་བཞེན་གཉིས་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
རལ་གྱི་འུ་བ་མཚོག་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེན་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་གོ་སྐབས་གཞན་པ་དེ་དག།

ལྷུ་མ་ཚོ་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་ཅི་འུ་མཚོ་དེ་ཡི་ཡང་
 ལྷིང་པོར་གྱུར་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་དེ་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་གང་ཟག་གང་གི་ལྷིང་ན་ངེས་
 པར་གནས་ཤིང་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་ལྟར་སྤང་ལ་མཚོ་ག་
 དམན་བཟང་ངན་ཅི་འབྲར་སྤང་གྲང་རུང་རང་མཐོང་གིས་སྤྲེམས་
 པ་མེད་པར་འབད་ཚོལ་བརྒྱ་སྤྲེལ་དག་གིས་གྱུས་པ་མཚོ་ག་གིས་
 ལྷང་བར་བྱ་སྟེ། ཟབ་མེའི་དོན་གྱི་དབུལ་ན་གང་ཟག་སྤུ་ཡང་ལྟར་
 ལྷང་ཅི་ཅམ་བཟང་ཡང་མི་པན་པས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་
 རྟོན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་གྲགས་སྟོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱ་
 བར་ངེས་དོན་ཟབ་མེའི་དོན་ལ་རྟོན་པས་བཙོན་པས་འབད་བ་རྣམ་
 འབྱོར་དུ་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ངེས་དོན་ཟབ་
 མེའི་དགོངས་དོན་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གནས་དང་
 བཅས་པ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་ལྷང་སྤྲེལ་མང་དུ་སྤྲེལ་བས་གྲང་རང་

གར་རྟོགས་པ་མིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སྡོན་བསགས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་ཆེ་ཞིང་ད་ལྟར་སྤངས་བཅོལ་མི་དམན་པས་སློ་གྲོས་ཟབ་ཟབ་
 མོ་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དབྱུང་པས་ཀྱང་མི་
 སེགས་པའམ་མི་རྟོགས་པའི་ངེས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་དགོངས་
 རོན་ས་འོག་ན་གནས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་
 བཟང་པོ་དང་འབྲ་བ་ལྟར་སྤང་རི་འབྲར་གནས་ཀྱང་གང་ཟག་གང་
 གིས་འདི་ཉིད་རང་གིས་འཇིག་ཅིང་གཞན་ལ་སྤེལ་བ་དེ་ནི་ཚོགས་
 བསགས་སྐྱིབ་པ་དག་པའི་སློ་གྲོས་མཚོག་དང་ལྡན་པས་གཞན་
 ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཉིད་དུ་འབྲས་བུའི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་བྱས་པའི་སྲིར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་
 གུས་པ་མཚོག་གིས་བརྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་གདམས་པའི་
 བདུད་ཅི་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་སྤྱིར་པོའི་དགོངས་རོན་ཟབ་མོ་རི་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་ཟབ་མོ་འབྲུམ་སྤག་ལོར་བྱའི་སྦྱོང་

མཚོག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་གས་རེར་ཞེན་པའི་བདག་གི་སློབ་འདི་ཡང་ཟབ་ཅིང་
ཡངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འཕམ་ཆེར་བསྐྱབས་པའི་ཟབ་མོའི་གདམས་
པའི་ལེགས་བྱས་མཚོག་སློབ་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་རིག་ནས་སྐྱ་
ཡི་དབང་པོ་སློབ་གྲོས་མཚོག་གི་མཚུ་དཔལ་གྱི་བྱུང་བའི་ཟབ་རྒྱས་
གྱི་གདམས་པའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་དགའ་མགྲུ་ཡི་རངས་
བཞིན་དུ་ལེགས་པར་འཇུག་པའི་ཆོམ་པར་བྱའོ།།

གང་གི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློབ་གྲོས་ཟབ་མོའི་མཚུ་ལས་
བབས་པའི་ལེགས་པར་བཞག་པའི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་པ་ཚུ་སྐྱུང་
བཟང་པོ་དག་གིས་དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་
སློབ་གྲོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཟབ་ཅིང་ཁྲོན་ཡངས་པར་ངེས་
པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲའི་སློབ་གྲོས་མཚོག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་འབྱུང་གནས་སྐྱ་ཡི་དབང་པོ་འཕམ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞི་སྐྱ་
འགྱུར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ལུང་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་མོ་
ཉིད་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་མོའི་
དགོངས་དོན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་པ་མཐའ་དང་བལ་བ་སློབ་གྲོས་ཆེན་
པོའི་ཏུབ་ཀྱིས་ཏེ་ཏུབ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་འབྲེན་ཅིང་ཚོས་
པའི་དགོངས་བཅུད་ཟབ་མོའི་སྤྱིང་ལ་ཀུན་ཏུ་པན་པའི་བདུད་ཅིའི་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབྱིད་དཔལ་ཉིད་དུ་ལེན་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་སློབ་
ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་མཇུག་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྤྱོད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀྱི་སློབ་མེ་བཟང་པོ་
མཚོག་ཏུ་འབར་བ་སྐྱལ་བཟང་དམ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཞིང་སྤྱང་
བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།

གཉིས་པ་ཚོས་མཚོག་འཛིན་ཅིང་ཤོད་བའི་སློབ་བསྟན་པ།

དེ་སྐད་ཟེར་ཞིང་གུས་བཏུད་ཆོ།

བྱང་སློང་དེ་ཡིས་དེ་ལ་ཡང་།

ཟབ་མིན་ཟབ་རྒྱས་སུ་བསྐྱབས་པ།

གོང་གི་དོན་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་གདམས་།

ཚོས་མཚོག་སོངླའི་འོ་མ་ནི།།

སློ་བློས་སློད་བཟང་ཁོ་ནས་འཛིན།།

གཞན་དུ་འབད་ཀྱང་མི་གནས་ལྟར།།

འདི་ལོང་སློད་ནི་འདི་ཡིན་ལོ།།

དེ་སྐད་ཟེར་ཞིང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལོང་
དུ་བསྟན་པ་དེ་སྐད་ཟེར་ཞིང་གྲུས་པ་མཚོག་གིས་བཏུང་དེ་གནས་
པའི་ཚེ་གཟུ་ལོང་གནས་པའི་དྲང་སློང་མཚོག་དེ་ཡིས་ཁྱི་བ་ལོ་དེ་
ལ་ཡང་སློ་བློས་ཚུང་ཞིང་ཟབ་པ་མིན་པ་ཉིད་སློ་བློས་ཚེ་ཞིང་ཟབ་
ཀྱས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོང་དུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་དག་གི་དོན་
ཀམས་བསྟུས་ནས་འདི་ལྟར་གདམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཚོས་
མཚོག་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོ་སོངླའི་འོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སློ་བློས་ཟབ་མོའི་
སློད་བཟང་པོ་རིན་ཚེན་གསེར་སློད་མཚོག་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་འཛིན་ཅིང་
སློད་གཞན་པལ་པ་གང་དུ་རི་ལྟར་འབད་ཀྱང་མི་གནས་པར་སློད་
ཀྱང་འཚག་ལ་བཅུད་ཀྱང་ཟབ་གནས་ཚུད་ཟབ་ལྟར་སློ་བློས་དམན་

བ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་ཟབ་མའི་དོན་སློ་
ལ་མི་ཤོང་ཞིང་མི་རྟོགས་པས་འཛིན་པར་མི་བྱས་པས་རྒྱུད་གཟན་
པར་འགྱུར་ལ། ཚས་མཚོག་མདོ་རྒྱུད་མན་དག་ཟབ་མའི་དོན་འདི་
ཤོང་ཞིང་འཛིན་པའི་སློད་ནི་སློ་གྲོས་བཟང་པོ་བཟང་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲིང་པོའི་གདམས་པ་དངོས་ནི།

ཨ་ནི་མ་སྐྱེས་ཚས་ཀྱི་སྒོ། །ར་ནི་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ།།
བ་ནི་དོན་དམ་སྣང་བའི་སྒོ། །ཅ་ནི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མེད།།
ན་ནི་མིང་དང་བྲལ་བ་ཉིད། །རྗེ་ནི་སློ་གྲོས་ཟབ་མའི་སྒོ།།

སྒོ་རྒྱལ་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་།།

བདེན་གཉིས་རྩལ་གྱིས་དམིགས་ནས་སྤྲ།

རྒྱུ་མའི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱུབས་བྱས་ན།།
མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུ།།
རྩལ་གྱིས་སྟོ་བར་འཛིན་བྱས་པའི།།

སྤྱིང་གའི་ཚོར་བུ་དྲི་མེད་ལ།།

གཟུངས་སྤོབས་སྤོ་ཡི་དཔལ་དུ་འབབ།།

མཐའ་བཞིའི་སྤོས་པ་ཁེགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི།།

ལམ་ནས་ཡིན་ལུགས་གཤེས་སུ་སོན་པ་ཡི།།

སྤོ་ལས་འདས་པ་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་དབྱིངས།།

འཇམ་དཔལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་ངང་དུ་ཞེག།

མཐའ་བུལ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡངས་པའི་སྤོང་།།

མཉམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་དོན་མཐོང་བ་ལས།།

མཐའ་བཞིའི་སྤོ་ངན་སུན་པའི་སྤྱང་བ་ཀྱུ།།

ངང་གིས་འགགས་པའི་འོད་གསལ་ཉི་མ་འཆང།།

ཨ་ནི་མ་སྤྱེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྔ་དང་རྐང་བ་གཅིག་གིས་

བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གོང་གི་དོན་རི་ལྟར་བསྟུས་ཏེ་གདམས་ན། མདོ་

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་དྲིལ་བའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་འདི་ལ།

ཨ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་འདི་ནི་སྤྱེ་བ་མེད་པས་མེད་དགག་ཡིན་བཞིན་

དུ་རང་སྣང་བ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་
བས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐོ་མཚོན་གྱིད་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
ཀྱི་སྐོ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ར་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྩལ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལ་རང་དོན་དུ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱི་
ཆགས་རྩལ་མེད་པར་འཇུག་དགོས་པའི་སྐོ་མཚོན་གྱིད་ཡིན་པས་
རྩལ་དང་བྲལ་བའི་སྐོ་ཞེས་བྱའོ།།

བ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མཉམ་བཞག་ཡང་དག་པ་ལ་འཇོན་སྣངས་
ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་བྲལ་མེད་སྟུན་པ་འབྲུམས་པོ་ལྟ་བུ་ལྷག་མཐོང་གི་
སྣང་བ་དང་བྲལ་བའང་མིན་པས་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་མཐོང་བའི་སྐོ་
མཚོན་གྱིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་སྣང་བའི་སྐོ་ཞེས་བྱའོ།།

ཅ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབྱེད་པ་ཡང་དག་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐོས་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོས་བྲངས་པའི་མཉམ་པར་འཇོག་
པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྲུར་བའམ་སྐོས་

བྱས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་གནས་པའི་
སྐོ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐོ་ཞེས་བྱའོ།

ན་ཞེས་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གཙོ་ཆེ་ཚུར་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་མེད་དེ་སྣང་སྟོང་གཉིས་འབྲེལ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་མེད་ངང་ཆ་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ནི་མགོ་མཉམ་སྟེ་ཐ་སྙད་སྐྱོད་ཏེ་
གི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་
གནས་ལུགས་ནི་སྐྱོད་ཏེ་གི་ལམ་ལས་འདས་པ་ན་མིང་དང་བྲལ་ཏེ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའི་སྐོ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་མིང་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ཞེས་བྱའོ།

རྗེ་ ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་འབྲེལ་སྣང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པའི་
དོན་ཟབ་མོ་ཉིད་ཚོས་ཅན་རྒྱལ་ཐོབ་ཏུ་བྱ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ད་ལྟ་ནས་
གཏན་ལ་ཐབ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཚུར་མཐོང་ལས་
འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ན་ཡང་མཐུན་སྣང་གི་བལྟ་
བྱའི་སྣང་བ་ལ་དབྱེད་དེ། དེ་དཔེར་བཟུང་ན། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་ཁས་

ལེན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྐད་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་
གཉིས་མི་འགལ་བར་སྐྱར་ནས་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུར་མཐོང་གི་
རྣམ་གཞག་པར་སྤྱོད་ཐེག་པ་ནས་སྒྲགས་དོན་ཐེག་པའི་བར་དུ་ཤེས་
པའི་སྐོམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་སློབ་གོས་ཟབ་མོའི་སྐོམ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་དེ་བ་དང་པོས་དངོས་གཞི་སྤངས་སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་ཚུལ་།
གཉིས་པས་དེ་ཉམ་རང་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པས་ཟབ་པར་
བསྟན་ནོ། །གསུམ་པས་བྱུང་འདུག་དེ་དེ་ལྟར་སྐོམ་ཚུལ་། བཞི་
པས་བསྐོམ་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་། ལྔ་པས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་
པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་དོར་བདེན་གཉིས་དེ་ལྟར་འཆར་ཚུལ་དང་།
དུག་པས་དེའི་དོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆར་ཚུལ་
གཉིས། བདུན་པས་རང་གིས་རྟོགས་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཟབ་མོའི་
ལྟ་བུ་འདོམས་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་མདོ་སྒྲགས་
ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པ་ཡིན་པས་འདིའི་གནད་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་

ཤེས་པར་གྱུར་ན་མདོ་སྔགས་རྒྱ་མཚོའི་འགགས་མདུད་ཁྲོལ་བས་
རང་གིས་ཉོགས་པ་དང་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་སློབས་པའི་གཏེར་
ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སློབ་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཡི་གེའི་སློབ་རེ་རེ་ལས་སློབས་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་ཚད་མེད་པ་གོ་ཞིང་ཉོགས་པ་ནི་བརྗེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
དོན་གཅིག་ལས་བཅུ་ཉེ་དོན་ཀུན་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་པར་
བརྗོད་ཀྱང་བར་མི་འགྱུར་བས་སློབ་གྲོས་མི་བཅད་པའང་ཡིན། དོན་
གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་ཀུན་འདུ་ཞིང་དོན་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་
ཀུན་སྟོན་པར་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་འདོན་པའང་ཡིན། ཡི་གེ་
གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ཀུན་བསྐྱེད་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རེས་པའང་
ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་བྱུང་འཇུག་གི་ཡི་
ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་འདོན་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཡང་ཡིན་ཏེ་
ཡི་གེའི་སློབ་ཨ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་བདེན་པ་

གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་སྤོང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་
 འཇུག་སྐྱེ་འགགས་དང་བྲལ་བར་དམིགས་ནས་སྲུ་སྲེ། འདི་ལྟར་
 ཡི་གེ་ཨ་ལྷ་བྱ་རྫོང་བྱེད་དང་མ་སྐྱེ་བས་ལྷ་བྱ་བརྫོང་བྱེད་དོན་དག་
 གྲང་གཏོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བརྫོང་དུ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་
 བམ་མཁས་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའང་བརྫོང་མེད་བརྫོང་
 བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚོག་ཡིན་པས་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བར་བརྫོང་
 གྲང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྲི་གང་ངམ་ཟད་འཕེལ་ཡོང་ཡེ་མེད་ཅིང་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྫོང་བ་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་དམིགས་
 བའི་སྣོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་ར་དང་བརྫོང་བྱ་རྒྱལ་དང་བྲལ་
 བ། རྫོང་བྱེད་པ་དང་བརྫོང་བྱ་དོན་དམ་འོད་གསལ། རྫོང་བྱེད་ཅ་
 དང་བརྫོང་བྱ་འཆི་འཕོ་མེད་པ། རྫོང་བྱེད་ན་དང་བརྫོང་བྱ་མིང་དང་
 བྲལ་བ། རྗེེ་ལྷ་བྱ་རྫོང་བྱེད་ཟུང་འཇུག་གཉིས་སྲུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཟབ་མོ་ལྷ་བྱ་བརྫོང་བྱེད་དོན་དེ་དག་གྲང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་

དང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་
གིས་གང་ཞིག་བརྗོད་དེ་རྗོད་དུ་མེད་པར་ཡེ་ནས་གནས་པའི་གནད་
ཀྱིས་བསྐྱེལ་བར་བརྗོད་ཀྱང་གི་གང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟད་
འཕེལ་མེད་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ངམ་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་
པ་ནི་དོན་དམ་པར་དམིགས་པའི་སྐོར་ལོ།

དེ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་
འགྱུར་བཞིན་དུ་ཨ་ལས་གྱུར་པའི་ཡེ་གོ་སྐྱེ་གནས་ཨ་ཉིད་མཐོན་ཀླན་
སྐྱེ་བོ་མཚུལ་གནས་ལྟར་བྱེད་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་དོར་སྤང་བ་ཡིན། མཚན། ལྷ་བ་ཅན་ཨ་ར་
བ་ཅ་སོགས་འདི་དག་དང་ཡི་གོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཀྱན་
བྱང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་
འགྱུར་བསྐྱེ་མེད་ཅམ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོ་
འགྱུལ་ཚེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཤེས་པ་ན་ཀྱན་རྗོད་
ལ་དམིགས་པའི་སྐོར་སྟེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་ཚུད་པ་ཡི་
ངང་ནས་སྐོར་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་བས་པའི་གཏེར་ཚེན་

མོ་བརྒྱད་གི་སློབ་སྦྱོར་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་སྐད་མའི་སྟེ་སྐད་མ་ལུ་ལུ་ལུ་
ཉིང་དེ་འཛིན་མཚོགས་དུ་གྱུར་བ་བསྐྱབས་སུ་བར་བུས་ན་མདོ་རྒྱད་
མན་ངག་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་པ་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུ་
ཉིད་སློབ་སྦྱོར་ཟབ་སྦྱོར་གི་ཉུང་གིས་ཉེ་ཉུང་གཅིག་གིས་སྟོབ་བར་
འཛིན་ཀྱས་པའི་སྤྱིང་གའི་ལོར་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་མ་
མེད་པ་ལ་གཟུངས་དང་སློབས་པ་སློབ་ཡི་དཔལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་སྤང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཟབ་མའི་དོན་ལ་རང་བུན་རྒྱད་
པའི་སློབ་སྦྱོར་མཐའ་བཞི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པའི་བཟང་མའི་
དེས་ཤེས་གི་ལམ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གི་ཡིན་ལུགས་ཅི་ལྟ་བ་
བཞིན་གཤེས་སུ་སོན་པ་ཡི་གནས་ལུགས་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གི་སློབ་སྦྱོར་རབ་ཏུ་འདས་པ་ཡི། དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་འོད་གསལ་གཉུག་མའི་དབྱིངས་དེས་པ་དོན་གི་འཇམ་
དཔལ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་

ངང་དུ་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག་དང་། མཐའ་བྲལ་ལྟ་
 བའི་རྒྱལ་པོ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་
 པོ་ཀུན་མཉམ་ཡངས་པའི་སྟོང་ཆེན་པོར་རི་བཞིན་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་བདེན་དོན་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་
 བཞིའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་སྟོང་བ་ལུན་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་
 ངང་གིས་དྲངས་ཤིང་འགགས་པའི་འོད་གསལ་བའི་མཁུན་
 གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཁོང་ནས་འཆར་བར་གྱུར་ཏེ་རི་ལྟ་དང་རི་
 ལྟ་དུ་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དོན་ཏེ་མགིན་པའི་ཅ་འཁོར་
 གསུང་ཡི་གེའི་འཁོར་ལོའི་སློན་དུ་དྲངས་པས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་
 བ་གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་མེད་པས་སུམ་གྱང་མི་འཕྲོག་པའི་རྣམ་
 དཔྱོད་འགྲན་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་
 གདོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

གཟུར་གནས་དཔྱོད་པ་བྲང་སྲོང་སྟེ།

ཐོལ་བྱུང་ཉོག་པ་ལྗོམ་བུ་པ།

དེ་དེས་དེས་ལན་ཚུལ་གྱིས་ནི།

དཀའ་བཀའ་དྲུལ་སྲིད་གངས་ལྡན་བཤམ།

སློ་ཚུང་ཉོག་གེ་བདག་འབྲེལ་ཡིས།

ལེན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བརྗེད་པའི་དོན།

སློ་ཆེན་འཕགས་པའི་ཐུགས་ནས་ཀྱང་།

སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ན་བཀོད།

གཟུར་གནས་དཔྱོད་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། གང་ལ་འདི་བའི་གནས་ཚུལ་པ་པོ་རང་གི་སློ་སྤྱོད་པ་སྟུ་
མ་སྟུང་བའི་གཟུར་གནས་ཏེ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་རྣམ་པར་
དཔྱོད་པ་བྲང་སྲོང་སྲིད་མཁས་པའི་བྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་
བཀོད་པ་སྟེ། གང་གིས་དེ་བཅོལ་རང་གི་སློ་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་

འགལ་འདུའི་དོགས་པ་སྐྱོལ་བྱུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལྷོམ་
བྱུ་པ་རྟོག་གའི་བཀལ་བརྟགས་བྱེད་པ་པོར་བཀོད་དེ་བརྗོད་ནས།
དང་སྲོང་དེ་ལ་ལྷོམ་བྱུ་པ་དེས་ཤིས་ཤིང་བཀལ་ལན་གྱིས་ཚུལ་གྱིས་
ལེ་ལོན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནད་ཟབ་མོ་རྒྱལ་སྤིད་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བས་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ལོ།

དེ་ཡང་སྒོ་གྲོས་ན་ཚོད་མ་སོན་པས་ཚུང་བ་རྟོག་གེ་བ་བདག་འཇམ་
ཡིས་སྐྱེས་སྐྱུངས་སྒོ་མཚོག་མངའ་བར་གྲགས་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱང་སོམ་ཉིད་ཏུ་བར་འཕུན་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་
དཀའ་བ་རྟོག་གའི་རིགས་མདུང་འབུམ་གྱིས་མི་ཕིགས་པའི་རབ་ཏུ་
བརྗོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་མཚོག་རྣམས་གྱིས་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ལེས་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཁུན་པའི་གཏེར་གསང་བ་ཟབ་མོ་ནས་ཀྱང་ཡང་དག་
པར་སྒྲངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་གཟུང་གནས་དམ་པ་ཡོངས་གྱི་དཔྱིད་

དཔལ་དུ་འདི་ན་ལེགས་པར་བཀོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགོ་བ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ལྷག་
བསམ་ཤེས་རབ་གྱིས་གོ་བྱས་པ་དང་། གཞན་པན་སྣང་རྗེས་
ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ན་
ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་བཟང་རྟེན་པས་བརྟེན་པར་གདམས་
པའོ། །དང་གོ།

དེ་སྐད་སྐྱུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཚོས་གྱི་ཆར།།

རྒྱལ་སྐས་བྱེ་བས་བསྐྱོད་ཅིང་དགའ་བཞིན་གྱིས།།

མཉམ་པས་དོན་ཆེན་ཐོབ་པར་སེམས་པ་ཡིས།།

དྲིས་ལ་ཡི་རངས་བདུད་རྩིའི་གོ་སྐབས་དབྱེ།།

དེ་སྐད་སྐྱུས་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་སྐད་
ཐབ་དོན་ཡང་དག་པར་སྐྱུས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འབྲུག་
ལྗང་སྟན་པར་སྐྱོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་གྱི་ཆར་རབ་དུ་བཟང་
པོ་འབབ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་མཁས་མཚོག་བྱེ་བས་ཐབ་མེའི་

དགོངས་དོན་ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པའམ་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་
ཡིད་དད་པས་དགའ་བཞིན་གྱིས་མཉམ་ཅིང་སེམས་པས་དོན་ཆེན་
པོ་ཐོབ་པར་སེམས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཡིས་གང་ཞིག་དྲིས་པ་
རྣམས་ལ་དགའ་སློལ་ཡི་རངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་ཟབ་
མོའི་ཚོས་གྱི་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆེན་པོའི་གོ་སྐབས་འདི་ཉིད་ལེགས་
པར་དབྱེ་བར་བྱས་སོ།།

གཉེས་པ་གཞན་པའི་སྤྱི་ཚེས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་མཛད་བྱང་།

དེ་སྤྱིར་དེ་བས་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་།།

ཟབ་རྒྱས་དོན་སེམས་དུ་མའི་དོན་དུ་ཡང་།།

ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ཇི་ཤར་བཞིན།།

ཅེད་འཛོའི་ངོལ་བས་རྒྱུ་མིང་ཅན་གྱིས་སྤྲེལ།།

དེ་སྤྱིར་དེ་བས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། གང་
མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོག་པའི་ལམ་དངོས་
ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་བདེན་པ་གཉེས་གྱི་དེ་ལོ་

བ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་ལམ་ནས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཟབ་མོ་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར་ན་ཚད་མ་དང་བྲལ་བ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་མི་རྟེན་པས་ལམ་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་
 པ་དང་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བའི་རིང་ལུགས་བཞིན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་
 དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་དང་མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་
 འཇུག་ངེས་པའི་ཚད་མའི་མིག་བཟང་པོ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་སྤངས་
 །ཤིང་བགྲད་དེ་མདོ་རྒྱད་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་
 པར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་དགོས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་མདོ་རྒྱད་ཟབ་རྒྱས་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་སེམས་པའི་
 རྩོད་ལྡན་གཟུ་པོར་གནས་པའི་སྐལ་བཟང་དུ་མའི་དོན་དུ་མའི་དོན་
 དུ་ཡང་ཟབ་རྒྱས་གྱི་དོན་ལ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་དེ་
 མ་མེད་པའི་ངོས་ལ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་དཔྱོད་རྩོད་ཡི་ཅེད་
 འཛོལ་རོལ་བས་རྣམས་མིང་ཅན་གྱིས་ཉེ་རྩོད་གྲོས་དེ་མེད་གྱིས་ལེགས་

བར་ཡང་དག་བར་སྐྱེལ་བའོ།

གསུམ་པ་རྩེའི་བརྟེན་ན་ཐེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་བཟང་རྟེན་པས་བརྟེན་བར་གདམས་པ།

བདེ་གཤེགས་ཚོས་རྩེའི་ཐབ་མོ་ནམ་མཁའི་མཐའ།

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་མི་བྱས་ཀྱང་།

དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྐྱོན་མེ་འདིར།

བརྟེན་ན་ཐེག་མཚོག་ལམ་བཟང་རྟེན་པར་བྱས།

བདེ་གཤེགས་ཚོས་རྩེའི་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བསྟན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ནམས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་རྩེའི་ཐབ་མོ་ནམ་མཁའི་མཐའ་
དང་མཉམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་ཏོག་གི་
བརྟེན་པར་མི་བྱས་ཤིང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་ཐབ་
མོའི་གནད་ལ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཐབ་མོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱེག་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་མཚོག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་
སྐྱོན་མེ་འདིར་ཡང་དག་བར་བརྟེན་ན་མདོ་རྒྱུད་ཐེག་མཚོག་ཐབ་

མིའི་ལམ་བཟང་པོ་རང་གིས་ཇི་བཞིན་དུ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟེན་ཅིང་
རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་ལོར་འབྱུང་མེད་པར་སྟོན་པར་བུས་བས་ན་
གཟུ་པོར་གནས་པའི་སློ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་ལྡན་སྐལ་བཟང་མཁས་
པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཡང་
དག་པར་གདམས་པར་མཛོད་པའོ།།

སྐར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་གནང་མཛོད་པའི་ཞལ་བྱང་ནི།

ངེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་མེ་འདི་རང་ལོ་ཤིན་དུ་གཞོན་ཞིང་
སྟོབ་གཉེར་གསར་བུ་བའི་དུས་ཞིག་ན་འབྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་ཤར་ཚོམ་
སྟན་གཅིག་པར་གྲིས་བ་ཡིན་མོད། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་གོ་རྒྱ་
གནད་ཅན་འདུག་པས་མ་བཅོས་པར་དེ་གར་བཞག་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
མི་བམ་བས་རང་ལོ་ང་བདུན་པར་སྐྱས་བ་དགོས།།

ཞེས་བས་ཚིག་གི་སྒྲེབ་སྦྱར་ལྟར་མ་སྐྱང་བར་དོན་ལ་རྟོན་པར་
བྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་སྟོན་པར་གདམས་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་བ་དང་། དོན་ལ་ཡང་

དང་དོན་ལ་མི་ཚོན་ངེས་དོན་ལ་ཚོན་པ་དང་། ངེས་དོན་ལ་ཡང་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་མི་ཚོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་ཚོན་པར་
གདམས་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྲུགས་ཀྱིས་
བརྟག་བྱ་གཡར་དམ་དུ་བྱ་བའི་གདམས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཞིག་ལགས་སོ།།

འདིར་སྐྱེས་པ།

གང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོའི་ལུང་རིགས་དག །ལེགས་པར་
ཤུན་མ་འབྲེད་བའི་གཉིད་འབྲུག་པོར། །འབྲུན་པར་གྱུར་
གང་བཙན་ཐབས་སློང་བྱེད་པ། །འཇམ་དབྱེངས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་འབྲུག་སྐྱེ་ཉིད། །ཁྲིད་མེད་བས་ན་ཚོགས་དགའ་
ཟབ་མོ་འདིར། །སྐྱེས་སྐྱུངས་སློ་གྲོས་ཟབ་ཟབ་ཉྱར་སྐྱར་
ཡང་། །ལུང་རིགས་འབྲུམ་ཕྲག་དོ་རྗེའི་ཁུར་སྡེ་བས། །སོམ་
ཉིའི་དབྱེང་ཐག་དམ་པོས་གཉིད་དུ་ཡུར། །སྐྱལ་བཟང་མཁས་
པའི་མདུན་སར་རབ་གྲགས་བའི། །མདོ་རྒྱུད་གྲུབ་མཐའི་ལུང་

དེགས་མན་ངག་དག ། རྟོགས་རེར་ཞེན་པས་པན་ཚུན་འཐེན་བྱིང་
 གྱིས། ། ཚེད་པའི་བྱ་བར་ཚུད་པའི་འཕྲང་མོ་ཉུག ། མངོན་སུམ་ཚོད་
 ཅེས་འཇམ་པའི་དོ་རྗེ་ཡིས། ། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་གི་རལ་གྱིའི་དབང་
 བསྐྱར་ཞིང་། ། དབུགས་དབྱུང་གསུང་གི་སྣང་དང་ཆབས་ཅིག་
 པར། ། དེས་ཤེས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་མཚོག་ཏུ་འབར། ། ཚོས་སྐྱེན་
 ལྡན་ལ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་བཞིན། ། ཟབ་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་
 དམིད་དཔལ་དེ། ། གང་ལ་གཟན་པར་གྱུར་ཡང་རང་སྒྲོན་
 ཉིད། ། འདི་ཡི་སྒྲོན་ཏུ་བསྐྱུར་བས་ཅི་ཞིག་རུང་། ། དེར་དུས་
 སྟོགས་མའི་གཞན་དབང་ཆེར་བདོ་བས། ། གཟུ་བོར་མི་གནས་
 གྱིས་པའི་རང་མཐོང་གིས། ། ཆགས་སྣང་སྟེམས་པ་མཐོ་
 བས་ཟྱེ་བརྟོལ་གྱིས་(1)། ། ཚོས་དང་གང་ཟག་མཚོག་ལའང་
 སྒྲོན་འདོགས་བྱེད། ། ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་པ་བདག་འདྲ་
 ཡིས། ། འཆད་ཚེད་ཚོམ་མིན་དུས་མིན་བདག་གིས་འཆོལ། ། དེ་

(1) ལྷོ་རྩ་ལྷོ་དེབ་གཟུགས། ༡༩༡-༡༠ ། རྒྱ་བརྟོལ་བས། །

ལྟ་ན་ཡང་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ཡིས། །བཀའ་ཡིས་གནང་
 བསྐྱལ་དོན་ལྡན་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཡིད་གོམས་ཕྱིར་
 གཞན་དག་བསྐྱལ་ཕྱིར་དང་། །ཕན་པའི་སེམས་ཕྱིར་ཚིག་
 གསལ་འདི་བྲས་སོ། །ཟབ་ཕྱིར་དངོས་བསྟན་ཅམ་ཡང་
 རྟོགས་མིན་ན། །ཚིག་རྣམས་དང་ཅི་ཤུགས་བསྟན་ལྟ་ཡང་
 ཅི། །དེ་ཕྱིར་རང་མཐོང་གྱིས་པས་མ་རྟོགས་པས། །མ་ཚང་
 མ་འབྲེལ་མི་དགོས་ལ་སོགས་པའི། །ཉེས་པ་གང་མཚིས་ཅུ་
 གསུམ་སྤང་མ་དང་། །ཚོས་སྐྱབ་ལྡན་ལ་འཆགས་ཀྱི་དག་
 ཚངས་སྟོལ། །འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དག་ཚོགས་ཅི་
 མཚིས་པ། །བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་དག་འདུན་སྡེ་འཕེལ་
 ཞིང་། །བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་རྟག་ཏུ་དར་རྒྱས་ཏེ། །སྟོང་
 བཅུད་རྫོགས་ལྡན་འཕྲོར་བའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །བདག་གྲང་དེང་
 བས་བྱང་རྒྱབ་མཚོག་གི་བར། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
 མངོན་སུམ་རྗེས་བརྒྱང་ནས། །བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་

ཉལ་ཏུ་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་ཚཱ་འཛིན་
 གྱུར་ཅིག །འདི་དང་གང་འབྲེལ་འཇམ་པའི་དབྱེངས་ཉིད་
 གྱིས། །བྱིན་རྒྱལ་ས་རྗེས་བཟུང་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཅིང་། །དེས་
 དོན་སྣོང་པོའི་ལམ་བཟང་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ས་དུས་ཀུན་
 ཏུ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་གྱུར་ཅིག །མཁའ་ཁྲབ་ཞིང་གི་རྒྱལ་
 བ་སྤྲས་བཅས་དང་། །རབ་འབྱམས་ཅ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་
 བདེན་མཐུ་ཡིས། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་འགྲུབ་པའི་མཐུན་གྱུར་
 དང་། །སྤྱོད་ས་དུས་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་བཟང་ཤེས་སྦྱོལ། །

དེ་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་གྲུབ་མཐའི་ཟབ་ཁྲུང་། ཉམས་ལེན་བསྐྱོམ་
 པའི་གནད་གསང་། །ཁས་ལེན་ཤོན་འབྲེད་གྱི་གསང་ལམ་
 དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོན་མེ་འདི་རང་རྒྱུང་ནས་མཇམ་ཞིང་
 མོས་པས་ཞུགས་ཀྱང་དེས་པའི་དོན་གྱིས་དབྱེལ་ན་ཡང་།
 གངས་ཅན་ན་མདོན་པར་མཐོ་བའི་མ་རྩ་རྩ་གཉིས་པར་གྲགས་
 པའི་ཤར་རྒྱལ་བ་ཀུ་ཐོག་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་གཞོལ་འདི་བསྟན་པ་

བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱིས་གཞིར་བཞེངས་སུ་མཛད་པའི་
 མཁུན་བཙེ་བྱས་པའི་གཏེར་ཚེན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེས་གསར་དུ་
 བསྐྱབ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལྟ་ཁང་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་ཅོར་བུའི་
 ལྷན་པོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་གཞུང་མང་རབས་ཀྱི་བཤད་
 པ་བཤྱིད་ཚེ་གཞུང་འདི་འཚད་སྐབས། བཀའ་རྒྱུན་མཚུངས་བྲམ་ལྷ་
 མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བཤད་
 ལུང་ལེགས་པར་མཛོལ་ཤིང་བསྐྱུས་དོན་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་བསྐྱུལ་
 གནང་། རྒྱུད་པར་བྱིས་སུ་ཡང་གདན་ས་རིན་པོ་ཆེ་དེར་ཀུན་མཁུན་
 སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མའི་བཀའ་ཡི་བསྐྱུ་
 བའི་ཐུགས་སྦྱོལ་གནང་བའི་བདག་རྒྱུན་མཚོག་གིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་། འདི་ཀ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ལུལ་སྐབས། བདག་
 ཅག་གི་བཀའ་རྒྱུན་གསུམ་ལྷན་འཁོར་ལའི་མགོན་པོ་མདོ་སྤྲུགས་
 བསྟན་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྤྲོ་འགྱུར་བསྟན་པའི་སློག་ཤིང་
 མཁས་བྲམ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུན་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་

གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་ན། འཇམ་མགོན་སི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
 གཟིགས་ཚོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་སྟུན་པའི་བ་དན་སྲིད་ན་མངོན་པར་
 མཐོ་བ་གང་གིས་བགྲུ་ཤིས་པའི་སྣ་རེག ། ཟགས་སྤྲུགས་གྱི་(1)ནང་
 གི་དམ་ཚིག་གི་ཉེན་མཚོག ། དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་རྗེ་རྗེ་
 དང་རྗེལ་བྱ། རྗེ་རྗེའི་ཡང་ཚོ་བསྐྱབ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིལ་བྱ་དང་
 བྲི་གཞིའི་ཤོག་བྱ་བཅས་བཀའ་ལུང་གསལ་གྱི་ཚད་པན་སྤྱི་བོར་ཡང་
 ཡང་སྦྱལ་གནང་ཉིད། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་གནད་ཆེ་བར་མོས་ཤིང་
 རང་ཡང་མཚོག་གི་བསྟན་བཅོས་གྱིས་བསྟན་རྒྱུན་སྲིད་མཐར་སྐྱེལ་
 བའི་ས་བོན་བཟང་པོ་རྩོམ་པའི་སྐལ་བཟང་དུ་བགྱིད་པའི་དད་མོས་
 ལེགས་མཐོང་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་ཚོས་གྱི་སྤྲུག་ལྡན་
 དུ་མས་བཀའ་ཡི་བསྐྱལ་འོར་ཚུད་གསན་མ་ཤོད་པར་སྤྲེས་སྤྲུངས་སློ་
 གྲོས་ལྡན་ལ་འདི་འདྲས་ཅི་ཡང་མི་མཁོ་བས་ན་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
 དབྱུངས་སྤྱི་མའི་ལེགས་བཤད་སོགས་མཁས་པའི་རིགས་ལམ་ཟབ་

(1) ལྷན་འབྲེན་གྱི་དོན་གཟུགས། ༡༥༠-༦ ། ཟགས་སྤྲུགས་གྱི།

མོ་རྣམས་བསྐྱེད་མཛད་རྒྱུ་ལ་མཛད་པའི་ལུང་སྐྱེད་མཛད་པའི་ལྷན་པོ་བར་
 བྱས་ན། ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་རྒྱས་སྒྲིལ་དང་ཚིག་གི་སྤེལ་སྒྲིལ་
 བསྐྱེད་པའི་རང་འབྲེལ་སྐྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཤེས་བཅོམ་ཞུན་
 པའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཚིག་དོན་གསལ་བའི་འབྲེལ་འབྲེལ་གོ་ཅི་བདེ་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྲོ་སྤྲོས་སྤྲོད་པའི་སྒོ་འབྲེལ་དུ་ཅུང་ཟད་པའི་དུ་རེ་བའི་
 སེམས་ཀྱིས་ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མཛད་ཚེས་ཀྱི་དབང་པོ། ཨོ་རྒྱན་བསྟན་
 འཛིན་འོར་བུ། འཇམ་དབྱེད་མཁའ་ལྷན་བཅའི་དབང་པོ། ཀོང་སྐྱེལ་རིན་
 པོ་ཆེ། ཀུན་མཁའ་འཇམ་དབྱེད་མི་པམ་རྣམས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
 མཁའ་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་མང་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་རེག་པའི་སྒོ་བ་
 འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་ལྷན་པོ་བཅུན་གཟུགས་རྫོངས་རྒྱལ་གྱི་
 བ་བ་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་ཨོ་རྒྱན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པོ་ཡིད་ཅན་ཀུན་
 བཟང་དཔལ་ལྷན་ནས་སྐྱེད་པའི་ཀུན་བཟང་ཚེས་གྲགས་སུ་འབོད་
 པས། དཔལ་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་སའི་མཐེལ་དཀར་ཚུང་རི་ཁྲིད་
 དཔེན་གནས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སུམ་སུམ་ཚོགས་པར་རེག་འཛིན་

པར་བྱང་སློབ་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་
ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྐྱེད། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཕུད་ལེགས་བཤད་བདུང་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་
བའི་ནམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་མོ་སྤོང་ཟླག་
བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ལོར་བུའི་
མཛོད་ལ་དབང་འཕྱོར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདིའང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབ་གྱིས་རྒྱུད་བརྒྱས་ས་བའི་སྐོ་སྐོའི་རྣམ་སྤྱོད་
མི་བཟང་བས་གངས་སྤོངས་ཚོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་བའི་བསྟན་བའི་འོ་མེ་ཆེན་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་
མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་བར་བྱས། །ཚུགས་དང་ཚུགས་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་བའི་གཞོད་འཚེ་གྲུ་ལྷའི་སྤོར་བ་
ནི་ཉིན་མེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། །བྱང་
ཚུགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་བའི་མེ་རྒྱར་ཡང་ལྷར་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྤོངས་འདིར་ཡང་རྒྱབ་བའི་
བཞིན་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་བ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། །ནམ་འབྲེན་
ཤུག་མེ་རྒྱའི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། །ནང་བསྟན་ལྷབ་
མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཚོགས་བའི་དགེ་བཅའི་སྤོངས་སྤོངས་ཆོག་ཏུ། །ཤུག་འི་
དགེ་སྤོངས་ཚོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྤོངས་མཐའ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྤོངས་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

རྗེའི་རྒྱལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྤྱོད་པས་བརྒྱའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
 བོད་མཁས་བྱུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འབེལ་བྱིར་འཕྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱབ་གྱིས། །སྣ་ག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྐྱབ་དམ་ཚེས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང། །བསྐྱབ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་
 འདུས་བའི་སྤྱེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྤྱེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྲུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཚོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོད་གྱུར་
 ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོད་གྱུར་ཤོག །ཅེས་བའང་སངས་རྒྱལ་ཚོས་གྲགས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བའི་རོར་དཔལ་སྐྱུལ་བརྒྱ་རྟོང་ལུས་སྟོན་བའོ།

རིག་པ་ལྷག་ཚོན་ལྟེ་སྐྱེས། འངས་དཔལ་ཅ་རྒྱུད། ལྷར་མང་བཀའ་འབྲུང་། རྒྱུད་དཔ།